2023
O Sene Bu Sene!

KPSS

GENEL YETENEK

TÜRKÇE SORU BANKASI

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

yargı yayınevi

Değişimin Farkında Ol

TÜRKÇEYİ EN İYİ ANLATAN ADAM!

MİKAİL ŞAN

İçindekiler

Sözcüğün ve Sözün Anlamı 13

Cümlede Anlam 41

Boşluk Doldurma 57

Cümle Oluşturma 61

Kesin Yargı 65

Paragrafta Anlam 73

Sözcükte Yapı 95

Sözcük Türleri: Adlar (İsimler) 107

Sözcük Türleri: Sıfatlar 115

Sözcük Türleri: Zamirler 123

Sözcük Türleri: Zarflar 135

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem 143

Sözcük Türleri Karma 155

Fiil - Fiilimsi - Ek Fiil 163

Fiilde Çatı 171

Cümlenin Ögeleri 179

Cümle Türleri 187

Ses Bilgisi 199

Yazım Kuralları 215

Noktalama İşaretleri 242

Ses - Yazım - Noktalama 253

Karma Dil Bilgisi 261

Anlatım Bozukluğu 288

Sözel Muhakeme ve Mantık 298

2020 ÖN LİSANS – Soru No: 2

Beni tanıyanlar okuma yazma işlerine büyük bir ---- olmadığını bilirler. Çocukluğumda okuduğum Jules Verne ve Nike Karter hikâyelerini ---- bütün okumalarım Arapça ve Farsça kelimelerini atlaya atlaya okuduğum tarih kitaplarıyla *Binbir Gece Masalları* gibi eserlerden ibarettir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) sempatim - yorumlarsanız
B) ilgim - çıkarırsanız
C) katkım - incelerseniz
D) merakım - değerlendirirseniz
E) yakınlığım - düşünürseniz

Cevap Anahtarı: B

Ahmet HAMDİ TANPINAR

Saatleri Ayarlama Enstitüsü

Beni tanıyanlar, öyle okuma yazma işleriyle büyük bir ilgim olmadığını bilirler. Hatta bütün mütalaalarım, çocukluğumda okuduğum Jul Vern ve Nik Karter hikâyelerini ortadan çıkarırsanız, Arapça ve Farsça kelimelerini atlaya atlaya gözden geçirdiğim birkaç tarih kitabıyla, Tûtîname, Binbir Gece, Ebu Ali Sinâ hikâyeleri gibi eserlerden ibarettir. Daha sonraki zamanlarda, enstitümüz kurulmadan evvel işsizlikten evde çocukların mektep kitaplarına zaman zaman göz attığım gibi, bazen bütün günümü geçirdiğim Edirnekapı ve Şehzadebaşı kahvelerinde gazeteleri hatme mecbur kaldığım zamanlarda ufak tefek tefrika parçaları ve makaleleri de okudum.

Adlî Tıpta müşahede altında bulunduğum zamanlarda tedavime çalışan, sonraları da bana o kadar iyiliği dokunan Doktor Ramiz'in psikanalize dair neşrettiği etütleri de bu arada sayabilirim.

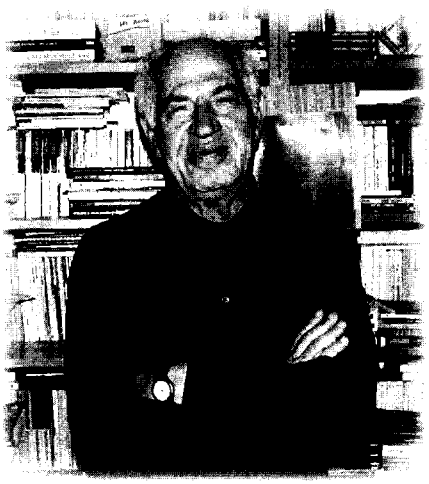
2012 LYS-3 EDEBİYAT - Soru No: 17

Benim gibi yazma heveslisi bir arkadaşımla Ataç'ı ziyarete gitmiştik. Yazma tutkumuzu anlatacak, bize yol göstermesini isteyecektik. İsteğimizi heyecanlı, titrek bir sesle anlattım. Yüzümüze baktı, kalın camlı gözlüklerini çıkarıp yeniden taktı. Sonra şöyle dedi: "Çok ama çok okuyacaksınız. İlkin söz dağarcığınızı zenginleştireceksiniz." Sonra masasının üzerinde duran Türkçe Sözlük'ün ilk baskısını aldı, "Sözlük okumakla işe başlayacaksınız. Evet, sözlük okuyacaksınız. Bundan sıkılır, tat alamazsanız bilin ki yazı mazı yazamazsınız." Ataç'ın verdiği öğüt şaşırtmıştı beni. Sözlük okunur muydu hiç? Bakılmak içindi sözlükler. Ataç'ın dediğine uydum yine de. Her gün bir ya da birkaç madde okuyordum. Okuduğum maddeler, Türkçenin toprağında dolaştırıyordu beni. Çok sonra Nathaniel Hawthorne'un şu sözüyle karşılaştım: "Sözlükte bir başlarına o kadar masum ve güçsüz olan sözcükler, onları nasıl harmanlayacağını bilen birinin elinde o kadar iyi ya da kötü olabilir." Ataç'ın öğüdü ne denli doğruysa Hawthorne'un uyarısı da öyleydi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sezdirme B) Koşul C) Öyküleme
D) Betimleme E) Karşılaştırma

Cevap Anahtarı: A

Emin ÖZDEMİR
"Sözcüklerin Vicdanı" kitabı

Sözcüklerin Vicdanı

Gazi Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenciydi. Benim gibi yazma heveslisi bir arkadaşımla Ataç'ı ziyarete gitmiştik. Yazma tutkumuzu anlatacak, bize yol göstermesini isteyecektik. İsteğimizi, heyecanlı, titrek bir sesle anlattım. Yüzümüze baktı, kalın camlı gözlüklerini çıkarıp yeniden taktı. Sonra şöyle dedi: "Çok ama çok okuyacaksınız. İlkin söz dağarcığınızı zenginleştireceksiniz." Sonra masasının üzerindeki kitapların arasından birini, ***Mehmet Ali Ağakay***'ın hazırladığı ***Türkçe Sözlük***'ün ilk baskısını aldı, "Sözlük okumakla işe başlayacaksınız. Evet, sözlük okuyacaksınız. Bundan sıkılır, tat almazsanız bilin ki yazı mazı yazamazsınız.

2012 LYS-3 EDEBİYAT - Soru No: 16

Yazınsal bağlamda katıksız bir özgünlükten söz edilemez. Her yazınsal ürünün kendinden öncekilerle içeriksel, sözel düzlemde uzaktan ya da yakından bir bağıntısı olacaktır. Carlos Fuentes, bu durumu şu cümlelerle belirtiyor: "Bu dünyada babasız bir kitap, öksüz bir cilt var mıdır? Başka kitapların soyundan gelmemiş bir kitap? Geleneksiz yaratım var mıdır? Öte yandan gelenek, yenilenmeksizin varlığını sürdürebilir mi? Yıllar boyu yaşamış öyküler yeni ürünlerle yeniden yeşertilmeksizin kalıcı kılınabilir mi?"

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişileştirme vardır.

B) Açıklama yapılmıştır.

C) Tanımlamaya başvurulmuştur.

D) Sorularla anlatıma doğallık kazandırılmıştır.

E) Alıntıya yer verilmiştir.

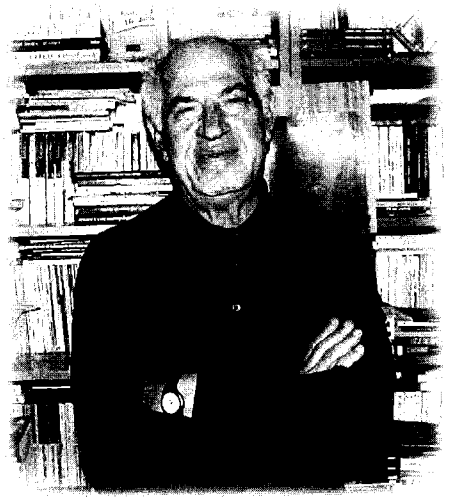
Cevap Anahtarı: C

Sözcüklerin Vicdanı

Carlos Fuentes, sorgulayıcı şu tümceleriyle bunun böyle olduğunu dile getiriyor:

Bu dünyada babasız bir kitap, öksüz bir cilt var mıdır? Başka kitapların soyundan gelmemiş bir kitap? İnsanlığın yazınsal imgeleminin, o ulu soyağacının bir dalı olmayan tek bir kitap sayfası var mıdır? Geleneksiz yaratım var mıdır? Öte yanda, gelenek yenilenmeksizin, yıllar boyu yaşamış öyküleri yeni yaratımlarla yeniden yeşertmeksizin yaşamını sürdürebilir mi?

Umarım, kanat çlıştırmaları yapan, ilk ürünlerini yaratan yazar, ozan adayları, **Carlos Fuentes**'in bu tümcelerini, açımlayıcı, eleştirel bir okumayla değerlendirirler.

Emin ÖZDEMİR

"Sözcüklerin Vicdanı" kitabı

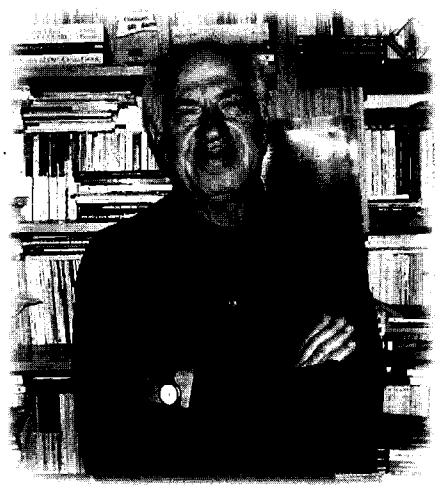
2010 LYS-3 EDEBİYAT - Soru No: 13

Sanırım Ayvalık'ın havasından, sabahları çok erken uyanıyorum bu rüzgârlı bayırda. Uyanınca soluğu bahçede alıyorum. Belki de yaşlılık romantikliği benimkisi. Doğa sessiz ama büyük bir öğretmendir. İlgilendikçe hepsinin adlarını birer birer öğreniyor, ateş çiçeğine yıldız çiçeği, sardunyaya ortanca demiyorum. Gülleriyse renkleriyle, boylarıyla adlandırıyorum: çalı gülü, bodur gül... Görünüşleriyle, huylarıyla bile: narin gül, şımarık gül, mahzun taze... Güllerden birini tırmanıcı gül sanıp bahçe kapısının arkasına dikmişler. Oysa değil. Tırmanmak bir yana, boynunu bükmüş hep öyle duruyor. "Mahzun taze" dediğim o. "Şımarık gül"ün sabah kahkaha atarak uyandığını söylesem inanmazsınız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişileştirme
B) Örnekler
C) Sözde soru cümlesi
D) Çoğullaştırmalar
E) Eksiltili cümle

Cevap Anahtarı: C

Emin ÖZDEMİR
"Sözcüklerin Vicdanı" kitabı

Sözcüklerin Vicdanı

Yazlıktaki evimizin bahçesinde bir şeyler okurken, bu sabah kendimi böyle bir iç arayış içinde buldum. Ayvalık'ın havasından mıdır, sabahları çok erken uyanıyorum bu "rüzgârlı bayır"da. Uyanır uyanmaz da soluğu bahçede alıyorum. Belki de yaşlılık romantikliği benimki. Güller uyanırken nasıl soluk alıyor, çiçekler güzelliğini gün ışığından mı alıyor; bu geçişmeyi işittiğim, gördüğüm duygularına kapılıyorum. Güllerin, çiçeklerin her birini ayrı ayrı izlerken beynimde bir renk adları sözlüğü oluştuğunu söylersem, abartı sayılmasın.

Doğa sessiz ama büyük bir öğretmendir; nesnelere baktıkça yeni şeyler öğretiyor. Baka baka, çiçekleri birbiriyle karıştırmıyor; ateşçiçeğine yıldızçiçeği, sardunyaya ortanca demiyorum artık. Gülleriyse renkleriyle, boylarıyla adlandırıyorum: Çalı gülü, bodur gül...

Görünüşleriyle, huylarıyla bile; narin gül, şımarık gül, mahzun taze...

Güllerden birini nedense ötekilerden ayrı bir yere, bahçe kapısının arkasına dikmişler. Onu tırmanıcı güllerden sanmış olmalılar... Oysa değil. Tırmanma bir yana, boynunu bir yana eğmiş hep öyle duruyor. "Mahzun taze" dediğim o.

"Şımarık gül"ün sabah kahkaları atarak uyandığını söylesem inanır mısınız?..

ÖSYM TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

ANASAYFA >SINAVLAR >Sınav Soru ve Cevapları

YAKINDAKİLER | GEÇMİŞ YILLARDAKİ SORULAR | DEĞERLENDİRME

- **YKS** Yükseköğretim Kurumları Sınavı Çıkmış Sorular
- **ÖSYS** Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Sınavı Geçmiş Yıllarda
- **KPSS** Kamu Personeli Seçme Sınavı Geçmiş Yıllarda Çıkan Sorular
- **ALES** Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı Geçmiş
- **YDS** Yabancı Dil Sınavlarında (YDS, KPDS, ÜDS) Geçmiş Yıllarda Çı
- **DGS** Dikey Geçiş Sınavı Geçmiş Yıllarda Çıkan Sorular

2011 LYS-3 EDEBİYAT – Soru No: 14

Bir süredir yeni bir çalışmanın içindeyim. İtalio Calvino' nun yarattığı ama Görünmez Kentler arasına almadığı bir başka kentte, Kurmaca Kişiler Kenti'nde yaşayan kimi roman kişilerini ziyaret ediyor, onlarla söyleşiyorum. Soylu Şövalye Don Kişot'la başladım bu söyleşilere; onu Emma Bovary, Anna Karenina, Zebercet, Kaptan Ahab, Doktor Kien izledi. Birbirine eklenen kurgu denemeler yazmayı sürdürüyorum. Nasıl bir yer mi anlatılıyor Kurmaca Kişiler Kenti'nde? Adından da anlaşılacağı gibi gerçekler üzerine temellenmiş, düşsel bir kent. Ölümün, kapısını çalmadığı, gelecek zamanın olmadığı, geçmiş zamanın şimdiki zaman içinde yaşandığı bir kent...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişileştirme
B) Betimleme
C) Kanıtlama
D) Farklı cümle türleri
E) Birinci kişili anlatım

Cevap Anahtarı: C

Kurmaca Kişilerle Yaşamak

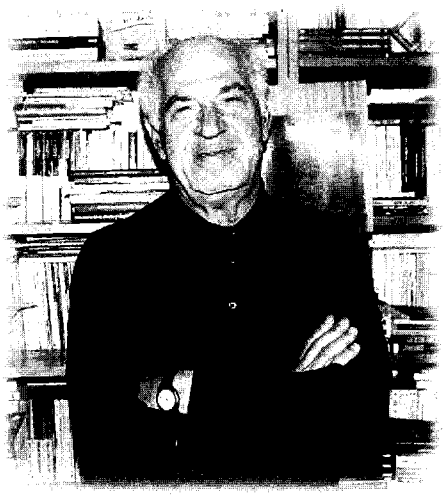
Bir süredir yeni bir çalışmanın içindeyim. **Italo Calvino**'nun yarattığı, ama Görümez Kentler arasına almadığı bir başka kentte, ***Kurmaca Kişiler Kenti***'nde yaşayan kimi roman kişilerini ziyaret ediyor, onlarla söyleşiyorum.

Soylu şövalye Don Kişot'la başladım bu söyleşilere; onun Emma Bovary, Anna Karenina, Zebercet, Kaptan Ahab, Doktar Kien izledi. Birbirine eklemlenen kurgusal boyutlu denemeler...

Nasıl bir yer mi ***Kurmaca Kişiler Kenti***?

Konumunu, yerleşim özelliklerini anlatacak değilim, kentsel dokusuna da. Adında da çıkaracağınız gibi gerçekler üzerine temellenmiş düşlemsel bir kent. Ölümün, kapısından içeri girmediği bir kent. Gelecek zamanın olmadığı, geçmiş zamanın, şimdiki zaman içinde yaşandığı birkent...

Her roman, oyun ya da öykü kişisi bu kentin yurttaşı olamıyor. Kuruluş yasasına göre yurttaş olacak kişinin belirli nitelikler taşıması gerekiyor. Acıdan seviye, korkudan direngenliğe, kıskançlıktan tutkuya, dostluktan ihanete değin insana özgü varoluşsal hallerden birini yansıtması isteniyor; bir de yansıttığının, belleklerde, yüreklerde iz bırakması.

Emin ÖZDEMİR
"Sözcüklerin Vicdanı" kitabı

ÖSYM'nin kullandığı diğer kaynaklar:

- **Montaigne**: Denemeler
- **Orhan Pamuk**: Öteki Renkler, Manzaradan Parçalar
- **Amin Maalouf**: Çivisi Çıkmış Dünya
- **Ernst Gombrich**: Sanatın Öyküsü
- **Ahmet Cemal**: Sanat Üzerine Denemeler

Biz Anlattık

VİDEO ÇÖZÜM

Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar:	Sen de dünyamı yıktın.
Düşünce, hayat tarzı, politika vs. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır:	Batı medeniyeti, Doğu mistisizmi...
Bu sözler yön bildirdiğinde küçük yazılır:	Antalya'nın batısı, İzmir'in doğusu

Biz Sorduk

TÜRKÇE SORU BANKASI

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) Size doğru bakıp, çaktırmadan köşeyi döndü.

B) Türk edebiyatının zirve isimlerinden biri olan Yaşar Kemal'in "İnce Memed"i, herkes okumalıdır.

C) Kars-Bilecek yolculuğunu anlattığı "Seyyah", eserini herkese anlattı.

D) Hem kel, hem fodul görünümlü biriydi.

E) Denizin 25 m altına dalarak rekor kırdı.

CEVAP: D

Biz Sorduk

TÜRKÇE SORU BANKASI

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bulgur fiyatları üzerine korkunç bir spekülasyona girişmişlerdi.

B) Ramazan Bayramı için köye doğru yola çıktır.

C) Osman Hamdi bey'in Leylak Toplayan Kız Tablosu çok beğenildi.

D) Sabahları poğaça yemeyi çok severdi.

E) Şövalye ruhlu bir yapısı vardı.

CEVAP: C

ÖSYM Sordu

KPSS 2021 LİSANS GY-GK

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) Mahmut Hoca, *Hababam Sınıfı* romanının unutulmaz karakterlerindendir.

B) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, Boğaz üzerinde bir gerdanlık gibi durmaktadır.

C) Doğu ve Batı medeniyetleri arasında dünya görüşü bakımından bir fark vardır.

D) Ramazan bayramı mistik bir tema olarak şiirimizde hep vardı.

E) Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu Türk resminde önemli bir yere sahiptir.

CEVAP: D

ÖSYM Sordu

KPSS 2021 LİSANS GY-GK

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) Yunus Emre, Divan'ında Türkçenin anlatım zenginliğini ortaya koymuştur.

B) O; romanlardan *Huzur*'u, şiirlerden ise *Kaldırımlar*'ı öğrencilerine tavsiye ederdi.

C) Hem bu işten bir pay istiyor, hem de kendine verilince almıyordu.

D) Tarihin her döneminde yeni nesil; farklı, sabırsız, aceleci olarak nitelendirilmiştir.

E) Bu sonuç, katılımcıların 1/3'ünün yeni müzik türlerine ılımlı yaklaştığını göstermektedir.

CEVAP: C

ÖSYM Sordu

KPSS 2021 LİSANS GY-GK

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) Mahmut Hoca, *Hababam Sınıfı* romanının unutulmaz karakterlerindendir.

B) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, Boğaz üzerinde bir gerdanlık gibi durmaktadır.

C) Doğu ve Batı medeniyetleri arasında dünya görüşü bakımından bir fark vardır.

D) Ramazan bayramı mistik bir tema olarak şiirimizde hep vardı.

E) Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu Türk resminde önemli bir yere sahiptir.

CEVAP: D

Ramazan Bayramı sözcüğünün büyük olduğunu videolarda vurgulamıştık.

ÖSYM Sordu

KPSS 2021 LİSANS GY-GK

Gözlerden uzak küçük su kaynakları (I) pek çok balık türü için yaşam alanlarının (II) insanlar tarafından kirletildiği büyük nehirlere kıyasla daha güvenli (III) yerlerdir. Ancak şu günlerde bu akarsularda yaşayan (IV) binlerce balık bir başka korkunç (V) tehditle karşı karşıya: istilacı türler.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: B

ÖSYM Sordu

Turizmin geleceği (I), İzlanda örneğinde yatıyor olabilir. İzlanda tertemiz suları (II), göz alıcı manzaraları ve bol jeotermal enerji gibi doğal kaynaklarının (III) yanı sıra, dünya dostu bir bakışa (IV) sahip yeşil konutlara (V), hidrojenle çalışan otobüslere sahip.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM Sordu

KPSS 2019 LİSANS GY-GK

Defnegillerden, Amerika'da yetişen bir ağacın yemişi olan ve armuda benzediği için Türkiye'de Amerikan armudu olarak da bilinen meyve aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avokado B) Mango
C) Ejder meyvesi D) Kumkuat
E) Ananas

CEVAP: A

2019 yılında bu güncel soruyu tutturan tek hoca olmuştum. O tarihte çok sorulmuştu hocam nasıl tutturdunuz. Açıklıyorum: Arkadaşlar ÖSYM'yi çok iyi okumak gerek ve ben bunu yapıyorum. Bakın bu sorunun izini başka sınavda nasıl vermiş

ÖSYM Sordu

Teknolojinin gelişmesiyle (I) büyük bir yarışa giren sanayi kolları, endüstri devriminden (II) bu yana üretim (III) miktarını katlayarak artırdı. Hızlı nüfus artışı (IV) da enerji ve diğer kaynakların (V) daha fazla tüketimine yol açtı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi sadece yapım eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2021 KPSS'de sorulan bu soruda birçok kişi A seçeneğindeki yapım ekini görememişti. "Kayna-k" değerli dostlar ÖSYM aynı örneği son 3 yıl içinde farklı sınavlarda iki kere sordu. İşte, bundan dolayı kitabımda yer alan soruları pürdikkat çözelim.

KPSS 2014 ORTAÖĞRETİM GY-GK

(I) Amerikan armudu olarak blinen avokado, Avrupa'ya II. Dünya Savaşı sonlarında geldi. (II) Maya ve Azteklerin çok sevdiği bu meyveye İspanyollar "yerli" anlamına gelen "avocado"demişlerdi. (III) Amerika'daki yüksek tüketim miktarıyla, her dönem iyi bir gelir kaynağı olmuştu. (IV) Avrupa'dan sonra Türkiye'ye de gelen avokado, üretimi ve tüketimi bakımından bizde istatistiklere giremedi. (V) Yine de Akdeniz sahillerinde, özellikle Alanya, Antalya ve Adana'da bu meyve yetiştirilmekte.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM Sordu

KPSS 2020 GY-GK

Türk Edebiyatı'nda şiirin edebî ve estetik boyutunu öne çıkaran *Ağrı, Kar ve Fahriye* Abla adlı şiirleriyle bilinen şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cahit Sıtkı Tarancı
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Faruk Nafiz Çamlıbel

CEVAP: C

2020 KPSS güncel sorusu. Bakın bu sorunun ayak izlerini yine öncesinden verdi.

"Fahriye Abla", "Kar", "Ağrı" ... (I) Bunlar gibi öteki şiirleri de dilin, (II) duyguların en incelikli biçimde işlenişinin örnekleridir. (III) Turgut Uyar'ın; (IV) "Çıkışı Türk şiirinde hiçbir şeyle açıklanamaz." (V) dediği şairimiz, yüz yaşına bastı.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM Sordu

KPSS 2021 GY-GK

***Frankfurt Seyahatnamesi, Bize Göre ve Göl Saatleri* adlı eserlerin yazarı olan edebiyatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmet Rasim
B) Tevfik Fikret
C) Ahmet Haşim
D) Namık Kemal
E) Yahya Kemal Beyatlı

CEVAP: C

Yine bu güncel sorunun ayak izini başka bir sınavda verdi.

Sanatçının şairliği kadar nesir yazarlığı da güçlüdür. Onun şiiri ve nesri bazı farklılıklara rağmen bir bütündür. Ali Canip'in ifadesine göre "Türkiye'nin en orijinal üslupçusu"dur. Şiirlerindeki aşırı hassasiyet ve kapalılık nesirlerinde yoktur. Seyahat yazılarında Batı'yı yerinde gören, tanıyan sanatçı onu kendine göre en çarpıcı taraflarıyla anlatır. 1924-1926 yılları arasında Doğu ve Batı yazarlarından yaptığı çevirileri *Akşam* gazetesinde yayımlanmıştır. Fıkra ve sohbetlerini içeren Bize Göre adlı eseri de büyük ilgiyle karşılanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Âkif Ersoy
B) Ahmet Hâşim
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

CEVAP: B

Biz Sorduk

TÜRKÇE SORU BANKASI

Yazdığı birçok eserde öykünme isteğinin belirgin olduğunu açık bir şekilde görebiliriz. Hâlbuki kalıcı olabilmek için öykünme olmaması gerekir.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Özgün bir biçimde eseri yansıtma
B) Taklit yolunu kullanma
C) Tarafsız olma
D) Azimli olarak ürünü ortaya çıkarma
E) Arı bir dil kullanma

CEVAP: B

ÖSYM Sordu

2020 TYT

Sanatta etkilenme, kaçınılmaz gibi görünse de öykünme tasvip edilecek bir durum değildir. Sanatın gerçekliği bunu hiçbir surette mazur görmez; özgünlüğün yeniden üretimi şeklinde can bulur her defasında çünkü. Tersi bir durum onu kötürümleştirir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Genç insanların, kişiliklerini oluştururken özellikle saygı ve sevgi duydukları bir kişiliği taklit etme eğilimi göstermeleri olağandır.
B) Kitap okuma alışkanlıklarındaki benzerlikler, okuyucuların benzer kitaplardan aynı sonuçları çıkardıkları anlamına gelmez.
C) Televizyon dizilerinin yapay kahramanları, hayatı tanımlama biçimleriyle ister istemez gerçek dünyanın bireyleri üzerinde etki bırakıyor.
D) Futbolcu sahada sahip olası gereken öz güven ve beceriyi ancak antrenörünün talimatlarına harfiyen uymasıyla kazanır.
E) Tarihsel bir olayı anlamlandırmak için başvurulan tarihin tekerrürden ibaret olduğu anlayışı, günümüzde pek kabul görmüyor.

CEVAP: A

1. İstatiksel bir araştırmada yapılması gereken ilk şey, bireyi yalıtılmışlığından uzaklaştırıp ----- olarak ele almaktır. Bireyselliğin çalışmaya katabileceği olumsuz etkileri ----- için kişiyi tüm bireyselliğinden sıyırmak zorunludur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) grubun bir parçası - saf dışı bırakabilmek

B) insanlığın bir sembolü - görmezden gelebilmek

C) topluluğun bir üyesi - doğrudan yanıtlayabilmek

D) çevresinin bir ürünü - yeniden değerlendirebilmek

E) geçmişinin bir unsuru - önceden kurgulayabilmek

2. I. Birçoğumuz tekstil ürünlerinin salt koyun yününden elde edildiğini düşünürüz.

II. Keçilerin ve develerin de lifleri bükülerek iplik şekline getirilir ve tekstil endüstrisinde kullanılır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Keçi ve deve liflerinden iplik üretilip tekstil sanayisinde kullanılmasına rağmen birçoğumuz tekstil ürünlerinde salt koyun yünü kullanıldığını zannediyoruz.

B) Develerin ve keçilerin liflerinin iplik malzemesi olarak tekstil sanayisinde çok az tercih edilmesi nedeniyle genellikle yünün salt koyundan üretildiğini zannederiz.

C) Yaygın olarak yünün yalnızca koyundan üretildiğini düşünsek de keçiler ve develerden elde edilen liflerin geçmişten bugüne tekstil ürünlerinde kullanıldığını bilmekteyiz.

D) Tekstil sanayisinde keçi ve develerden elde edilen yünler de kullanılmasına karşın birçoğumuz iplik gibi ürünlerin yalnızca koyundan üretildiğini sanırdık.

E) Birçok kişi, keçilerin ve develerin liflerinin de iplik malzemesi olarak tekstil endüstrisinde kullanıldığını göz ardı ediyor ve yünün yalnızca koyundan üretildiğine inanıyor.

YARGI YAYINEVİ

3. İmgelem, edinilen imge olgusunu birleştirip kaynaştırma ve bu birleşiklerden yeni imgeler tasarlama yetisidir. İnsana özgü olduğu öne sürülen bu yeti, derece derece, edinilmiş bir imgeyi yeniden canlandırmaktan yaratıcılığa kadar yükselir. İmgelemin yarattığı bir imgenin doğada herhangi bir karşılığı bulunmayabilir, ama o yaratılan imgenin temel gereçleri nesnelerden yansıyan imgelerdir. Bazen imgelemimde bir sahne uyduruyorum.

Bu parçada geçen "imgelemimde bir sahne uyduruyorum" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Salt sanatsal olgu

B) Biçimsellik

C) Dejenere olmak

D) Tinsel bir çağrım yaratma

E) İmajinasyon

4.
- Davies, eğitimi bireyleri kapasitelerine göre farklı statülere yerleştiren bir sistem olarak değerlendirmektedir.
- Toplumsal tabakalaşmayı merkeze alarak en yeteneklilerin en önemli mesleklerle ödüllendirilmesi gerektiğine inananlar, bu görüşe destek vermişlerdir

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davies, eğitimin tanımını yaparken, farklı yeteneklere sahip olan kişilerin buna bağlı olarak farklı mesleklere yerleştirilmesi gerektiğini ve bunun da toplumsal tabakalaşmanın gereği olduğunu savunmuştur.

B) Toplumsal tabakalaşma merkezinde en yetenekli insanların en önemli meslekleri elde etmesi gerektiğini düşünen kişiler; Davies'in, eğitimin bireyleri kapasitelerine bağlı olarak farklı statülere yerleştiren bir sistem olduğu düşüncesini desteklemişlerdir.

C) Meslek seçiminde eğitimin belirleyici olması gerektiğini vurgulayan Davies ile toplumsal tabakalaşmayı esas alıp yetenekli kişilerin statüsü yüksek mesleklere yerleşmesi gerektiğini savunanların görüşleri örtüşmektedir.

D) En yetenekli insanları en iyi mesleklere yönlendirmenin gerekli olduğunun ve bunun eğitimle sağlanacağının altını çizen Davies, bu konudaki tanımlarını toplumsal tabakalaşmayı savunanların görüşleriyle desteklemektedir.

E) Toplumun meslekler açısından tabakalaşmasının, yani en yeteneklilerin en önemli mesleklere sahip olmasının toplumsal bir gerçeklik olduğunu belirten Davies'in eğitim tabakalaşma ilişkisine dayanan bu düşüncesi, geniş kitleler tarafından desteklenmiştir.

5. İnternet dünyada bilgisayar ağlarını ve kurumsal sistemleri birbirine bağlayan elektronik bir iletişim ağıdır. Ülkemizde yapılan araştırmalarda da internet ve bilgisayar kullanımının giderek yaygınlaştığı gözlenmektedir. İnternetin bu kadar hızlı gelişmesi insan yaşamını birçok yönden kolaylaştırmakla birlikte, erişimin kolay ve yaygın hâle gelmesi, internet kullanım süresinin artması internet ile ilgili bazı olumsuzlukları da gündeme getirmeye başlamıştır. Çünkü insanlar, kolektif imgelem ve varsayımın icatlarına kabul etmenin getirdiği konfor ve iktidarı arzuladı.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bazı bireyler gereksinmeleri doğrultusunda internet kullanımını sınırlarken, bir kısım kullanıcının bu sınırlamayı yapamadığı

B) Teknolojik gelişmelerin insana bağışladığı varsayılan güç ve rahatlık.

C) Beyindeki ödül ve öğrenilmiş davranışın pekiştirilmesi

D) Ortak değerlerin soyutsal olarak ivme kazanması

E) Ortak bir hayalî somutlamanın frekans değişikliğini kavrama

6. Narsizm ilk kez 1980 yılında APA tarafından yayınlanan Zihinsel Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı'nda (The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders - DSM III) tanımlanmıştır. Narsist bireyler girdikleri ortamlarda güvenebilecekleri insanları seçene kadar oldukça mesafeli bir duruş sergilemeleri gerektiğini düşünseler de, güvende hissedebilecek insanların olduğuna dair inancı oldukça zayıftır. Narsisistik bir patinaj gibi olmamak gerekir.

Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başkalarının duygu ve düşüncelerine bağımlı

B) Varsayımsal durumlar üzerine yoğunlaşma

C) Sosyal kaygının temel özelliğini önemseme

D) Çalışmaların, fiziksel aktiviteyi desteklemesi

E) Yenilik ve değişimden uzaklaşma

YARGI YAYINEVİ

7. İçinde olduğumuz durum ve koşullar uzun metrajlı bir film olsa da hafızamızın güdümündeki beklentilerimiz, filmin içinden kendince en fotoğrafik imgeleri seçer.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İçinde bulunduğumuz zamanı ve ortamı bir bütün olarak değil, o ana dek yaşadıklarımız tarafından belirlenen isteklerimizin sınırlandırdığı şekliyle algılayabiliriz.

B) Deneyimlerimiz ve onların ışığında şekillenen öngörülerimiz, geleceğe dair kararlarımızı sınırlı bilgi ışığında almamıza sebep olabilir.

C) Yaşadığımız durum dair olumsuz deneyimlerimiz, içinde olduğumuz koşulları nesnel olarak değerlendirmememizi engelleyecek durumlar oluşturabilir.

D) İçinde bulunduğumuz anın ve durumun keyfini sürmek, geçmiş olayların algımız üzerindeki filtrelerinden kurtulmakla mümkün olabilir.

E) Deneyimlerimiz sayesinde oluşturduğumuz dünya

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?**

A) Kapı her sabah gıcırdıyordu.

B) Derenin şırıl şırıl sesi kulağa hoş geliyordu.

C) Köpeği "Mandalin" her sabah havlıyordu.

D) Yolculuk sırasında teker birden patladı.

E) Kuşlar doğanın görkemi karşısında ötüşüyorlardı.

9. Sosyo kültürel bir bakış, hayattaki fırsatları ve kısıtlamaları görmemizi sağlar. Hayat oyununu ne kadar iyi anlarsak o kadar iyi oyuncular oluruz. Ancak hangi kartı oynayacağımız konusunda söz sahibi olsak bile eli dağıtanın toplum olduğunu unutmamamız gerekir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşama dair farkındalık geliştirmenin, sosyal beceri gerektirdiği

B) Bireysel eylemlerin, toplumsal hayatın yasalarına göre belirlendiği

C) Kişinin karakter özelliklerinin, toplumu anlama biçimiyle uyum içinde olduğu

D) Doğru tercih yapabilmenin, inisiyatif almakla mümkün olduğu

E) Yeteneklerin, geniş ölçekte değerlendirildiğinde işlevsel hâle geldiği

10. Bakışın çifte doğası gereği bir yandan, kendimizi eksiksiz hissetmemiz için başkasının bizi görmesi gerekir; diğer yandan, etrafımızı saran gözler imparatorluğu bize her an gözaltında olduğumuzu söyler.

Bu parçaya göre "bakışın çifte doğası" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Doğa ve kültürel

B) Tamamlayıcı ve baskıcı

C) Öznel ve nesnelci

D) Özgül ve kuşatıcı

E) Bireyci ve toplumcu

YARGI YAYINEVİ

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt çağrışımlar içeren sözler kullanılmıştır?**

A) Bu sene çevreyi buz kesmişti.

B) Benim müziğe olan ilgim yadsınamaz.

C) Terliklerini ve botlarını kimsesizler vakfına bağışladı.

D) Doğa yürüyüşü için sporcular toplandı.

E) Caddemizden geçen insanları seyrediyorum.

☆☆☆

12. Geometrik çizgi, doğal objeden, doğal bağlam içinde bulunmasıyla ayrılır. Şüphesiz geometrik çizginin özünü yapan şey, doğaya ait bir şeydir. Mekanik güçler doğal güçlerdir. Ama onlar, geometrik çizgi ve geometrik biçimler halinde doğal bağlamdan ve doğal güçlerin değişik görünüşlerinden dışarıya alınırlar ve kendi başına kavranırlar. Bu konuda Viyana, bugün tarih sayfasında kalmış Avrupa aristokrasi kültürünün işine bağlı solistidir.

Bu parçadaki altı çizili sözle Viyana'nın hangi özelliği vurgulanmıştır?

A) Görselliği B) Düzenliliği

C) Kusursuzluğu D) Yansıtıcılığı

E) Pahalılığı

ÇÖZÜM

1 Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Sözcükte anlam konusunda son yıllarda sorulan soru tiplerinden biri boşluk doldurmadır. Parçada, istatistiksel bir araştırmada yapılması gereken önceliklerden bahsedilmiştir. Bu doğrultuda parçanın anlam akışına baktığımızda ilk boşluğun sonundaki "bireyi yalıtılmışlığından uzaklaştırıp" sözüyle B, D ve E'deki sözlerin anlamca uyum sağlamadığı görülür. Parçanın ikinci kısımdaki dokusunda olumsuz etkilerinden söz etmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda ikinci boşluğa "saf dışı bırakabilmek" ifadesi getirilmelidir. Öyleyse parçayı en iyi A seçeneği tamamlar.

CEVAP: A

2. KPSS tarihinde bu soru kalıbıyla ilk defa 2020'de karşılaştık. Önceki yıllarda TYT sınavlarında sorulmuş bir soru kalıbıdır. Bu yıl çok sık bu tür sorular göreceksiniz. Yapboz gibi parçaları birleştirmeniz istenir. Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli A seçeneğinde verilmiştir. 2022'de bu tarz soru bekliyorum.

CEVAP: A

3. ÖSYM'nin çok seveceği tarzda bir soru hazırladım. TDK'ye göre "imgelem", hayal dünyası, imajinasyon anlamına gelmektedir.

CEVAP: E

4. Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli B seçeneğinde verilen "Toplumsal tabakalaşma temelinde en yetenekli insanların en önemli meslekleri elde etmesi gerektiğini düşünen kişiler; Davies'in, eğitimin bireyleri kapasitelerine bağlı olarak farklı statülere yerleştiren bir sistem olduğu düşüncesini desteklemişlerdir."ifadesidir.

CEVAP: B

5. Bu parçada geçene "kolektif imgelem ve varsayımın icatlarına kabul etmenin getirdiği konfor ve iktidarı arzuladı." İfadesiyle anlatılmak istenen B seçeneğindeki "Teknolojik gelişmelerin insana bağışladığı varsayılan güç ve rahatlık." ifadesidir.

CEVAP: B

6. 2020'de bu tarz çıkan bir soru çok konuşulmuştu. **Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen** "Yenilik ve değişimden uzaklaşma" ifadesidir.

CEVAP: E

7. Parçada verilmek istenen mesajdır, asıl anlatılmak istenen düşüncedir. "Parçadaki konunun ele alınış amacı nedir?" sorusunun cevabıdır. Sosyoloji de mutlak unutma yoktur belleğe atma vardır ifadesi çok kullanılır. Parçada yaşam serüveni uzun sürse dahi bizim için en önemli olanların her an algılayabildiğimizi bize sunmaktadır. Şimdi şöyle bir düşünün ilkokula dönelim yaptığımız gezileri hatırlıyoruz dimi. Eminim şu an aaaa! Gözümde canlandı dediniz.

CEVAP: A

8. Yansıma sözcükler doğadaki seslerin karşılığıdır. Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımalarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur.

Cız, tak, fıs, vak, şak, hav, çın, tü...

- Tıkırtı-kökü "tık" ve isim soyludur. Çatı katından tıkırtı sesi geliyordu.
- Fısıltı-kökü "fıs" ve isim soyludur. Ders arasında fısıltıyla seslendi.

"Kuşlar ötüşüyordu." cümlesindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cikcik "eder.

CEVAP: E

9. Sözcük bir kavramı, cümle bir yargıyı, paragraf ise bir düşünceyi dile getirir. Yazının bütünlüğü içinde bir düşünceden başka bir düşünceye, bir olay veya durumdan diğerine geçilirken paragraf yapılır. Cümleler nasıl bir araya gelip paragrafları oluşturuyorsa paragraflarda bir araya gelerek metinleri oluşturur. Kısacası kelimeler cümleleri, cümleler paragrafları, paragraflar metinleri oluşturur. ÖSYM bu yıl yaptığı sınavlarda özellikle altı çizili sözcüklerde anlatılmak istenen sorularıyla büyük değişimin ayak sesini bize gösterdi. Bu yıl TWİTTER'da en çok konuşulan konulardan biri paragraf sorularının zorluğudur. 1990'lı yıllardaki paragraf tipi sorular artık günümüzde kalmamıştır. Elbette, bu durum soru kalıbından ziyade zorluk derecesinin artmasıyla ilgilidir. Bu sene sınavlarda yine altı çizili sözcükleri zorlayarak eleme yöntemini seçmesini bekliyorum. İşte, bu noktada bu kitap ÖSYM'nin dilini anlamınız için hazırlanmıştır.

CEVAP: B

10. Bakışın iki türlüsü vardır, birincisi insanın eksiksiz hissetmesi için dışarıdan bir bakışa ihtiyaç duyar. Bu insanın bakışıyla kişi tamamlanmış olur.

İkincisi ise imparator gözlerdir. Bize sürekli kim olduğumuzu söylemeye ve söylediklerine inandırmaya çalışırlar, bu da baskıcı bir bakıştır. Cevabımız bu nedenle 'B' olmalı.

CEVAP: B

11. Anlamca birbirinden tamamen uzak olup bu anlam özelliği taşıyan sözcüklere karşıt çağrışımlar içeren sözcükler denir. Bu açıklama ışığında C seçeneğinde "terlik" "yaz" mevsimini, "bot" "kış" mevsimini çağrıştırmaktadır. Diğer seçeneklerde karşıt çağrışım bulunmamaktadır.

CEVAP: C

12. Parçada geçen "Avrupa aristokrasi kültürünün işine bağlı solistidir." ifadesiyle yansıtıcılık anlatılmak istenmiştir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

2

1. Cahit Sıtkı denilince ilk olarak akla ölüm temi gelir. Şair karanlık ortamlarda dahi ölümü hatırlamaktadır. Şiirlerindeki sürekli ölümden kaçış psikolojisi boşuna değildir. Nitekim bazı şiirlerinde ölüme teslim olduğunu, şiirlerinin tarumar olmuş bir bahçeye döndüğünü görürüz.

Bu parçada geçen "tarumar olmuş bahçe" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölümden korkmadığını, bilakis herkesin yaşayacak olacağını
B) Şiirlerinde yaşama sevinci olduğunu
C) Ölüm temasının şiirlerinde egemen olduğunu
D) Şiirlerinin darmadağın bir şekle büründüğünü
E) Yenilikçi bir şiir anlayışını benimsediğini

2. **Aşağıdakilerden hangisi,** "Kuru pantolon ile balık tutulmaz." **sözüyle anlatılmak istenene benzer bir anlam taşımaktadır?**

A) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
B) Taşıma su ile değirmen dönmez.
C) Dereyi geçerken at değiştirilmez.
D) Emek olmadan yemek olmaz.
E) Kuru laf karın doyurmaz.

3. I. Büyük yırtıcıların doğaya zarar verdikleri gerekçesiyle yok edilmesi, sistemin dengesinin bozulmasına neden oluyor. Örneğin normalde boz ayı yoğunluğu bin kilometrekareye bir ayı düşecek şekildedir. Boz ayıların ortadan kaldırıldığı bölgeleri kısa zamanda siyah ayılar dolduruyor. Bu durumda da tek bir boz ayının yerine gelen onlarca siyah ayı doğada daha büyük tahribata yol açıyor.

II. Kurtlar insanlarca avlandığı zaman çakalların sayısında artış meydana geliyor. Çakalların sayısındaki artış ise doğadaki çok sayıda küçük hayvanın çakallara yem olmasına ve dolayısıyla bazı hayvan türlerinin yok olmasına neden oluyor.

II numaralı parçanın I numaralı parçayla ilişkisini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

A) Anlatılanların farklılık gösterebileceğini kanıtlamak
B) Aktarılanları benzer bir örnekle desteklemek
C) Farklı bakış açılarıyla tespitleri genelleştirmek
D) Gerekçeleri açıklayarak ana fikre dikkat çekmek
E) İddiaların olası sonuçlarını göstermek

YARGI YAYINEVİ

4. Romandaki ana karakterin sonsuz yürüyüşünün sebebi; göçebelik koşullarının uygun olması değil, varlığını bir temelsizlik ve zemin kaybı içinde olmasıdır.

Bu cümlede romanın ana karakterleriyle ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yersiz yurtsuz olma hissinin, varlığına yabancılaşmasına yol açması
B) Varoluşsal bir aidiyet eksikliği nedeniyle devamlı yer değiştirmesi
C) İçindeki yalnızlık hissini bastırmak amacıyla seyahat etmesi
D) Hayatın olağan akışı içinde yere sağlam basmaya çalışması
E) Varlık sebebindeki devinimi tekinsiz bir eylem olarak gerçekleştirmesi

5. **Aşağıdakilerden hangisinde somut anlamlı bir sözcük soyut anlam kazanmıştır?**

A) Bu yaptıklarından sonra karakterinde değişik havalar seziyorum.
B) Nisan yağmurları etrafı sardı.
C) Aldığı araba çok güzeldi.
D) Dağın öte yüzü çok soğuktu.
E) Parmak uçlarına basarak yürüdü.

6. Tek sözcükle anlatılabilecek bir kavramı, birden çok sözcükle anlatmaya "dolaylama" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneğine yer verilmiştir?

A) Sosyal olgular günden güne kendi çemberini çiziyordu.
B) Eskiler hasret kavuşturan görünce mutluluktan ağlardı.
C) Günümüzde gazeteler yerini internete bırakmaya başladı.
D) Ön koltukta oturan yolcular, seyahat boyunca konuştu.
E) Türkiye'yi bisikletle dolaşarak fotoğrafladı.

7. Bir duyuyla algılanabilen kavram veya varlığın başka bir duyuya aktarılarak algılanmasına "duyular arası aktarma" denir.

Aşağıdakilerden hangisinde böyle bir kullanım vardır?

A) Rüzgârlar olurdu Çamlıca'nın tepesinden.
B) Karlar uçuyordu mehtabın penceresinden.
C) Beyaz yakalı gömleği ona çok yakıştı.
D) Onu görmeyeli elli iki yıl geçti.
E) Keskin bir koku kapladı etrafı.

8. Gaston Bachelard, Mekânın Poetikası'nda evi bir "mutluluk mekânı" olarak tarif eder. Yazar, düş kuran bir çocuk için evin koruyucu sınırlar oluşturduğundan, anıların ve düşlerin barınağı olduğundan söz eder. Evi tarif ederken en çok da ışık imgesine başvurur. Penceredeki ışığı evin gözüne benzetir. Evden uzak, yolda olduğumuz zamanlarda, özellikle tren yolculuklarında, biz de bu bağlantıyı kurmuşuzdur. Tren gece vakti istasyon boyunca dizilmiş evlerin önünde durduğunda, ışıkları yanan ve perdeleri henüz örtülmemiş evlerin içine merakla bakarız. Dışarıda, karanlıktayızdır; evdeyse ışık vardır. Sofra hazırlanıyor veya birileri konuşuyordur. Kimseyi göremesek bile televizyonun odayı aydınlatan mavi ışığı evde bir hayatın sürüp gittiğini söyler bize.

Bu parçada "evin gözü" **ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Canlılık
B) Birliktelik
C) Farkındalık
D) Ferahlık
E) Yalnızlık

9. "Zehri, miktar doğurur." **sözüne dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?**

A) Yararlı bir şey bile, ölçüsü kaçırıldığında zarar verebilir.
B) Zararlı alışkanlıklardan kurtulmak için çok çaba göstermek gerekir.
C) Bir alana ilgi duyulması, o alanda başarıya ulaşma olasılığını artırır.
D) Mükemmelliğe ulaşabilmek için sabırlı olmak gerekir.
E) Zorluklar karşısında yılmadan direnenler, amaçlarına ulaşabilir.

YARGI YAYINEVİ

10. Ay ve Mars yüzeyine gerçekleştirilmesi tasarlanan uzun süreli, mürettebatlı uzay seyahatleri için aşılması gereken çeşitli teknik zorluklar bulunuyor. Örneğin insanların ihtiyacı olan her şeyi Mars'a göndermek hem teknik hem de finansal açıdan mümkün görünmüyor. Bu nedenle araştırmacılar orada bulunan malzemelerle bina inşası ve basit araç gereçler üretilmesi gibi konulara pratik çözümler getirmeye çalışıyorlar. Uzun süreli, mürettebatlı görevler süresince kullanılacak çeşitli aletler ve barınaklar inşa etmek için güvenilir yapı malzemelerine ihtiyaç duyulması kaçınılmaz oluyor. Bu noktada yerel kaynakların etkin kullanımın, maliyetleri azaltmaya yardımcı olacağı düşünülüyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanın yakın gelecekte Dünya dışında bulunan farklı yaşam alanlarına yerleşerek bu alanlara kolaylıkla uyum sağlamasının mümkün olduğuna
B) Günümüzdeki teknolojik olanaklara Mars'a ancak kısa süreli seyahatlerin yapılabilmesi için gerekli alt yapı çalışmalarının tamamlandığına
C) Yüksek maliyet ve teknolojik yetersizlikler aşıldığında Ay ve Mars dışında da insan yaşamına uygun yaşam alanları oluşturabileceğine
D) Mars'ta insan yaşamına uygun temel gereksinimlerin sağlanmasının yüksek maliyetler ve iş gücü gerektirdiği için çalışmaların yavaş ilerlediğine
E) Mars'ta bulunan olanakları değerlendirerek görevli mürettebata uygun bir yaşam alanı oluşturabilmek için ek çalışmalar yapılması gerektiğine

11. Kelimelere ruhunun çekicini indirmeyen şair, gerçek sanatçı olamaz ve kalıcı eser bırakamaz.

Bu parçada geçen "kelimelere ruhunun çekicini indirmeyen şair" **sözüyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sözcüklere duygularını yansıtmaktan uzak duran
B) Dağarcığındaki sözcükleri kullanmaktan sakınan
C) Dili içselleştirmeden kullanan
D) Soyut dünyanın sınırlarında gezinen
E) Sözcüklerin oluşturduğu musikiyi görmezden gelen

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Tarumar kelime anlamı olarak "dağınık, karışık, perişan" anlamlarına gelir. Bu kavramlar ışığında D seçeneğinde yer alan şiirlerinin darmadağın bir şekle büründüğü yargısına ulaşabiliriz. C seçeneği en kuvvetli çeldiricidir. Burada dikkat edilmesi gereken soru kökünü iyi okumamızdır. Soruda altı çizili dediği için sadece orayı baz almalıyız. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: D

2. Parçada verilen atasözünü en iyi açıklayan düzenli **olarak** çalışmadan istenilen şeyler elde edilemez. Yiyip içmek, harcamak, kısaca yaşayabilmek için haksız bir yolla değil, alın teri dökerek çalışıp kazanmak şarttır anlamına gelen "Emek olmadan yemek olmaz" atasözüdür.

CEVAP: D

3. Bu parçada, I numarada büyük yırtıcıların doğaya zarar verdikleri gerekçesiyle yok edilmesi anlatılmış olup yine bir yırtıcı tür olan kurt ile II numarada devam edilmiştir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. "Romandaki ana karakterin sonsuz yürüyüşünün sebebi; göçebelik koşullarının uygun olması değil, varlığını bir temelsizlik ve zemin kaybı içinde olmasıdır." ifadesinde aidiyet noksanlığının sürekli yer değiştirmesidir. Bu bağlamda doğru seçenek B olacaktır.

CEVAP: B

5. Somut beş duyu organımız tarafından algılayabileceğimiz kavramlardır. Soyut ise beş duyu organımız tarafından algılayamadığımız kavramlardır. A seçeneğinde yer alan "hava" sözcüğü somut bir kavramken "soyut" bir hâle gelmiştir.

CEVAP: A

6. Bir sözcüğün anlatılan bir kavram, nesne ya da durumu, anlatımı güçlü kılmak amacıyla birden fazla kelimeyle anlatılmasıdır. B seçeneğinde hasret kavuşturan "tren" anlatılmak istenmiş. Bazı dolaylama örnekleri vermek gerekirse şunlardır:

Televizyon = Sihirli kutu

Kravat = Boyun bağı

Hırsız= Kasa faresi

Zeki Müren = Sanat güneşi

CEVAP: B

7. Beş duyu organımızdan birisine ait bir durumu ifade eden sözcüğün başka bir duyuyu ifade edecek şekilde kullanılmasına duyular arası aktarma denilmektedir. E seçeneğinde duyular arası aktarım vardır.

CEVAP: E

8. Bu parçada geçen "evin gözü" ile anlatılmak istenen "canlılık" ifadesidir.

CEVAP: A

9. Zehri, miktar doğurur fazla kaçırmamak anlamında kullanılır. Bu bağlamda doğru seçenek A olacaktır.

CEVAP: A

10. "Bu nedenle araştırmacılar orada bulunan malzemelerle bina inşası ve basit araç gereçler üretilmesi gibi konulara pratik çözümler getirmeye çalışıyorlar. Uzun süreli, mürettebatlı görevler süresince kullanılacak çeşitli aletler ve barınaklar inşa etmek için güvenilir yapı malzemelerine ihtiyaç duyulması kaçınılmaz oluyor." ifadesinden E seçeneğine ulaşırız.

CEVAP: E

11. Bu parçada geçen "kelimelere ruhunun çekicini indirmeyen şair" sözüyle vurgulanmak istenen A seçeneğindeki "Sözcüklere duygularını yansıtmaktan uzak duran" ifadesidir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

1. Bu turnuvaya ilk kez katılan genç tenisçinin başarıları birer elmas ya da zümrüt olabilir; ancak bunlar bir kolye yapmak için yeterli değil.

Bu sözlere dayanarak, genç tenisçiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

A) Turnuvaya katılan tenisçiler arasında en genç olandır.

B) İyi bir tenisçi olarak nitelenebilmesi için daha fazla başarı göstermesi gerekmektedir.

C) Başarılarının altında uzun ve disiplinli bir çalışma yatmaktadır.

D) Bundan sonraki turnuvaların hepsine katılmaya kararlıdır.

E) Elde ettiği başarılar, turnuvayı kazanmasını kesinleştirmiştir.

☆☆☆

2. Türk şiirinde 20. yüzyılın başında anlatıya dayalı şiir, önemli bir eğilim olarak öne çıkar. II. Meşrutiyet yıllarında başlayan halkçı yönelimler; Türk şiiri için yeni temalar, yeni konular ve yeni duyarlılıklar getirir. Bu süreç, Kurtuluş Savaşı'nın yarattığı zorunluluklar ve Cumhuriyet'in ilanıyla oluşan heyecan ile birlikte yeni bir merhaleye ulaşır. Bu siyasi ve sosyal ortamının bir sonucu olarak Türk edebiyatında hâkim olan atmosfer, "Memleket Edebiyatı" adı verilen yeni bir anlayışı doğurur. Bu anlayışın bir sonucu olarak Anadolu coğrafyası ve Anadolu insanı genel anlamıyla Türk fikir ve sanat hayatında özelde ise şiirde önemli bir unsur hâline gelir. Bu bakımdan Türk şiiri flora gibidir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güç oluşması

B) Bitki örtüsü

C) İçten olma

D) Ortak değer oluşturma

E) Bilimsel değer oluşturma

YARGI YAYINEVİ

3. Uluslararası İstanbul Kültür Festivali bu yıl çok görkemli bir etkinlik ile kutlandı. Festivalde pek çok yazar ve şair söyleyişi yaparak kültür abidesi olduklarını bir kez daha ortaya koydu. Festivale gelmek için üst geçitlerde bile yüzlerce sıra bekleyen insanın olduğu gözlemlendi. Festivalden dönerken bir yazarın hayvanın alacası dışında, insanın alacası içinde deyimi çok dikkatimi çektiği için hemen sosyal medyada paylaşmıştım.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saygın bir öneme sahip olmak

B) Sürekli yenilik peşinde koşan

C) Hayvanların işe yarayıp yaramayacaklarının görünüşlerinden belli olduğu ancak insanların kötü huylu olup olmadıklarının dışarıdan anlaşılamaz olduğu

D) Her hayvan ve insan dostuna sadık bir yâr olduğu

E) Hayvanın postuna güveneceğine insanın kötüsüne güvenmesi gerektiği

4. "Büyük" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde nicel anlamda kullanılmamıştır?**

A) Yeni açılan "Dut" kahve evinde misafirlere büyük poşetler içinde hediyeler dağıtıldı.

B) Büyük bir tarlanın olduğu toprağa patates ekti.

C) Babasından büyük bir servet kalınca sağlığı düzeldi.

D) Bahçede büyük bir kalabalık bizi bekliyordu.

E) Böyle büyük adam ayaklarını bıraksan iyi olur.

5. **Aşağıdaki dizelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?**

A) Bütün ümitlerim bir nehir gibi kuruyor.

B) İçimde yanan ateş bir lav gibi artıyordu.

C) Hâlâ boş bir aşk gibi bakıyordu gözlerim.

D) Susuzluktan dilim kurumuştu.

E) Ağzı bozuk bir şekilde futbol oynuyordu.

6. Bu kitabı yazarken zihin haritamın pusulasını önüme koydum. İyi eser çıkarmak için karıncalar gibi çalışmak gerekir. Yoksa ortaya sıradan okuyucunun ilgisini çekmeyen bir ürün ortaya çıkar.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeni bir ekol oluşturma
B) Düşünce dünyasının yankılanması
C) Sürükleyici olma
D) Disiplinli olma
E) Yeni bir bakış açısı yaratma

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?**

A) Birçok turist şehrin bütün sokaklarında cirit atıyordu.
B) Yeni öyküsünde özgünlüğü korumayı başarmıştı.
C) O daha önce gördüğümüz kimseye benzemiyordu, âdeta bu iş için biçilmiş kaftandı.
D) Bana yaptıklarından sonra git derdini Marko Paşa'ya anlat.
E) Van depreminden sonra anladım ki kara gün dostu olan arkadaşlarımın sayısı az değilmiş.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?**

A) Seninle görüşmeyeli tam yedi yıl oldu.
B) Uzun kış gecelerinden sonra yeniden yola çıktık.
C) Beş yıldır bu iş yılan hikâyesine döndü.
D) Her inişin bir yokuşu vardır.
E) Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

9. Bir seminerinin sonunda öğrenciler Woolf'a "Hangi yazarları önerirsiniz?" sorusunu yöneltince Woolf: "Yüreğinizin sesini dinlemenizi öneririm. Kendi sebepleriniz olmalı ki sonuçlarınıza ulaşabilesiniz, istenilen kazanıma erişebilesiniz." cevabını verdi.

Bu konuşmada, kendisine soru sorulan yazar, verdiği cevapta aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

A) Yazarın özgünlüğünü
B) Belirli yazarların üstünlüğünü
C) Okurun özgürlüğünü
D) Yapıtların ilginçliğini
E) Yazarların seçiciliğin

YARGI YAYINEVİ

10. Afrika'nın batısında, İspanya'ya bağlı Kanarya Adaları'ndan biri olan La Gomera'da yaşayan insanlar "Silbo Gomera" adı verilen bir ıslık dili kullanıyorlar. Evet bu söylediğim bir sanrı değil. Bu dilin Kuzey Afrikada yaşayan Berberilerin dili olan Bericeden köken aldığı ve 15. yy.dan daha eskiye dayandığı düşünülüyor. Silbo Gomera günümüzde İspanyolca gramer kurallarına uygun olarak kullanılıyor, buranın eski sakinlerince ise neredeyse bir cep telefonu kadar kullanışlı olduğu söyleniyor.

Bu parçada altı çizili sözcük ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halüsinasyon
B) Tefrika
C) Çeviri
D) Bezginlik
E) Kararsızlık

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kişileştirme" yapılmıştır?**

A) Parçada geçen her satır artarak zorlaşıyordu.
B) Bodrum Kalesi'nin her tarafı ayrı bir güzellikteydi.
C) Avustralya'da beyaz köpek balığını izlemek üzere bilim insanları toplandı.
D) İletişim çağında yaşamak her şeyi kolaylaştırdı.
E) Sevinçten ağlayan rüzgâr ötelerden ses getirmişti.

12. Zamanında kendisi de iyi bir kaleci olan Fransız düşünürü ve romancısı Albert Camus, "Ahlaka dair bildiğim ne varsa futboldan öğrendim. Çünkü top hiçbir zaman beklediğim köşeden gelmedi." demiş.

Albert Camus bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiş olabilir?

A) Ahlak üzerine geliştirdiği düşünceleri aktarmada futbol terimlerinden yararlandığını
B) İyi bir düşünür ve romancı olmasını, eskiden sporla uğraşmış olmasına bağladığını
C) Farklı bir alanda edindiği tecrübenin yaşama bakış açısını etkilediğini
D) Kendisini, düşün ve yazın alanlarında, futbolda olduğundan daha başarılı bulduğunu
E) Başarılı bir sporcu olmanın öncelikle güzel ahlaka sahip olmaktan geçtiğin

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Bu turnuvaya ilk kez katılan genç tenisçinin başarıları birer elmas ya da zümrüt olabilir; ancak bunlar bir kolye yapmak için yeterli değil ifadesinde anlatılmak istenen kalıcı olmak için bir kere kürsüye çıkmanın yetmeyeceği üzerinde durulmuştur.

CEVAP: B

2. ÖSYM'nin her sınavda sorup vazgeçemediği soru tipidir. Bu tip sorularda kelimelerin mecaz ya da gerçek anlamına dikkat etmeliyiz. Parçada altı çizili ifade ile anlatılmak istenen B seçeneğinde verilen "bitki örtüsü" ifadesidir.

CEVAP: B

3. Deyimler genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir olarak bilinir. C seçeneği, içerdiği ifadeden dolayı en doğru seçenektir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Varlıkların sayılabilen, ölçülebilen anlamlarını ifade eden sözcüklerdir.

- "Ne kadar?"sorusunun karşılığıdır.
- Nicel sözcüğünün içinde "C" harfi var bu bize cetveli hatırlatsın. Cetvel ölçme için kullanılır.
- E seçeneği nitel anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. Sözcüğün cümle veya söz gurubu içerisinde gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak başka bir kavram yerine kullanılmasına mecaz anlam denir. D seçeneğinde verilen "kurumuştu" ifadesi gerçek anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: D

6. "Zihin haritamın pusulasını önüme koydum." ifadesinde anlatılmak istenen B seçeneğinde verilen düşünce dünyasının yankılanması olmalıdır. Bu gibi sorularda şıklara geçmeden yorumlamak cevap anahtarı bulmamıza yardımcı olacaktır.

CEVAP: B

7. Deyimler genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir olarak bilinir. A seçeneğinde "cirit atmak" deyimi, C seçeneğinde "biçilmiş kaftan" deyimi, D seçeneğinde "git derdini Marko Paşaya anlat" deyimi, E seçeneğinde "kara gün dostu"" deyimleri kullanılmıştır. B seçeneğinde herhangi bir deyim kullanılmamıştır.

CEVAP: B

8. Deyimler genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir olarak bilinir. C seçeneğinde verilen "yılan hikâyesi" bir deyimdir. D ve E seçenekleri kuvvetli çeldiricilerdir. D ve E seçenekleri bir atasözüdür.

CEVAP: C

9. Bu parçada, "Yüreğinizin sesini dinlemenizi öneririm" ifadesi bize özgürlüğü anımsatmalıdır. Bu bağlamda vurgulanmak istenen C seçeneğindeki "okurun özgürlüğünü" ifadesidir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. ÖSYM son yıllarda tek sözcüğün altını çizerek anlatılmak istenen soru tiplerini artırdı. Bu gibi sözcüklerin eş anlamlısını bilmek size çok fayda getirecektir. Özellikle MEB kitaplarında yer alan metinlerdeki bilinmeyen sözcükleri inceleyiniz. Bu parçada "SANRI" sözcüğüyle anlatılmak istenen A seçeneğindeki "halüsinasyon" ifadesidir. Sanrı sözcüğü aynı zamanda "birsam" anlamına gelir.

CEVAP:A

11. İnsana ait özeliklerinin insan olmayan varlıklara mal edilmesiyle gerçekleştirilen mecazlı anlatıma kişileştirme (teşhis) denir. Çoğu zaman kapalı istiare şeklinde olur.

E seçeneğinde rüzgârın ses getirmesi ile kişileştirme yapılmıştır.

CEVAP: E

12. "Zamanında kendisi de iyi bir kaleci olan Fransız düşünürü ve romancısı Albert Camus, "Ahlaka dair bildiğim ne varsa futboldan öğrendim. Çünkü top hiçbir zaman beklediğim köşeden gelmedi." demiş." ifadesiyle anlatılmak istenen C seçeneğindeki "Farklı bir alanda edindiği tecrübenin yaşama bakış açısını etkilediğini" yargısıdır.

CEVAP: C

1. Abdülhak Hamit Tarhan, edebiyatımızın hüzün penceresidir desek yanlış bir yorum yapmış olmayız. Eşi Fatma Hanımın ölümü onu derinden etkileyerek şiirlerine acının egemen olmasına neden olmuştur. Eyvah! Ne yer, ne yâr kaldı, Gönlüm dolu âh-u zâr kaldı. Şimdi buradaydı gitti elden, Gitti ebede gelip ezelden. Ben gittim, o hâksar kaldı, Bir gûşede târmâr kaldı; Bâki o enis-i dilden, eyvâh!.. Diyerek şiirde acısını yaşamıştır.

Bu parçadaki altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Belirli bir dönem acı çekmiştir.

B) Şair, eşinin ölümü sonrası güzel şiirler yazmıştır.

C) Yaşadığı iç acılar nedeniyle sonbahar mevsimi gibidir.

D) Eşini kaybeden her şair olgunlaşmıştır.

E) Şairlik yeteneği kuvvetli biridir.

2. Eğer bir romancı yazdığı tüm eserlerin daha iyisi yazılamayacağı hissine kapılırsa kendini kopyalama ağına takılır ve bu da hızla unutulmasına yol açar.

Bu parçada romancı ile ilgili olarak asıl anlatmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aynı yapıya sahip, birbirinin devamı olan yapıtlar üretmeye başlar.

B) Yazdığı eserlerin daha iyisi yazılamayacağını kanısı taşıyordu.

C) Rakiplerin olmaması kendine olan güveni artırmıştır.

D) Kendine has bir üslubunun olması onu güçlü kılmıştır.

E) Yeni arayışlara girerek eserini geliştirmiştir.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim olarak kullanılmıştır?

A) Doğru haber veren arkadaşlarınızı çok ama çok seviniz.

B) Meseleyi kökten halletmek için sana ihtiyacımız vardı.

C) Konferansta yaptığı sunum taktiğiyle herkesi mıknatıs gibi kendine çekmişti.

D) Dün yapılan ameliyatta bir gözü açıldı.

E) Bitkiler besin oranlarının yaklaşık % 80'nin kökleri sayesinde alır.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde dolaylama vardır?

A) Görme engelli vatandaşlar için kaldırım deseni yapıldı.

B) Yolculuk sırasında yakalandığı kara çıban onu korkutmuştu.

C) Yeni aldığı delikli demir onu baya korkutmuştu.

D) İşitme engelli genç herkese hayat dersi verdi.

E) Dün gece mezarlıktan geçerken hayırlı kuş gördü.

5. I. Tedirgin edici biri geldiğinde gitmeye kalkan kimseler için kullanılan bir söz.

II. Yakasına yapışıp sıkıca tutmak.

III. Her yer anlamında kullanılır.

IV. Herkesi lekelemek huyu olanlar için kullanılan bir söz.

V. At, yarışta sonlara kalmak veya sonuncu olmak.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde aşağıdaki deyimlerden hangisinin açıklaması verilmemiştir?

A) Mart içeri, pire dışarı

B) Çalyaka etmek

C) Yedi iklim dört bucak

D) On parmağında on kara

E) İğne deliğinden Hindistan'ı seyretmek

6. Vaktiyle bir ova köyünde köylüler tarlalarını sulamak için, ırmağın suyunu nöbetleşe kullanmak üzere anlaşmışlar. Irmak boyunda bulunan tarlalar, açılan kanallar vasıtasıyla sıra ile sulanıyor, herkes ziraatıyla meşgul oluyormuş. Köyün açıkgözlerinden birisi, daha fazla su alabilmek için tarlasında derin ama ince bir kanal kazıp ırmaktan su çalmayı aklına koymuş. Kanalı gizleme maksadıyla da üzerini çalı çırpı ve taşlarla örtüp araziye uydurmuş.

Bu parçanın ana düşüncesine en yakın deyim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saman altından su yürütmek

B) Buyurun cenaze namazına

C) Pabucu dama atılmak

D) Foyası meydana çıkmak

E) Dolap çevirmek

YARGI YAYINEVİ

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aşırı derecede gülmek anlamına gelen bir deyim kullanılmıştır?**

A) Seni gördüğümden beri o anı unutamıyorum.

B) Sahneye çıkınca herkes gülmekten çatladı.

C) Üniversitede yapılan gösteride hepimiz gülmekten katıldık.

D) İnsan güldüğü zaman yaşlanma olasılığı geç olurmuş.

E) Kemal Sunal, yıllarca hepimizi güldürdü.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "koşullar yerine getirilse bile gerçekleşmeyecek bir durum" **söz konusudur?**

A) Yazarın bu romanında daha önce hiç ele alınmamış karakterler boy gösteriyor.

B) Kütüphanedeki bütün kitapları alsan da yine de sınavı geçemeyeceksin.

C) Sınavda bir türlü başarılı olamıyordu.

D) Ehliyet sınavında hata yaptığı için kaldı.

E) Hazırladığı evrakları sizlere getirmedi mi?

9. (I) Geçenlerde Ankara üzerinden Kastamonu ilimize gittim. (II) İlk defa geldiğim bu şehirde dejavu oldum. (III) Gökırmak'ın bir kolu olan Karaçomak Deresi Vadisi'nde kurulu bulunan şehrin güzelliği beni etkilemişti. (IV) Evliyalar şehri olarak da bilinen Kastamonu, Anadolu'daki en eski şehirlerden biridir, burada Antik Çağ ve Türk-İslam Dönemi'ne ait birçok tarihî eser vardır. (V) Gittikçe büyüyen şehre en kısa zamanda uğramanızı öneririm.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde "bir yeri daha önce görmüş olma veya bir olayı daha önce yaşamış olma duygusu" **durumu vurgulanmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

YARGI YAYINEVİ

10. İlk mizah gazetesi *Diyojen*'in çıkmasını sağlayan Teodor Kasap, Batı tiyatrosunu Osmanlı tiyatrosu üzerindeki etkisi ve geleneksel seyirliklerin tiyatro içindeki yerine dair sorunlar üzerine çok sayıda yazı kaleme aldı. Çıkardığı *Hayal* gazetesinde Karagöz konuşmalarını gazete sayfasına taşıyarak imzasız yazılar yazmıştır. Yine *Hayal*'de o sırada en başarılı yıllarını geçiren Güllü Agop'un Osmanlı Tiyatrosu'nu; tiyatro mekânının uygun olmaması, oyuncuların aksanları ve maaşlarını zamanında alamaması gibi yönleriyle eleştirmiştir. Gazetedeki diğer yazılarında da İstanbul'un şehir hayatına dair sorunları ve Osmanlı Devleti'nin duş ilişkileri gibi konuları ele almıştır.

Bu parçaya göre Teodar Kasap ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yazılarında kendi adı yerine farklı takma isimler kullanmıştır.

B) Yazılarında tiyatro ile ilgili sorunlarla yakından ilgilenmiştir.

C) Gazete yazılarının bazılarında kişisel çatışmalarından beslenmiştir.

D) Oyuncuların sorunlarını ele alması okur kitlesini genişletmiştir.

E) Yazar kimliğinden ziyade eleştirmen kimliğiyle tanınmıştır.

11. Yeni girdiği işten çok memnun değildi. Daha iyisini elde etmek uğruna çalışırken elindeki işini de yitirdi.

Kendisinden böyle söz edilen bir kişi aşağıdaki deyimlerden hangisi ile nitelendirilebilir?

A) Yükte hafif pahada ağır

B) Geçti Bor'un pazarı, sür eşeği Niğde'ye

C) Dostlar alışverişte görsün

D) Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmak

E) Pabucu dama atılmak

12. Bazı sanatçılarımız eserlerini çalakalem ele aldıkları için sürekli kendilerinin övülmesini bekliyorlar.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) İrdeleyerek yazma

B) Arı bir dille yazma

C) Gelişigüzel yazma

D) Panik hâlinde yazma

E) Sabrederek yazma

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Sonbahar; bir başka deyişle hazan yani hüzün mevsimi, içten içte yanan yürek yakan bir aydır. Parçada hüzün penceresi gibidir ifadesi bizi C seçeneğine götürür. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

2. "Kopyalama ağı" yazdığı eserlerin daha iyisi yazılamayacağı kanısını taşıyordu ifadesini anlatmaktadır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir. Seçeneklere geçmeden önce yorum yapmak bizi doğru seçeneğe götürecektir.

CEVAP: B

3. Bilim, sanat, edebiyat, spor ve meslek dalları ile ilgili özel bir kavramı gösteren, gerçek anlamlı ve kişiden kişiye değişmeyen sözcüklerdir. Bir sözcüğün terim anlamlı olup olmadığına cümle içerisinde hangi anlamda kullanıldığı bilgisiyle ulaşılabilir. E seçeneğinde yer alan "kök" sözcüğü "biyoloji terimi"dir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Dolaylama bir sözcüğün anlatılan bir kavram, nesne ya da durumu, anlatımı güçlü kılmak amacıyla birden fazla kelimeyle anlatmaktır. C seçeneğinde "delikli demir" ile "tüfek" söylenmek istenmiştir. Diğer seçenekler güzel adlandırmadır. E seçeneğinde yer alan "hayırlı kuş" ile baykuş söylenmek istenmiştir.

CEVAP: C

5. Deyim, en az iki sözcüğün, yeni bir kavramı karşılamak için anlamca birleşip kalıplaşmasıdır. Anonimdir. Yani söyleyeni belli değildir. "iğne deliğinden Hindistan'ı seyretmek" küçük bir olaydan büyük anlamlar çıkarmak anlamına gelen bir deyimdir. Bu bağlamda bu deyimin açıklaması bulunmamaktadır.

Tedirgin edici biri geldiğinde gitmeye kalkan kimseler için kullanılan bir söz. (A)

Yakasına yapışıp sıkıca tutmak. (B)

Her yer anlamında kullanılır. (C)

Herkesi lekelemek huyu olanlar için kullanılan bir söz. (D)

"At, yarışta sonlara kalmak veya sonuncu olmak." nal toplamak anlamında bir deyimdir.

CEVAP: E

6. Burada en çeldirici seçenek E olacaktı. En yakın ifadesi bizi A şıkkına yöneltir.

CEVAP: A

7. TDK'ye göre aşırı derecede gülmek anlamına gelen deyimler üç tanedir: Bunlar "gülmekten yarılmak", "gülmekten katılmak" ve" gülmekten kırılmak" şeklindedir. Doğru cevap C seçeneği olacaktır.

CEVAP: C

8. B seçeneğinde yer alan ifadede bütün şartları yerine getirse bile eylemin gerçekleşmeyeceği anlamı vardır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: B

9. Parçada Kastamonu ilinin güzellikleri, önemi ve gidilmesi gereken bir yer olduğu anlatılmıştır. TDK sözlüğüne göre "dejavu", "bir yeri daha önce görmüş olma veya bir olayı daha önce yaşamış olma duygusu" anlamına gelir. II numaralı ifade doğru seçenektir. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Bu parçada, "Güllü Agop'un Osmanlı Tiyatrosu'nu; tiyatro mekânının uygun olmaması, oyuncuların aksanları ve maaşlarını zamanında alamaması gibi yönleriyle eleştirmiştir" ifadesinden B seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: B

11. Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmak, daha iyisini elde etmek uğruna çalışırken elindeki işini de yitirmek anlamına gelen bir deyimdir. Deyimler gerçek anlamdan uzaklaşmış, bir kavramı ya da durumu karşılayan en az iki sözcükten oluşmuş sözcük gruplarıdır. Bir sözcük asla tek başına deyim oluşturmaz.

CEVAP: D

12. "Çalakalem" gelişigüzel, durmadan yazma anlamına gelmektedir. C seçeneğindeki ifade doğru ifadedir. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yakıştırmaca" anlamı veren sözcük kullanılmıştır?

A) Bolu Tüneli'ni aştıktan sonra etrafı öyle bir ses kapladı ki göz gözü görmez oldu.

B) Kapının dili bozulduğu için anahtarcı çağırdık.

C) Ne yaparsak yapalım, o kafasına estiği gibi davranıyor.

D) Ön planda sosyal dokuyu yansıtmıştı.

E) Karanlıkta kaldığım zaman çok korkardım.

2. Caz ve sinema, yirminci yüzyılda, aşağı yukarı aynı dönemlerde yükselen iki ayrı sanat dalı. Ama bunlar hiçbir zaman birbirine teğet geçmedi. Bir yandan caz müzisyenleri sinemada boy gösterdi öte yandan beyaz perdeden caz tınıları yükseldi.

Bu parçada geçen "sinema ve cazın birbirine teğet geçmemesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Değişime açık olma

B) Aynı oranda ilgi görme

C) Çağının beğenisine seslenme

D) Sanatsal gelişmeye katkıda bulunma

E) Birbiriyle iç içe olma

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır?

A) Fokur fokur kaynayan yer yuvarlağı tehlikenin habercisi gibiydi.

B) Odadan bir zırıltı sesi duydu ama niçin olduğunu bilmiyordu.

C) Kuşlar cıvıl cıvıldı.

D) Ders arasında fısıltıyla seslendi.

E) Annesi, tıngır mıngır beşiği sallıyordu.

4. Büyüklerin küçükler üzerinde büyük bir etkisi vardır. Çocuklar, çoklukla büyüklerini örnek alırlar.

Bu açıklamaya en uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bağlı koyun yerinde otlar.

B) Abanın kadri yağmurda bilinir.

C) Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.

D) Cambaz ipte, balık dipte gerek.

E) Çatal kazık yere çakılmaz.

5. Afyon Kalesi'nin yanı başındaki bu eski sokak, kentin tarihsel çekirdeğini oluşturuyor.

Bu cümledeki "kentin tarihsel çekirdeğini oluşturmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğallığı ile herkesi etkilemek

B) Estetik bir zevkle yapıldığını belirtmek

C) İlk zamandan beri değerini korumak

D) Çok yönlü bir nitelik taşımak

E) Geçmişe tanıklık etmek

6. Aşağıdaki tümcelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi somut anlamlı değildir?

A) Işık gözlerimi çok rahatsız etti.

B) Bir ses duydum ama kimseyi bulamadım.

C) Bu elbisenin rengini her zaman beğenmişimdir.

D) Bu rüya sözlerle anlatılamaz.

E) Hava olmazsa insan var olamaz.

YARGI YAYINEVİ

7. Kötülüğün galip gelebilmesi için iyi insanın kılını kıpırdatmaması yeterlidir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kötüyle mücadele etmeye çalışmak iyiyi de yoldan çıkartır.

B) Kötülüğe kötülükle cevap vermek, bazen tek doğru yoldur.

C) Haklılığından şüphelenmemek insanı kötülüğe yaklaştırır.

D) Bir yanlışa kayıtsız kalmakla onu destelemek farklı şeylerdir.

E) Kötülüğün zaferinde, çekimser kalan iyilerin yardımı büyüktür.

8. Kan-Turalı aydur:

– Bu dünyayı erenler (yiğitler) akıl ile bulmuşlardır. Bunun önünden sıçrayayım, ne hünerim var ise göstereyim, didi. Adı görklü (güzel) Muhammed'e salavat getürdi, boğanın öninden savuldı. Boğa boynuzı üzerine dikildi. Kuyruğından üç kere küterip (kaldırıp) yire çaldı. Sünükleri (kemikleri) hurd oldı (un ufak oldu). Bastı, boğazladı, bıçak çıkarup derisin yüzdi. Eti meydanda koyup derisini tekürün önine getürüp aydur:

– Tan ile kızunı mana viresin, didi.

Dede Korkut Hikâyeleri'nden alınan bu parçanın temel motifi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yiğitlik B) Yalnızlık

C) Sevgi D) Hüzün

E) Aşk

9. "Doğayla savaş hâlindeyiz, eğer kazanırsak kaybedeceğiz." **sözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dünya genelinde yaşanan doğal felaketlerin sayısının her geçen yükseldiği

B) Doğanın yıkıcı etkilerini azaltmaya yönelik olaylar yapıldığı

C) Doğada insan eliyle yapılan tahribatın, doğal felaketlerden daha sarsıcı etkilerinin olabileceği

D) Modern çağın getirdiği sanayileşmenin doğal kaynaklarda azalmaya neden açtığı

E) Doğadaki insan kaynaklı tahribatın geri döndürülemez boyuta ulaşabileceği

YARGI YAYINEVİ

10. İnsan dünyayı resmetme göreviyle yola çıkar. Hayat, resimlerle doldurulması gereken bir çerçevedir. Yıllar ilerledikçe bu çerçeveyi insan; şehirlerin, dağların, denizlerin, ağaçların, yıldızların, şiirlerin, melodilerin ve başka başka insanların resimleriyle doldurur. Çerçevedeki resim tamamlanınca çizgilerin, renk ve şekillerin oluşturduğu kompozisyonda insan kendi yüzünün hiç fark etmediği labirentlerini keşfeder.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamı anlamlı kılan şeye sahip olunan maddi zenginlikleri değil, insanın kendini tanıyabilme düzeyidir.

B) Doğal ve kültürel unsurlarla etkileşim içindeki insan, deneyimlerinin sonucunda kendisinin bilmediği yönleriyle karşılaşır.

C) Yeteneklerini ve potansiyelini keşfetmek isteyen insan, hayatın birçok yönünü tecrübe etmelidir.

D) İnsan ancak dünyayı özgürce deneyimleme fırsatı bulursa karanlıkta kalan yönlerini fark edebilir.

E) Kendini tam olarak tanımak isteyen insan, toplumla ilişkisini ve doğayla yaşadığı deneyimleri doğru yorumlamalıdır.

11. **Aşağıdakilerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?**

A) Su testisi, su yolunda kırılır.

B) Bugünün işini yarına bırakma.

C) Rüzgâr eken, fırtına biçer.

D) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

E) İşleyen demir, pas tutmaz.

12. Yaşar Kemal de üstünde kat kat giydiği ceketler, "İnce Memed"i yazmaya başlıyor. Bir eleştirmen siz bir kez yazdınız "İnce Memed"i ama halk defalarca...

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenene en yakın seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zamanın gücüne yenilmeden kalıcı olduğu

B) Bir halk kahramanı şekline büründüğü

C) Herkesin kendinden bir şeyler bulduğu

D) Okuyan herkesin kendine şekillendirip yeniden yazdığı

E) Belirli dönemlerde moda olduğu

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. "Yakıştırmaca" yan anlam demektir. Sözcüğün gerçek anlamından kopmadan anlam genişlemesi yoluyla kazandığı anlamıdır. B seçeneğinde "kapının dili" yan anlam şeklindedir.

CEVAP: B

2. Teğet geçmek TDK'ye göre yakınından geçmek anlamında kullanılır. "Caz ve sinema, yirminci yüzyılda, aşağı yukarı aynı dönemlerde yükselen iki ayrı sanat dalı. Ama bunlar hiçbir zaman birbirine teğet geçmedi." ifadesinde anlatılmak istenen E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP:E

3. Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımalarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur.

- Cız, tak, fıs, vak, şak, hav, çın, tü ...
- Tıkırtı-kökü "tık" ve isim soyludur. Çatı katından tıkırtı sesi geliyordu.
- Fısıltı-kökü "fıs" ve isim soyludur. Ders arasında fısıltıyla seslendi.

Yansıma olmayan sözcükler sesle ilgili olmayan sözcüklerdir.

- Deniz bugün pırıl pırıl parlıyor.
- Her gün cıvıl cıvıl giyiniyor.
- Arabanın aynaları temizlenince gıcır gıcır oldu.

CEVAP: C

4. Açıklamaya en uygun atasözü C seçeneğinde verilen "Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur." İfadesi olmalıdır. Atasözlerinin anonim olduğunu unutmayalım. Diğer atasözlerinin anlamı ödeviniz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

5. "Kentin tarihsel çekirdeğini oluşturmak" ifadesiyle geçmişe tanıklık ettiği yargısına ulaşabiliriz. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: E

6. - Beş duyu organından yalnızca biriyle algılanabilen sözcük, sözcük ve kavramları ifade eden sözcüklere "somut" denir.

- Ateş, rüzgâr, ses, hava, gürültü, ekşi, sıcak, soğuk...
- Beş duyu organından herhangi biriyle algılayamadığımız kavramları ifade eden sözcüklere "soyut" denir.
- His, duygu, rüya, korku, heyecan, akıl, inanç, aşk, düşünce, vicdan, sevinç, iyi, özgürlük...

CEVAP: D

7. "Kötülüğün galip gelebilmesi için iyi insanın kılını kıpırdatmaması yeterlidir." ifadesi ile E seçeneğinde "Kötülüğün zaferinde, çekimser kalan iyilerin yardımı büyüktür." ifadesidir.

CEVAP: E

8. Temel motif bir metnin asıl konusudur. Dede Korkut Hikâyeleri'nden alınan bu parçanın temel motifi "yiğitlik" üzerine kuruludur.

CEVAP: A

9. Bu parçada anlatılmak istenen insan kaynaklı yıkıp bozmalarda telafisi olmayan durumların meydana gelebileceğini vurgulamıştır. Bu bağlamda doğru cevap E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: E

10. Bu parçada, "Yıllar ilerledikçe bu çerçeveyi insan; şehirlerin, dağların, denizlerin, ağaçların, yıldızların, şiirlerin, melodilerin ve başka başka insanların resimleriyle doldurur." ifadesinden B seçeneğine ulaşırız.

CEVAP: B

11. A, C, D ve E seçenekleri hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanıldığı için mecazlı söyleyiş vardır diyebiliriz. Fakat B seçeneğinde "Bugünün işini yarına bırakma."atasözü ise tamamen gerçek anlamda kullanılmış nadir örneklerdendir.

CEVAP: B

12. "Bir eleştirmen siz bir kez yazdınız 'İnce Memed'i ama halk defalarca..." ifadesine en yakın seçenek D olmalıdır. Bu tür sorularda soru kökleri çok iyi analiz edilmelidir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

6

1. Bir sözcüğün anlatılan bir kavram, nesne ya da durumu, anlatımı güçlü kılmak amacıyla birden fazla kelimeyle anlatmaya "dolaylama" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama yoktur?

A) Kasa hırsızı sonunda yakayı ele verdi.

B) Dedem yavru vatanda görev yapmıştı.

C) Bu hafta beyaz perdeye yeni filmler geldi.

D) İnce hastalık olduğunu öğrenince yıkıldı.

E) Açık artırmada delikli demir yüksek fiyata satıldı.

2. Yazdığı birçok eserde öykünme isteğinin belirgin olduğunu açık bir şekilde görebiliriz. Hâlbuki kalıcı olabilmek için öykünme olmaması gerekir.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Özgün bir biçimde eseri yansıtma

B) Taklit yolunu kullanma

C) Tarafsız olma

D) Azimli olarak ürünü ortaya çıkarma

E) Arı bir dil kullanma

3. I. Dünya en uzun geceyi kitap okuyarak geçirdi.

II. Keçi inadını ne zaman bırakmayı düşünüyorsun?

III. Vasıflı eleman diye aldık, vasıfsız çıktı.

IV. Simyacı romanında bir rüya üzerine macera başlar.

V. Çayın şekeri fazla olmuştu.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, ad- aktarması kullanılmıştır.

B) II. cümlede, doğadan insana aktarma vardır.

C) III. cümlede, karşıt sözcükler bir arada kullanılmıştır.

D) IV. cümlede, altı çizili sözcük soyut anlamda kullanılmıştır.

E) V. cümlede, altı çizili sözcük nicel anlamda kullanılmıştır.

YARGI YAYINEVİ

4. Bazı yazarları anlamak çok zor, anlamak içinde uğraşmaya gerek yoktur. Çünkü anlamaya çalıştıkça başa dönersiniz. Bu gibi yazarlar temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp konuyu aynı yere getirir.

Bu parçadaki "temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeni ürünler ortaya çıkarmak için uğraşması

B) Bir meseleyi sürekli anlatmak, yeni bir şeymiş gibi birçok defa söz konusu etmek

C) Genç yazarlar eserlerinde çok sabırlı

D) Zamanla her eser değerini bulur

E) Bazı eserlere süslü ifadeler eklemek

5. Hızlı araba kullanmamız konusunda sürekli bizi uyarmasına rağmen kendi bu kurallara hiç uymamaktadır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümleye uygun bir deyim vardır?

A) Hanya'yı Konya'yı öğrenmek

B) Nabzını yoklamak

C) Lafla pilav pişerse deniz kadar yağı benden

D) Lüpe konmak

E) Halka verir talkını kendi yutar salkımı

6. Bir karıncaya göre aslan, kaplan ve çıngıraklı yılan şefkatli ve iyi huylu hayvanlardır. Ördekler ve kazlar ise yırtıcı hayvanlardır. Her şey sizin görüşünüze bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada ifade edilen duruma bir örnek olabilir?

A) Çocukların basketbolu, normalden daha küçük ve hafif toplarla oynaması

B) Yeni araba alan bir kişinin, trafikte en çok o marka araba olduğunu dile getirmesi

C) Azami hız sınırının şehir içinde saate 50 km iken şehirlerarası yollarda 110 km olgusu

D) Bazı meyvelerin kimilerince tatlı, kimilerince ise ekşi olarak adlandırılması

E) Ressamların uzakta olan kişi veya nesneleri yakındakilere göre daha küçük çizme gayreti

7. Atasözü geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlerdir. Ulusaldır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneğine yer verilmemiştir?

A) Cana gelecek mala gelsin
B) Balık baştan kokar
C) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan
D) Ağacı kurt, insanı dert yer
E) Leb demeden leblebiyi anlamak

8. Bir kavramı, olayı ya da durumu gerçek anlamından uzaklaştırarak kendine özgü mecaz anlam kazanan kalıplaşmış kelime gruplarına deyim denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneğine yer verilmemiştir?

A) Ha bire
B) Can cümleden aziz
C) Talih kuşu
D) Zılgıt yemek
E) Zar zor

9. **Aşağıdaki cümlelerde ayraç içinde verilen atasözlerinden hangisi cümlede anlatılmak istenene uygun değildir?**

A) Güneş balçıkla sıvanmaz. (Başarılı işler yapmak için güneş gibi parlamak gerekir.)
B) Martta yağar, nisan övünür; nisan yağar, insan övünür. (Martta yağan yağmurla ekinler nisanda gelişir. Nisanda yağan yağmurla başaklar olgunlaşır, dolgunlaşır.)
C) Otuz iki dişten çıkan, otuz iki mahalleye yayılır. (Bir ağızdan çıkan söz, dilden dile yayılır.)
D) Zamanında yapılmayan bir işin değeri yoktur. (Ay ışığında ceviz silkinmez.)
E) Yeteneksiz kişilerden iyi iş beklenmez. (Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz.)

10. İnsan düşüncesini güçlü ürünlerini; hisleriyle güneşli bir yolda kol kola yürürken değil, onlarla kısasıya savaştığı uğultulu bayırlarda verir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duygular ancak düşünce ve iradenin gücüyle kontrol edilebilir.
B) Düşünme kapasitesini besleyen temel kaynak, deneyimlerdir.
C) Akıl; ruh ve duygularla çeliştiğinde sağlam düşünceler üretir.
D) İnsan zihni olumsuz durumlara karşı durmak üzere koşullanmıştır.
E) Yeterince gözden geçinilmeyen bir fikir, zayıf kalmaya mahkûmdur.

YARGI YAYINEVİ

11. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteşi yoktur?**

A) Köyün kenarındaki <u>çay</u> misafirlerini ağırlıyordu.
B) Sınır kapısından girdiğinde <u>levhada</u> Türkiye'ye hoş geldiniz yazısı yüzünü güldürmüştü.
C) Yeşil gerdanına bir <u>ben</u> gerek.
D) Bana kara diyen dilber senin gözlerin <u>kara</u> değil mi?
E) Çocuğun <u>eli</u> kapıya sıkışmıştı.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcük yüklemle birlikte deyimleşmiştir?**

A) Onları bu şekilde görünce içim cız ederdi.
B) Eskiden içim kuşlar gibi cıvıl cıvıldı.
C) Kuşlar her sabah böyle güzel cikciklerdi.
D) Yarın bize kendisini tanıtacaktı.
E) Bu davranışınla hepimizin gözüne girdin.

1. Anlatımı etkili kılmak amacıyla bir varlığı ya da kavramı birden çok sözcükle ifade etmeye **dolaylama** denir.

A seçeneğinde kasa hırsızı ya da kase faresi olarak bilinen hırsızı,

B seçeneğinde yavru vatan Kıbrıs,

C seçeneğinde beyaz perde sinema

E seçeneğinde delikli demir tüfek,

D seçeneğinde ince hastalık (verem) ile güzel adlandırma örneklenmiştir.

CEVAP: D

2. Öykünme isteği kelime anlamı olarak taklit etme manasına gelir. Bu bilgi ışığında B seçeneğinde verilen taklit yolunu kullanma seçeneği olmalıdır.

CEVAP: B

3. I. cümlede "Dünya" diyerek dünya halkı kastedilmiş,

II. "keçi inadı" ile,

IV. "rüya".

V. "fazla" sözcükleri doğru kullanılmıştır.

III. cümlede karşıt sözcükler bir arada kullanılmış ifadesi yanlıştır.

CEVAP: C

4. "Temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp" sözüyle anlatılmak istenen B seçeneğinde yer alan "Bir meseleyi sürekli anlatmak, yeni bir şeymiş gibi birçok defa söz konusu etmek" ifadesidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

Bir Deyim Hikâyesi

Ayıkla Pirincin Taşını

Osmanlı tarihine dayanır. Yavuz Sultan Selimin Yemen'i Osmanlı topraklarına katmasından bir süre sonra Yemen'de isyan çıkmış, uzun uğraşmalar sonunda Yemen Fatihi Sinan Paşa duruma hakim olmuş; Yemen bundan sonra 400 yıl Osmanlı egemenliğinde kalmıştı.

Söylentiye göre Sinan Paşanın askerleri bir gün çölde konaklamış. Yemek pişirmek üzere hasır torbalar içindeki mısır pirinçlerini yere serdikleri büyük bir çadırın üstüne dökmüş ve taşlarını ayıklamaya başlamışlar. Bu sırada bir fırtına çıkmış ve rüzgarın savurduğu bir kum bulutu pirinçlerin üstüne inerek, ufak bir tümsek halinde yığılmış. Kumların altında kalan pirinçlere bakakalan yeniçeriler arasından şakacı bir asker, arkadaşlarına:

-Biz Allah"ın nimetini taşlı diye beğenmiyorduk, bizim gibi günahkar kullara üç beş taş az bile gelir. Asıl şimdi ayıklayın bakalım pirincin taşını. Ulu Tanrımız, Kabe'ye hücum eden fil sahiplerinin başına ebabil kuşlarından taş yağdırmıştı. Bizim başımıza da daha büyük taş yağdırmadan hemen tövbe edelim, diyerek arkadaşlarını güldürmüş.

5. "Halka verir talkını kendi yutar salkımı"deyimi çevresindekilere öğütler verip yol gösterirken kendisinin öğüde muhtaç biri gibi yaşam sürmesi anlamına kullanılan bir deyimdir.

CEVAP: E

Bir Deyim Hikâyesi

Dingo'nun Ahırı

İstanbul'da ulaşım için atlı tramvayların kullanıldığı yıllarda iki at ile çekilen tramvaylara dik Şişhane yokuşunu çıkabilmesi için fazladan atlar koşulurdu. Azapkapı'da tramvaya eklenen takviye atlar, Taksimde Dingo isimli bir Rum vatandaş tarafından işletilen ahırda dinlendirilir, sonra tekrar Azapkapı'ya götürülürlerdi. Gün içinde sürekli atların girip çıktığı ahırın, bu durumu dolayısıyla girenin çıkanın belli olmadığı veya her önüne gelenin girip çıkabildiği yerler için "Dingo'nun ahırı deyimi kullanılmaya başlanmıştır.

6. "Bir karıncaya göre aslan, kaplan ve çıngıraklı yılan şefkatli ve iyi huylu hayvanlardır. Ördekler ve kazlar ise yırtıcı hayvanlardır. Her şey sizin görüşünüze bağlıdır." yargısını en iyi ifade eden seçenek D olacaktır.

CEVAP: D

Bir Deyim Hikâyesi

Dimyat'a Pirince Giderken Evdeki Bulgurdan Olmak

Dimyat Mısır'da Süveyş Kanalı ağzında bir limandır. Eskiden Mısır'ın meşhur pirinçleri ince hasırdan örülmüş torbalar içinde buradan Anadolu'ya getirilirmiş. Dimyat'a pirinç almak için giden bir Türk tüccarının bindiği gemi Akdeniz'de korsanlar tarafından soyulmuş ve adamcağızın bütün altınlarını almışlar. Binbir zorluk içinde İstanbul'a dönen pirinç tüccarı o yıl iflas etmiş. İstanbul'dan kalkmış memleketi olan Karaman'a gitmiş. O sene tarlasından kalkan buğdayları da bulgur tüccarlarına sattığından kendi ev halkı kışın bulgursuz kalmışlar.

7. Atasözü geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, toplum tarafından benimsenerek ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlerdir. Türkçede "sav" ve "irsal-i mesel, darb-ı mesel" olarak da adlanılır. Atasözleri bir toplumun duygu, düşünce, inanç ve kültür yapısını yansıtır. E seçeneğinde verilen örnek bir deyim örneğidir.

CEVAP: E

8. A, C, D ve E seçeneğinde verilen ifadeler birer deyim örneğidir. B seçeneğinde verilen ifade ise atasözü örneğidir. Buradaki örnekleri iyice özümlerseniz gerçek sınavda muhakkak başarıya ulaşacaksınız.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

9. "Güneş balçıkla sıvanmaz" atasözünün anlamı Herkesin bildiği bir şeyi inkâr etmek faydasızdır anlamına gelir. A seçeneğinde parantez içinde verilen ifade yanlış olarak verilmiştir.

CEVAP: A

10. Zafere giden yolda çekilen çile kutsaldır sözüne benzer bir anlayış anlatılmıştır. Parçada anlatılmak istenen C seçeneğindeki "Akıl; ruh ve duygularla çeliştiğinde sağlam düşünceler üretir". ifadesidir.

CEVAP: C

11. Yazılışları ve okunuşları aynı olmasına rağmen anlam olarak bir birinden tamamen farklı olan kelimelere **sesteş** kelimeler denir. Bu bağlamda B seçeneğinde verilen "levha" sözcüğünün sesteşi yoktur.

CEVAP: B

12. Yansıma sözcükler isim soyludur. İnsandan, hayvandan, eşyadan ve makine seslerinden çıkabilir. Yüklem cümlenin temel ögelerinden birisidir. Yardımcı eylemle kurulan birleşik eylemler (etmek,olmak,kılmak...) ayrılamaz. A seçeneğinde yer alan "cız etmek" ifadesi yansımadan oluşarak yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

7

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Yeter artık, abuk sabuk konuşmalarına dayanamıyorum.

B) Karnını ne diye abur cuburla doldurmaya çalışıyorsun?

C) Orhan Kemal özgün, becerikli bir yazardı.

D) Ben sizler gibi kalem oynatmayı sevmiyorum.

E) Bugünlerde yine gâvur inadı tuttu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Zafere giden yolda çok çile çektik.

B) Dün açlıktan nefesim kokuyordu.

C) Bu işlerde baban insan sarrafıdır.

D) Toplantıdaki bazı insanlar iki dirhem bir çekirdekti.

E) Bazı zamanlar beni aramadan duramazdı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Hep birlikte ağız birliği yaparak hareket etmeliyiz.

B) Şunu iyi bil ki ahım yerinde kalmayacak.

C) Akıl kutusu mübarek, her şeyi çözüyor.

D) İflas etmem ateşten gömlek giymem demekti.

E) Tiyatro, insana seslenme sanatıdır.

4. Türkiye'de yazdığı bu şiir türünde büyük yankı uyandıran şair gelecek için umut verdi.

Bu cümledeki altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Sadece belirli bir bölgede tanındığını

B) Toplumun birçok kesimine hitap etmesi

C) Büyük eserler yazarak büyük ses getirilebileceği

D) Umut etmek için şiir yazan

E) Herkese göre şiir yazabilen

YARGI YAYINEVİ

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Edebiyat tarihimizin tanıdığı en sanatsal çalışmaydı.

B) En zor meseleler karşısında hop oturup hop kalkardı.

C) Ne yaparsak yapalım ayvaz kasap hep bir hesap.

D) Her kan görüşünde ayılıp bayılıyordu.

E) Aza çoğa bakmadan bu işi kabul edelim.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "güzel adlandırma" **vardır?**

A) Minik serçe bu sene çok güzel bir eser çıkarttı.

B) Sana kaç defa sobayı yak dedim!

C) File bekçisi bu maçta çok iyi işler çıkardı.

D) Ünlü yazar dün öğlen son yolculuğuna uğurlandı.

E) Halka okuma alışkanlığı kazandırmak istedi.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "dolaylama" **vardır?**

A) Üç harflileri duyunca çok korkardı.

B) Hayvanlar âleminde ormanlar kralı her zaman korku salmıştır.

C) Günübirlik ün kazanan yazarlar unutulmaya yüz tutar.

D) Alanında büyük işlere imza attı.

E) Sanata olan sevgisini herkes biliyordu.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ad aktarması" **vardır?**

A) Öğrencileri sert bir sesle uyarmak istedi.

B) Sabahları süt içmeyi çok severdi.

C) Şehir, sessiz bir şekilde ağlıyordu.

D) Bu iş yoğunluğunda çalışmak onu yorardı.

E) Duygularını en sade şekilde anlatırdı.

9. Hayatın kendisi kadar kapsamlı üç alandır edebiyat, felsefe ve medeniyet. Her üçü de birbirinin alanını kapsayan, birbirleriyle girift ilişkiler içindedir. Ama her üçünün de ortaya çıkardıkları ürünler hayattan ilham alan, hayatı kolaylaştıran, hayatın anlamını sorgulayan, vb. türdendir. Yani kısaca hayata dair ne varsa onların ilgi alanına girebilir.

Bu parçada geçen "girift ilişkiler" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Değinilmemiş sözcüklere yer vermek

B) Sözcüklere farklı bir anlam yüklemek

C) Kelimeleri araç olarak kullanmak

D) Her döneme uygun kavram oluşturma

E) Birbirinin içine girip karışmak

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "güzel adlandırma" **yoktur?**

A) Taşucu-Girne arasında feribot seferi yaparken istifra etti.

B) Görme engelli sanatçı müthiş bir konserle gönülleri fethetti.

C) O eskisi gibi değildi artık yaşını başını almıştı.

D) Bu hafta beyaz perdede çok güzel filmler vardı.

E) İşitme engelli genç, yıllar sonra duyunca gözyaşlarına hâkim olamadı.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "değinmece" **söz konusudur?**

A) Bu roman sinemaya kaynaklık etti.

B) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.

C) Tahlil sonuçlarını öğrenince çok mutlu oldu.

D) Son yıllarda kütüphaneler çoğalmaya başladı.

E) Kazandığım maçtan sonra çok sevindim.

12. Bu sırada kaldırılmakta olan birinci sınıf merdivenine doğru bir sandalın çalakürek yanaştığı görüldü.

Bu cümlede altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sürekli olarak

B) Ara sıra olduğu

C) Belirli dönemlerde olduğu

D) Zamanına göre şekillendiği

E) Kendine göre şekillendiği

Sözcüğün ve Sözün Anlamı

1. Deyimler konusu Türkçenin temel yapı taşlarından biridir. Özellikle konu anlatım kitabımda bununla ilgili açıklama ve bol örneklere göz atmanızı öneririm. A seçeneğinde "abuk sabuk", B seçeneğinde "abur cabur", D seçeneğinde "kalem oynatma", E seçeneğinde "gâvur inadı" deyim olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

2. Seçeneklere bakıldığında "çile çekmek", "açlıktan nefesi kokmak","insan sarrafı", "iki dirhem bir çekirdek" sözcükleri deyim olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde herhangi bir deyim örneği yoktur.

CEVAP: E

3. Seçenekler incelendiğinde "ağız birliği yapmak", "ahım yerinde kalmayacak","akılkutusu","ateşten gömlek" birer deyim örneğidir. E seçeneğinde herhangi bir deyim kullanılmamıştır. Ayrıca "Ateşten Gömlek" Halide Edip Adıvar'a ait bir eserdir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Altı çizili sorularda seçeneklere geçmeden yorumlamak bizim işimizi kolaylaştıracaktır. "Büyük yankı uyandırmak" ifadesiyle büyük ses getirmesi anlatılmaktadır. Bu bilgi ışığında anlatılana en yakın seçenek C olmalıdır.

CEVAP: C

5. B seçeneğinde "hop oturup hop kalkmak", C seçeneğinde "ayvaz hesap hep bir kasap", D seçeneğinde "ayılıp bayılmak", E seçeneğinde "aza çoğa bakma" deyim olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde herhangi bir deyim kullanılmamıştır.

CEVAP: A

6. Güzel adlandırma insanlara kötü duygular çağrıştırabilecek kimi varlık ya da nesne adlarının daha güzel anlamlar çağrıştıran sözcüklerle değiştirilmesidir. D seçeneğinde verilen "son yolculuk" ile "ölüm" kastedilmiştir. A seçeneğinde "dolaylama", B seçeneğinde "ad aktarması" vardır.

CEVAP: D

7. B seçeneğinde yer verilen "ormanlar kralı" ile aslan anlatılmak istenmiştir. Diğer seçeneklerde dolaylama örneği yoktur. Dolaylama ile ilgili ayrıntılı örnekler video ders anlatım kitabımda mevcuttur.

CEVAP: B

8. Mecaz-ı Mürsel (**Ad Aktarması**): Benzetme ilgisi söz konusu olmadan, başka bazı ilgilerle, bir sözün başka bir söz yerine kullanılmasıyla oluşturulan mecazlardır. C seçeneğinde "şehir" sözcüğüyle orada yaşayan insanlar söylenmek istenmiştir

CEVAP: C

9. Bu tip sorularda kelimelerin mecaz ya da gerçek anlamına dikkat etmeliyiz. Parçada geçen "girift ilişkiler" ifadesi ile "Birbirinin içine girip karışmak" anlamında kullanılmıştır. Bu bağlamda doğru seçenek A, B, C ya da D seçeneği değil, E olacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. istifra etme (kusma), görme engelli (kör), yaşını başını almak (yaşlılık), işitme engelli (sağır) güzel adlandırma örneğidir. D seçeneğinde yer verilen "beyaz perde" ifadesiyle dolaylama yapılmıştır.

CEVAP: D

11. Değinmece ile "kinaye" anlatılmak istenmiştir. Kinaye bir sözün hem gerçek hem mecaz anlam olarak kullanılmasıdır. B seçeneğinde yer verilen "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz" ifadesiyle değinmece yapılmıştır.

CEVAP: B

12. Bu sırada kaldırılmakta olan birinci sınıf merdivenine doğru bir sandalın çalakürek yanaştığı görüldü ifadesinde altı çizili olarak verilen "çalakürek" sözcüğü sürekli olarak anlamına gelmektedir. Bu bağlamda doğru seçenek A olmalıdır.

CEVAP: A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "üslupla (biçemle)" ilgili bir özelliğe değinilmiştir?

A) Orhan Pamuk, "Kar" romanında Kars'ta geçen olayları anlatır.

B) Cengiz Aytmatov, "Cemile" romanında özentiden uzak, sade ve akıcı bir dil kullanır.

C) Sinemacılar yenilikleri takip ederek farklı bakış açıları yakalıyor.

D) Kitap okuma alışkanlığı küçük yaşta başlar.

E) Öğretmenliğimin ilk yıllarında çok heyecanlanmıştım.

2. Zamanın meçhul dönemleri arasından aşıp gelen antik kentler; farklı dönemlerin, kültür ve uygarlıkların inanış ve yaşayış biçimlerinin tanıklığını yapar. Bu nedenle her uygarlığın kendi öyküsünü yazdığı bir kitap, kendi resmini yaptığı bir tablo gibidir. Bir antik kent, binlerce yıllık birikimiyle tarih kitabının kapanmış sayfaları arasındadır ve o sayfalara nelerin yazıldığı tam olarak bilinemez.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi antik kentleri nitelemek için kullanılabilir?

A) Tek boyutlu yalın bir görüntü

B) Önemini kaybetmiş bir iz

C) Değişimi yansıtan anlam katmanı

D) Yok olmaya yüz tutmuş miras

E) Geçmişim karanlık bir kitabı

3. Aşağıdakilerden hangisi nesnel bir nitelik taşımaktadır?

A) İstanbul'un en güzel ilçesi Kadıköy'dür.

B) Uçakla yolculuk yapmayı herkes sevmektedir.

C) Sait Faik, herkesin takdir ettiği bir yazardı.

D) Akdeniz'in bitki örtüsü bozkırdır.

E) Eserinde çok etkili bir dil kullanmıştı.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisi amaç - sonuç ilişkisi içermektedir?

A) Lyotard, bilginin postmodern dönemde konumunun değişmesiyle birlikte bilimsel bilginin de bir meşruiyet krizine girdiğini savunmaktadır.

B) Anlatısal bilgi; geleneksel toplumlarda üstünlüğü kabul edilen bir bilgi türü olmuştur.

C) 1926'da dünyaya gelen Fransız düşünür Michael Foucault, sosyal teorist, tarihçi, edebiyat eleştirmeni, antropolog, psikolog ve sosyolog olarak tanınmaktadır.

D) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, "XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi" adlı edebiyat tarihinde ise ilmî metottan ziyade estetik bir bakış açısı hâkimdir.

E) Sanatçı çok okunmak için anlaşılır ve arı bir dil kullanıyor.

5. (I) İstanbul'un Tünel olarak bilinen ilk metrosu buhar gücüyle çalışıyordu. (II) İstasyonun karşısındaki bir binaya yüz ellişer beygir gücünde iki buhar makinesi yerleştirilmişti. (III) Bu makinelerin sağladığı istim iki büyük çarkı döndürüyor, makinelerden yükselen buhar bacayla havaya veriliyordu. (IV) Makineler yassı kayış şeklindeki halata bağlı olan vagonlardan birini yukarı diğerini aşağı doğru harekete geçiriyordu. (V) Tünel kayışı denilen bu halatlar dünyanın başka bir yerinde kullanılmadığından, İngiltere'deki bir fabrikada özel olarak imal ediliyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Sanatçının eserlerinde gezinirken yazarın yapmacıktan uzak olduğunu gözlemledim. Bu tür romanlar günümüzde maalesef azalmaktadır.

Bu parçada sanatçının hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Nesnelliği

B) İçtenlik

C) Sığ düşünen

D) Kendine göre şekillenen

E) Öznelliği

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumsuzdur?**

A) Erzincan yolundaki kazada hiç kimse ölmedi.

B) Bu adam bugünlerde çok kötüydü.

C) Yarın akşam kitap şöleni için yola çıkacağım.

D) Aç karına limonlu ılık su içmek çok faydalıdır.

E) Resim sergisinde gördüğüm en güzel tabloydu.

8. (I) Yapıtında, Japonlara Amerikan kültürünü, Amerikalı ve diğer Batılı okurlara da Japon kültürünü anlatıyor. (II) Bunu yaparken kullandığı gizli formülse her iki tarafın da kendine yakın bulacağı ögeler kullanmak. (III) Böylece onları romanlarının içine çekerken aynı zamanda tanıdıkları ögelerle de karşı karşıya getiriyor. (IV) Bunun sonucunda kendi kültürlerine dışarıdan bakmalarını sağlıyor. (V) Kurduğu bu hassas denge sayesinde romanları Batı dünyası için hem ilgi çekecek kadar egzotik hem de onlara hitap edecek kadar Batılı olabiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde nesnellik söz konusudur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Bedevi bir kadına bir gün en çok hangi çocuğunu sevdiğini sormuşlar. Kadın şöyle yanıt vermiş: Hasta olanı iyileşene kadar, en küçüğü büyüyene kadar, yolda olanı da eve dönene kadar.

Bu cümlenin en yakın anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her insan dereyi geçene kadar bazı olgulara evet der.

B) İnsanların olumlu ya da olumsuz durumlara iten olgu, etken, içinde bulunduğu ortamdır.

C) Herkesin kendine göre düşüncesi farklıdır.

D) İnsanlar her zaman ufak çocukları çok sever.

E) Hasta olan çocuklar her zaman daha önemlidir.

YARGI YAYINEVİ

10. Pek çok ressam çizdiği resimler ile övünür. Önemli olan çizdiğin resimler değil, onun ----

Bu cümlede boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) resim yeteneğidir.

B) kullandığı renklerdir.

C) ne kadar sattığıdır.

D) ebadıdır.

E) niteliğidir.

11. Yakup Kadri'nin romanlarındaki karakterler bizden biri gibi çünkü her okuyucu eserde ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

A) yalnızca sanatı bulur.

B) düş gücünü ivmeler.

C) gerçekliği gözlemler.

D) kendinden bir şeyler bulur.

E) sade dil kullanır.

12. I. Toplumun örnek alması gerektiği bir şairdi. (öznel)

II. Tut ki seni çok sevmek istedim. (varsayım)

III. Kim demiş ders çalışmıyor diye. (yadsıma)

IV. Kullandığı dil ağdalıydı. (içerik)

V. Şairin bu anlatım tarzı okuyucuyu yordu. (eleştiri)

Numaralanmış cümlelerden hangisi ayraç içinde verilen kavramla örtüşmemektedir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

1. Üslup (biçem): Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, cümle kurma biçimi olarak ifade edebiliriz. B seçeneğinde Cengiz Aytmatov, "Cemile "romanında özentiden uzak, sadece ve akıcı bir dil kullanır, ifadesi üslup cümlesidir. Diğer seçeneklerde genel olarak konudan bahsedilmiştir.

CEVAP: B

2. Bu parçaya göre antik kentler ile ilgili nitelenen kavram E seçeneğinde verilen "Geçmişin karanlık bir kitabı" olma özelliğidir.

CEVAP: E

3. Kişisel duygu ve düşünce içermeyen kanıtlanabilir cümlelere nesnel yargı denir.

Aksi kanıtlanabilen yargılar nesnel özellik taşır. D seçeneğinde bitki örtüsünün "maki" olduğunu ispatlayabiliriz. Sorularda kanıtlanabilirlik açısından farklıdır diye bir soru sorulursa "öznel" ve "nesnel" yargılarını aramalıyız.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Amaç - sonuç ilişkisi sorularında genellikle "mek için", "mak için", üzere" edatları kullanılır. "İçin" yerine "amacıyla" gelirse" amaç - sonuç ", "-dığından dolayı" gelirse neden - sonuç ilgisi kurulur. E seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: E

5. Bir eylemin hangi neden dolayı gerçekleştiğini veya gerçekleşmediğini bildiren cümlelerdir. Yükleme "neden, niçin, niye" sorularını sorarak buluruz. Bu tür cümlelerde neden, gerçekleşmiştir. "-dığı için, diye, -den dolayı, -dığından" kalıpları kullanılabilir. Tüm bu açıklamalar ışığında E seçeneği neden-sonuç cümlesidir.

CEVAP: E

6. Vurgulanmak istenen düşünce sorularında asıl anlatmak istenen ana düşünceyi aramalıyız. Yapmacıktan uzak olması bizi B seçeneğinde vurgulanan "içtenlik" sözcüğüne götürür.

CEVAP: B

7. Olumsuz cümleler yüklemde bildirilen yargının gerçekleşmediği ya da gerçekleşmeyeceği durumları anlatan cümlelerdir. Olumsuz cümleler "-ma/-me, -maz/-mez, -sız/-siz, yok/değil" eklerini alabilir. Bu tür cümlelerde kişisel duyguların bir önemi yoktur. A seçeneğinde ölme eylemi gerçekleşmediği için "olumsuz" cümle olarak değerlendirilmelidir. Diğer seçenekler olumludur.

CEVAP: A

8. Nesnel; öznel, kişiye özgü olmayan, tamamen kanıtlanabilir yargılardır. Hiçbir zaman nesnel yargılara kişi kendi düşüncesini katmaz. Eğer katarsa nesnel değil, öznel bir yargı besler.

CEVAP: A

9. "İnsanların olumlu ya da olumsuz durumlara iten olgu, etken, içinde bulunduğu ortamdır."

ifadesi anlatılmak istenene en yakın cümledir. Bu gibi sorularda yorumlamak çok önemlidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Pek çok ressam çizdiği resimler ile övünür. "Önemli olan çizdiğin resimler değil, onun niteliğidir." seçeneğini getirmemiz gerekir. Çünkü sanatta ana izlek kalitedir.

CEVAP: E

11. Yakup Kadri'nin romanlarındaki karakterler bizden biri gibi çünkü her okuyucu eserde kendinden bir şeyler bulur, ifadesi gelmesi gerekmektedir.

CEVAP: D

12. D seçeneğinde bulunan içerik ifadesi yanlıştır. Üslup olması gerekmektedir. Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, cümle kurma biçimine üslup denir. Buna yazarın anlatım biçimi de diyebiliriz.

CEVAP: D

1. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

A) Taşköprü sarımsağı dünyanın en iyi lezzetine sahipti.

B) Hatay künefesi enfes bir lezzete sahipti.

C) Hakkâri'nin lezzetli balı aranan bir tattı.

D) Afyon Kalesi herkesi derinden etkilemişti.

E) Halfeti ilçesindeki siyah gül sergilenmeye başlandı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "azımsama" **söz konusudur?**

A) Görende sınavı kazanır sanacak.

B) Bu da resim mi, ben daha iyisini yaparım.

C) Onun gibilerini cebimden çıkartırım.

D) Görende yemek lezzetli sanacak.

E) Bu kadar maaş çocuklarım için yetmez.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı düşünce değişik sözlerle yinelenmiştir?

A) Sanatçı, daha önce kullanılmamış tarzda eserler ortaya çıkardı.

B) Şair, kendine has bir üslup kullanmıştır.

C) İstanbul Türkçesi kullanarak iz bıraktı.

D) Oyuncu yeni rolü için kılı kırk yararak çok titiz davrandı.

E) Her sanatçının kendine has bir bakış açısı vardır.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğrudan anlatım" **söz konusudur?**

A) Limon Festivali'ne daha çok insan geleceğini söyledi.

B) Sanatçının ruha dokunan bir yapısı olduğunu belirtti.

C) Portakal bahçesinde dolaşmanın iç huzur getirdiğini dile getirdi.

D) Atatürk: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." der.

E) Her gece bize dondurma alırdı.

5. Musiki şairin medeniyet tasavvurunu tamamlayan dördüncü ayaktır. O, musikiyi içimizde en derinlerimize işleyen bir medeniyet unsuru olarak görür. Hatta Eski Musiki adını verdiği şiirinin ilk iki beyiti onun bu düşüncesini hakkında herhangi bir açıklama yapmaya gerek bırakmaksızın izah eder. Bu onun muadil olduğunu gösterir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Değiştirilmiş, değişikliğe uğramış, değişkin

B) Acele olunmuş

C) Zor anlaşılan, karmakarışık

D) Eşit, denk, eş değer

E) Karamsar olan, içe kapanık

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" **söz konusudur?**

A) Tarım arazileri için sulama projesi başlatıldı.

B) Deneme sınavlarına olan ilgisi artmıştı.

C) Bisikletle Türkiye turuna çıkan Can, diğerlerinden farklı olarak daha uzun yol alıyordu.

D) Eserlerinde geçmişe takılıp kalan bir yazardı.

E) Belli akımların etkisinde kalarak eserine zarar vermiştir.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde"kanıksama" anlamı vardır?**

A) Tasvirlerinde yüreğe dokunan bir kelime haznesi vardı.

B) Her gün aynı yer ve saatte otobüse biniyordu.

C) Yeni umutlara yelken açmak için çok çalışmalıyız.

D) Yaptığı yemeklerin kokusu buraya kadar gelmişti.

E) Bugünlerde yaptıklarıyla her şeyi oldubittiye getirmişti.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde düşsel ögelere yer verilmiştir?**

A) İlkbahar tüm sevecenliğiyle, hiçbir karşılık beklemeden tüm güler yüzünü insanlara sergiliyordu.

B) Tiyatro, insana değişik bir bakış açısı getirir.

C) Sinemaya olan ilgi gün geçtikçe artıyordu.

D) Plan yaparak kurumsallık düzeyini artırabiliriz.

E) Türkiye hazırlık maçlarında üst üste galibiyetler aldı.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçekleşmemiş beklenti söz konusudur?**

A) Okuyucularımızın romana olan ilgisi için teşekkür ederiz.

B) Bir ağaç kampanyası için toplayacağımız fidanlar için katkı sunmanı beklerdik.

C) Sizi yıllar sonra burada görmek beni mutlu etti.

D) Çevirileri eserlerinde büyük ses getirdi.

E) Kırtasiyeye her gittiğinde yeni çıkan kitapları alıyordu.

YARGI YAYINEVİ

10. I. tünelin ucundaki

II. aydınlığa

III. giden

IV. ilk ışıktır

V. doğruluk

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. kanun ise

II. akarsa nimet yetiştirir

III. zulüm yanan ateş gibidir

IV. yaklaşanı yakar

V. su gibidir

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) II B) IV C) II D) I E) III

12. (I) Romanların kurgusu, onu konuşan toplumların yaşamına benzer. (II) Bu kurgu dildeki düşüncenin romana yansıtılmasıdır. (III) Romana yansıtılan dil topluma kucak açabilir. (IV) Çünkü yansıtılan düşünceler bizden bir şeyler katabilir. (V) Bu düşünceler romanların diline katkı sunuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önceki cümlenin gerekçesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Kanıtlanabilirlik sorularında "öznel" ve "nesnel" yargı ifadelerini aramalıyız. Öznel yargılar kişiden kişiye değişen, kanıtlama amacı olmayan kişisel, değişken, yorum içeren yargılardır. Nesnel ise kişisel duygu ve düşünce içermeyen kanıtlanabilir cümlelere denir. A, B, C, D seçeneklerinde öznel ifadeler yer alırken E seçeneğindeki cümlede "nesnel yargı" vardır.

CEVAP: E

2. Azımsama bir şeyin miktarca az olduğunu, yetersiz görüldüğünü ifade eden cümlelerdir. E seçeneğinde böyle bir kullanım vardır. Küçümseme ile çok sık karıştırılan bir kavramdır. Bundan dolayı video ders notlarıma göz atınız.

CEVAP: E

3. Oyuncu yeni rolü için kılı kırk yararak çok titiz davrandı, cümlesinde kılı kırk yarmak deyimi zaten titiz davranmak anlamına gelir. Deyimler anonim bir özellik gösterir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım denir. Olduğu gibi aktarılan söz genellikle tırnak işareti içerisinde yazılır. Tırnak işaretinin dışında virgül kullanılarak da aktarılabilir. Bu tür cümlelerde "dedi, demiş, der, diyor gibi kelimeler bulunur. Bu bilgiler ışığında Atatürk: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." der. İfadesi doğrudan anlatım cümlesidir.

CEVAP: D

5. Parçada geçen "muadil" ifadesi ile eşit olma anlatılmıştır.

CEVAP: D

6. Karşılaştırma cümleleri daha çok "daha, en, ise..." sözcükleri ile yapılır. Bisikletle Türkiye turuna çıkan Can, diğerlerinden farklı olarak daha uzun yol alıyordu, cümlesinde karşılaştırma anlamı vardır.

CEVAP: C

7. Bir şeyi çok tekrar etme sebebiyle ondan etkilenmez hâle gelmeye kanıksama denir. B seçeneğinde böyle bir kullanım vardır.

CEVAP: B

8. Düşsel ögeler ÖSYM tarafından önceki yıllarda sorulmuş bir soru kalıbıdır. Daha çok mecazlı, şiirsel anlatımlarda bulunur. İlkbahar tüm sevecenliğiyle, hiçbir karşılık beklemeden tüm güler yüzünü insanlara sergiliyordu, cümlesi düşsel öge barındırmaktadır.

CEVAP: A

9. Gerçekleşmemiş beklenti olayın henüz gerçekleşmediğini bildiren cümlelerdir. Bir ağaç kampanyası için toplayacağımız fidanlar için katkı sunmanı beklerdik, cümlesinde eylem henüz gerçekleşmemiştir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Cümle oluşturma sorularında önce giriş cümlesi bulunmalı ve giriş cümlesinin bağlaçlarla başlamayacağını unutmamalıyız. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözlerle cümlenin doğru sıralanışı V-I-II-III-IV şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

11. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiillere, ikilemelere, deyim ve atasözlerine çok dikkat etmeliyiz. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözlerle cümlenin doğru sıralanışı III-IV-I-V-II şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

12. Bir cümlenin kendisinden önceki cümlenin gerekçesi sorularında "çünkü, zira, bu nedenle..." gibi sözcükler bulunur. Eğer yoksa her cümlenin yüklemine "neden?" sorusu sorarız. Sonraki cümleye "çünkü" bağlacı getirebildiğimiz seçenek doğru anahtar olacaktır. Çünkü yansıtılan düşünceler bizden bir şeyler katabilir, cümlesi kendinden önceki yargının gerekçesidir.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir değerlendirme yapılmıştır?

A) Kimi sanatçılar eserlerini kendi duygularını ifade etmek için yazar.

B) Sanatçı, kendi iç dünyasını dışarıya yansıtan aynadır.

C) Her zaman eserin topluma hizmet etmesi gerektiğini söylerim.

D) Kurmaca metinlerden uzak durmak, başarıyı etkileyen etmenlerdendir.

E) Bu eserde, kahramanlar gerçek yaşamdan alınmış, kişiler karakterine uygun olarak dile getirilmiştir.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi biçimce olumsuz anlamca olumludur?

A) Radyoda çalan şarkılar tam bana göreydi.

B) Dün yeni aldığı eve hırsız girdi.

C) Ünlü midyecide 256 tane midye yiyerek kendi rekorumu kırdım.

D) Gel de bu insanlara laf anlat!

E) Pokut Yaylasında aradığım birçok eşya yok değil.

3. Artık demir almak günü gelmişse zamandan,

Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

Bu dizelerdeki hâkim duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özlem B) Sitem

C) Kanıksama D) Hayıflanma

E) Umutsuzluk

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" **söz konusudur?**

A) Tavus kuşu, sülüngiller familyasında Pavo cinsindeki iki tür kuşa verilen isimdir.

B) Orhan Pamuk, dünyanın en iyi yazarları arasındadır.

C) Sülüklerin tatlı su, kara ve deniz formları vardır.

D) Mandalina, ılıman iklimde yetişmekte olan turunçgiller familyasına ait bir meyve türüdür.

E) Sarma Türk kültürünün yemeğidir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "dolaylı anlatım "**söz konusudur?**

A) Deskartes: "Düşünüyorum öyleyse varım." der.

B) Onunla her yıl pikniğe gideceğini söyledi.

C) Hiçbir masraftan kaçmayın, bazen masraf yapmak geleceğe yatırımdır, dedi.

D) Herkesin sizi sevmesini beklemeniz biraz garipti.

E) Tanzimat Dönemi'ne ait yeni şiirler okundu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç- sonuç ilişkisi içermektedir?

A) Hasta olduğu için bu yıl konferansa katılamayacağını bildirdi.

B) Yağmur yağdığından dolayı size gelişim iki saat geç olacak.

C) Size ulaşmak için pek çok yol deniyorum.

D) Bize kızdığı için misafirliğe gelmedi.

E) Mevcut düzen sağlanırsa katılım sağlanacaktır.

YARGI YAYINEVİ

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "varsayım" **anlamı içermektedir?**

A) Tut ki bu işi yarına kadar sen bitirdin.

B) Bana göre daha önce böyle bir konser yapılmadı.

C) Hayata yeniden başlamak için ne bekliyorsunuz?

D) Anadolu'nun tarihi mekânları keşfetmeye çıktık.

E) Başkalarının düşüncelerine önem veren bir yapısı vardı.

8. Dertsiz baş, yarasız ağaç olmaz.

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye <u>en yakındır</u>?

A) Her derdin bir devası vardır.

B) Yaratılış gereği kusursuz olunamaz.

C) Gerekli koşullar sağlanırsa dertler azalır.

D) Sağlam dostluklar kurmak bize huzur verir.

E) Derdini söylemeyen derman bulamaz.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden – sonuç ilişkisi <u>yoktur</u>?**

A) Hava bulutlu olduğu için doğa yürüyüşünü gerçekleştirdiler.

B) Okullar açıldı diye gözyaşlarına engel olamadı.

C) Mantı yemek için Kayseri'ye yola çıktı.

D) Fazla ışıktan dolayı gözlerim rahatsızlandı.

E) Sevinçli olduğu için babası çok mutlu oldu.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir tanım cümlesidir?**

A) Denemecinin gücü, yazdığı eserlerle ortaya çıkar.

B) Türkçenin bütün ekseni o konuyu işaret ediyordu.

C) Aşk, gözlerdeki kalbi yansıtan aynadır.

D) Şeker düzeyini kontrol etmek için dikkatli davranıyordu.

E) Bazı kelimeleri duygu yoğunluğu ile yoğurarak kitaba yansıtırdı.

11. Gönlümle oturdum da hüzünlendim o yerde,
Sen nerdesin, ey sevgili, yaz günleri nerde!
Dağlar ağarırken konuşurduk tepelerde,
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde!

Bu dizelerdeki hâkim duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özlem B) Sitem C) Nedamet D) Ölüm E) Hayıflanma

12. Kitap okumak, kültürlü insanların sıcakkanlı sohbeti gibidir.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Benzetme içermektedir.

B) Öznel bir yargı taşımaktadır.

C) Niteleyici anlamında kullanılmıştır.

D) Doğrudan anlatım cümlesidir.

E) Mastar eki kullanılmıştır.

1. **Değerlendirme**, yapılan bir işin, ortaya konan bir yapıtın ya da düşüncenin ne ölçüde başarılı olduğu ile ilgili karar açıklamaktır. Değerlendirmeden söz edilebilmesi için ortada bir yapıt, ürün ya da düşünce olmalıdır. E seçeneğinde verilen "Bu eserde, kahramanlar gerçek yaşamdan alınmış, kişiler karakterine uygun olarak dile getirilmiştir." İfadesi doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: E

2. Yükleminde -me, -ma, -sız ekleri veya değil kelimesi varsa o cümle **biçimce** olumsuzdur. E seçeneğinde verilen "değil" sözcüğü bu durum örneklenmiştir. Olumlu cümle ile olumsuz cümle arasındaki en büyük fark eylemin gerçekleşmiş olmasıdır. Eğer eylem gerçekleşmiş ise olumlu, eylem gerçekleşmemiş ise olumsuzdur.

CEVAP: E

3. Yahya Kemal Beyatlı'ya ait bu şiirde "umutsuzluk" unsurunun ağır bastığını söyleyebiliriz. ÖSYM'nin sorularında genellikle bu tür şiirsel anlatımlara dikkat etmemiz gerekmektedir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Birden çok kişi, olay ya da nesnenin benzerliklerini ya da farklılıklarını ortaya koyan cümlelerdir. Karşılaştırma, bazen nitelikçe üstün olanın vurgulanması için bazen de eşitlik durumunu belirtmek için kullanılır. B seçeneğinde "...dünyanın en iyi yazarları..." ifadesi karşılaştırma anlamı vermiştir.

CEVAP: B

5. Birinin sözünün, aktaran kişinin cümle kalıbı ile aktarılmasıdır. Aktarıcı başkasından aldığı cümleye kendi anlatım özelliğini katar. B seçeneğinde böyle bir ifade yer almaktadır.

CEVAP: B

6. Herhangi bir eylem ya da durumu gerçekleştirmek için ortaya çıkan sonucun, istenen hedeflerle birlikte verilmesi amaç- sonuç ilişkisi olarak tanımlanır. C seçeneğinde "mek için" ifadesiyle amaç belirtilmiştir.

CEVAP: C

7. Varsayım, bir olayın sonuçları üzerinde fikir üretebilmektir. Genellikle "diyelimki, mesela, farz edelim, tut ki, varsayalım ki..." gibi sözcüklerle sağlanabilir. A seçeneğinde böyle bir kullanım söz konusudur.

CEVAP: A

8. Dertsiz baş, yarasız ağaç olmaz atasözünde her insanın bir kusurunun olabileceğini vurgulanmaktadır. Bu açıklamaya en uygun seçenek B'de verilmiştir.

CEVAP: B

9. Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere neden-sonuç (sebep-sonuç) cümleleri denir. ... Neden-sonuç cümleleri iki bölümden oluşur: Birinci bölüm neden (sebep), ikinci bölüm ise sonuç bildirir. Genellikle "için, -den, -diğinden, ile" gibi ekler ve edatlar kullanılır. Bu bilgiler ışığında C seçeneğinde verilen ifade amaç sonuçtur. Eğer bir cümlede "mek için" ifadesi varsa amaç sonuç cümlesidir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. Varlıkların ya da kavramların ne olduklarını, niteliklerini ve özelliklerini eksiksiz olarak belirten ve açıklayan cümlelere **tanım cümlesi** denir. C seçeneğinde aşkın tanımı yapılmıştır.

CEVAP: C

11. Özlem insanoğlunun fıtratında olan bir kavramdır. Şairler özlem duygusunu çok iyi dile getirir. Bu şiirde özlem duygusu egemen olmuştur. Bu arada bu şiir Yahya Kemal'e aittir.

CEVAP: A

12. A seçeneği "gibi", B seçeneği "sıcakkanlı" olması çünkü öznel yargıda sana göre bana göre olayı var, C seçeneği "kültürlü insanlar" nasıl sorusuna yanıt veriyor, E seçeneği "okumak" sözcüğü mastar ekini almıştır. D seçeneği cümlede geçmemektedir.

CEVAP: D

☆☆☆

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "usanç" anlamı söz konusudur?**

   A) Sanatçı, kendini sürekli yenileyerek ilerlemelidir.

   B) Vapurdan martılara simit atarak yolculuk yapardı.

   C) Bir dert bazen bir zehir, bir zehir bazen bir dert olabilir.

   D) Temizlik yaptığı için odanın her yeri güzel kokuyordu.

   E) Yâre selam saldım gelmeyen haberden usandım.

2. Bir ortamda her şeye karışan olursa orada bir anlaşma çıkmaz. Onun için sözü geçerli biri herkesin adına konuşursa daha isabetli sonuç elde edilir. Böyle durumlar için kullanılan bir atasözümüz vardır: "----"

   Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre getirilebilecek uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Demir tavında dövülür.

   B) Gelen gideni aratır.

   C) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.

   D) İşleyen demir pas tutmaz.

   E) Laf lafı açar.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kişileştirme" söz konusudur?**

   A) Dün akşam kar yolları kapadı.

   B) Yazın dünyasında kalıcı olmak için çok çalışmak gerekir.

   C) Bisiklete binmek insana huzur veriyordu.

   D) Kuşlar, senin uzak diyara göç ettiğini söyledi.

   E) Röportaj yapmak için sıraya girdiler.

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir yargıdır?**

   A) Yaşar Kemal, eserlerinde Çukurova'yı işlemiştir.

   B) Cemal Süreya, aşk temasını şiirlerinde ustalıkla işlemiştir.

   C) Yazarın bu romanı 234 sayfadan oluşuyordu.

   D) Şair ilk defa eserinde ölüm temasını işledi.

   E) Dünkü maçı iki sıfır kazandık.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir anlatım vardır?**

   A) İstanbul'un en güzel mevsimi yazdır.

   B) Yazar bu romanında sarsıcı bir dil kullanmış.

   C) Mavi giyinmek herkese yakışıyordu.

   D) Duygusal türküler insanı derinden etkilerdi.

   E) Sait Faik, öykülerinde mekân olarak Büyükada'yı seçmiş.

6. Resim, fincanın kendisi değildir, fincanın bence resmidir. Kuşkusuz romanda da öyle; roman----

   Bu cümle düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

   A) yaşamın kurmaca içinde verilmesidir.

   B) her alanda yazılmalıdır.

   C) belirli bir türde olmalıdır.

   D) kendine has bir üslubu olmalıdır.

   E) okuyucunun isteklerini dikkate almalıdır.

7. Sanatçı, yaşadığı dönemin beğenisine kendini kaptırıp yazmayı bırakmamalıdır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca yukarıdaki cümleyle özdeştir?

A) Her yazar beğenilmeyi ister.

B) Döneminde beğenilen yazarlar, asırlarca yaşamaya hak kazanır.

C) Kalıcı olmak isteyen sanatçı, döneminin şartlarını incelemelidir.

D) Her sanatçı sosyal medyanın övgüsünü dikkate almalıdır.

E) Sadece belirli bir dönemin beğenisine uymaya çalışmak, sanatçı için pozitif bir durum değildir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "düşsel ögeler" **vardır?**

A) Göğün kaynayan bakışları içime işlemişti.

B) Bu verdiğin para bana yetmez ki?

C) Maçtan sonra çorba içmeye gittiler.

D) Sabahtan beri sizi arıyordum.

E) Bize ne zaman geleceğini söyler misin?

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "öykünme" **söz konusudur?**

A) Kim demiş sana âşık olduğumu?

B) Her gün size ders çalışmaya geleceğim.

C) Çimenlerin üzerinde dolaşan böcekler kolumu ısırmıştı.

D) Bu aralar, Tatar Ramazan gibi davranıyor.

E) Gezi rehberimde yeni rotalar vardı.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-sonuç ilişkisi vardır?**

A) Yarın size oturmaya geleceğim.

B) Türkçe dersi verimli anlatılırsa öğrenciler üzerinde kalıcı olur.

C) Çalışmalarını çoğunlukla kütüphanede yapıyordu.

D) Yangından sonra buraları terk etti.

E) Her zaman şık giyinen biriydi.

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi** "üslup" **ile ilgili bir yargıdır?**

A) İlk hikâyelerinden beri yazdığı tüm öykü ve romanlarda gözlemlerini anlatmaya çalışmış.

B) İlgi çekici olmayan konulardan ya hiç söz etmez ya da böyle olayları birkaç cümle ile geçiştirirdi.

C) Romanlarında kendisinden söz etmeyi hiç sevmezdi.

D) Şairin özentiden uzak, etkileyici, şiirsel bir anlatımı vardı.

E) Sanatçı, eserinde ağalık ve eşkıyalık teması işledi.

12. Senaryo yazarı, perdede gördüğünüz filmi aslında kafasında ilk düşünen kişidir ve bu çerçevede anlattığı tüm sosyal çevreleri, karakterleri, meslekleri, hatta sınıfsal söylem farklılıklarını okumak, bilmek, anlamak, en önemlisi de seyirciye transfer edebilmek zorundadır. Behemehâl bir tarzdadır. Bir karakterini diğerinden daha fazla anlamak, sevmek ya da savunmak lüksü yoktur. Zira çabucak didaktikliğe düşebilir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir

A) Okurun duygu dünyasını ele geçirme

B) Kültürel değer oluşturma

C) Çağın gelişimini yakalama

D) Her hâlde, ne olursa olsun, mutlaka

E) Sanatı yakından takip etme

1. Muhtemelen hocam bu ne dediniz Usanç, usanma duygusu, bıkma, bıkkınlık, melal anlamlarına gelir. Bu bilgi ışığında E seçeneğinde yer verilen "... gelmeyen haberden usandım." ifadesi usanç anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: E

2. Atasözleri ile ilgili video ders notlarımı izlemenizi öneririm. Parçada "Horozu çok olan köyün sabahı geç olur" atasözü anlatılmak istenmiştir. Bu soruyu doğru yapana büyük alkış.

CEVAP: C

3. Teşhis (Kişileştirme): İnsana ait özelliklerin insan olmayan varlıklara mal edilmesiyle gerçekleştirilen mecazlı bir anlatım özelliğidir. D seçeneğinde verilen kuşların konuşması ile kişileştirme sanatı yapılmıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere **öznel cümleler** denir. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz. B seçeneğindeki "...aşk temasını şiirlerinde ustalıkla..." ifadesinde öznel bir anlatım sergilenmiştir.

CEVAP: B

5. Söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değişiklik göstermeyen cümlelere nesnel cümleler denir. Nesnel yargılar, araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır. E seçeneğinde nesnel bir anlatım sergilenmiştir.

CEVAP: E

6. Bu gibi sorularda zincirin halkası gibi birbirinin devamı olabilecek anahtar sözcükleri yakalamak gerekir. Parçada verilen ifade A seçeneği ile devam ettirilmesi en uygundur.

CEVAP: A

7. "Sanatçı, yaşadığı dönemin beğenisine kendini kaptırıp yazmayı bırakmamalıdır." ifadesinde bir anlık şöhrete kapılıp özünü unutmaması gerektiği vurgulanmaktadır. E seçeneğinde verilen ifade anlatılmak istenene en yakın olandır.

CEVAP: E

8. ÖSYM tarafından sorulmuş bir soru kalıbıdır. Eserlerde cümle içinde geçen hayali unsurlara düşsel öge denir. Düşsel ögelere daha çok deyim aktarmalarında, ad aktarmalarında, benzetmelerde, abartı ve kinaye gibi söz sanatlara yer verilir. A seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: A

9. Öykünme taklit etme anlamına gelmektedir. D seçeneğinde gibi edatı hem benzetme hem taklit etme anlamı katarak doğru cevabı oluşturmuştur. Diğer seçeneklerde böyle durum bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. Bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olayın veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelere koşul-sonuç (şart-sonuç) cümleleri denir. "Türkçe dersi verimli anlatılırsa..." ifadesinde koşul-sonuç ilişkisi yapılmıştır.

CEVAP: B

11. Bir sanatçının dili kullanma şekli, sözcükleri seçimi, **cümle** kurma biçimine **üslup** denir. D seçeneğinde verilen "Şairin özentiden uzak, etkileyici, şiirsel bir anlatımı vardı." ifadesinde üslup kullanılmıştır.

CEVAP: D

12. ÖSYM'nin her sınavda sorup vazgeçemediği soru tipidir. Altı çizili ifade, anlamını her daim parçadan almak zorundadır. Kelimelerin anlamına, parçanın tamamını okumadan karar vermeyiniz. Kelimelerin mecaz ya da gerçek anlamlarına dikkat etmeliyiz. Altı çizili ifade ile anlatılmak istenen D seçeneğindeki "Her hâlde, ne olursa olsun, mutlaka" ifadesidir.

CEVAP: D

1.-12. sorularda cümledeki veya parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan seçeneği bulunuz.

1. **Karadeniz Bölgesi geniş bir deniz yoluna sahip olmasına ---- ada bakımından çok fazla zengin ----.**

A) rağmen-olabilir
B) itibarıyla-denilemez
C) karşın-diyebiliriz
D) karşın-denilemez
E) onun-olmasına zemin hazırlamıştır

2. **Yüzyıllar boyunca sayısız ordu ve kervana ---- bu doğal kapıyı aştığınızda güneyin sıcak ---- karşılaşırız.**

A) eşlik eden-misafirliğini
B) bakan-yüzüyle
C) elçilik yapan-tarzıyla
D) geçit veren rüzgârıyla
E) yürüyen-geldiğini

3. **Tarihî yapının bazı kısımlarının büyük ölçüde zarar görmesine ---- dikitler, sağ salim olacak ----kurtarıldılar.**

A) rağmen-kalıcı B) karşın-revize
C) rağmen-tarzda D) karşın-şekilde
E) karşı-tarzda

4. **Eski uygarlıklarda insanlar yıldızların neden kaydığını tam olarak tespit edemedikleri için ----.**

A) korkudan uyumazlardı
B) deprem olacağı hissine kavuşurlardı
C) başka diyara göç ederlerdi
D) bolluk olacağını düşünürlerdi
E) konuyla ilgili efsaneler uydururdu

YARGI YAYINEVİ

5. **Ben ---- biriyim. İş hayatında böyle olmazsanız altı ay içinde iflas bayrağını çekip etrafınızdaki dostlara mahcup olursunuz.**

A) çekingen B) sorunlu C) ön yargılı
D) kararsız E) tedbirli

6. **Cemil Meriç okumayı çok seviyordu, bu okuma aşkı ---- onun gözlerini kaybetmesine neden olmuştu.**

A) yüzünden B) dolayısıyla C) sanki
D) bazen E) ne yazık ki

7. **Bir insan Yunus Emre gibi ---- düşünmeli ama bu düşünceyi aktarırken bir babasevdası gibi ---- söylenmelidir.**

A) yalın-basit B) derin-yumuşak
C) doğal-özgün D) tarzında-sessiz
E) ulusal-evrensel

8. **Eskiden saatlerce araştırma yapmak zorunda kaldığımız bir konuda şimdi internetin gelişimiyle ---- sayfalar dolusu ----ulaşabiliyoruz.**

A) bulurken-makaleye
B) bir dokunuşla -bilgiye
C) bazen -şiirlere
D) bir mesajla-kaynağa
E) iyi bilgisayarla-metinlere

9. **Bir kış sebzesi olan kara turp ---- olduğu kadar ---- faydaları ile de dikkat çekiyor.**

A) şekliyle-görüntüsüyle
B) renkleriyle-sağlığa
C) lezzetiyle -sağlığa
D) görüntüsü-rengi
E) yetişmesi-olgunlaşması

YARGI YAYINEVİ

10. **Gerçekleştirilen araştırmalar ---- brokolinin en büyük faydalarından biri ise kanseri ---- yardımcı olmasıdır.**

A) neticesinde-önlemeye
B) ışığında-hızlandırması
C) bu yıl-düzenlemeye
D) çoğu-önceden tespit etmesine
E) uzmanların-sıfırlaması

11. **Amazon ormanlarında medeniyetten uzak uzak yaşayan toplam 107 ---- ortaya çıktı.**

A) kabile B) mantar çeşidi
C) yeni bitki D) tür
E) hayvan

12. **Uludağ, Bursa ili sınırları içinde, 2. 543 m ---- ile Türkiye'nin en büyük kış ve doğa sporları merkezi olan dağ.**

A) zayıflığı B) kar örtüsü ile
C) yüksekliği D) verimliliğiyle
E) izlenimiyle

Boşluk Doldurma

1. Öncüldeki parçada ne ifade ettiğini anlamak için boşluğa da dikkat ederek seçeneklerdeki halkayı yakalamalıyız. Buna göre A, B, C ve E seçeneklerinden herhangi biri değil, D seçeneğindeki sözler tamamlar.

CEVAP: D

2. Parçada, ordu ve kervandan bahsedilmektedir. Buna göre parçadaki boşluklara gelmesi gereken sözcükler D seçeneğinde yer alan "geçit veren", "rüzgârıyla" sözcükleri olmalıdır.

CEVAP: D

3. Öncüldeki parçada ne anlatıldığını anlamak için boşlukları da dikkate alarak geniş bir açıdan olaya bakmalıyız. Parçadaki boşluklar incelendiğinde A, B, C ve E seçeneklerinden biri değil D seçeneğinde verilen sözcükler boşluğa gelmelidir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Öncüldeki boşluğa ne geldiğini anlamak için seçenekler dikkatli irdelenmelidir. Parçada eski insanların yıldız kaymalarının nedenini bilemediğinden bahsetmektedir. Onun için cümleyi A, B, C ve D seçeneklerinden biriyle değil E seçeneğiyle tamamlamak gerekmektedir.

CEVAP: E

5. Boşluk doldurma sorularında anahtar sözcüklerin altını çizerek doğru seçeneğe yaklaşabilirsiniz. onun için cümle A, B, C ve D seçeneklerinden biriyle değil E seçeneğiyle tamamlanarak anlamlı bir cümle elde edilebilir.

CEVAP: E

6. Cemil Meriç demişken kitaplarını öneriyorum. Ben olsam güncelde sorarım. :D Neyse konumuza dönecek olursak metne baktığımızda Cemil Meriç'in gözlerinin kaybetmesinden bahsedilmiştir. Bu bağlamda boşluğa E seçeneği getirilmesi gerekmektedir.

CEVAP: E

7. Öncüldeki boşluğa getirilmesi gereken seçenek B olmalıdır. Diğer seçenekler düşüncenin akışına uygun bir biçimde verilmemiştir. Bu gibi sorularda dikkat çok önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: B

8. Öncüldeki parçada ne ifade ettiğini anlamak için boşluğa da dikkat ederek seçeneklerdeki halkayı yakalamalıyız. Buna göre A, C, D ve E seçeneklerinden herhangi biri değil, B seçeneğindeki sözler tamamlar.

CEVAP: B

9. Bir kış sebzesi olan kara turp ile başlayan ilk boşluğa gelmesi en uygun sözcük C seçeneğinde yer alan "lezzetiyle" ifadesidir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. Öncüldeki boşluklar değerlendirildiğinde boşluğa B, C, D ve E seçeneklerinden biri değil A seçeneği getirilmelidir.

CEVAP: A

11. Boşluk doldurma sorularında anahtar sözcüklerin zincirleme bağlantısı çok önemlidir. Bu bilgi ışığında boşluğa B, C, D ve E seçeneklerinden biri değil A seçeneği gelmelidir.

CEVAP: A

12. Boşluk doldurma sorularında anahtar sözcüklerin altını çizerek doğru seçeneğe yaklaşabilirsiniz. Bu bakımdan parçadaki boşluğa A, B, D ve E seçeneklerinden biri değil C seçeneği gelmelidir.

CEVAP: C

1. I. vücudun bağışıklık sistemini
II. güçlü bir antioksidan olarak
III. limonata
IV. kan şekerini düzenleyici etkisiyle
V. korumaya yardımcı olur.

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. ağızda bıraktığı tat gelir
II. sarımsak dendiğinde
III. Kastamonu'nun Taşköprü
IV. ilk olarak
V. ilçesi ve güçlü bir antibiyotik olarak

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Dünya yüzeyine yakın
II. atmosfer basıncının bölgeler arasında farklı değerlerde bulunmasıdır
III. rüzgâr, atmosferdeki havanın
IV. doğal, çoğunlukla yatay hareketleri olan
V. hava hareketlerinin temel sürücüsü

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

YARGI YAYINEVİ

4. I. her biri
II. uzak bir dağın ardına serpilmiş
III. Malatya'da turnalar
IV. her yüzde yanık bir şekilde durur
V. gurbet duygusunu içinde işleyerek

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. başını
II. ayağını
III. gönlünü ferah tut
IV. düşünme derin
V. sıcak tut

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. benim işim kendimledir
II. Montaigne
III. demiş
IV. ben içime bakarım
V. herkes önüne bakar

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Van'ın soğuk kışlarında
II. gurbette zaman
III. yamaçlarda yürümesi gibi
IV. sisin ağır ve sıkıcı soluğuyla
V. kayıtsız yürür

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. bu durum kişinin kendisinde olmayan
II. büyük hezeyan olarak da bilinen
III. megalomani
IV. üstün özellikleri kendisine yakıştırmasıdır
V. realite ile uyuşmayan

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Oğuz Atay da değeri
II. 1977 yılında aramızdan ayrılan
III. öldükten sonra anlaşılan
IV. Tutunamayanların yazarı
V. isimlerden biri

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi ilk olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

YARGI YAYINEVİ

10. I. Neoklasisizm 1750'li yıllara
II. gelişme gösteren sanat akımıdır denilebilir
III. daha sonra sırasıyla
IV. gelmeden ilk olarak İtalya'da ortaya çıkarak
V. Fransa, Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir paragraf oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Sorusu tüm ayrıntılarıyla çalışmamızın "Giriş" kısmında aydınlatılmalıdır.
II. Nitekim tarih diğer disiplinler ile ilişkisinin dışında kendi başına pek çok ayrıntıyı, kavramı ve alt etmeni içinde barındıran bir alandır.
III. "Tarih Nedir?" sorusu önemli bir soru olmakla beraber başka pek çok kavramın izahının yapılması gerekliliğini de ortaya koyar.
IV. Tam buradan hareketle tarihi tarih yapan zaman, mekân, geçmiş, olgu, bağlam, kaynak, belge, bakış açısı, yorum, nesnellik ve bilimsellik gibi kavramların izaha ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz.
V. Tarih konusunu ayrıntılarıyla beraber ele almamızdaki neden tezimizin asıl konusu olan şiirlerdeki malzemelerin tarih ile bir ilintisi, ilişkisi olup olmadığı durumunu tam olarak ortaya koymak isteğidir.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir paragraf oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. bu da sanatçıyı tek başına bırakır.
II. bazı anlarda içinde bulunduğu durumdan dolayı derinden derine çığlık atar.
III. ama civarında yaşayanlar onun gördüklerini, hissettiklerinin farkında olmadıkları için çığlığı duyamazlar.
IV. yalnız kalıp çoraklaşan sanatçı da kalemin gücüne sığınmaktan başka çare bulamaz.
V. iyi bir sanatçının çekim gücü kuvvetli olduğu için görülmeyeni görür.

Yukarıdaki numaralanmış sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümle Oluşturma

1. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine çok dikkat etmeliyiz. Bu gibi sorularda öncelik yüklemi bulmak olmalı, yargılar arasında anlamsal olarak bütünlük sağlanmalıdır. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler III-II - I - IV - V şeklinde olacaktır. Sonuncu cümle V numaradır.

CEVAP: E

2. Öncülde verilen cümleleri anlamlı bir şekilde sıralamak istersek önce giriş cümlesini bulmamız gerekir. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler II-IV-III-V-I şeklinde olacaktır.

CEVAP: C

3. Öncülde karışık verilen cümlelerden önce paragrafın giriş cümlesi olmayan en uygun olan cümleyi bulmamız cevabı bulmamızda yardımcı olacaktır. Bu cümle, kendisinden önce başka bir cümle olduğunu hissettirmemelidir. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler III-I-IV-V-II şeklinde olacaktır. İkinci cümle I numaradır.

CEVAP: A

4. Öncüldeki ifadelere baktığımızda sistematik bir yol izlendiğini görürüz. Verilen cümlelerdeki anlamsal bağları ve birbirine sağlayacak köprü halkalarını dikkate aldığımızda III-I-II-V-IV şeklinde bir sıralama olduğu gözlenmektedir. Dördüncü cümle V numaradır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. Paragraf sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için giriş, gelişme ve sonuç cümlesi olabilecek cümlelere ve özellikle akışını bozan cümlelere dikkat etmek gerekir. Buna göre parçanın giriş cümlesi olmaya en uygun seçenek II numara olmalıdır. Diğer seçenekler sıralandığında şöyle bir sistematik seri karşımıza çıkmaktadır. II-V-I-III-IV dördüncü cümle III olacaktır.

CEVAP: C

6. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine çok dikkat etmeliyiz. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler II-V-IV-I-II şeklinde olmalıdır. Üçüncü cümle IV olacaktır.

CEVAP: D

7. Paragrafta anlam izleğini sağlamak için giriş cümlesini bulmak bizi doğru yola yönlendirecektir. Parçaya baktığımızda giriş cümlesi olmaya en uygun seçenek II numaradır. Bu bağlamda düz bir cümle için sıralama II-I-IV-III-V şeklinde olacaktır. İkinci cümle I olacaktır.

CEVAP: A

8. Cümle sıralamasında bağlaçlar giriş cümlesi olamayacağı için bunları direkt olarak elemeliyiz. Bu bilgiler ışığından anlamlı ve kurallı bir cümle sıralaması III-II-I-V-IV şeklinde olmalıdır. II numaralı sözcük ikinci sıradadır.

CEVAP: B

9. Cümle oluşturma sorularında bağlaçlara, tamlamalara, yardımcı fiille kurulmuş birleşik fillere ikilemelere, deyim ve atasözlerine pür dikkat etmekte fayda olacaktır. Kurallı ve anlamlı bir cümle için numaralanmış sözler II-IV-I-III-V şeklinde olmalıdır. II numaralı sözcük ilk sıradadır.

CEVAP: B

10. Bu tip sorularda yüklem en sona getirilmelidir. Özne ise başa getirilir. Tamlama oluşturan ifadelere, niteleyici kelimelere dikkat edilmelidir. Verilen sözlerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturmak için önce yüklemi içinde bulunduran söz, sonra diğer sözlerin birbiriyle ve yüklemle anlam ilişkisi sağlanmalıdır. Cümle kurallı ve anlamlı şekilde şöyle olmalıdır: I-IV- III-V-II yani baştan dördüncü V numaralı sözdür.

CEVAP: E

11. Bu tip sorularda yüklem en sona getirilmelidir. Özne ise başa getirilir. Tamlama oluşturan ifadelere, niteleyici kelimelere dikkat edilmelidir. Verilen sözlerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturmak için önce yüklemi içinde bulunduran söz, sonra diğer sözlerin birbiriyle ve yüklemle anlam ilişkisi sağlanmalıdır. Bu bakımdan cümle şu şekilde olmalıdır: "Tarih Nedir?" sorusu önemli bir soru olmakla beraber başka pek çok kavramın izahının yapılması gerekliliğini de ortaya koyar. Nitekim tarih diğer disiplinler ile ilişkisinin dışında kendi başına pek çok ayrıntıyı, kavramı ve alt etmeni içinde barındıran bir alandır. Tarih konusunu ayrıntılarıyla beraber ele almamızdaki neden tezimizin asıl konusu olan şiirlerdeki malzemelerin tarih ile bir ilintisi, ilişkisi olup olmadığı durumunu tam olarak ortaya koymak isteğidir. Bu sebeple bize göre bir olayı bir kişiyi veya durumu tarihe ait yapan özellikler nelerdir? Sorusu tüm ayrıntılarıyla çalışmamızın "Giriş" kısmında aydınlatılmalıdır. Tam buradan hareketle tarihi tarih yapan zaman, mekân, geçmiş, olgu, bağlam, kaynak, belge, bakış açısı, yorum, nesnellik ve bilimsellik gibi kavramların izaha ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz. Bu bilgi kapsamında III-II-I-IV-V şeklinde numaralar sıralanmalıdır. Öyleyse baştan dördüncü cümle IV olmalıdır.

CEVAP: D

12. Cümle oluşturma soruları dikkat isteyen sorulardır. Her zaman giriş cümlesini bulmak işimizi kolaylaştıracaktır. Bağlaçların giriş cümlesi olmayacağını unutmayalım. Bu bağlamda sıralama V-II-III-I-IV şeklinde olacaktır. İkinci sıradaki II numaralı sözcük cevap olacaktır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

1.-11. Sorularda başta verilen cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

1. **Türkiye'de ilkbaharda görülmeye başlanan Ebabil kuş sağangiller familyasından 16–17 cm boyunda, kentler ve açık alanlarda yaşayan, genellikle kırlangıçla karıştırılan ve hayatının %85'lik bölümünü uçarak geçiren bir kuş türüdür.**

A) Ebabil kuşları genellikle uçarak yaşamını sürdürür.

B) Türkiye'de her mevsim görünür.

C) Ebabil kuşu diğer türlerden çok daha farklıdır.

D) Sağangiller familyasına ait kuşlar hayatlarının %85'ni uçarak geçirir.

E) Her alanda yaşayan bir kuş türüdür.

2. **Norveç'te bulunan Svalbard Adası, Dünya'nın en temiz adası olmakla birlikte adaya ilk inildiğinde baş dönmesi ve burun kanaması yaşanabilir.**

A) Norveç'te bulunan tüm adalar bol oksijene sahiptir.

B) Dünya'nın en temiz adalarından birisi Norveç'tedir.

C) Svalbard Adasına indikten 10 dakika sonra baş dönmesi yaşanır.

D) Adada yaşanan baş dönmesi sağlık açısından önemlidir.

E) Adaya inmeden önce alınacak ilaçla burun kanaması engellenir.

3. **Normal çalışan bir böbrek her gün 200 litre sıvı kanın filtreleme ve geri dönüş işlemini gerçekleştirirken yapılan araştırmalarda tek böbrek ile iki böbrek arasında hiçbir fark yoktur.**

A) Sürekli su içersek böbrek sorunu yaşamayız.

B) Böbrekler için her yıl kontrole gitmeliyiz.

C) İki böbrekle yapılacak bir işlemi tek böbrek yapabilir.

D) Normal çalışan böbrekler belirli dönemlerde 200 litre kan filtreler.

E) Sağlıklı böbreği olan insanlar daha enerjili olur.

YARGI YAYINEVİ

4. **Alp Dağlarının eteklerinde yaşayan Barry adlı köpek soğukta donmakta olan 40 kişinin hayatını kurtararak tüm ülkede emsali görülmemiş bir mutluluğa zemin hazırladı.**

A) Tüm köpekler yardım için eğitilirler.

B) Barry Norveç'te insanları kurtarmak için eğitildiler.

C) Alp Dağ'ında daha öncede mahsur kalan kişileri Barry kurtarmıştı.

D) Alp Dağlarından kurtulan yolcular bir daha böyle bir şey yapmamıştır.

E) Soğukta donmakta olan kişileri bir köpek kurtarmıştır.

5. **Turpa benzeyen papatyagiller ailesinden yüksek oranda bir kalsiyum içeren yer elması gelişim çağındaki çocukların sıkça tüketmesi gerektiği bir meyvedir.**

A) Yer elmasını her yaşta çocuk tüketmelidir.

B) Papatyagiller ailesindeki ürünler önemli besin kaynağıdır.

C) Gelişim çağındaki çocuklar yer elması tüketmezse verimli ders çalışamaz.

D) Bazı papatyagiller ailesinden olan ürünleri çocukların tüketmesi gerekir.

E) Bütün yer elması ürünleri herkesin tüketmesi gerekir.

6. **Avustralya ve Tazmanya'nın açıklarında, denizlerin 900 metre derinliğinde yaşayan** "Damla balığı" **Dünya'nın en çirkin balığı kabul edilir.**

A) Damla balığı her yerde yaşayan bir canlı türüdür.

B) Avustralya da sadece Damla balığı yaşıyor.

C) 900 metre derinlikte yaşayan tek canlı türü Damla balığıdır.

D) Dünya'nın en çirkin balığı en az iki ülkede yaşamaktadır.

E) Damla balığı 900 metreden sonra yaşamaz.

7. **Physeteridae familyasından olup tüm hayvanlar içinde en büyük beyne sahip olan İspermeçet balinaları, mürekkep balığı yemeye bayılmakla birlikte Türkiye'de görülmüş 4 balina türünden biridir.**

A) İspermeçet balinalarından daha büyükleri vardır.

B) En büyük beyne sahip balina türünden biri olan ispermeçet Türkiye'de görülmüştür.

C) Tüm balinalar mürekkep balığı yemeye bayılır.

D) Türkiye'de ispermeçet balinası kalmadı.

E) Physeteridae familyasından olan ispermeçet nesli tükenmektedir.

8. **Bir semender türü olan Meksika kökenli aksolotl, iç organları dahil kaybettiği tüm organlarını yenileyebilme özelliğiyle kanser hastalarının tedavisi için yeni bir umut ışığı oldu.**

A) Kanser hastalığının çözümü bulundu.

B) Aksolotl kanser tedavisi için bir şans olabilir.

C) Bütün hayvanlar organlarını yenileyebilir.

D) Meksika kökenli aksolotl Türkiye'de görünmeye başlandı.

E) Semender türü balıklar her zaman faydalıdır.

9. **Enginarın vitamin ve antioksidan açısından zengin olması sebebi ile hücre sağlığı ve hücre işlevselliğini korumak açısından önemli bir yere sahip olduğu biliniyor.**

A) Hücre sağlığı için enginar önemli bir yere sahiptir.

B) Enginar yılda en az bir kere tüketilmelidir.

C) Enginar çiğ yenirse antioksidan açısından etkilidir.

D) Enginar yiyen herkes sağlıklı olur.

E) Hücre sağlığı için sadece enginar yemek yetmez.

YARGI YAYINEVİ

10. **Latince Mars, yüzeyindeki yaygın demir oksitten dolayı kızılımsı bir görünüme sahip olduğu için Kızıl Gezegen olarak adlandırılır.**

A) Tüm gezegenler kızılımsıdır.

B) Gezegenler için demir oksit çok önemlidir.

C) Bütün gezegen adları kızıl gezegen olarak adlandırılır.

D) Mars tüm gezegenlerin en büyüğüdür.

E) Mars görünümünden dolayı Kızıl Gezegen olarak adlandırılır.

11. **Mariana Çukuru, Dünya'nın en derin çukuru olmakla beraber son ölçümlere göre en derin noktası yaklaşık 10. 994 metredir.**

A) Dünya'nın en büyük çukuru Guam Adası'nın güneyindedir.

B) Mariana Çukuru her geçen gün derinleşiyor.

C) En derin çukurun derinlik noktası kesin olarak 10. 994 metredir.

D) Son ölçümler gösteriyor ki Mariana Çukurunda derinlik noktası durdu.

E) Dünya'nın en derin çukuru bilinmektedir.

12. **Mikropları yok etmek amacıyla laboratuvar ve ameliyathanelerde kullanılan otoklav adlı cihazın içindeki suyun kaynama noktası, yüksek basıncın etkisiyle 100°C'den 121°C'ye çıkarak 15-20 dakikada sterilizasyon yapar.**

A) Suyun içinde bulunan maddeler dereceyi giderek arttırır.

B) 100°C'de kaynayan suda oluşan buhar, sterilizasyon için yeterli değildir.

C) Otoklav cihazı her yerde kullanılabilir.

D) Sterilizasyon işleminde kullanılan otoklav, içindeki suyun kaynama süresini giderek azaltmaktadır.

E) Otoklavın içindeki yüksek basınç, suyun kaynama noktasını artırmaktadır.

Kesin Yargı

1. Kesin yargı sorularında nesnel tavır ön planda olmalıdır.

"...hayatının %85'lik bölümünü uçarak geçiren bir kuş türüdür." İfadesinden A seçeneğine ulaşabiliriz. Diğer seçenekler kesin yargı ifadesine tamamen uzaktır.

CEVAP: A

2. Kesin yargı sorularında "en, ise, daha, oysa" vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. "Dünya'nın en temiz adası olmakla birlikte..." ifadesinden B seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: B

3. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit edilir. "Tek böbrek ile iki böbrek arasında hiçbir fark yoktur." İfadesinden C seçeneğine ulaşabiliriz. Çünkü ifadede iki böbrekle yapılabilecek işlem tek böbrekle yapılabilir yargısına ulaşılır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz.

"Alp Dağlarının eteklerinde yaşayan Barry adlı köpek soğukta donmakta olan..." ifadesinden E seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: E

5. "Turpa benzeyen papatyagiller ailesinden yüksek oranda bir kalsiyum içeren yer elması gelişim çağındaki çocukların sıkça tüketmesi gerektiği bir meyvedir." ifadesinden D seçeneğinde verilen öneriye kesin olarak ulaşabiliriz.

CEVAP: D

6. Avustralya ve Tazmanya'nın ifadesinden en az iki ülkenin olduğu yargısına ulaşabiliriz. Bu bağlamda D seçeneğinde verilen ifade kesin olarak doğru ifadedir.

CEVAP: D

7. Parçada dünyadaki dört balık türünden birinin Türkiye'de olduğu vurgulanmıştır. Bu bilgiler ışığında B seçeneğinde yer alan "En büyük beyne sahip balina türünden biri olan ispermeçet Türkiye'de görülmüştür." ifadesine kesin olarak ulaşabiliriz.

CEVAP: B

8. Kesin yargı sorularında "en, ise, daha, oysa" vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. "...konuşma eğitimcisi Alexander GrahamBell, 7 Mart 1876'da ilk telefonu icat etti." İfadesinden B seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: B

9. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz.

- Bu gibi sorularda öncelikle anahtar kelimeler bulunmalı.
- Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit edilir.
- Nesnel yargılar her zaman dikkate alınmalı.
- Kesin yargı sorularında "en, ise, daha, oysa" vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Kesin yargı sorularında öncelikle anahtar kelimeler bulunmalı. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit edilir. Bu bilgiler ışığında E seçeneğine kesin olarak ulaşılabilir.

CEVAP: E

11. Kesin yargı sorularında bağlaçlara dikkat edilmelidir. "Mariana Çukuru, Dünya'nın en derin çukuru olmakla..." ifadesinden E seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: E

12. Suyun kaynama noktası, yüksek basıncın etkisiyle 100°C'den 121°C'ye çıkarak ifadesinden A seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: A

1.-11. sorularda başta verilen cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

1. Bal, güneş görmediği zaman binlerce yıl saklanıp yenilebilir.

A) Kaliteli bal uzun yıllar yenilebilir.

B) Bal güneş görmediği zaman vitamini artar.

C) Uzun yıllardan sonra bile yenilebilen bir besin kaynağıdır.

D) Güneş görmeyen her türlü besin uzun yıllar yenilebilir.

E) Bal, güneş görürse bozulur.

2. Severek tüketilen ve oldukça fazla kalorisi olan kaju, aslında kaju meyvesinin sapıdır.

A) Herkesin severek tükettiği bir meyvedir.

B) Kaju, bütün ülkelerde bulunabilir.

C) Kaju meyvesi diğer meyvelere oranla yüksek kalorisi vardır.

D) Kaju severek yenilen bir meyve olmaktan çıkmıştır.

E) Bazı meyvenin sapları yenilir.

3. Konum itibarıyla tarih boyunca birçok kavme yerleşim merkezi olmuş Kırklareli'nde çok sayıda eser bulunmakla beraber bunlardan en önemlisi: İğneada, Vize Kalesi, Kayalı Şelalesidir.

A) Kırklareli sadece bir kavme kapısını açmıştır.

B) Kırklareli ilinde birden fazla eser bulunmaktadır.

C) Kavimler şehri etkileyen unsurdur.

D) İğneada bölgenin en önemli yeridir.

E) Kayalı Şelalesi görülmesi gereken bir ilimizdir.

YARGI YAYINEVİ

4. Samandere Şelalesi Tabiat Anıtı, Düzce ilinin merkez ilçesine bağlı Samandere köyünde bulunan Samandere Şelalesinin bulunduğu alan. Düzcenin 26 km güneydoğusundadır. Türkiye'nin en dikkat çeken şelalelerinden biridir.

A) Samandere Şelalesi Türkiye'nin en güzel şelalesidir.

B) Dünyada en ünlü şelalelerden biri Düzce ilimizdedir.

C) Köylerde olan şelaleler daha değerlidir.

D) Ülkemizin kayda değer şelalelerinden biri Düzce ilimizdedir.

E) Samandere Şelalesi kesinlikle görülmesi gereken bir yerdir.

5. Deniz salyangozu, tuzlu suda yaşayan karından bacaklılardan yumuşakçaların ortak adı. Bu ad tatlı sularda ve karada yaşayan salyangozların dışında denizde yaşayan ve kabukları olanları kapsar.

A) Tuzlu sularda deniz salyangozları yaşamaktadır.

B) Deniz salyangozları midye ile beslenir.

C) Balıklar deniz salyangozu ile beslenmektedir.

D) Deniz salyangozları günden günde azalmaktadır.

E) Salyangozlar Türkiye'de çok fazla bulunmaktadır.

6. Kasırga ya da tropikal siklon, büyük çaplı ve çok şiddetli Beaufort ölçeğine göre saatte 118 km'den fazla hızla ve dönerek esen tropik rüzgâr. Doğu Büyük Okyanus ve Güney Atlantik dışında subtropikal ve tropikal iklim kuşağındaki bütün sıcak denizlerde sık sık meydana gelir. Ağustos, eylül aylarında Antillerde görülür.

A) Tüm dünyada görülebilen bir kasırga türü olduğu.

B) Her ay görülebilen bir doğa olayı olması.

C) Bazı tropik doğa olayları şiddetli olabilmektedir.

D) Sıcak denizlerde her türlü kasırga görülür.

E) Kasırgalar yıkıcı kuvvettedir.

7. Gül meyvesi olarak bilinen kuşburnu, bir bitki olup boyu 3 metreye kadar uzayabilmekte ve böbrek sağlığının korunmasında yardımcı olmaktadır.

A) Tüm içecek türleri böbrek sağlığı için faydalıdır.

B) Boyu 3 metre olan bitkiler bütün organlara faydalıdır.

C) Böbrek sağlığı için bol su içmeliyiz.

D) Gül meyvesi her zaman tüketilmelidir.

E) Kuşburnu böbrek sağlığı için faydalıdır.

8. İskoçya doğumlu konuşma eğitimcisi Alexander GrahamBell, 7 Mart 1876'da ilk telefonu icat etti ve patentini aldı.

A) Bell ilk telefon konuşmasını ailesiyle yapmıştır.

B) Konuşma eğitimcisi biri telefonu icat etmiştir.

C) Telefonu icat ettikten 50 sene sonra patent alınmıştır.

D) İlk telefon icat edilmeden önce sürekli denemeler yapılmıştır.

E) İlk telefon icat eden iki kişi vardır.

9. Türkiye'de ilk radyo yayını anonsu 1927'de Eşref Şefik tarafından Sirkeci büyük postanesinde 5 kilovatlık verici ile yapılmıştır.

A) Dünyada radyonun keşfi ile Türkiye'de yayın anonsu aynı zamanda yapılmıştır.

B) Eşref Şefik ilk radyo yayını 30 dakika yapmıştır.

C) Yapılan radyo yayını tüm Türkiye'de yayınlandı.

D) 5 kilovatlık verici radyo yayını için yeterlidir.

E) Sirkeci büyük postanesinde televizyon yayını da yapılmıştır.

YARGI YAYINEVİ

10. İstanbul'u, özellikle de Boğaziçi'ni en güzel anlatan yazarlardan biri hiç kuşkusuz Abülhak Şinasi Hisar'dır.

A) İstanbul'u sadece bir yazar güzel anlatmamıştır.

B) Boğaziçi'ni en iyi anlatan şair Abdülhak Şinasi'dir.

C) İstanbul'u tüm şairler anlatmak istemiştir.

D) Boğaziçi şairler için vazgeçilmez etmendir.

E) Şairlerin ruh dünyasını sadece İstanbul anlatmıştır.

11. Trakya tosbağası da denilen Hermann kaplumbağaları, kara kaplumbağası türlerindendir; çoğunlukla Avrupa kıtasında görülen bu kaplumbağalar, Türkiye'de sadece Trakya Bölgesinde olduğu biliniyor.

A) Hermann kaplumbağaları tüm dünyada görülebilir.

B) Trakya tosbağası Avrupa kıtasında görülür.

C) Türkiye'de bütün çeşitleri vardır.

D) Kaplumbağalar uzun ömürlüdür.

E) Denizde yüzen bir tür olduğudur.

12. Mimar Sinan'ın başyapıtı olarak kabul edilen Süleymaniye Cami, kentin en yüksek tepesi üzerinde ve R: 31. 30 metre çapındaki kubbesi ve üçer şerefeli dört minaresi ile kent siluetinin belirleyici ögesi olan bir yapıttır.

A) Mimar Sinan'ın tüm eserleri estetik bir değer taşımaktadır.

B) Süleymaniye Cami şehrin en doruk yerindedir.

C) R: 31. 30 metre çapındaki kubbe şehrin ilk yapısıdır.

D) Mimar Sinan'ın başyapıtı olarak kabul edilen Süleymaniye cami son eseridir.

E) R: 31. 30 metre çapındaki kubbesi ile dünya rekoru kırmıştır.

Kesin Yargı

1. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz.

"Binlerce yıl" ifadesinden uzun süre saklanabildiği ifadesine ulaşabiliriz. Diğer seçeneklerde kesin olarak ulaşılabilecek bir yargı bulunmamaktadır.

CEVAP: C

2. Bu gibi sorularda öncelikle anahtar kelimeler bulunmalı. Kaju meyvesinin sapı yendiğine göre E seçeneğinde yer alan meyvenin yenmesi ifadesine kesin olarak ulaşabiliriz.

CEVAP: E

3. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin örtüşme durumu tespit etmemiz bizi doğru seçeneğe götürecektir. "Kırklareli'nde çok sayıda eser bulunmakla beraber bunlardan en önemlisi: İğneada, Vize Kalesi, Kayalı Şelalesidir." ifadesinden B seçeneğinde yer alan birden fazla eser yer alır yargısına ulaşabiliriz.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. Kesin yargı sorularında "en, ise, daha, oysa" vb. karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. D seçeneğinde geçen "Ülkemizin kayda değer şelalelerinden biri Düzce ilimizdedir." cevabına kesinlikle ulaşılabilir.

CEVAP: D

5. Kesin yargı sorularında nesnel yargılar her zaman dikkate alınmalıdır. E seçeneğinde verilen "tuzlu sularda deniz salyangozları yaşamaktadır" ifadesi kesinlikle ulaşılabilen seçenektir. Diğer seçenekler bu duruma uzaktır.

CEVAP: A

6. Kesin yargı sorularında çok dikkatli olmalıyız. C seçeneğinde verilen "Bazı tropik doğa olayları şiddetli olabilmektedir." cümlesi kesinlikle ulaşılabilir. E seçeneği çeldirici seçenekti. Kasırga evet normalde yıkıcı etkisi vardır ama parçaya göre bu bilgi çıkarılamaz.

CEVAP: C

7. Kesin yargı sorularında karşılaştırma sözcüklerine ve bağlaçlara dikkat edilmeli. "...böbrek sağlığının korunmasında yardımcı olmaktadır." ifadesinden E seçeneğine kesin olarak ulaşırız.

CEVAP: E

8. Kesin yargı sorularında kendi düşüncelerimizin hiçbir önemi yoktur. Parçada verilen ifadelere göre yorum yapmalıyız. "Alexander GrahamBell, 7 Mart 1876'da ilk telefonu icat etti ve patentini aldı." ifadesinden B seçeneğine kesinlikle ulaşabiliriz.

CEVAP: B

9. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapılmaz. Anahtar sözcükler ile seçeneklerin uyumlu olması durumu tespit edilir. "5 kilovatlık verici ile yapılmıştır." İfadesinden D seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. Kesin yargı sorularında kişisel yorum yapmaktan kaçınmalıyız. Yazarlardan biri ifadesinden birden fazla sanatçının olduğu ifadesine ulaşabiliriz.

CEVAP: A

11. Kesin yargı soruları eleyici olabilmektedir. Avrupa kıtasında görülen bu kaplumbağalar" ifadesi soruyu çözdürecek kısımdır. Bu bağlamda B seçeneğinde verilen ifade kesin olarak ulaşabilen seçenektir.

CEVAP: B

12. "Mimar Sinan'ın başyapıtı olarak kabul edilen Süleymaniye Cami, kentin en yüksek tepesi..." ifadesinden B seçeneğinde yer alan "doruk" ifadesine kesinlikle ulaşabiliriz.

CEVAP: B

1. Etimoloji (etymologia) bir bilim dalının dağarcığında bulunan terimlerin kökenini araştıran ve aynı kökten türetilen kelime gruplarını ortaya çıkaran inceleme yöntemidir. Pencere Farsça pancara veya pancar sözcüğünden alıntıdır. Dilimize sonradan girip de kendine böyle güzel yer bulan çok az sözcük vardır. Aşk penceresi, göz penceresi, ev penceresi, fikir penceresi... Benim etimolojide sevdiğim bir özelliğe sahip. Başka dillerde de paralel bir yolculuk yapmıştır. Nasıl mı? Pencere esasen rüzgâr tutma anlamındadır. Farsça bad "rüzgâr" ve gir "tutan" sözcüklerinin birleşimiyle badgira "rüzgâr tutan, hava deliği" anlamını kazanmış. İngilizcedeki mantık da aynı. Window "pencere" wind eag "yel gözü" sözcüklerinden gelmektedir. Dünyanın iki farklı noktasında insanlar evlerine ekledikleri bir deliğe bakarak aynı şeyi farklı duygularla görebiliyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farklı coğrafyalardan evrenselliği yakalayabilmek
B) Herkesin farklı bir birey olduğu
C) Bazı kavramların ustalıkla anlaşılacağı
D) Gerçekten sıyrılıp hayal iklimine sahip olma
E) Dış dünya ile iç dünyayı etimolojik şekilde irdeleme

2. (I) Rasyonalist filozoflar, deneyci filozoflardan farklı olarak deneyden gelmeyen, deney öncesi var olan bir bilginin imkânına inanırlar. (II) Felsefe dilinde hiçbir denemeye dayanmayan ve akıl yordamıyla bulunup ortaya konan bu bilgiye *apriori* bilgi denir. (III) *Apriori* bilgi yalnızca zihnin kendisine dayanarak çıkarsamalar yaptığı bir ilkenin bilgisi değildir. (IV) Bununla birlikte akılcılar ve sezgicilerin doğru bilginin elde edilmesinde akıl ve sezginin rolüne ilişkin görüşleri birbirinden farklıdır. (V) Aynı zamanda deneyin bize hiçbir zaman veremeyeceği, evrene ilişkin bazı temel doğruları keşfettiren bir bilgidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Jamaika kökenli efsanevi sanatçı Bob Marley, kendi ülkesine ait *reggae* tarzı müziğin dünyaya yayılmasını sağlamıştır. Ritmini kalp atışından aldığı iddia edilen *reggae*; adalet, sevgi ve insani sorunlar gibi konuları ele alan bir müzik türüdür. Marley'in bilindik *reggae* örneklerinden *Buffalo Soldier* (Bufalo Asker) adlı şarkısı bir Kızılderili anlatısına dayanır. Amerika'daki koloniler, Kızılderililerle yaptıkları savaşlarda Afrika'dan getirdikleri köleleri kullanmaya başlamış ve Kızılderililer de ilk kez gördükleri bu kişileri "Bufalo askerler" olarak adlandırmıştır. Marley, Afrika'dan koparılıp getirilen ve hayatta kalmak için asker olmaya mecbur bırakılan Afrikalıların hikâyesini şarkılaştırmıştır. Marley sadece bu şarkısıyla değil, otuz altı yıl süren kısa yaşamında Afrikalılar için yaptığı diğer fedakârlıklar ve gündeme taşıdığı sorunlarla da 1978'de UNESCO Barış Ödülü'ne layık görülmüştür.

Bu parçadan hareketle Bob Marley ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Yeni bir müzik tarzının öncüsü olduğuna
B) Evrensel bir müzik anlayışını esas aldığına
C) Toplumsal sorunlarda duyarlılık sergilediğine
D) Her dönemde geniş kitlelerce desteklendiğine
E) Geleneksel Afrika ezgilerini yeniden yorumladığına

YARGI YAYINEVİ

4. Güzel sanatlar; mimarlık, resim ve heykeli içine alan bir kavramdır. Antik Çağ'da böyle bir kategori bulunmuyordu ve tüm sanatlar mimarlıktan taşçılığa, ressamlıktan çömlekçiliğe aynı bağlamda değerlendirilirdi. İlk olarak Antik Çağ'ın sonlarına doğru filozof Philostratos; şiir, müzik, resim ve heykel sanatlarını, el işçiliği olarak nitelediği zanaat işlerinden ayırdı. Orta Çağ'ın başlarında unutulan bu girişim, Rönesans'ta yeniden gündeme geldi ve el ustalığı sayılan alanlar ile güzel sanatlar arasında bir sınır çizildi. XVIII. Yüzyıl Aydınlanma Çağı'nda benzeri bir yaklaşımla resim, heykel ve mimarlık diğer zanaatlardan ayrı düşünüldü. XIX. Yüzyılda ise Endüstri Devrimi ile yaşanan toplumsal değişimlerle bireysel yaratıcılık artık sanatta ölçüt hâline geldi. Böylelikle güzel sanatlar kavramı geçerliliğini yitirdi ve zanaat dalları da sanat olarak kabul edildi.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Sanatın doğuşuna ilişkin olarak tarih boyunca değişen görüşlerin, sanat dallarının benzer özellikler göstermesine neden olduğuna

B) Aydınlanma Çağı ile yaşanan dönüşümün, tüm sanat dallarının benzer özellikler göstermesine neden olduğuna

C) Güzel sanatlar teriminin, geçmişte sanat türleri arasında var olduğuna inanılan hiyerarşik bir sıralamayı yansıttığına

D) Endüstri Devrimi'nden sonra el ustalığı isteyen işlerin de yaratıcılık barındırması nedeniyle sanat alanı içinde değerlendirildiğine

E) El işçiliğinin sanatla olan ilişkisine dair tartışmaların, sanat-zanaat ayrımında güçlük yaşanmasına yol açtığına

YARGI YAYINEVİ

5. *Hakikatin İzinde*'de Thomas Bernhard'ın konuşmaları, okurlara mektupları, söyleşileri ve edebiyat yazılarından oluşan notları kitaplaştırmıştır. Okurlarının alışık olduğu huysuz, sert, lafını esirgemeyen klasik Bernhard üslubunu, bu kitap içerisinde yer alan irili ufaklı bütün yazılarda gözlemlemek mümkündür. Onun eserlerinde yalnızca huysuz bir adamın hayata dair bakışı değil, aynı zamanda kendi zamanının siyasi ve toplumsal koşulları ile sanat çevrelerinin yozlaşmış ilişkileri de görülebilir. Sesi her zaman gür çıkan yazarın kitabına seçtiği isim tesadüf değildir. Zira Bernhard bir yazısında gerçek, ister çirkin ister güzel bulunsun; herkesin, gerçekliğin bir parçası olduğunu ve hiç kimsenin bundan kaçışı olmadığını vurgular.

Bu parçadan hareketle Bernhard ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Eserlerinde gerçeklik konusunu toplumsal bir bakış açısıyla ele alarak geniş okur kitlelerine ulaşmayı amaçlamıştır.

B) Kişiyi, gerçekliği algılama ve değerlendirme konusunda yargılamamakla birlikte gerçekliğin mutlak olduğunu savunmuştur.

C) Okurlarının gerçekle yüzleşmesine olanak tanıyan yazılarını soru cevap şeklinde kaleme almış ve bunları kitaplaştırmıştır.

D) Kendisini var eden anlatım şeklini koruyarak gerçekliğin sanatına olan yansımalarını dile getiren yazılar yazmıştır.

E) Söyledikleri başkalarınca kabul gören eserlerinde gerçekliğin kişisel" ve toplumsal ayrımına dikkat çekmiştir.

6. Şarkılı Mısır filmleri Cumhuriyet'in ilk yıllarında hem İstanbul'da hem de İç Anadolu'da yoğun ilgi görmeye başlar. Amerikan filmlerinin yalnızca başlıca şehirlerde rağbet gördüğü bu dönemde, Mısır filmleri küçük kasabalarda dahi haftalarca gösterimde kalır. Bu filmler gerek müzikleri gerek bir tür kırılganlık içeren melodramatik özellikleriyle her kesimden insanın hislerine tercüman olur. Ancak bir süre sonra bu filmlerde çalan parçalar, Arapça sözler içerdiği için yasaklanır. Bu yasaklar, 1939'da çıkarılan ve 1986 yılına kadar yürürlükte kalan Sansür Nizamnamesi'yle ilk kez resmîleşir. Bu nizamnamenin, filmlerde yer alan şarkılar hakkında bıraktığı bazı boşlukları, yine aynı yıl Matbuat Umum Müdürlüğünce yayımlanan bir kararname kapatır. Tüm bu yasaklar Türk sinemasında film müziği sektörünün doğmasını sağlar. Saadettin Kaynak, Münir Nurettin Selçuk, Sadi Işılay gibi besteciler, şarkılı Mısır filmleri için yerli beste arayışlarına girişir. Mısır filmlerinin filmleri için yerli beste arayışlarına girişir. Mısır filmlerinin bu popülerliği, Türk sinemasında bu tarz filmlerin yapılmasının da önünü açar.

Bu parçaya göre Mısır filmleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Cumhuriyet Dönemi Türk sinemasının modernleşmesinde rol oynamıştır.

B) Türk sinemasında Amerikan filmlerinin etkisinin artmasına yol açmıştır.

C) İşlediği konular, belirli kanuni düzenlemeler çerçevesinde yapılandırılmıştır.

D) Sinema seyircisi üzerindeki etkisi, yerli benzerlerinin yapılmasını sağlamıştır.

E) İçerdiği şarkılar, Türk bestecilerinin uyarlamalarıyla ün kazanmıştır.

YARGI YAYINEVİ

7. I. İkinci Yeni hareketi Türk edebiyatındaki diğer akımlar gibi önceden anlaşarak, ortak bir bildirge yayınlayarak veya belli bir dergide kümelenerek başlamaz.

II. Gazetenin "Sanat Edebiyat" sayfasındaki özellikle Muzaffer Erdost'un "İlhan Berk", "Artı Bir", Bir Şey Söylemeyen Şiir" gibi yazılarıyla başlayan tartışmalar sonucu İkinci Yeni şairleri kendilerini savunmak için birçok yazı kaleme alırlar.

III. Cemal Süreya, İlhan Berk, Ece Ayhan, Turgut Uyar, Edip Cansever ve Sezai Karakoç gibi hareketin öncü şairleri 1950'li yılların ilk yarısından itibaren farklı bir şiir yayınlamaya başlarlar.

IV. Şairler tarafından bireysel olarak yazılmış "Yeni Şiirin İlkeleri" (İlhan Berk), "Açık-Kapalı Şiir" (Turgut Uyar), "Çıkmazın Güzelliği" (Turgut Uyar), "Şiiri Şiirle Ölçmek" (Edip Cansever), "Folklor Şiire Düşman" (Cemal Süreya), "Pergünt Üçgeni" (Sezai Karakoç) gibi yazılar hareketin manifestosu şeklinde de algılanabilir.

V. Başlangıçta dağınık biçimde, kendiliğinden oluşmaya başlayan bu şiirsel değişim, söz konusu öncü şairlerin çoğunun şiir ve yazılarını 1956'dan itibaren Pazar Postası'nda yayımlamaya başlamasıyla, bir hareket niteliğine kavuşur.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir paragraf oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Modern Olimpiyat Oyunları, 1896 yılında ilk olarak Atina'da oynatılmıştır.1996 Atlanta Olimpiyat Oyunları sırasında deneyimli koşucu LinfordChristie, iki kez hatalı çıkış yaptığı iddiasıyla diskalifiye edildi. Christie'nin karara itirazı ardından yapılan detaylı incelemede, atletin aslında tabanca sesinden önce hareket etmediği, yani hatalı çıkış yapmadığı anlaşıldı. Bu durumun sebebi, Christie'nin silah patlama sesini takiben saniyenin onda birinden daha kısa sürede harekete geçmiş olmasıydı. Olimpiyat yetkilileri, hiçbir sporcunun tepki süresinin saniyenin onda birinden daha az olamayacağına karar vermiş; bunu yapabilen sporcuların silahın patlama anını "tahmin ettiğini" öne sürmüştür ve bu tahmin, rastlantısal olamayacağı için de kabul edilemezdi. Yetkililer, yarış başlarken bir atletin rakiplerine göre yerini daha geç almasının, silahın ateşlenme zamanını kontrol edebileceği anlamına geldiğini belirtmişlerdi. Christie'nin destekçileri ise olimpiyatların amacının insanın fiziksel sınırlarının zorlanması olduğunu vurgulayarak bir sporcunun saniyenin onda birinden kısa sürede çıkış yapmayı başarabilme ihtimali olup olmadığının araştırılmasını istediler. Bundan sonraki süreçler için bu "tahmin etme" sorununa çözüm üretmek oldukça basit. Yarışın başlangıcını işaret eden atışın tüm sporcular yerlerini aldıktan sonra, elektronik bir alet tarafından belirlenen herhangi bir süre içinde yapılması, başarılı atletleri zan altında bırakan "saniyenin onda biri kuralı" nın kaldırılmasını sağlayabilir.

Bu parçada sözü edilen yetkililere göre, Chrsistie'nin yarış başlangıcını tahmin etmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilmiştir?

A) Destekçilerinin tabanca sesinden hemen önce tepki vermesiyle

B) Başlangıç noktasına diğer koşuculardan daha geç gelmesiyle

C) Yarışa tabancayı ateşleyen kişiyi görebilecek bir yerden başlamasıyla

D) Kendisinden önce yarışan koşucuların hareketini gözlemlemesiyle

E) Yarışa başlayacağı anı içgüdüsel olarak belirlemesiyle

YARGI YAYINEVİ

9. Okur:

(I)....?

Eleştirmen:

Düzyazının özelliklerinden yararlanmak; Edip Cansever'e en başta insanlık durumunu, bir varoluş sorunsalını derinlemesine işleme, kendi deyişiyle "didik didik etme" imkânı vermiştir. Geleneksel şiirdeki "bir sözcüğün yerinden oynatılmasıyla şiirin şiirlikten çıktığı" inancını belki de bu sayede reddetmiş, laf kalabalığı yaptığını söyleyenlere inat uzun şiirler yazmaya devam etmiştir.

Okur:

(II)....?

Eleştirmen:

Şiiri çok ciddiye alan, her sabah işe gider gibi şiire giden biriydi. Bir oyun ya da roman yazsaydı herhâlde şiire benzerdi yine yazdıkları. Çok klişe bir ifade gerçi ama söylemeden edemeyeceğim. Dokunduğu her şeyi şiire dönüştürdü. Bu güce sahip biri, zaten neden tersini yapsın ki?

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) (I) Edip Cansever'in şiir türündeki eserleriyle tanınmasını neye bağlıyorsunuz.

(II) Edip Cansever'in eserleri, döneminde hangi hususlar bakımından eleştirilmiştir.

B) (I) Edip Cansever'in öykü ve tiyatro gibi türlere yakınlığı, şiirine nasıl katkı sağlamıştır.

(II) Sizce Edip Cansever başka türde eserler kaleme almış olsa bu eserler nasıl olurdu.

C) (I) Edip Cansever, şiir yazmadan önce neden geleneksel şiiri araştırmıştır.

(II) Edip Cansever, neden yalnızca şiir alanında kalem oynatmıştır.

D) (I) Edip Cansever'in şiirlerini çağdaşlarının şiirinden ayıran özellikler nelerdir.

(II) Edip Cansever şiirin anlatım geleneğini hangi yönlerden değiştirmiştir.

E) (I) Edip Cansever'in hangi özelliği, şiirlerinin özgün olmasına yardımcı olmuştur.

(II) Edip Cansever'i önceki şairlerden ayıran en önemli özellik sizce nedir.

10. **Sarımsak:** Yaşlanma etkilerini yavaşlatan zengin ve güçlü bir gıdadır. Ayrıca sarımsağın ayak mantarını iyileştirme, siğilleri yok etme ve gribi önleme gibi başka iyileştirici özellikleri de bulunuyor.

Yeşil yapraklı sebzeler: Brokoli, kara lahana, ıspanak gibi sebzeler bol miktarda lif içerir ve besin kaynağı bakımından oldukça zengindir.

Kabuklu kuru yemişler: Omega yağ asitleri açısından zengin olan kabuklu yemişler beyin fonksiyonlarını geliştirir. Beslenmenize her gün bir avuç kuru yemiş eklemeniz çok faydalı olacaktır.

Avokado: Besin olarak tüketmenin yanında cilt maskesi olarak da yararlanılmaktadır. Avokado kuru ve kaşıntılı cilt, sedef hastalığı ve egzamayı hafifletmek için kullanılıyor.

Turuncu sebzeler: Havuç, tatlı patates ve kabak gibi turuncu sebzeler antioksidan açısından zengindir ve bol miktarda beta-karoten içerir. Gözleriniz için de çok faydalıdır.

Domates: Domatesin içinde bulunan likopen cildinizin genç görünümünde çok önemlidir. Antioksidan açısından zengin olan domatesi çiğ olarak, sos şeklinde tüketebilir veya yemeklerde kullanabilirsiniz.

Yukarıda verilen besin kaynaklarının hangilerinin açıklaması öneri içermektedir?

A) Kabuklu kuru yemiş - domates
B) Avokado - turuncu sebzeler
C) Yeşil yapraklı sebzeler - sarımsak
D) Kabuklu kuru yemiş - avokado
E) Domates - sarımsak

11. O diğer yazarlardan çok farklıdır çünkü eserlerinin tematik dokusunu oluşturan etmenler vardır. Anlatımın yapmacıksız, günlük yaşantıda olduğu gibi, sanat yapmadan, süs ve özentiden uzak bir şekilde eserini okura sunması çok başarılı bir yöntemdi.

Bu parçada yazarın anlatımın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Doğallık B) Evrensellik C) Çağdaşlık
D) Duruluk E) Açıklık

YARGI YAYINEVİ

12. Zaman tünelinde ilerlerken kendi öz değerlerimizden de uzaklaşır olduk. Oysa ne kadar nahif bir gelenekten geliyoruz. Osmanlı Dönemi, gelenek ve göreneklerin en etkin olduğu dönemdir. Öyle ki o dönemin insanları bu geleneklere sıkı sıkıya riayet eder, günlük hayatlarını buna göre şekillendirirdi. Pek çok Osmanlı geleneği günümüzde maalesef unutuldu. Eskiden aşıkların haberleşme vasıtası günümüzden çok farklıydı. O dönemde mendiller vardı. O dönem aşkın ve aşıkların gizli dili mendiller, renkleriyle çok şey anlatırdı. Beyaz mendil 'Seni seviyorum.', eflatun 'Yarın pencerenin önünden geçin, mektup vereceğim.', fıstıki yeşil 'Dikkatli olalım!', mor 'Seni çok beğeniyorum.', kenarı pembe 'Sensiz yaşayamam.', kenarı sarı 'Birkaç gündür rahatsızım, dışarı çıkamadım.', kenarı yeşil 'Sana daima sadık kalacağım.', kırmızı mendil 'Seni bütün varlığımla seviyorum.', mavi 'Vefasızsın, kederdeyim.', yeşil mendil ise 'Mektup gönderdim, cevap bekliyorum.' manası taşırdı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

A) Günümüz teknolojisi ile iletişim daha kolay sağlanır.
B) Hâlâ gelenekler devam etmektedir.
C) Dinlersen mendiller de konuşur.
D) İletişimde zorluk yaşanmaktadır.
E) O dönemde geleneklere uymak zorunluluktur.

13. Dilin daha iyi anlaşılması ve gelecek nesillere aktarılmasını kolaylaştırmak için sözlükler oldukça önemli yer tutar. Toplumların bir tarihî değişim/gelişim süreçleri olduğu gibi sözcüklerin de bir evveliyatı bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında genel anlamda tarih bilimini zorunlu kılan gerekçelerin etimolojiyi de zorunlu kıldığını söylemek durumundayız. Geniş bir coğrafi sahaya yayılan ve oldukça kalabalık bir nüfusun konuştuğu Türkçe bu bakımdan araştırılmaya ve incelenmeye değer bir dildir. Bazı etimoloji araştırmacılar için seküler ifadesini kullansak yeridir.

Bu parçada altı çizili söz "seküler" **ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ortak beğenilere sahip olma
B) Eleştirel bir bakış açısı yakalama
C) Yüzyıllık, yüzyılda bir olma
D) Kendi kendini güdüleme yeteneği
E) Farklı sanatçıların özelliklerini kavrayabilme

1. ÖSYM Türkçe testlerinin ağırlık noktası paragraf sorularıdır. Paragraf bir ana fikir etrafında gelişmiş cümlelerden oluşan yapıdır. Her paragraf sorusunda taktik yapamayız. Paragraf sorularında en iyi çözüm bol bol soru egzersizi yapmaktır. Verilen parçada, pencere sözcüğünün farklı coğrafyada benzer özellik gösterdiğine değinilmiştir. Buna bağlı olarak B, C, D ve E seçeneklerindeki cevaplardan birine değil, A seçeneğindeki "farklı coğrafyalardan evrenselliği yakalayabilmek" cevabına ulaşabiliriz.

CEVAP: A

2. Akışı bozan cümle soruları anlam bütünlüğü esaslı soru tipleridir. Akışı bozan cümlelerde en büyük yanılgı başta olmayacağı yönünde şartlanmışlık duygusudur. Cevap her şıkta olabilir. Paragraftaki konuyla, konuya bakış açısıyla bağlantısı kopmuş ya da çok zayıflamış olan cümle, düşüncenin akışını bozar. Bu cümleler genellikle, soru düzenlenirken paragrafa katılır. Bu cümlenin önceki ve sonraki cümleyle biçimsel bağlantısı da pek yoktur ya da zayıftır. Diğer cümlelerde kullanılan ortak öge (ya da sözcük) bu cümlede yer almaz. Düşüncenin akışını bozan cümlelerin sorulduğu sorularda bizden istenen işte bu farklı cümleyi bulmaktır. Bu soruların çözümünde yapılacak iş; her bir cümlenin ne anlattığını, bir iki kelimeyle tespit etmektir. Sonra bu tespitlerimizi karşılaştırmaktır. Görülecektir ki bir cümle haricinde hepsi aynı konudan veya konunun aynı yönünden bahsediyor. Farklı şeylerden bahseden cümle düşüncenin akışını bozan cümledir. Parçada rasyonalist filozoflar, deneyci filozoflardan farklı olarak deneyden gelmeyen bir kavram üzerine kurulmuştur. Lakin IV numarada akıl ve sezgiye geçerek akış bozulmuştur.

CEVAP: D

3. Verilen parçada, kitlesel problemlerde duygunluk gösterdiğine değinilmiştir. Özellikle "Marley, Afrika'dan koparılıp getirilen ve hayatta kalmak için asker olmaya mecbur bırakılan Afrikalıların hikâyesini şarkılaştırmıştır. Marley sadece bu şarkısıyla değil, otuz altı yıl süren kısa yaşamında Afrikalılar için yaptığı diğer fedakârlıklar ve gündeme taşıdığı sorunlarla da 1978'de UNESCO Barış Ödülü'ne layık görülmüştür." ifadesi bu durumu güçlendirmektedir. Tüm bu bilgilerden hareketle **Bob Marley ile ilgili anlatılmak istenen C seçeneğinde verilen görüş olduğunu söyleyebiliriz. Bak bir taktik daha vereyim** "UNESCO Barış Ödülü" toplumsal sorunlarda duyarlı olan kişilere verilir. Sadece buradan dahi bu soru yapılabilirdi.

CEVAP: C

4. **Bu parçada,** "...tüm sanatlar mimarlıktan taşçılığa, ressamlıktan çömlekçiliğe aynı bağlamda değerlendirilirdi." ifadesinden A'ya, "XVIII. Yüzyıl Aydınlanma Çağı'nda benzeri bir yaklaşımla..." ifadesinden B'ye, ". XVIII. Yüzyıl Aydınlanma Çağı'nda benzeri bir yaklaşımla resim, heykel ve mimarlık diğer zanaatlardan ayrı düşünüldü. XIX. Yüzyılda ise Endüstri Devrimi ile yaşanan toplumsal değişimlerle bireysel yaratıcılık artık sanatta ölçüt hâline geldi. Böylelikle güzel sanatlar kavramı geçerliliğini yitirdi ve zanaat dalları da sanat olarak kabul edildi." ifadesinden C ve B seçeneğine ulaşırız.

CEVAP: D

5. **Bu parçada, Bernhard ile ilgili** "Zira Bernhard bir yazısında gerçek, ister çirkin ister güzel bulunsun; herkesin, gerçekliğin bir parçası olduğunu ve hiç kimsenin bundan kaçışı olmadığını vurgular." ifadesinden B seçeneğinde verilen "Kişiyi, gerçekliği algılama ve değerlendirme konusunda yargılamamakla birlikte gerçekliğin mutlak olduğunu savunmuştur." yargısına ulaşırız.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

6. Bu parçada, Şarkılı Mısır filmleri Cumhuriyet'in ilk yıllarında hem İstanbul'da hem de İç Anadolu'da yoğun ilgi görmeye başladığı buna paralel Amerikan filmlerinin yalnızca başlıca şehirlerde rağbet görmesine sebep olduğundan bahsetmiştir. Sonuç olarak Türk sinemasında bu tarz filmlerin yapılmasının da önünü açmıştır.

CEVAP: D

7. Bu tip sorularda yüklem en sona getirilmelidir. Özne ise başa getirilir. Tamlama oluşturan ifadelere, niteleyici kelimelere dikkat edilmelidir. Verilen sözlerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturmak için önce yüklemi içinde bulunduran söz, sonra diğer sözlerin birbiriyle ve yüklemle anlam ilişkisi sağlanmalıdır. Buna göre sıralama I-III-V-II-IV şeklinde olur. Baştan üçüncü cümle V numaradır. Dolayısıyla doğru seçenek E olacaktır.

CEVAP: E

8. Verilen parçada, "Olimpiyat yetkilileri, hiçbir sporcunun tepki süresinin saniyenin onda birinden daha az olamayacağına karar vermiş; bunu yapabilen sporcuların silahın patlama anını "tahmin ettiğini" öne sürmüştür ve bu tahmin, rastlantısal olamayacağı için de kabul edilemezdi. Yetkililer, yarış başlarken bir atletin rakiplerine göre yerini daha geç almasının, silahın ateşlenme zamanını kontrol edebileceği anlamına geldiğini belirtmişlerdi." ifadesi ile B seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: B

9. ÖSYM'nin çok değer verdiği bir soru tipidir. Gazeteci/uzman, okur/eleştirmen gibi diyalog bağlantılı sorular olarak hemen hemen her sınavda karşımıza çıkar. Burada özellikle II. kısımlar cevabı buldurmamıza daha çok fayda sağlar. Parça dikkatli incelendiğinde gelmesi gereken ifadeler B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

10. Parçada önerilen iki besin kaynağı A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

11. Anlatımın yapmacıktan uzak olmasına doğallık denir. Parçanın genelinde doğallıktan söz edilmiştir.

CEVAP: A

12. O dönemde yaşasaydın senin mendilin hangi renk olurdu? Parçaya baktığımızda sessizliğinde bir ses olabileceğini görebiliyoruz. Bu bağlamda doğru seçenek A, B, D ve E seçeneklerinden biri değil C seçeneğidir. Bu dönemin güzellikleri bu kadar değildi. Mesela pencere önüne konan sarı renkli çiçek "Bu evde hasta var, evin önünde hatta bu sokakta gürültü yapmayın." anlamı taşır, o mahalleden geçenler buna göre davranırdı. Pencere önüne konulan kırmızı çiçek ise "Bu evde gelinlik çağına gelmiş bekâr kız var, evin önünden geçerken konuşmalarına dikkat et!" manasını içerirdi. Bu arada parçada geçen "nahif" sözcüğü ince, duygulu, hassas anlamına geldiği için böyle yazıldı. Eğer saf, deneyimsiz anlamında kullanılırsa "naif" olur.

CEVAP: C

13. Altı çizili ifade, anlamını her daim parçadan almak zorundadır. Kelimelerin anlamına, parçanın tamamını okumadan karar vermeyiniz. Kelimelerin mecaz ya da gerçek anlamlarına dikkat etmeliyiz. Günümüzde çok sık kullanılan "seküler" ifadesi TDK'ye göre "yüzyıllık, yüzyılda bir olan" anlamında şekil bulmuştur. Bu bağlamda parçada altı çizili ifade ile anlatılmak istenen C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

1. "Neyi arıyorsan sen, 'o'sundur." Mevlânâ

Bu cümlede anlatımın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Özgünlük B) Açıklık C) Doğallık
D) Yalınlık E) Özlülük

2. (I) Antakya'daki kazılarda Geç Hitit Dönemi'ne ait olduğu düşünülen kalıntılar ortaya çıkarıldı. (II) Buluntular arasında eşsiz, anıtsal boyutlarda bir insan figürüyle kabartmalı bir sütun altlığı yer alıyor. (III) Bazalttan yapılan her iki eserin de kaleye girişi sağlayan yapı kompleksi boyunca uzanan, yüzeyi taş döşeli koridorun altına gömüldüğü düşünülüyor. (IV) Bel hizasının hemen üstünden baş kısmına kadar olan yüksekliği 1,5 metreye ulaşan figür, dik duran bir insanı canlandırıyor. (V) Toplam boyu, büyük olasılıkla 3,5-4 metreyi bulan sakallı erkek figürünün, gözleri siyah ve beyaz taşlardan yapılmış.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde betimleyici ögelere yer <u>verilmemiştir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İngilizce science-fiction sözcüğünün Türkçe karşılığını aktaran "bilim kurgu", Türk Dil Kurumu sözlüğünde "çağdaş bilim verileriyle düş gücünden oluşan (film, roman vb.)" biçiminde tanımlanmaktadır. Bilim ve kurgu sözcüklerinin birleştirilmesinden oluşan bu terim, sanatta, öncelikle yazın ve daha sonra sinema alanında yoğunlukla kullanılan bir türün yapıtlarını niteler. Diğer bir sözlükteki tanım ise "gelecekteki ya da evrenin diğer bölümlerindeki yaşam hakkındaki öyküler" dir. Thema Larousse da ise bilim kurgu "çağdaş bilginin en cüretkar ve en marjinal varsayımlarından hareketle, teknik ve sosyal geleceği önceden haber verme yolu" olarak tanımlanır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Bilim kurgu kavramını nasıl tanımlarsınız?
B) Türkiye'de bilim kurgu ilgi görüyor mu?
C) Bilim kurguya ilginiz nasıl başladı?
D) Yöntemli araştırma sürecinde bilim kurgu nasıl gelişmiştir?
E) Bilimsel aktiviteler ve sanatsal üretimler bazında bilim kurgu incelenmeli mi?

4. Kuşku zihni kemiren bir kurt gibidir ve giderilmeden durulamaz. Kuşkuları gidermemiz için aklı selim hareket etmemiz gerekir. İnsanoğlu yaradılışının gereği merak ve kuşkuya engel olamamaktadır. Cumhuriyet Dönemi romanlarında da kuşku yerini almış. Bugün baktığımızda dizilerde kuşku üzerine senaryolar yazılabilmektedir. Antik Yunan'dan Orta Çağ'a kadar kuşku ile ilgili yazılar bulabiliriz.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıklama B) Karşılaştırma C) Betimleme
D) Öyküleme E) Örnekleme

YARGI YAYINEVİ

5. 17. 26 Aralık 1939 tarihinde, Kuzey Anadolu Fay hattının doğu kesiminde, Erzincan dış-merkezli, Ms=7. 9 büyüklüğünde büyük bir deprem olmuştur. Bu deprem, Türkiye'de 1668 yılından beri olmuş depremlerin en büyüğünü oluşturmuştur. Deprem, tüm ülkeyi etkilemiş ve toplam alanının 1/20'sinde hasar yapmıştır. Deprem, çok soğuk bir kışta meydana gelmiş ve 30. 000 den daha fazla insanın ölmesine binlerce evin yıkılmasına sebep olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklama-öyküleme
B) Betimleme-tartışma
C) Örnekleme-betimleme
D) Tartışma-öyküleme
E) Sayısal verilerden yararlanma- karşılaştırma

6. Gündüzden yola koyulduk. Soğuk vardı. Güneş biraz yükselince üşümemiz gitmişti. Arabanın içinde bir uyku basmıştı. Biraz kenara çekip uyudum. Aradan birkaç saat geçtikten sonra uyanınca karşımda birini gördüm.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duyulardan yararlanılmıştır?

A) Görme-dokunma B) Koklama-tatma
C) Tatma-dokunma D) İşitme-tatma
E) Dokunma-işitme

YARGI YAYINEVİ

7. (I) Alaçatı, insanlığın önemli gelişmeler sağladığı ve metalin bolca kullanılmaya başlandığı Tunç Çağı'ndan itibaren yerleşimlere sahne olmuştur (II) Yaklaşık 5000 yıllık kesintisiz bir geçmişe sahip olan Alaçatı, ziyaretçileri için tarihin her dönemini yansıtan bir açık hava müzesi görünümündedir. (III) Antik dönemde adı "Agrilia" olan Alaçatı, Batı Anadolu tarihinde "İonia (İyonya)" olarak adlandırılan ve Gediz Nehrinden başlayıp Büyük Menderes Nehrine kadar uzanan bölgenin tam merkezinde yer alır. (IV) İyon kentlerinin en önemlilerinden biri olan Erythrai kentinin sınırları içinde kalan Alaçatı'nın özellikle liman olarak kullanıldığını söylemek doğru olur (V) Alaçatı tarih boyunca birçok göç olayına sahne olan bir yerleşimdir. (VI) Bu nedenle nüfus değişik zamanlarda nitel ve nicel yönden farklılıklar göstermiştir. (VII) Cumhuriyet öncesi dönemde Ildırı ve Alaçatı hakkında birtakım bilgilere rastlanmaktadır, fakat bunlar son derece yetersizdir. (VIII) 19. yüzyıla kadar Ildırı ve Alaçatı'nın yerleşme, nüfus ve ekonomi tarihî hakkında ayrıntılı bilgiler mevcut değildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisi ile başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Oğuz Atay, Tutunamayanların yazarı değeri öldükten sonra anlaşılan isimlerden biri. Yaşadığı kuşakta pek değeri bilinmeyen yazar günümüzde büyük bir hayran kitlesi topluluğunu yakalamıştır. Zaman bazı yazarları unutmaya bırakırken bazılarını daha da yukarıya çıkarır. Bu yüzden kimin zamana yenik düşmeyeceğine bence yine zaman karar verecektir.

Bu parçada ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öyküleme B) Tartışma C) Tanımlama
D) Örnekleme E) Benzetme

9. Ünlü şair yaptığı tren kazasından sonra yazıya olan tutunuşunu anlatırken kendisinin neden yazma gereksinimi duyduğunu şöyle anlatıyor: "insan şöhret olmak, sosyal medya fenomeni olmak, para kazanmak ya da eş dost edinmek için yazmaz. Okuyucunun ve kendisinin yaşamını zenginleştirmek için yazar. Ayakta durup, kendini yenilemek için yazar. En önemlisi de huzurlu olmak için ..."

Bu parçada yazmanın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Bilgi haznesini geliştirme
B) Belirli bir çıkar için yazma
C) Okura renkli olma
D) Yaşama karşı pes etmeme
E) Mutlu olmak için yazma

10. Geleneksel toplumların mekâna bağlı eylem anlayışında eylemleri tasvir etmek için genelde beden ile zaman ve mekânı ilişkilendiren organik metaforlara başvurulur. Yani çatışma burun buruna, kavga göğüs göğüse yapılır; dostluk kol kola yürür ve değişim adım adım gerçekleşir. Günümüzde ise bu durum, insanın eylem kapasitesini daha önce erişilemeyen noktalara taşıyan teknolojik bilgi ve araçların devreye girmesiyle akıl almayacak bir biçimde değişti. Mekân artık işlendi, örgütlendi ve hepsinden de öte insan bedeninin doğal kısıtlamalarından sıyrıldı. Küresel enformasyon ağının gelişmesiyle önceki mekânlar üzerine bir üçüncü mekân yani insan dünyasının sibernetik mekânı inşa edildi. Bilgisayar terminallerinin birbirine bağlanmasıyla, burası ile orası arasındaki ayrım anlamsızlaştı. Bu yeni mekânın temel unsurları mekânsal boyutların ötesine geçti. İnsanları artık fiziksel engeller veya zamansal uzaklıklar ayıramaz hâle geldi.

Bu parçada "sibernetik mekân" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?**

A) İnsanın beden algısını dönüştürdüğüne
B) Mekânsal mesafe tanımını karmaşıklaştırdığına
C) Zaman hakkındaki algıyı süreli kıldığına
D) Bilişim araçlarının kullanımını yaygınlaştırdığına
E) Eylemin insan zihniyle ilişkisini ortadan kaldırdığına

YARGI YAYINEVİ

11. (I) En basit yanardağ, derinlerde yer alan magma haznesinden beslenen bir ana baca çevresinde birikmiş kalıntılardan olan bir konidir. (II) Bulunduğu ortamdaki çok yüksek basınç ve ısı, magmayı akışkan halde tutar. (III) Tarihteki en büyük yanardağ Patlaması Tambora Dağı'nda olarak 92. 000 kişinin ölümüne yol açmıştır. (IV) Yanardağlar, derinlerde hâkim olan basıncı serbest bırakıp magmayı dışarı atar. (V) Magmada basınç ne kadar yüksekse püskürmede o kadar güçlü olur.

Numaralanmış cümlelerden hangisinin parçanın anlam akışını bozduğunu bulunuz?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Önde zeytin ağaçları arkasında yâr
Sene 1946
Mevsim
Sonbahar
Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim
Dalları neyleyim.

Bu dörtlüğün anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme B) Açıklama C) Öyküleme
D) Tartışma E) Tanımlama

13. Sahaftan aldığınız kitabın içinden yıllarca öncesine ait bir not çıksa ne yapardınız? "Çöpe atardım, ilgilenmezdim." demeyin sakın. Ben de sizin gibi merakıma yenilip açıp okudum. Önce kitaptan bahsedeyim. 1932 yılında basılmış, siyah ciltli bir kitap: Yaban. Yazarı Yakup Kadri Karaosmanoğlu. Romanı incelersek... Sararmış bir kâğıda yazılmış, uzunca bir sayfadan oluşmakta. Üst tarafındaki tırtıklardan kâğıdın o dönemin şartlarına göre zor bulunduğu anlaşılıyor. Sekiz de zımba deliği var üzerinde. Çok değer verilmiş, özenle saklanmış, belli. Yaban, Türk edebiyatında aydın-halk arasındaki uçurumu açık ve kaygıdan uzak şekilde ele alan nadir romanlardan biridir. Roman, Kurtuluş Savaşı döneminde, Eskişehir'in Porsuk Çayı'na yakın bir köyünde yaşayan ahaliyle buraya sonradan gelmiş İstanbullu bir "yaban"ı anlatır. Kitaptaki nota gelirsek: Bu kitabı okuyan her kim olursa kelimeler önünde diz çöksün, harfler yoldaşı olsun ifadesi yazılıydı.

Bu parçadan aşağıdaki genellemelerin hangisine ulaşılabilir?

A) Eski kitapevlerinden alınan kitaplar daha değerlidir.
B) Günümüzde bu tür eserlerin sayısı azalmaktadır.
C) Her eser kendi döneminin izini yansıtır.
D) Bir eserin betimlemesi yapılmıştır.
E) Her zaman eskiye dair kitaplar okumalıyız.

Paragrafta Anlam

1. Az sözle çok şey anlatmaya özlülük denir. Atasözleri ve özdeyişler özlülük örneğidir. "Neyi arıyorsan sen, 'o'sundur." ifadesi de bir özlülük örneği olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: E

2. Betimleme veya tasvir, kelimelerle resim çizme sanatıdır. Betimlemede amaç, anlatılan varlık ya da nesneyi okuyucunun hayalinde canlandırabilmesini sağlamaktır. Betimleme yapılırken anlatılan varlık ya da nesnenin tüm özellikleri ayrıntılı bir biçimde okuyucuya aktarılır. I numarada açıklayıcı anlatım vardır.

CEVAP: A

3. Parçada "İngilizce science-fiction sözcüğünün Türkçe karşılığını aktaran "bilim kurgu", Türk Dil Kurumu sözlüğünde "çağdaş bilim verileriyle düş gücünden oluşan (film, roman vb.)" biçiminde tanımlanmaktadır." tanımlama üzerine bir zemin kurulmuştur. Hatta "Diğer bir sözlükteki tanım ise..." ile bu zemin derinleştirilmiştir. A seçeneğindeki "Bilim kurgu kavramını nasıl tanımlarsınız?" sorusuna cevap niteliğindedir.

CEVAP: A

4. Anlatım biçimleri dört tanedir. Açıklama, tartışma, öyküleme, betimleme. Böyle sorularda anlatım biçimini sorarsa olmayan şıkları hemen eleyiniz. Parçaya baktığımızda B ve E seçeneklerinin elendiğini görürüz. Genel olarak "kuşku" ifadesini açıklamıştır.

CEVAP: A

5. Düşüncenin kanıtlanabilmesi için istatistiksel bilgilerden, sayısal sonuçlardan, anketlerden ya da grafiklerden yararlanılmasına sayısal verilerden yararlanma denir. Karşılaştırma ise genellikle "en, ise, daha, kadar" sözcüğü ile yapılır.

CEVAP: E

6. Parça incelendiğinde görme ve dokunma duyusunun egemen olduğunu görürüz.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

7. Bu soru tipin de metnin anlam bütünlüğü ve konusu esas alınır. Soruların çözümünde öncelikle olarak "konu değişikliği oluşturan bölüm" tespit edilir. İkinci paragrafın giriş cümlesi paragrafın giriş cümlesi olma niteliklerine uygun olmalıdır. Yani bağlaçlarla başlamamalıdır. Giriş cümlesi konuyla ilgili ipuçları barındırır. Öncülde verilen parçanın giriş cümlesi ile II, III ve IV numaralı cümlelerinde Alaçatı tarihî ile ilgi bilgi verilmektedir. V. numaradan itibaren Alaçatı nüfus ve yerleşmesine ait konu bütünlüğü sağlanmıştır. Bu bilgiler ışığından ikinci cümle V numaralı cümle ile başlamalıdır.

CEVAP: D

8. Bir metinde "bence" sözcüğü varsa bizi tartışmacı anlatıma götürmelidir. Parçanın geneline baktığımızda tartışmacı anlatımı görebiliriz. Tartışmacı anlatım bir anlatım biçimidir. Genellikle soru işaretleri sıkça kullanılır.

CEVAP: B

9. Parçada geçen anlatım incelendiğinde "belirli bir çıkar için yazma" seçeneğine ulaşamayız. Diğer seçenekler metinde geçmektedir.

CEVAP: B

10. "Küresel enformasyon ağının gelişmesiyle önceki mekânlar üzerine bir üçüncü mekân yani insan dünyasının sibernetik mekânı inşa edildi. Bilgisayar terminallerinin birbirine bağlanmasıyla, burası ile orası arasındaki ayrım anlamsızlaştı." ifadesinden B seçeneğine ulaşırız.

CEVAP: B

11. Parçada yanardağ hakkında genel bilgi verirken C seçeneğinde verdiği zarardan bahsederek akışı bozmuştur.

CEVAP: C

12. Betimleme, bir yerin, bir varlığın özelliklerini, bu özelliklerin duyularımızda uyandırdığı izlenimleri sözcükler aracılığıyla, gözümüzde canlanacak şekilde anlatmadır.

CEVAP: A

13. Parçada "Yaban" eserinin betimlemesi yapılmıştır. Diğer seçeneklerde geçen ifadeler parçada bulunmamaktadır.

CEVAP: D

3 Paragrafta Anlam

1. Edebî ürünün lezzetini tatmamış biri, erdemli olmanın ufkuna ulaşamaz. Kendi çemberinin içinde esir kalmıştır. Çevresinde olan güzellikleri, haksızlıkları, eleştirileri, olumsuz değerlerin farkına varmaktan uzak kalır. Hem kendine hem çevresine uzaklaşmıştır. Zamanın önemini idrak etmekten uzak kalır ve bu sürecin gerçekliğini atlar. Her günün kendine özgü bir havası vardır bu havanın bahar ya da kurak bir çöl gibi olması yazarın kendisine bağlıdır.

Bu parçaya göre edebî ürünlerle karşılaşmamış bir insanda,

I. Yaşamın güzelliklerinin farkında olma

II. Tek tip bir anlatım sergileme

III. Sürekli kendini yenileme

hangileri görülür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

2. Alanya'da anlatılacak o kadar değerli şeyler var ki bunları önce bir plan silsilesi içinde anlatmamız gerekir. Mesela ilk olarak Alanya'nın eski hâliyle başlamak yerinde olur, özelikle eski sokakları bir başyapıt niteliğindedir. Muşmala, zeytin, çamlar, kiraz, limon, portakal Toros Dağları'na sırtını dayayarak kendini huzurlu hissediyor. Alanya Kalesi kadar eski olan bu ürünler asırlardan âdeta bize haber getiriyordu. Ekin olmuyor diye sahil şeridinde yer alan toprakların bazı kız çocuklarına verilmesi ve bu yerlerin günümüzde üç kat daha değerli hâle gelmesi zamanın gücünü bir kez daha ortaya koyması bakımından önemlidir. Alanya Kalesi'nden atılan taşın denize ulaşmaması yöreye gelen misafirleri en şaşırtan özelliklerden biridir. Damlataş ve Dim Mağarası yörede en görülmesi gereken yerler arasında yer almaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Öznellik vardır.

B) Nesnel anlatım söz konusudur.

C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

D) Eksiltili cümle kullanılmıştır.

E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

YARGI YAYINEVİ

3. Yedinci sanat olan sinema 20. yüzyılın önemli buluşlarından biri olarak kanımca dikkat çekmektedir. Kimin aklına gelirdi ki resimleri hareket ettirmek? Ta ki Lumiere kardeşler bunu düşününceye kadar. Luimere kardeşler ilk hareketli görüntüyü perdeye yansıtıp ilk filmi yapmışlardır. Bu sinemadaki kilometre taşıydı. Daha sonra sinemaya hareketin dışında seste eklenmiş ve kısa zamanda çok büyük gelişmeler göstererek renklendirilmiş ve günümüze kadar evrimleşerek gelmiştir. Sinema, uzantısı olan televizyonla birlikte dünyayı iç içe getirip iletişimde farklılık yaratmış, iletişim dünyasını değiştirmiştir. Sinemanın yüzyıllık geçmişi aynı zamanda 20. yüzyıl tarihinin de aynasıdır. Hangi sanat dalında olursa olsun geçmişin tüneline girip incelemek gerekir. Geçmişi bilmezseniz bugünü kavrayamazsınız. Edebiyat, resim, mimari gibi alanlardaki başyapıtlar yüzyıllarca önemlerini koruyabilmektedir. Sinema için de böyle olması gerekir. Oysa sinemanın en önemli sorunu bir başyapıt bile olsa filmlerin ancak gösterildiği sürece sıcak kalmasıdır. Bugünün sinemasına bakarak ne denli büyük bir gelişme yaşandığını anlayabiliriz. Hâli hazırda 3D olarak çekilen filmler sayesinde artık tamamen filmin içindeymişiz hissine kapılıyoruz.

Bu parçada, bir filmin "kilometre taşı" sözüyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eleştirel bakış açısı taşıma

B) Belirli dönemlerde ünlü olma

C) Üzerinde durulması gereken önemli bir nokta

D) Yıllarca uğraş gerektirdiği

E) Uzun süre alması

4. Kemanın ilk görüldüğü zamanlar Rönesans dönemidir. Bu dönemde keman çalgısının gelişimi başlamıştır. Dönemin çalgı yapımcıları ile eğitimcilerinin başında Gasparo da Salo ve öğrencisi Giovanni Paola Maggini ve Andre Amati gelmektedir. Rönesans döneminde keman müziği vokal müziğe eşlik etmesiyle başlamıştır. Bu sayede kemanın modal sistemden tonal sisteme geçişi hız kazanmıştır. Barok döneminde keman gelişme yönünden hız kazandığını görülüyor. Barok dönemi bütünsel özellik bakımından yalnızca çalgı müziği için değil, genel yönden müzikal yenilikler getirmiştir. Bu dönemde tonalite kavramı (majör, minör), modülasyon tekniği, eser içinde tempo değişikliği, ses şiddetleri nüansların belirgin bir şekilde kullanılmaya başlanması, konçerto, sinfonia gibi biçimler bu dönemde ortaya çıkmıştır. Barok döneminde Viol ailesi olarak bilinen çalgılar aslında kemanın ataları olarak biliniyor. Müzikte tekniksel bakımdan yeniliklerin ve gelişmelerin artması ile keman gelişmeye başlamıştır. Kemanın müzikte kullanımı yaygınlaşmaya başlayarak dönemin önemli bir solo çalgısı haline gelmiştir. Bu gelişmelerin doğrultusunda keman öğrencilerinin ve eğitmenlerin sayısı artmış yeni icra teknikleri ortaya çıkmıştır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Barok keman ekolü yaratan bestecilerin değeri
B) Türk makamsal müziğinin keman ile tanışması
C) Tonal müziğin evrelerinde kemanın önemi
D) Türk müziğinde ilk keman eğitiminin değeri
E) Barok müziğinin değer yargıları

5. ----, örneğin ben bir şiir kitabını beğeniyorsam dostlarıma da onu okuması konusunda telkinlerimi iletirim. Eleştirmen olmamın temel ilkelerinden biri bu okuma aşkıydı. Ben kendi beğendiğim ya da beğenmediğim şiirlerin başkaları okuduğunda neler düşünür diye merak ettiğim için eleştirmen olmaya karar verdim.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Hep mükemmeli aradım
B) Dostlarımı sevdiğim için bu yola başvurdum
C) Şair olmak istemiyordum
D) Her alanda şiir yazabilecek yeteneğe sahiptim
E) Hayatım boyunca paylaşmayı hep sevdim

YARGI YAYINEVİ

6. Cevat Şakir Kabaağaçlı veya tanınan adıyla Halikarnas Balıkçısı, Bodrum'a olan aşkı ile tanınan ünlü roman ve hikâye yazarıdır. Akdeniz ve Ege'yle ilgili deniz insanını, mitolojik ögeleri, folklor temalarını genişçe eserlerinde yer verdi. Bodrum'daki tüm palmiyeleri okaliptüsleri, yöreyi ve halkını kitapları ile tanıtan yazar, günümüzde hâlâ en çok okunan yazarlar arasındadır onun bu kadar çok okunmasının nedeni ----,

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Yerel kültürün özelliklerini görmezden gelmemesi
B) Çok kitap okuması
C) Sadece belli bir türde eser ortaya koyması
D) Dilinin çok sade olması
E) Sürgün olduğu için nitelikli eserler ortaya çıkarması

7. Sait Faik ne iş yaptığını sorduklarında "Yazarım." dediğinde "Asıl işin ne?" dediklerinde "İşsizim." cevabını verirmiş. Çünkü o dönemde yazarlık bir para kaynağı değildi. Birçok yazar ya da şair geçimini ek bir iş yaparak geçinirdi. Çoğu yazar kitaplarını para kazanmak için yazmamıştır. Para kazanma kaygısı ile yazan yazar yok mu? Elbette var. Peyami Safa sanat kaygısı taşıyan eserlerinde "Server Bedii" takma adını boşuna kullanmamıştır. O dönemde yazarlık maalesef ----,

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Kıymeti bilinen bir tür olmadı
B) Sadece para için yapılan bir meslek olduğu aşikardı
C) Çok az para kazandırıyordu
D) Belli sanatçıların kazanç sağladığı dönemdi
E) Herkes birbirine yardım ederdi

8. Atatürk bir gün çiftliğe gittiğinde, köşkün hemen yanındaki ulu çınar ağacının dallarını kesmeye çalışan bir bahçıvan ile karşılaşır. Hemen bahçıvanı yanına çağırıp bunun nedenini sorar. Görevli bahçıvanın cevabı şöyledir: Ağacın dalları uzamış, binanın duvarına dayanmıştır. Aldığı cevabı yetersiz bulan Atatürk, düşünülmesi bile imkânsız olan bir emir verir: "Ağaç kesilmeyecek, bina kaydırılacak." Başmühendis Ali Galip Alnar yanına aldığı teknik elemanlarıyla Yalova'ya gelerek çalışmaya başlar. 8 Ağustos 1930 tarihinde önce bina çevresindeki toprak büyük bir dikkatle kazılıp yapının temel seviyesine inilir. İstanbul'dan getirilen tramvay rayları döşenir. Santim santim çalışılarak bina yapı altına sokulan raylar üzerine oturtulur. Artık binanın raylar üzerinde kaydırılarak ağaçtan uzaklaştırılması aşamasına gelinmiştir. Bu olağanüstü ve riskli iş 10 Ağustos 1930 tarihinde tamamlanır ve ulu çınar ağacı da kesilmekten kurtulur. O günden beri köşkün adı "Yürüyen Köşk "olarak kalmıştır.

Bu parçada anlatılmak istenene <u>en uygun</u> atasözü, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rüzgâr eken fırtına biçer.
B) Cefayı çekmeyen sefanın kıymetini bilmez.
C) Akıl akıldan üstündür.
D) Azmin elinden bir şey kurtulmaz.
E) Damlaya damlaya göl olur.

9. Mevlânâ, 13. yüzyılda yaşamış Fars Sünni Müslüman şair, gönül deryasının iklimlerinde yüzyıllar sonra dâhi insanlara seslenebilen Türk edebiyatının en büyük mutasavvıflarından biridir. Sadece kalpten gökyüzüne dokunabilirsin, kendini küçük görmeyi bırak, sen yürüyen bir evrensin sözleri ile ne kadar usta bir şair olduğunu göstermektedir. Kişisel gelişim serüvenini "Hamdım, piştim, yandım." sözleriyle ifade ederek kendi benliğinin farkında olan ender şairlerden olmuştur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kelimeler kadrosunun iyi kullanıldığında çok beğenileceği
B) Olgunluğun belirli bir sabrın sonunda ortaya çıkacağı
C) Temel yapıyı oluşturduktan sonra iyi ürünlerin ortaya çıkacağı
D) Fani alemde herkesin gelip geçici olduğu
E) Planlı olarak iyi eserler yazılabileceğini

10. EugèneHenri Paul Gauguin, izlenimci resim denilince ilk akla gelen Parisli ressamdır. Tahiti'ye yaptığı ilk yolculuğu "NoaNoa" adlı kitabında anlattı. Bir söyleyişi sırasında eserlerinde anlatmak istediği temayı herkesin tek bir tip olarak algılamadığı farklı yorumlar çıkardığını dile getirmiştir.

Bu parçada, asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünlü bir ressam olduğu
B) Paris'te yaşadığı sürede sanata olan bakış açısının genişlediği
C) Sanatsal çalışmalarında nesnelliği yakalayamadığı
D) Eleştiri sayesinde nitelikli ürünler ortaya çıkardığı
E) Her ulusun yapıtında böyle eserler yazmanın zorluğu

11. Türkiye'nin önemli sulak alanlarından Beyşehir Gölü çevresinde, nesli koruma altında olan kara leylekler, yerleşim merkezlerinden uzakta tespit edildi. Gölün güney yamacındaki Yeşildağ, Adaköy ve Kayabaşı mevkilerinde inceleme yapan kuş gözlemcileri ve fotoğraf tutkunları, genellikle insanlardan uzak bölgelerde yaşayan kara leyleklerle karşılaştı. Bilimsel adı "Ciconianigra" olan kara leylek, leyleğin yakın akrabası olarak biliniyor. Gagası ince, uzun ve kırmızı renkli, bacakları kırmızı olan bu kuş türü başı, boynu, göğsü ve üst tarafının parlak siyah, karnının ise beyaz olmasıyla dikkat çekiyor. Diğer leyleklerin aksine yerleşim yerlerinden uzak duran kara leylek, ormanlık, sulak, yarı bataklık alanlar ve tatlı su kaynaklarının yakınlarında yaşıyor. Kara leylek, gizlenme olanağı yüksek, insanlardan izole yerleri tercih ettiği için diğer leylek türünden tamamen ayrılıyor. Etobur olan kara leylekler, balık, amfibi, böcek ve sürüngenlerle besleniyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İnsanlardan uzak yerleri tercih ettiği
B) Etobur olan türlerinin olduğu
C) Türkiye'nin her yerinde görüldüğü
D) Nesli koruma altında olduğu
E) İlgi çekici olduğu

YARGI YAYINEVİ

12. Görünmezlik, dilediği zaman yok olup dilediği zaman yeniden ortaya çıkan Mısır tanrısı Amon-Ra'dan yani MÖ 2000'li yıllardan bu yana insanların düşlerini süslüyor. Bugünse optik ve bilgisayar alanlarındaki yeni gelişmeler sayesinde bir düş olmaktan çıkıyor gibi. Geçtiğimiz ilkbaharda Japon mühendis S. Tachi, giyeni görünmez kılacak bir pelerinin ilk modelini tanıttı. ----. Tachi'nin pelerini belki Harry Potter'ın görünmezlik pelerini kadar başarılı değil ama doğru açıdan bakıldığında giyeni bir tür hayalet olarak gösterdiği de bir gerçek.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Fantastik edebiyata ve sinemaya herkesten fazla ilgi duyan Japonların böyle bir icada imza atması beklenen bir gelişmeydi.

B) Böylelikle Mısır mitolojisiyle gerçeklik arasında sanıldığı kadar büyük bir uçurumun olmadığı ortaya çıktı.

C) Sıradan teknoloji ürünlerini akıllıca kullanan Japon mucit, görünmezliği gerçeğe bir adım daha yaklaştırmış oldu.

D) Dünya, pelerinin özelliklerini incelerken bir kez daha Japon bilim insanlarının azmini ve çalışkanlığını takdir etti.

E) Harry Potter'ın görünmezlik pelerini, bu yeni gelişmeyle toplumun her kesimi tarafından ulaşılabilecek bir nesneye dönüştü.

YARGI YAYINEVİ

13. Gerçek adı Eric Arthur Blair olan yazarı çoğu okuru George Orwell olarak ve bilhassa "1984" ile "Hayvan Çiftliği" adlı meşhur kitaplarından tanımaktadır. "Bin Dokuz Yüz Seksen Dört", George Orwell tarafından nakış nakış kaleme alınmış çağlayanların yanında yetişen çiçek tarzı romanıdır. Hikâyesi distopik bir dünyada geçer. Distopya romanlarının ünlülerindendir. Myanmar'da bir petrol rafinerisinde güvenlik şefiyken maruz kaldığı petrokimya gazlarının akciğerlerini hasara uğratması sürpriz değil. Dört kez zatürre geçiren George Orwell'in tedavi süreçlerindeki gözlemleri "Yoksullar Nasıl Ölür?"e yansıdı. Sefil bir Paris hastanesinde sırtına içinde kibrit yakılan bardakların yapıştırılması, oluşan şişliklerin yarılıp taze yaralar üzerine hardal lapası basılması bu tecrübelerden sadece biridir. 1937 İspanya İç Savaşı'nda 1,90 metrelik boyuyla nöbet sırasında dikilirken boynuna giren mermi onu öldürmedi Orwell o günleri ve vuruluşunu anılarında şu satırlarla anlatıyor. Olay sabahın beşinde, koruyucu duvarın köşesinde oldu. Nöbet değiştirmeye hazırlanan askerlerle konuşuyordum. Aniden, sözümün ortasında bir şeyler hissettim. Muazzam bir şok hissettim. Acı falan yoktu, yalnız elektrik çarpmış gibi şiddetli bir şok. Sonra onunla birlikte aşırı bir zayıflık, hiçliğe doğru itilme duygusu. Ünlü eseri "Bin Dokuz Yüz Seksen Dört"ü yayımladıktan sonra hasta ciğerleri yüzünden yattığı hastanede, sessiz sedasız ve orada evlendiği Sonia'yı bir kenara koyarsak bu dünyayı kimsesiz terk etti.

Bu parçada George Orwell'la ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Sağlığının bozulduğuna

B) Asli mesleğinin askerlik olduğuna

C) Acılı bir yaşam sürdüğü

D) Yaşamı ile eserleri arasında bağ olduğu

E) "Hayvan Çiftliği" adlı eserinin meşhur olduğuna

1. Parçada edebî ürünlerin balından biraz tatmayan kişi noksan kalacağı ifadesi üzerine kuruludur. Bu bağlamda B seçeneği anlatılmak istenen kavramın karşıtı olarak karşımıza çıkmaktadır.

CEVAP: B

2. Eksiltili cümle yüklemi olmayan cümlelerdir. Genellikle üç nokta ile gösterilir. Bazen sorularda kesik cümle olarak da sorulabilir. Bu bağlamda eksiltili cümle parçada vurgulanmamaktadır.

CEVAP: D

3. Bu parçada, bir filmin "kilometre taşı" sözüyle vurgulanmak istenen C seçeneğindeki "Üzerinde durulması gereken önemli bir nokta" ifadesidir. Bir işte ulaşılan, elde edilen önemli bir durum anlamına da gelir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Bu parçada,"Bu sayede kemanın modal sistemden tonal sisteme geçişi hız kazanmıştır. Barok döneminde keman gelişme yönünden hız kazandığını görülüyor. Barok dönemi bütünsel özellik bakımından yalnızca çalgı müziği için değil, genel yönden müzikal yenilikler getirmiştir." ifadesinden C seçeneğine ulaşabiliriz.

CEVAP: C

5. Parçanın bütünü incelendiğinde E seçeneğinde yer alan Hayatım boyunca paylaşmayı hep sevdim ifadesi getirilmesi daha uygundur.

CEVAP: E

6. Cevat Şakir hepinizin bildiği üzere "Halikarnas Balıkçısı" olarak bilinir. Parçaya baktığımız da yerel kültürün özelliklerini görmezden gelmemesi ifadesi gelmelidir.

CEVAP: A

7. Parçada yazarın kıymeti bilinmemesi üzerine durulmaktadır. Parçada verilen B, C, D ve E seçeneklerini belirlemek mümkün değildir.

CEVAP: A

8. İnsanlar bir işi başarmak için mutlaka azimli olmaları ve yılmadan devam etmeleri gerekir. Çünkü azimli olan insanlar eninde sonunda istediklerine kavuşurlar. D seçeneğinde yer alan "Azmin elinden bir şey kurtulmaz" ifadesi en uygun seçenektir.

CEVAP: D

9. Verilen parça incelendiğinde olgunluğun belirli bir sabrın sonunda ortaya çıkacağı ifadesi vurgulanmak istenen ana düşünce olduğu görülür.

CEVAP: B

10. Parçada vurgulanmak istenen ana düşünceye en yakın seçenek C seçeneğinde yer alan Sanatsal çalışmalarında nesnelliği yakalayamadığı şıkkıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

11. Bu parçada" Kara leylek" üzerine açıklama yapılmıştır. Beyşehir Gölünde koruma altına alınan bu türün Türkiye'nin her yerinde görülüyor ifadesine ulaşmak mümkün değildir?

CEVAP: C

12. Paragraf giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir plana ve anlam bütünlüğüne sahip cümleler topluluğudur. ÖSYM'nin yaptığı tüm sınavlarda okuduğunu anlamaya dayalı konular içerisinde en çok sorulan konu başlığı olan paragrafın birtakım soru tipleri şu şekildedir.

- Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense....?
- Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?
- Bu parçada boş bırakılan yere ...?
- Bu parça düşüncenin akışına göre ...?
- .... Başına hangisi getirilebilir?

CEVAP: C

13. Parçanın bütününe baktığımızda B seçeneğinde yer alan "asli mesleğinin askerlik olduğuna" ifadesine değinilmediğini görürüz.

CEVAP: B

1. Doğu Afrika'nın yüksek Dağlarındaki meralarda Etiyopya kurtları ve gelada maymunları birlikte yaşıyor. Bir babun türü olan geladalar, yanı başlarında dolaşan kurtları hoşgörü ile karşılarken kurtlar da yavru geladaları avlamak yerine maymunlar etraftayken daha kolay avlayabildikleri kemirgenleri tercih ediyor. Doğa bir bütünlük içinde kendi benliğini korumaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Sayıp dökmeler
B) Amaç-sonuç ilişkisi
C) Nesnel anlatım
D) Doğrudan anlatım
E) Dolaylı anlatım

2. Dünyadaki bütün akvaryumlarda envaiçeşit balık türü yaşamını sürdürürken büyük beyaz köpek balığı hiçbir akvaryumda bulunmamaktadır. Genellikle 4. 5 metre olan beyaz köpek balığı 6 metreye çıktığı da olur. Bugüne kadar birçok kez insana saldıran bu tür insan etini sevmez sadece tadını anlamak için bir ısırık alıp bırakırlar. Peki, sebebi bu mu dersiniz tabii ki hayır? Akvaryumlarda bulanmama sebebi "depresyon" evet yanlış duymadınız. Beyaz köpek balığı özgürlüğüne çok düşkündür. Özgürlükleri elinden alındığı zaman yemek yemeyi ve yüzmeyi bırakarak intihar eder.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Hiçbir akvaryumda beyaz köpek balığı bulunmamakta
B) Beyaz köpek balığı özgürlüğüne düşkün bir türdür
C) Depresyon yaşayan bir balık türü
D) Gerekli koşullar sağlanırsa beyaz köpek balığı her ortamda yaşayabilir
E) İntihar eden bir tür olduğu

YARGI YAYINEVİ

3. Köygöçüren mantarı, diğer adı ölüm meleği olan Amanitaceae familyasından zehirli bir mantar türü. Türkiyeideki ölümcül zehirlenmelerin neredeyse %90 kadarından sorumlu, son derece zehirli ve tehlikeli bir mantardır. Bu mantara yaz başlarında ve sonbahar aylarında ormanlarda çok sık rastlanır. Mantarın içerdiği bu zehirde amanitin ve phalloidin maddeleri bulunuyor. Mantar sindirildikten 8-12 saat sonra ilk belirtilerini gösterir ve 3-4 gün içinde karaciğer-böbrek metabolizmasını yok eder. Köygöçüren mantarına dikkat çeken zehirlenme ise Balıkesir'de yaşandı. 7 yaşındaki Davut Ü. bir parça ısırdığı mantardan zehirlendi. Karaciğer iflas eden küçük Davut uygun donörün bulunması ile yapılan organ nakli ile hayata tutundu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Türkiye'de bulunan bir tür olduğu
B) Dikkatli pişirilirse sağlıklı olduğu
C) Ölümcül etkisinin olduğu
D) İç organları tahrip eden bir yapısı olduğu
E) Ormanlarda sıkça yer aldığı

4. Yıllardır çeşitli hastalıkların tedavisi için kullanılan bir bitki var: Isırgan otu. Küçükken hatırlıyorum da ninem ısırgan otundan iplik yapıp çorap örerdi. Dedem bu çorabı giyince eklem ağrılarının geçtiğini söylerdi. Bugün sporcular ağrıları için bunu kullandıklarında ağrılarının geçtiğini söylemektedir. Isırgan otu, bağışıklığı güçlendiren, iyi huylu prostat büyümesini engelleyen, kan şekerini düşürücü ve romatizma ağrılarına karşı etkinliğiyle tanınan bir bitkidir. Kökenleri, Asya'nın soğuk bölgelerine dayanır ama günümüzde tüm dünyada bulunabilir. Bu şifalı bitki antioksidan, anti mikrobiyal, anti ülser ve ağrı kesici özelliklere sahiptir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İnsana etkisine
B) Kökenlerinin neresi olduğuna
C) Hangi hastalıklara iyi geldiği
D) Nasıl kullanılması gerektiği
E) Tüm dünyada bulunabilen bir bitki türü olduğu

5. (I) Koronavirüs hastalığı (COVID-19), çok yeni keşfedilen bir korona virüsün neden olduğu bulaşıcı bir hastalıktır. (II) COVID-19'a yakalanan çoğu kişi hafif ila orta düzeyde semptomlar gösterip özel bir tedaviye ihtiyaç duymadan iyileşmektedir. (III) Koronavirüs Türkiye'de ilk defa Elâzığ'da Fırat Üniversitesi (FÜ) Doktor Öğretim Üyesi Ümit Çelik ile ekibi tarafından ODTÜ tarafından geliştirilen atomik kuvvet mikroskobu ile 3 boyutlu görüntülendi. (IV) COVID-19'a neden olan virüs, genellikle enfekte kişi öksürdüğü, hapşırdığı veya nefes verdiği zaman oluşan damlacıklar yoluyla bulaşır. Bu damlacıklar çok ağır olduğundan havada asılı kalamaz ve hemen yere ya da yüzeylere düşer. (V) COVID-19 ile enfekte birinin yakınındayken virüsü solursanız veya virüsün bulaştığı bir yüzeye dokunduktan sonra gözlerinize, burnunuza veya ağzınıza dokunursanız enfekte olabilirsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Hayal İçinde", tam bir ruh çözümlemesi romanıdır. Saf bir okul öğrencisinin duyguları, hayalleri, umutları, sıkıntıları, çok basit bir konu dairesi içinde realist bir yöntemle çözümlenmiştir. Eserin dili oldukça sadedir. Eser öncelikli olarak Servet-Fünun'da tefrika edilmiş, sonra kitap halinde basılmıştır. O dönemde böylesi bir başarılı tasvir meydana getirmek labirentin içinde mahsur kalmak gibi zor bir meziyetti. Yazar öylesine başarılı bir kurgu kurmuş ki âdeta labirentin içinde nereye gideceğinizi size hissettirip o duygu iklimini size geçirmiştir. Eseri okuduktan sonra birçok kişi eseri dayanamayıp bir daha okumuştur. İkinci kez okuyanlar üçüncü kez okumak için sabırsızlanmışlardır.

Bu parçada Hayal İçinde romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Eserin herkes tarafından ilgi gösterdiği bir tür olması
B) Eser ağdalı bir dilden arınmış
C) Karmaşık konu anlatımı yeğlenmeme
D) Merak duygusu barındırması
E) Dönemine göre başarılı bir anlayışa sahip olma

7. (I) Türkiye'nin ilk barajı Atatürk'ün talimatıyla Ankara'da içme-kullanma ve sanayi suyu temini ve taşkın kontrolü amacıyla yapıldı. (II) Çubuk Çayı üzerinde 1927 yılında etütleri yapılarak, DSİ mühendisleri tarafından tasarlanarak 1930 yılında yapımına başlanmış bir barajdır. (III) Cumhuriyet Döneminin ilk betonarme barajı olan Çubuk Barajı 1936 yılında tamamlanarak 3 Kasım 1936 günü Mustafa Kemal Atatürk tarafından açıldı. (IV) Artvin Yusufeli ilçesinde, Çoruh Nehri üzerinde Türkiye'nin en büyük barajı Yusufeli Barajı'nın temeli ise 2013'te başladı. (V) Barajda sona doğru gelindi. (VI) Dünya'nın en büyük üçüncü barajı olarak görev yapacaktır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf kaçıncı cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Tarhana çorbası, geleneksel Türk mutfağının tartışmasız en ünlü çorbasıdır. Türkiye'de en lezzetli nerede diye sorarsanız Uşak ili cevabını alırsınız. Orta Asya'da yaşayan Türklerin bulduğu, besin değeri yüksek olan tarhana, sebzelerin olduğu yaz aylarında yapılır. Önemli bölümü yoğurttan oluşan bu çorba kuru toz şeklinde olduğundan uzunca süre saklanabilir. Tarhananın içinde domates, yeşil biber, kuru soğan, kırmızı biber, yağlı yoğurt, maydanoz, dere otu (bazı yörelerde tarhana otu, süt, tuz, acı tatlı kırmızı biber vardır. Bu malzemeler karıştırılır, 10 gün kadar bekletilir, sonra içerisinde posaya dönüşen sebzeler süzgeçten geçirilir. Yörelerimize göre tarhana yapımı farklılık göstermektedir. Bunun nedeni de o bölgenin alışkanlıklarıyla, iklim örtüsüne göre yetişen sebzelerin harmanlanmasıyla alakalıdır. Rivayete göre Sultan bir gün bir köylünün evine misafir olmuş, fakir aile utana sıkıla ne ikram edeceğinin şaşkınlığıyla hemen bir çorba pişirmiş ve Sultanıa ikram etmiş. Çorbayı çok beğenen Sultan ne çorbası pişirdiğini sorduğunda evin hanımı "dar hane (fakir çorbası) çorbasıdır, afiyetle yiyin Sultanım" demiş. Sultanların sofrasını süsleyen ve sevilerek içilen çorbaya o dönemler bu nedenle "Darhane" denilmiş, zamanla çorba "tarhana" adını almıştır. Bu çorba son derece besleyici olduğundan Selçuklu ve Osmanlı ordularında çok sık tüketilmiştir.

Bu parçada tarhana ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Orta Asya'ya kadar uzanan bir sürecinin olduğu
B) Nasıl yapıldığına dair ayrıntılar
C) Yöreye göre farklılıklar olabileceğine
D) Türkiye'nin her yerinde lezzetli olduğu
E) İklim olayları yapımında etkilidir.

YARGI YAYINEVİ

9. Yılanlar 3 yıl boyunca uyuyabilme yeteneğine sahiptirler. Dünyada yaklaşık 3 bin üzeri yılan türü yaşamaktadır. En küçük yılan 10 santimetre uzunluğuyla iplik yılanıdır. En uzun yılan ise boyu 7 metreyi bulabilen dev pitonlardır. Dünyanın en zehirli yılanlarından biri olan Kara Mamba'nın ısırığı bir insanı 45 dakika içinde öldürür. Türkiye'de 10 ile 15 arası zehirli yılan bulunmaktadır ve bunlarda gece dışarıda görülür ve pek insanlara zararı yoktur. Türkiye'de bilinen en zehirli yılan türlerinden biri engerek yılanıdır. Yılanların bilinçsiz öldürülmesi birçok neslin ortadan kalkmasına yol açmaktadır. Mesela yıllar önce önce Hopa'da bulunan 'Kafkas engereği' denilen türün, zehirli olduğu gerekçesiyle öldürülmesi ve azalmasıyla fareler adeta köyü istila etmişti. Bir gecede ortalama 15-20 civarında fare yakalayan köylüler bugüne kadar böyle bir şey görmediklerini ifade etmişti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırma vardır.
B) Nesnel veriler kullanılmıştır.
C) Görsel unsurlara yer verilmiştir.
D) Niteleyici sözlere yer verilmiştir.
E) Betimleyici anlatım hâkimdir.

10. (I) İlk kitaplarında genel olarak maddi hayatı irdeleyen Necip Fazıl; sonraki şiirlerinde manevi hayata yönelerek kendi kabuğunu yenilemiştir. (II) Ünlü şair Necip Fazıl "hakikat"ten habersiz bohem bir yaşantı içinde debelenirken Seyyid Abdülhakim Arvasi hazretlerini tanır. (III) Artık hakikat kapısı aralanmış, şair için yeni bir dünya görüşü başlamıştır. (IV) Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum, Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum diyerek değişimin şiire yansımasını göstermiştir. (V) Necip Fazıl'a göre tasavvuf, birçok insana mahrem olan insanın iç eylem ve görevi, oluş gayesi, kullukla ilâhî huzura ermek ve Allah'ı bulmak dâvâsıdır. (VI) Allah dostunu gördüm, bundan altı yıl evvel; Bir akşamdı ki, zaman donacak kadar güzel diyerek tasavvuf suyunu içtiğini ispatlamaktadır.

Bu parçada "Necip Fazıl"ın anlatıldığı numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Aynı düşünce dünyası ile yoluna devam ettiği
B) Şiirlerindeki işleyişin değiştiği
C) Abdülhakim Arvasi'nin hayatına etkisine
D) Allaha ulaşma gayesinde olduğu
E) Maddi hayatı ve manevi hayatı irdelemesi

YARGI YAYINEVİ

11. Şiir, hassas bir yüreğin derinliklerinden yükselen bir çığlıktır. Yüreğin sesi olduğu için de anlamı örtülüdür; iletilmek istenenler açıkça ortaya konmaz, ustaca sezdirir. Şiirin dili de bu sezgiye göre şekillenip aslını bulur. Bu biçimde asıl önemli olan, sözcüklerin tınısıdır. Bir sözcüğün ezgi gücü varsa o sözcük anlamsız bile olsa şiirde yerini alır. Bunun için birtakım kurallara sıkı sıkıya bağlı kalmaya gerek yoktur. Yeter ki sözcüğün tınısı olsun. Şiir "zaman"ın elinden birtakım duygu parçacıklarını kurtarmaktır. Bu nedenle her şair, duygularını ölümsüzleştirmek ister. Ancak bazı şiirler "zaman"ın elinden kurtulamaz. Bu şiirin ölümsüzlüğü, biçeminin yeni ve mükemmel olmasına bağlıdır. Şiiri değerli kılanda onun bu niteliğidir.

Bu parçada şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Şiire kalıcılık sağlayan niteliğidir.
B) Sözcüklerin kullanımı önemlidir.
C) Şiirde belirli bir kalıba girmeye gerek yoktur.
D) Şiir zamanla da mücadele etmektir.
E) Kafiyeli şiir yazmak kalıcılığı artırır.

12. (I) Kukla, konuşma ve ses taklitlerini tek bir sanatçının üstlendiği ve kişileri temsel eden yapma bebeklerin oynatıldığı geleneksel seyirlik oyunudur. (II) Türkçe oyuncak bebek anlamına gelen ve bugün Anadoluıda yaşayan korçak, kudurcuk, kaburcuk, koğurcak, kavırçak, lubet, gibi isimlerle yaşayan kukla seyirlik oyunların en eskilerindendir. (III) "Korkolçak", "Çadır hayal" (ipli kukla) adı ile (IV) Yaşayan kukla Orta Asya da da aynı isimle yaşatılmakta ve Orta Asya'dan getirildiği sanılmaktadır. (V) Birçok Türk boyunda kendine özgü basit teknik içinde görülen ve 17. yüzyıldan beri Türkiyeıde şehirlerde kukla adı ile bilinen oyun Anadolu'da köylüler arasında "bebek, çömce gelin, karaçör" gibi isimlerle yaygındır. (VI) Konusu günlük yaşamdan ve edebi hikâyelerden alan kukla bir hareket ve hacim oyunudur. (VII) 14. yüzyıldan bu yana oynatıldığı bilinmektedir. Bu oyunun baş kahramanı "İbiş" ve ihtiyardır. (VIII) İbiş kurnaz ve hazırcevaptır. İhtiyar ise varlıklı bir kişidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinde değinilmemiştir?

A) Köklü bir maziye sahip olduğuna
B) Kuklanın başka isimlerle de anıldığını
C) Hangi illerde daha çok oynandığını
D) Türkçe karşılığının ne olduğu
E) Konusunun nereden aldığını

Paragrafta Anlam

1. Parçada, Etiyopya kurtları ve gelada maymunları hakkında nesnel bir anlatım sergilenmiştir. Nesnel anlatım yorumu kişiden kişiye değişmeyen yargılardır. Bu açıklama ışığında A, B, D ve E seçeneklerinden herhangi birinin değil, C seçeneğindeki nesnel anlatımın vurgulandığı görülmektedir.

CEVAP: C

2. Parçada yer alan "hiçbir akvaryumda bulunmamaktadır." yargısıyla A'ya, "Beyaz köpek balığı özgürlüğüne çok düşkündür." İfadesiyle B'ye, "Akvaryumlarda bulanmama sebebi depresyon..." ifadesiyle C'ye, "...yüzmeyi bırakarak intihar eder." E'ye ulaşılabilir. Ancak parçada D'ye değinilmemiştir.

CEVAP: D

3. "Türkiye'deki ölümcül zehirlenmelerin neredeyse %90 kadarından sorumlu..." ifadesinden A ve C'ye, "3-4 gün içinde karaciğer-böbrek metabolizmasını yok eder." ifadesinden D'ye, "ormanlarda çok sık rastlanır." yargısından E'ye ulaşabiliriz. Parçada B seçeneğine yer verilmemiştir.

CEVAP: B

4. Parçada yer alan, "Dedem bu çorabı giyince eklem ağrılarının geçtiğini söylerdi." ifadesiyle A'ya, "Kökenleri, Asya'nın soğuk bölgelerine..." ifadesiyle B'ye, "bitki antioksidan, anti mikrobiyal, anti ülser ve ağrı kesici..." ifadesiyle C'ye, "tüm dünyada bulunabilir." ifadesiyle E seçeneğine değinilmiştir. D seçeneğine ulaşılamaz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. Akışı bozan cümle soruları anlam bütünlüğü esaslı soru tipleridir. Akışı bozan cümlelerde en büyük yanılgı başta olmayacağı yönünde şartlanmışlık duygusudur. Cevap her şıkta olabilir. Paragraftaki konuyla, konuya bakış açısıyla bağlantısı kopmuş ya da çok zayıflamış olan cümle, düşüncenin akışını bozar. Bu cümleler genellikle, soru düzenlenirken paragrafa katılır. Bu cümlenin önceki ve sonraki cümleyle biçimsel bağlantısı da pek yoktur ya da zayıftır. Diğer cümlelerde kullanılan ortak öge (ya da sözcük) bu cümlede yer almaz. Düşüncenin akışını bozan cümlelerin sorulduğu sorularda bizden istenen işte bu farklı cümleyi bulmaktır. Bu soruların çözümünde yapılacak iş; her bir cümlenin ne anlattığını, bir iki kelimeyle tespit etmektir. Sonra bu tespitlerimizi karşılaştırmaktır. Görülecektir ki bir cümle haricinde hepsi aynı konudan veya konunun aynı yönünden bahsediyor. Farklı şeylerden bahseden cümle düşüncenin akışını bozan cümledir. Buna göre I, II, IV ve V numaralı sözcükler virüsün etkisinden bahsederken III. cümlede farklı bir özelliğine vurgu yapılmıştır.

CEVAP: C

6. "Eserin dili oldukça sadedir." ifadesinden B'ye, "labirentin içinde mahsur kalmak gibi" ifadesinden C'ye, "İkinci kez okuyanlar üçüncü kez okumak için sabırsızlanmışlardır." yargısından D'ye, "başarılı tasvir meydana..." ifadesinden E seçeneğine ulaşabiliriz. A seçeneğine değinilmemiştir.

CEVAP: A

7. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf kaçıncı cümleyle başlar sorularında düşüncenin akışını bulmak işimizi kolaylaştıracaktır. I, II, III numarada barajlar ile ilgili genel bilgi verirken IV. numarada yorumlama yapılarak akış bozulmuştur. Bu bilgi ışığında IV. olmalıdır.

CEVAP: C

8. Türkiye'nin her yerinde ifadesi yanlış verilmiştir. Çünkü "Uşak" olduğu belirtilmiştir. Bu çorbayı yapmasını bilen varsa tarifini göndersin.

CEVAP: D

9. "En küçük yılan 10 santimetre uzunluğuyla iplik yılanıdır..." ifadesiyle A ve D'ye, "Yılanlar 3 yıl boyunca uyuyabilme yeteneğine sahiptirler..." ifadesiyle B'ye, "gece dışarıda görülür..." ifadesiyle C seçeneğine ulaşabiliriz. Parçada anlatım biçimlerinden olan betimleyici anlatıma yer verilmemiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. "Artık hakikat kapısı aralanmış, şair için yeni bir dünya görüşü başlamıştır." yargısından A seçeneğinde verilen tezi çürütebiliriz. Necip Fazıl demişken bir şiirini burada yazmazsak olmaz.

BEKLENEN

Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.
Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehmimde gölgeni,
Gelme, artık neye yarar?

CEVAP: A

11. Paragrafta ulaşılamaz sorularında parçayı ikiye bölerek seçeneklere giderek eleme yöntemi yapabilirsiniz. Belirli bir süre zarfından sonra hızlandığınızı göreceksiniz. Bu bilgiler ışığında parçada E seçeneğine değinilmemiştir.

CEVAP: E

12. Paragraf sorularında şunu iyi bilmeliyiz ki biz zorlanıyorsak herkes zorlanabilir ve o soru eleyici sorudur. O bakımdan o soruda iki kat önem vermeliyiz. Bu bilgi ışığında parçada C seçeneğine yer verilmemiştir.

CEVAP: C

1. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kökü, sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

   A) Bu ayda İncekum kumsalı çok güzel olur.

   B) Başladığı işi bitirmeden bırakmazdı.

   C) Piraye'nin bu sevgisi unutulmazdı.

   D) Tuzlu yemek onun böbreklerine zarar veriyordu.

   E) Sessiz ortamlardan çok sıkılırdı.

2. Antalya'daki Manavgat Şelalesinin kuzeyi (I) boyunca uzanan bölgeye (II) düşen yıllık turist miktarı, ortalamanın üstünde seyrederek ekonomiye büyük (III) bir ışık (IV) saçmış olup sınavlara (V) hazırlanmak isteyenlere uygun iklim sunmaktadır

   Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi kök bakımından diğerlerinden farklıdır?

   A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden gövdeden türemiş yapım eki almıştır?**

   A) Dağların eteklerinde trüf mantarı arıyorduk.

   B) Yağmur ormanlarında bataklıklar insanı korkutuyordu.

   C) Benim ise geç gelmemi sen istemiştin.

   D) Aşk, gökyüzüne merdiven dayamaktı.

   E) Denizin ortasına kalan balıkçılar sessiz bir şekilde kurtarılmayı bekliyordu.

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi isimden fiil yapım eki almıştır?**

   A) Karadeniz bu mevsimde bol yağışlı olur.

   B) Zeytin ağaçlarını silkelemek üzere yola çıktılar.

   C) Kıbrıs'tan bakınca Mersin'in ışıkları parlar.

   D) Geceleri çok horlardı.

   E) Genç yazarlar üretken oluyor.

5. **Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisi yapılışı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

   A) kuşpalazı B) onbaşı C) adamotu D) atasözü E) gelgit

☆☆☆

6. Dede Korkut (I) anlatılarının üçüncü hikâyesi olan Bey Böyrek, neredeyse tüm Türk (II) halklarının sözlü edebiyatında yer edinir. Bu anlatı, Oğuz (III) boylarının arasında Bamsı Beyrek, Altay Türklerinde ise Alıp Manaş, Başkurt ve Tatarlarda Alıpmenşen olarak bilinir. Bu destanın birbirine yakın (IV) biçimlerinin bu kadar geniş bir coğrafyada yaşaması, bu toplulukların ortak bir düşünce tarihine (V) sahip olduklarının güzel bir göstergesidir.

   Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi "üçüncü çoğul kişi iyelik eki" almıştır?

   A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

8. **Aşağıdaki hangi altı çizili birleşik sözcüğün hangisinin oluşumunda bir ses değişikliği olmamıştır?**

A) Yanardöner insanlar, her zaman hayatımızda olacaktır.
B) Onun bize ihanet edeceğini zannetmiyorum.
C) Affetmek bir erdemdir.
D) Amasra'nın güzelliklerini seyrediyorum.
E) Aradığım aşkı sende kaybettim.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki "-ler, -lar" eki cümleye "abartma" anlamı katmıştır?**

A) Bir evleri var görmelisin.
B) Gündüzleri sahilde yürümek zevkliydi.
C) Teyzemler yarın iftara bize gelecek.
D) Bazıları bizi sormuş.
E) Paris turunda neler yaptınız?

10. Türkçede önce yapım eki sonra çekim eki gelir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen bir sözcükte çekim eki yapım ekinden önce kullanılmıştır?

A) Zaman bir hırsız gibi ömrümü çaldı.
B) Çocuk ben annemsiz yaşamaktansa ölürüm diyordu.
C) Cumhuriyet Döneminin önemli şairlerini ezberledi.
D) Bugünlerde herkese tavırlıydı.
E) Yeni gezegenler keşfedilmeye devam ediyor.

YARGI YAYINEVİ

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı bir birleşik eylem vardır?**

A) Yarına kadar bir şeyler olacağını hissediyorum.
B) Sana olan sevgimi hiç söyleyemem.
C) Yeni aldığım takım elbise bir anda kayboldu.
D) Bize geç geldiğini çok geç fark ettim.
E) Sana olan öfkem beni terk etmedi.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir sözcük yoktur?**

A) Kuşlar bu mevsimde çok güzel ötüşüyordu.
B) Taraftarın gürültüsü stadyumu inletiyordu.
C) Kapı gıcırtısı herkesi rahatsız etmişti.
D) Hapşırınca tüm organlar durur.
E) Derenin şırıltısı kulağa hoş geliyordu.

13. "-den, -dan" **eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?**

A) Bütün oyuncular soğuktan ötürü iyice üşümüşlerdi.
B) Susuzluktan dolayı hepimizi bitkin düşmüştük.
C) Devletten yeni teşvik projesi için duyuru yapıldı.
D) Futbolcular sıcaktan hiç etkilenmedi.
E) Sudan sebeplerden dolayı beni terk etti.

Sözcükte Yapı

1. Cümlelerde verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında A seçeneğinde "kum", B seçeneğinde "baş", D seçeneğinde "tuz", E seçeneğinde "ses" isim kökleridir. C seçeneğinde "sev" kökü fiil kökü olduğu için farklı türdedir.

CEVAP: C

2. Sözcüğün kökü sorulursa anlamca ilgili, anlamı en küçük parçaya bak. Sözcüğün hangi kökten türediği sorulursa sözcük kökünün isim mi, fiil mi olduğuna bakmalıyız. Bu bağlamda A seçeneğinin kökü "kuz" isim diğerleri fiil kökü dür. Kuz: Eski Türkçede yön anlamına gelir.

Bölgeye: böl-

Büyük: büyü-

Işık: ışı-

Sınav: sına-

CEVAP: A

3. Bir sözcükte birden fazla yapım eki varsa gövdeden türemiş yapım eki kabul edilir. B seçeneğinde "bat-ak-lık" olarak birden fazla yapım eki almıştır. Yapım ekleri sözcüğün anlamını ve türünü değiştirir.

CEVAP: B

4. Yansıma sözcükler isimden fiil kabul edilir. D seçeneğinde "horladı" sözcüğü bu şekilde oluşmuştur. Yansıma sözcükler doğadaki seslerin karşılığıdır. Karşınıza en fazla çıkacak örneklerden birisi "kuşlar ötüşüyordu" ifadesidir. Bu ifadede kesinlikle yansıma sözcük olmadığını unutmayın zaten kuşlar ötmez cik cik eder.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. A, B, C ve D seçeneklerinde isim soylu sözcüklerin bir araya gelmesiyle oluşmuş. E seçeneğinde fiil soylu sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşmuş.

CEVAP: E

6. I,II, III ve IV numara üçüncü tekil iyelik iken V numara üçüncü tekil kişi iyelik eki almıştır. V numara ise üçüncü çoğul kişi iyelik.

Bu gibi sorularda kendisinden önce gelen tamlayan eki "ler","lar" ekini alırsa çoğul görevi görür. "toplulukların" sözcüğünden sonra "sahip oldukları-nın" sözü çoğul görevi üstlendi.

CEVAP: E

7. B seçeneğinde ünsüz türemesi ve ünlü daralması, C seçeneğinde ünsüz türemesi. D seçeneğinde ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşaması, E seçeneğinde ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi ve ünsüz yumuşaması vardır. B, C, D ve E seçeneklerinde ses olayı var iken A seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: A

8. "-lar, -ler" ekini alan sözcükler "bir" sözü ile kullanılırsa abartma anlamı verir. "Bir evleri var görmelisin." ifadesinden abartma anlamına gelen bir yargı kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanım söz konusu değildir.

CEVAP: A

9. Türkçenin ses özelliğine göre önce yapım eki sonra çekim eki alır. Ama bazı istisnalar vardır. B seçeneğinde "annemsiz" sözcüğünün kökü "anne" isim köküne ilk olarak "m" iyelik eki, sonra "siz" yapım eki getirilmiştir.

CEVAP: B

YARGI YANINEVİ

10. B seçeneğinde yer alan birleşik eylem "söyleyememem" söyleyebilirim yeterlilik birleşik eyleminin olumsuzudur. Diğer seçeneklerde yardımcı eylemle kurulmuş birleşik eylem kullanılmıştır. A ve C seçeneğinde ses olayı olduğu için bitişik D ve E seçeneğinde herhangi bir ses olayı olmadığı için ayrı yazılmıştır.

CEVAP: B

11. Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımalarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur. 'Kuşlar ötüşüyordu.' ifadesindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cikcik "eder.

CEVAP: A

12. A, B, D ve E seçeneklerinde "sebep, C seçeneğinde ise "ayrılma hâl eki" anlamındadır.

CEVAP: C

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gövde değildir?**

   A) Batı'ya göç son yıllarda artmıştı.
   B) Dün akşam yemeğinde yuvarlak bir masa etrafında toplandılar.
   C) Eski evimizdeki kitaplarım kayboldu.
   D) Sonbaharda tüm umutlarım sarardı.
   E) Gidişlerin hep yüreğimde.

2. **"-mış-miş" eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapım eki olarak kullanılmıştır?**

   A) Yârin dudağından getirilmiş Bir katre alevdir bu karanfil.
   B) Onu çok özlemiştim.
   C) Gözleri iki haftada çok şişmiş.
   D) Çakmakla oynayan çocuk evi yakmış.
   E) O ödevini bitirmiş.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük kullanılmıştır?**

   A) Sevdan beni terk etmedi.
   B) Aşk, insanı derinden etkiler.
   C) Bu kitabı geçen yıl okumuştum.
   D) Gözlerin bir sevda türküsü
   E) Beş Hececiler, ölçülü şiiri benimsemiş.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kökü sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

   A) Bu bahçede yalnız gül biter.
   B) Ödevimi yapmaya başladım.
   C) Bu dönemde senin gibi meslektaş bulmak zordur.
   D) Türkçe dersleri çok zevkliydi.
   E) O gülünce yüzümde güller açıyordu.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hem yapım eki hem çekim eki almıştır?**

   A) Polis ekipleri yolu kesti.
   B) Akşamları uyumadan çocuğuna masallar okurdu.
   C) Bu gece şehir sessizlik içinde uyuyordu.
   D) Şerif Hoca, Tarih üzerine iyi bağlantısı olan bir yazar.
   E) Yaz günlerinde Yalıkavak çok güzel oluyordu.

6. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?**

   A) İstanbul büyük bir yangına tanık olmuştu.
   B) Binanın yapısı çok sağlamdı..
   C) Şehirdeki evlerin yapımı uzun yıllar sürmüştü.
   D) Yeni işinde gelir düzeyi yüksekti.
   E) Bu akşam çocukluk yıllarımı özledim.

YARGI YAYINEVİ

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş sözcük değildir?

A) Sevgi emeğe doğru koşan bir pervanedir.
B) Seven sevdiğini belli etsin.
C) Aşkını saklamak başkasına fırsat vermektir.
D) Oraya gidip geldi.
E) Sonuç olarak herkesi mutlu etti..

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-den, -dan" eki yapım eki olarak kullanılmıştır?

A) Bu kadar yürekten sevme beni.
B) Bu işe kökten cevaplar bulmayız.
C) Evden ayrıldıktan sonra bize geldi.
D) Bu işi senden önce kimse yapamadı.
E) Benden önce senin sağlığın önemli

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapısı bakımından ötekilerden farklıdır?

A) Bugünlerde olası bir toplantı olabilir.
B) İnceldiği yerden kopsun.
C) Mustafa Kemal öngörüsü yüksek bir dehaydı.
D) Bugünlerde solungaçlar her yeri sarmıştı.
E) Şiirlerinde anlatıma canlılık katıyordu.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki birleşik fillerden hangisi yapılışı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) Hayran kalmak
B) Bitap düşmek
C) Var olmak
D) Fark etmek
E) Ayırt etmek

11. Baraja yanına yapılan (I) yeni ağaçlandırmalar, çiçekli (II) bahçelerden (III) oluşuyor. Yağışlar (IV) artıkça doluluk oranı artıyor. Balıkçılar (V) barajda bu sayede balık tutmaya başladı.

Yukarıdaki parçada numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi, hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) I. ile II.
B) III. ile IV.
C) II. ile IV.
D) IV. ile V.
E) II. ile IV.

12. "dedikodu, çekyat, kaçgöç, uyurgezer"

Yukarıdaki birleşik adlar hangi yolla oluşmuştur?

A) İki çekimli eylemin tür kayması yoluyla
B) Bir isimle bir çekimli eylem yoluyla
C) Bir isim ve bir eylemsinin bir araya gelmesiyle
D) Sıfat tamlaması biçiminde
E) Belirtisiz isim tamlaması yoluyla

1. En az bir yapım eki almış sözcüklere gövde, birden fazla yapım eki almış sözcüklere gövdeden türemiş yapım eki denir. Yapım ekleri sözcüğün anlamını veya türünü değiştirebilir. C seçeneğinde verilen "kitaplarım" sözcüğü sadece çekim eki aldığı için gövde kullanılmamıştır.

CEVAP: C

2. "mış", "miş" eki sıfat fiil olarak kullanılırsa yapım eki görevindedir. Tüm fiilimsiler fiilden isim yapım eki olup türemiş yapılıdır. B, C, D ve E seçenekleri duyulan geçmiş zaman eki olarak kullanılmış çekimli eylemdir. Yani çekim ekidir. A seçeneğindeki "getirilmiş" sözcüğü sıfat fiil görevinde bir yapım ekidir.

CEVAP: A

3. A seçeneğinde verilen terk etmek sözcüğü yardımcı fiille kurulmuş bir birleşik eylemdir. Yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiiller herhangi bir ses olayına uğrarsa bitişik uğramazsa ayrı yazılır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. A, B, C ve D seçenekleri isimden isim yapım eki olarak kullanılmışken E seçeneği fiilden isim yapım eki görevindedir. Bütün fiilimsiler fiilden isim yapım eki olarak görev yapar. Fiilimsiler aynı zamanda türemiştir.

CEVAP: E

5. D seçeneğindeki "bağlantı" sözcüğünün kökü "bağ" olarak karşımıza çıkar. Daha sonra "bağ-la-n-tı" olarak hem yapım eki hem çeki eki almıştır. C seçeneği çeldirici bir örnekti. Orada gövdeden türemiş yapım eki kullanılmıştır. "Ses-siz-lik" örneği çok tehlikeli bir sözcüktür. Ünsüz türemesi var mı diye sorulursa kesinlikle yoktur.

CEVAP: D

6. A, B, C ve D seçenekleri fiilden isim yapım eki kullanılmışken E seçeneğinde isimden isim yapım eki kullanılmıştır. Yapım ekleri sözcüğün anlamını ve türünü değiştirir. Bütün yapım ekleri türemiş yapılıdır. Yapım eki sözcüğündeki "yapım" sözcüğü bile yapım ekidir.

CEVAP: E

7. B seçeneğinde "sev-dik", C seçeneğinde "ver-mek", D seçeneğinde "gid-ip", E seçeneğinde "ol-arak" sözcükleri yapım eki almış türemiş sözcüklerdir. A seçeneğinde herhangi bir yapım eki almış sözcük kullanılmamıştır.

CEVAP: A

8. "-den, -dan" eki "nasıl" sorusuna yanıt verirse yapım eki olarak kullanılır. B seçeneğinde verilen "kökten cevaplar" sözcüğü nasıl sorusuna yanıt verdiği için yapım eki görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

9. A, B, D ve E seçenekleri yapım eki almış türemiş yapılı sözcük, C seçeneğinde yer alan "öngörü" sözcüğü birleşik yapılıdır. Birleşik yapılı sözcükler birden fazla yolla yapılırdı. Bu konu ile ilgili ders video notlarıma göz atınız.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. A, C, D ve E seçenekleri yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiilken B seçeneğinde yer verilen "bitap düşmek" sözcüğü anlamca kaynaşmış birleşik fiilden oluşmuştur. Genellikle ad soylu bir sözcükle bir fiilin kalıplaşıp anlamca kaynaşmasıyla oluşur. Çoğu mecazlıdır. Bu özellikleriyle deyim sayılırlar.

CEVAP: B

11. Yağışlar sözcüğünün kökü yağ-ış fiil kökünden sonra "ış" isim fiil ekine "lar" çekim eki getirilerek hem yapım eki hem çekim elde edilmiştir. "Balıkçı-lar" sözcüğüne "çı" yapım eki getirildikten sonra çekim eki "lar" getirilmiştir.

CEVAP: D

12. "Dedikodu, çekyat, kaçgöç, uyurgezer" sözcükleri İki çekimli eylemin tür kayması yoluyla oluşmuştur. Yapım ve çekim ekiyle ilgili sorun yaşayanlar kesinlikle ders videolarımı izlemelidir.

CEVAP: A

1. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yapıca türemiş değildir?**

   A) Profesyonel çizgisini hiçbir zaman bozmayan ender sanatçılardandı.

   B) Bencil olduğu için sadece kendi dertlerini dert edinir.

   C) Türkiye'deki öğrenimi bitmeden iş teklifleri almaya başladı.

   D) Eskiden bu semtte sütçü dükkânları olurdu.

   E) Bütün herkese eşit mesafede yaklaşmalıyız.

2. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

   A) Her yıl belli bir ödenek alarak hizmete başlıyordu.

   B) Yanlış davranışlarımdan dolayı beni terk etti.

   C) Vurduğu tokatın etkisi bir türlü geçmedi.

   D) Sabahları süt içmeden yola çıkmazdı.

   E) Bugünlerde ruhsal olarak kendini iyi hissetmiyor.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcükten türemiş bir eylem vardır?**

   A) Güneşin üzülerek battığı bu kentte kuşlar ötüşürdü.

   B) Canlandı at kişnemesiyle meşhur at.

   C) Nehir bugünlerde coşkun bir şekilde gürüldüyordu.

   D) Pırıl pırıl görünümü onu farklı kılıyordu.

   E) Bir pınar serinliğinde vadiden yükseliyordu.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik isim belirtisiz isim tamlaması şeklinde oluşmuştur?**

   A) Bu gelgitten artık hepimizi usanmıştık.

   B) Kepçekulak, her yerde bizi arıyormuş.

   C) Seneye Kuşadası'na yerleşeceğiz.

   D) Giderayak bizi zarara uğrattı

   E) Diğerlerine göre açıkgöz birine benziyordu.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük farklı bir kök türünden türemiştir?**

   A) Kaza sonrası dirseği kanamış.

   B) Bize gelin olarak geldiği için çok sevinçliydi.

   C) Kuzeyden esen rüzgâr evlerin camını kırmıştı.

   D) Duyduğu çıtırdı sesten sonra irkilmişti.

   E) Bu mevsimde kumsal çok güzel olur.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir sözcük kullanılmamıştır?**

   A) Saatin tik takları sınava giren öğrencilerin dikkatini dağıtmıştı.

   B) Üç gündür hıçkırıktan bir türlü kurtulamadı.

   C) Bütün kuşlar başka diyara uçarken ötüştü.

   D) Çaydan fokurdayan sıcak su eline gelmişti.

   E) Elindeki demir ökçe küt diye ayağına düşmüştü.

7. Aşağıdakilerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik fiil vardır?

A) Elimdeki tabaklar birden düşüverdi.

B) Bizi yıllar sonra terk etti.

C) Sizinle ben de o sokağa gelebilirim.

D) Baş koyduğum yoldan asla vazgeçmeyeceğim.

E) Aradığım kalemler maalesef kaybolmuş.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gövdeden türemiştir?

A) Yazarın kullandığı eski Türkçe oldukça başarılı bir etkiye sahipti.

B) Bu kentte sadece sanatçı olan insanlar fotoğraf çekebilirdi.

C) Masaların üzerinde duran çatal bıçaklar belli bir düzeye getirildi.

D) Kuşun yemliğinde hiç yiyecek kalmadığı için alışverişe gitti.

E) Gezi sırasında durumunu sağlıkçılara belirli aralıklarla anlattı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tüm sözcükler türemiştir?

A) Ömrümüzce gözyaşı dökecek bir acı bırakmıştı.

B) Yolcuların hepsi indikten sonra şair göründü.

C) Her çeşit gönül fırtınası sahip bir kalbi vardı.

D) Bilinen sanatçılar olduğunu anlattım.

E) Tren yolu bizim köyün önündeki yerden geçecektir.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi aldığı ek nedeniyle bir ünlüsünü yitirmiştir?

A) Bana karşı derin duyguları olduğunu hissediyorum.

B) Affetmek onun için büyük bir sorun teşkil ederdi.

C) Bazı bitki türleri ülkemizde bulunmamaktadır.

D) Derin bir kuyunun içinde sensiz kayboluyorum.

E) Size olan bakış açım her geçen gün değişmektedir.

11. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde bütün sözcükler basittir?

A) Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

B) Harman yel ile, düğün el ile.

C) Kaçan balık büyük olur.

D) Damlaya damlaya göl olur.

E) Çok bilen, çok yanılır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sıfat türemiş yapılı değildir?

A) Akıllı hareketleri ona bu madalyayı getirmişti.

B) Kırık camlar elini kesmişti.

C) Sazlık alanda iyi balık bulunur.

D) Sızlayan ayağı daha da kötüleşmişti.

E) Kahverengi tişörtünü 30 derecede yıkadığı için solmuştu.

1. En az bir yapım eki almış sözcüklere türemiş yapılı denir. A, B, C, D seçenekleri yapım eki aldığı için türemiştir. E seçeneği sadece çekim eki alarak basit yapılı olmuştur. Özellikle ders videolarımı izlemenizi öneriyorum.

CEVAP: E

2. Yapılarına göre kelimeler, basit kelimeler, türemiş kelimeler ve birleşik kelimeler olmak üzere üç ana grupta incelenir: A, B, C ve E seçenekleri yapım eki aldığı için türemiş, D seçeneği sadece çekim eki aldığı için basit yapılıdır.

A: öde-nek

B: yanıl-

C: et-ki

E: ruh-sal

CEVAP: D

3. Türkçede yansıma kelimeler (sözcükler) sorularda sıkça karşımıza çıkan konulardan biridir. Kısaca tanımlayacak olursak, "doğada bulunan canlı veya cansız varlıkların çıkardığı seslerden esinlenerek ve o sesleri taklit ederek ortaya çıkan kelimeler" diyebiliriz. Bu bağlamda doğru seçenek C'deki "gürüldüyordu" ifadesidir. A seçeneğindeki "ötüşmek" ifadesi yansıma değildir. Çünkü yansıma sözcükler isim soyludur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Yeni bir kavramı karşılamak üzere, birden fazla sözcüğün bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik sözcük denir. Belirtisiz isim tamlaması sadece tamlanan eki alır. "Kuşadası" sözcüğünde böyle bir kullanım vardır.

CEVAP: C

5. Kök isim ve fiil kök olmak üzere ikiye ayrılır. A, C, D ve E seçenekleri isim kökten türemiştir. B seçeneğindeki "gelin" sözcüğünün kökü "gel-" fiilinden türemiştir. Buradaki "kuzey" sözcüğünün kökü "kuz" olarak alınır "kuz" yön anlamına gelir.

CEVAP: B

6. Yansıma veya yansıma ses, doğadaki seslerin bir nesne, olay veya durum ile bağdaştırılmasına denir. A seçeneğinde "tik tak", B seçeneğinde "hıçkırık", D seçeneğinde "fokurdayan", E seçeneğinde "küt diye" sözcükleri yansıma sözcüktür. C seçeneğinde yer alan "ötüşmek" yansıma değildir. Çünkü yansıma sözcükler isim soyludur ve kuşlar ötmez.

CEVAP: C

7. Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller deyimlerdir. A, B, C ve E seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur. D seçeneğindeki "Baş koyduğum yoldan asla vazgeçmeyeceğim." Cümlesi anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.

CEVAP: D

8. En az iki yapım eki almış sözcüklere gövdeden türemiş yapım eki denir. "yemliğinde" sözcüğünün kökü "ye-m-lik" şeklinde olmalıdır. Bu soru karşınıza çıkabilecek en zor örneklerden birlydi.

CEVAP: D

9. Yapım eki almış sözcükler türemiştir. D seçeneğindeki sözcüklerin hepsi türemiştir.

Bil-in-, sanat-çı, ol-duk, anla-t sözcükleri bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: D

YARGI

YAYINEVİ

10. D seçeneğinde "kayboluyorum" sözcüğü birleşik türden ünlü düşmesidir. Sözcüğün kökü "kayıp" olmalıdır. Bu tür sorularda sözcüğün köküne bakmalıyız.

CEVAP: D

11. A seçeneğinde "uçuran",C seçeneğinde "kaçan", D seçeneğinde "damlaya damlaya", E seçeneğinde "bilen" sözcüğü türemiş yapılıdır. B seçeneğindeki tüm sözcükler basittir.

CEVAP: B

12. Türemiş yapılı sıfat yapım eki almış sıfat demektir. A seçeneğinde "akıl-lı", B seçeneğinde "kır-ık", C seçeneğinde "saz-lık", D seçeneğinde "sızı-la" sözcükleri türemiş yapılı sıfattır.E seçeneği birleşik sıfat örneğidir.

CEVAP: E

1. Aşağıdakilerden hangisinde özel ad yoktur?

A) Yaşar Kemal, Çukurova'yı eserlerinde ustalıkla anlatır.

B) Roman ruhsal açıdan derinden etkiliyordu.

C) Tunalı Hilmi Caddesinde kahve içtik.

D) Tuz Gölü'nde yüzen iki gençten haber alınamadı.

E) İngilizce öğrenmek için kursa yazıldı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayan ve tamlananı yer değiştirmiş bir isim tamlaması kullanılmıştır?

A) Kümeler halinde toplandık.

B) Öykü yazmanın en zor zamanıydı.

C) Âşığıyım beni çağıran bu sesin.

D) Gençlik çağında önemli eserler yazdı.

E) Kaçkar Dağı, heybetiyle büyüledi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır?

A) İlk devre mensur şiirleri, şekil bakımından serbest şiire benzemektedir.

B) Her cümleden sonra tekrar edilen ünlemler dikkat çekti.

C) Yaşadığı çağın en önemli oyuncusuydu.

D) Bu sözler, sanatkârın iş yaşamını etkiledi.

E) Bu dönemde pek elverişli eserler oluşturamadı.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlama yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Onu bu tür işlerle uğraşmaya ne vakti vardı ne de zamanı.

B) Fakir insanlara tıbbi ve gıda yardımı yapıyor.

C) Bir alt kata iki merdivenle iniliyordu ve arada ufak bir platform vardı.

D) Acaba bir edebiyat kitabında hazır bir tarif bulamaz mıyız?

E) Belki de iki bardak turşu suyu içecek.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

A) Tanzimat'tan itibaren sürekli olarak yeni kavramı oluştu.

B) Tarih ve mâzî şuuru, sık sık eserde yer aldı.

C) İki yıl öğretmen olarak çalıştığı okulda tayini çıktı.

D) Dedemin dedesinin dedesi bize geçmişten mektup bırakmıştı.

E) Ağacı seyreden ormanı göremez.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı zamir olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?

A) Hangi resmime baksam ben değilim.

B) Bazı eserlerin Türkçeye çevirisi çok zordu.

C) Türkiye'de müzelere olan ilgi gittikçe artıyordu.

D) Yurdumuzun batısında sert hava geliyordu.

E) Depremde herkesin evi yıkılmıştı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması yoktur?

A) İnsanın özü kavgada belli olur.
B) Kahvaltıdan incir reçeli yemeden kalkmazdı.
C) Zile pekmezi insan sağlığına çok faydalıdır.
D) Konferans için Bornova ilçesi için yola koyuldu.
E) Sonbaharda hüzün bahçesi ortalığı kaplamıştı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir tamlayan birden çok tamlanana bağlanmıştır?

A) Bu ilçenin oyuncuları ve taraftarları takımdan desteğini hiç esirgemedi.
B) Jest ve mimik, şiirse teatral bir katkı sağlar.
C) Dinleyiciler hep bir ağızdan bir daha diye bağırdı.
D) Dildeki her sözcük incelenmeye değerdir.
E) Okuyucu bilgi edinmede resim, söz gibi unsurlardan yararlanır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk adı yoktur?

A) Bu yıl sınıf boyanacak.
B) Toplumlar kendi kültürünü yaratır.
C) Orman yangınları için eğitim verildi.
D) Meclis konuyu görüşüyor.
E) Ailemiz tatile çıkacaktır.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi yansımadan türemiş bir eylemdir?

A) Kuşlar bu mevsimde çok güzel ötüşürdü.
B) Yarın size geç gelirim.
C) Parçada dilsel çalışmalara yer verilmiş.
D) Elindeki silah birden patladı.
E) Türkçede yapım ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-lık" eki somut bir addan soyut bir ad türetmiştir?

A) İnsanlık, yapılan zaferleri asla unutmayacaktır.
B) Kitaplık için yeni ürünler aldı.
C) Bayramda aldığı şekerlik çok güzeldi.
D) Yazlık kıyafetlerini dolaptan çıkardı.
E) Salçalık için domates topladı.

12. Aşağıdakilerden hangisi isim tamlaması değildir?

A) Gönül sızısı
B) Damlataş Mağarası
C) Gençlik anıları
D) Pisagor Teoremi
E) Karanlık günleri

Sözcük Türleri: Adlar (İsimler)

1. "A" seçeneğinde "Yaşar Kemal", "Çukurova" sözcüğü, "C" seçeneğinde "Tunalı Hilmi Caddesi", "D" seçeneğinde "Tuz Gölü", "E" seçeneğinde "İngilizce" sözcüğü özel isimdir. "B" seçeneğinde herhangi bir özel isim kullanılmamıştır.

CEVAP: B

2. "C" seçeneğinde "sesin âşığıyım" belirtili isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlaması tamlayan ve tamlanan ekini almasıyla oluşur.

CEVAP: C

3. "C" seçeneğinde "yaşadığı" sözcüğü iyelik eki almış bir tamlanandır.

Sözcüğün başına tamlayan eki "onun" getirilmemiş.

Bu gibi sorularda "iyelik eki" aranmalıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Bu cümlede "tıbbi" sözcüğü sıfat, "gıda" sözcüğü ise isim olduğu için iki sözcük "yardımını" tamlananına bağlanamaz. Bu bağlamda cümlenin doğrusu "Yoksul insanlara tıbbi yardım ve gıda yardımı yapıyor." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

5. "D" seçeneğindeki "dedemin dedesinin dedesi" ifadesi zincirleme isim tamlamasıdır.

Zincirleme isim tamlaması art arda gelen ve birbirine bağlı iki veya daha çok ad tamlamasından meydana gelen tamlamadır.

CEVAP: D

6. Belgisiz zamirler iyelik eki alarak bir ismin yerini tutar.

"E" seçeneğinde herkes sözcüğüne "in" tamlayan eki getirilerek tamlayanı zamir olan bir isim tamlaması oluşmuştur.

CEVAP: E

7. Belirtisiz isim tamlaması Tamlayanın ek almadığı tamlananın iyelik eki aldığı isim tamlamasıdır.

Çamardı ilçesi, dut pekmezi, su savaşı, Van kedisi.. gibi örnekleri sıralayabiliriz.

"B" seçeneğinde "incir reçeli"

"C" seçeneğinde ""Zile pekmezi"

"D" seçeneğinde "Bornova ilçesi"

"E" seçeneğinde "hüzün bahçesi"

"A" Seçeneğinde yer alan "insanın özü" belirtili isim tamlamasıdır.

CEVAP: A

8. Bu ilçenin oyuncuları ve taraftarları takımdan desteğini hiç esirgemedi.

Görüldüğü gibi tamlayan birden fazla tamlananla ilgi kurmuştur.

CEVAP: A

9. Çoğul eki almadığı hâlde teklerin birleşmesinden oluşmuş bir topluluğu ifade eden adlardır.

Sürü, sınıf, ordu, takım, aile, ulus, ekip, kafile, ekip, ulus...

"B" seçeneğinde "toplum"

"C" seçeneğinde ""orman"

"D" seçeneğinde "meclis"

"E" seçeneğinde "aile"

"A" seçeneğindeki "sınıf" sözcüğü tekil isimdir. Şu örnekte topluluk adı yapabiliriz.

Hiçbir sınıfın ayrıcalığı yoktur.

Bu cümlede "sınıf" sözcüğü bir "zümre" anlamına gelmiştir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Yansıma sözcükler Tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımalarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur.

"A" seçeneğindeki "ötüşmek" sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt" diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cikcik "eder. "D" seçeneğindeki "pat" yansıma kökten türemiş bir fiildir. (pat-la-dı)

CEVAP: D

11. Bir sözcük, "-lık, -lik, luk, -lük" yapım eki ile somuttan soyut şekline gelebilir.

"A" seçeneğinde böyle bir kullanım vardır.

CEVAP: A

12. "A, B, C, C, D" şıkları belirtisiz isim tamlaması

"E" şıkkı sıfat tamlamasıdır.

Sondaki "-i" ekini attığımızda tamlama bozulmuyorsa sıfat tamlaması, bozuluyorsa isim tamlamasıdır.

CEVAP: E

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk ismi kullanılmamıştır?**

   A) Amasya Arkeoloji Müzesine gruplar hâlinde girerek bilgi edindik.

   B) Eski Türklerde kurultay toplantıları çok önemliydi.

   C) Askerliğe yeni alınan erler alayın komutanı ile tanıştı.

   D) Yönetim kurulu, bu yıl büyüme rakamlarını açıkladı.

   E) Bütün öğrenciler, Kızılay için yardım çağrısında bulundu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bir ikileme ad tamlamasının tamlayan görevini üstlenmiştir?**

   A) Giden gelen her bisiklet yol kenarında izleyen kişilere el sallıyordu.

   B) Bu tarlanın bağ bahçe işleri üç aydır bitmek bilmedi.

   C) Yürüye yürüye seni yıllarca aradı.

   D) Mutlu mesut bir hayat yaşamak için göç ettiler.

   E) Küçükken okuluma yırtık pırtık bir gömlekle giderdim.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlaması kullanılmıştır?**

   A) Nenemin nenesinin nenesi bize yıllar önce miras bırakmış.

   B) Bazı masalların sonu hep mutlu bitmek zorunda mıdır?

   C) Herkes gölün kenarında balık avlıyordu.

   D) Kitap, insanlar için vazgeçilmez bir etkinliktir.

   E) Günümüz toplumunda internete olan bağımlılık arttı.

4. Küçük bir Baltık ülkesi olan Estonya'da 50 bin kişi bir araya gelip ülkenin tamamını temizledi.

   Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

   A) Belirtisiz isim tamlaması

   B) Hâl eki almış sözcük

   C) Özel ad

   D) Birleşik ad

   E) İyelik eki almış sözcük

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde arasına sözcük girmiş bir ad tamlaması vardır?**

   A) Yüreğinin en sızı tarafını bana vermek istemedi.

   B) Bardağın kenarı kırıldığı için eli kanadı.

   C) Bize geldiğini çok geç fark ettim.

   D) Bahçenin duvarı üzerimize yıkıldı.

   E) Amcamın çocuğu, memlekete gitmek üzere yola çıktı.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ad tamlamasının tamlayanla tamlananı yer değiştirmiştir?**

   A) Bir gölgesi vardır köydeki en ufak ağacın dahi

   B) Eskiden sinema, toplumu derinden etkilerdi.

   C) Rüzgârdan dolayı okullar bir gün tatil edildi.

   D) Yaz mevsiminde orman yangınları artmıştı.

   E) İstanbul'a kadar gitmişken bana bir hediye al.

YARGI YAYINEVİ

7. **Aşağıdakilerin hangisinde ötekilerden farklı türde bir tamlama kullanılmıştır?**

A) Erik ağacı vitamin açısından çok sağlıklı bir meyvedir.

B) Mudanya ilçesi havası ile insanı mest ediyor.

C) Kapkara bulutlar şehri bir perde gibi örtmüştü.

D) Yaylalarda keçi boynuzu yemek ünlüdür.

E) Şair için deniz tutkusu bir yaşam kaynağıydı.

8. **Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisi soyut isim örneğidir?**

A) Bunca kötü insanı bir arada daha önce hiç görmemiştim.

B) Yeni ev arkadaşına karşı iyi davranıyor.

C) Faydalı yiyecekler yemek insana huzur verir.

D) Düşünceleri olmasaydı bu kadar başarılı olmazdı.

E) Temiz bir araba almak için aylarca araştırma yaptı.

9. I. Çiçeklerine yazın bolca güneş göstermelisin.

II. Söylenenleri düzgünce yerine getirdi.

III. Ağlamaktan gözleri şişmeye başladı.

IV. Bu hafta dergilerini okudu.

V. Ceketlerimizi dolaba yerleştirdim.

V. Kendi döneminde iz bırakan şairler, gelecek kuşaklara büyük bir miras bırakmıştır.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözcüklerin aldığı ekler, onlara hem ikinci, hem de üçüncü tekil kişiye ait olma anlamı katmıştır?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III

D) I ve IV E) IV ve V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik isimlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır?**

A) Gök yüzünün başka rengi de olduğunu geç fark ettim.

B) Tarihin karma karışık ilmî sayfalarında kendini buldu.

C) Masanın üzerinde duran çeşit çeşit kuru yemiş ilgisini çekti.

D) Orta öğretim sınavına giren öğrencilerin heyecanı yüzünden okunuyordu.

E) Günümüzde gök kuşağı izlemek moda hâline geldi.

YARGI YAYINEVİ

11. Dürüstlük, insanı her zaman kazanmaya götüren bir olgudur.

Bu cümledeki altı çizili adın özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Özel-somut-çoğul-basit

B) Cins-soyut-tekil-türemiş

C) Cins-soyut-tekil-birleşik

D) Özel-somut-çoğul-türemiş

E) Cins-soyut-tekil-basit

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad durum eklerine yer verilmemiştir?**

A) Tiyatrodan sonra kelle paça içmeye gittik.

B) Halı sahaya gelerek yeni bir tarz yarattı.

C) Akşama yağmur bekleniyor.

D) Babamda hiç para kalmamıştı.

E) Senin varlığın bir güç kaynağıdır.

1. Biçim olarak tekil isim olduğu hâlde, anlam olarak çoğul isimleri karşılayan isimlere topluluk ismi / topluluk adı denir.

Topluluk isimleri "-lar, -ler" çoğul eki almadıkları hâlde, anlam olarak bir varlığın birden çok olduğunu ifade ederler. Teklerden oluşan bir topluluğu bildirirler.

- Topluluk isimleri de "-ler, -lar" çoğul eki alabilirler.

A seçeneğinde "grup",

B seçeneğinde "kurultay",

C seçeneğinde "alay",

D seçeneğinde "kurul" topluluk adı olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

2. Anlamı pekiştirmek, güçlendirmek, anlatımı daha çekici hale getirmek için aynı sözcüğün, eş, yakın, karşıt anlamlı veya sesleri birbirini çağrıştıran sözcüklerin yan yana kullanılmasıyla oluşturulan sözcük grubuna "ikileme" denir.

B seçeneğinde bağ bahçe işleri tamlayan görevini üstlenmiştir.

CEVAP: B

3. Art arda gelen ve birbirine bağlı iki veya daha çok ad tamlamasından meydana gelen tamlamadır.

A seçeneğinde zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.

CEVAP: A

4. A seçeneğinde "Baltık ülkesi" belirtisiz isim tamlaması,

B seçeneğinde "da" hâl eki,

C seçeneğinde "Estonya" özel ad

E seçeneğinde "ülkesi" iyelik ad

D seçeneğinde yer alan "birleşik ad" kullanılmamıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. Yüreğimin tarafı derken belirtili isim tamlaması kullanılmıştır. Araya "en sızı" sözcüğü gelmiştir. Belirtili isim tamlaması tamlayan ve tamlanan eki almasıyla oluşur.

CEVAP: A

6. A seçeneğinde tamlayan ile tamlanan yer değiştirmiş "ağacın bir gölgesi" şeklinde olmalıydı. Tamlayan ekleri -ın, -in, -un, -ün, - (n) ın, - (n) in, - (n) un, - (n) ün, den, dan, ım, im

Tamlanan ekleri -ı, -i, -u, -ü, - (s) ı, - (s) i, - (s) u, - (s) ü olarak kullanılır.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde "erik ağacı" belirtisiz isim tamlaması,

B seçeneğinde "Mudanya ilçesi" belirtisiz isim tamlaması,

D seçeneğinde "keçi boynuzu" belirtisiz isim tamlaması

E seçeneğinde "deniz tutkusu" belirtisiz isim tamlaması olarak kullanılmıştır.

C seçeneğinde "kapkara bulutlar" sıfat tamlaması biçimindedir.

CEVAP: C

8. A ve E seçeneğinde sıfat görevinde,

B ve C seçeneğinde zarf görevinde kullanılmıştır.

D seçeneğinde isim olarak kullanılmıştır.

CEVAP: D

9. I.ve IV. cümlelerdeki "çiçeklerine" ve "dergilerini" sözcüklerinin başına hem "senin" hem "onun" kişi adıllarını getirebiliriz. Bu bağlamda doğru seçenek D olacaktır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. A seçeneğinde" gök yüzü"

B seçeneğinde "karma karışık"

D seçeneğinde" orta öğretim"

E seçeneğinde" gök kuşağı" bitişik yazılmalıdır.

C seçeneğinde "kuru yemiş" sözcüğü doğru yazılmıştır.

CEVAP: C

11. Dürüst sözcüğünden "lık, lik" yapım eki alarak türemiştir.

B seçeneğindeki "cins-soyut-tekil-türemiş" ifadesi doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: B

12. İsimleri isimlere, fiillere, edatlara bağlayan, diğer kelimelerle ilişki kurarak isimlerin cümlede görev kazanmasını sağlayan eklere isim hâl ekleri denir. İsimlerin bu ekleri alarak yüklendikleri görevlere ismin hâlleri denir. A seçeneğinde "tiyatrodan" B seçeneğinde "sahaya" C seçeneğinde "akşama" D seçeneğinde "babamda" kelimesinde hâl ekleri vardır.

CEVAP: E

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-den, -dan, -ten, -tan" eki alan sözcük sıfat görevinde kullanılmıştır?**

   A) Sınavı kazanınca mutluluktan havaya uçtu.
   B) İnternetten alışveriş yapmayı seviyordu.
   C) Parc de Saint-CloudParis'te, bizden başka herkes vardı.
   D) Sudan sebeplerle bizim vaktimizi almayın.
   E) Senden başka kimseyi sevemem.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir sıfatla sağlanmıştır?**

   A) Bu hafta pazardan ne aldın?
   B) Onun nasıl ders çalıştığını anlamadın mı?
   C) Ne gün dönecek yurduna?
   D) Bir daha buralara gelecek misiniz?
   E) Bu arabalardan hangisini beğendiniz?

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad birden çok sıfatla nitelenmiştir?**

   A) Bu sessiz, zeki çocuk derslerine çok düzenli çalışırdı.
   B) Çok kötü bir gün geçirmek istemiyorum.
   C) Bu soruları ben mi çözeceğim.
   D) Deneme türünü uzun yıllardır izliyorum.
   E) Türk edebiyatına bir soluk getirdi.

YARGI YAYINEVİ

4. Sıfatlar çekim eki alırsa adlaşmış sıfat olur.

   Aşağıdaki dizelerin/cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat kullanılmıştır?

   A) Mağazada çalışan eleman hastalandı.
   B) Karacaoğlan kaynar coşar / Aşk dalgası boydan.
   C) Sait Faik, öykülerinde çok başarılıydı.
   D) Güzeller pınardan su doldurdu.
   E) Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar.

5. Bir sıfat tamlamasının sonuna "-lı" eki getirilir ve meydana getirilen birlik bir adın sıfatı yapılır. Buna kurallı birleşik sıfat denir.

   Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala örnek bir kullanım vardır?

   A) Bir bakış ki açıyor gönül muammasını.
   B) Elimi beş yerinden dağladı beş parmağın.
   C) Sana çirkin dediler, düşmanı oldum güzelin.
   D) Ey suyun sesinden anlayan bağlar.
   E) Uzun boylu yakışıklı bir endamı vardı.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem niteleme hem belirtme sıfatı almış bir isme yer verilmiştir?**

   A) Tiyatro salonunda her yer dolmuştu.
   B) Herkes bu minicik kedilere sahip çıkmak istiyordu.
   C) Beni sen mi aradın?
   D) Teyzemler her yaz bize gelirdi.
   E) Üniversiteyi bitirince kalp cerrahı oldu.

7. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi niteleme sıfatı görevindedir?

A) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.

B) Hasret kavuşturan ile gelen yolcular koşa koşa sevdiklerine sarıldı.

C) Bu kadar malk mülk için kavgaya değer mi?

D) İlkokuldan beri sakladığı ıvır zıvırı çöpe attı.

E) Sınıftaki pırıl pırıl simalar dikkat çekiyor.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bu" sözcüğü diğerlerinden farklı türde kullanılmıştır?

A) Bu, aradığım kıyafetti.

B) Aradığım aşk buydu.

C) Bu, kuzenimin arkadaşıydı.

D) Bu kitap bu yıl çok okundu.

E) Bu gerçekten çok tatlıydı.

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş sıfattır?

A) Hızlı araba kullanmayı seviyordu.

B) Sinir olmadığı zamanlarda güzelce konuşurdu.

C) Bazı öğrenciler seni sordu.

D) Evler şairi deyince Behçet Necatigil akla gelir.

E) Bana göre şiir, gerçekten ayrı düşünülemez.

10. Her zamanki gibi bir sabahtı. O gün de yandaki taş binanın yüksek tavanlarına ve eskimiş pencerelerinden odaya sızan renk renk ışıklara hoş geldin demişti.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İlgi ekiyle türemiş sıfat

B) İkilemeyle oluşmuş sıfat

C) Belgisiz sıfat

D) İşaret sıfatı

E) Sıra sayı sıfatı

YARGI YAYINEVİ

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde sıfat tamlaması nesne görevinde kullanılmıştır?

A) Olayı birlikte değerlendirdik.

B) Evcil hayvanları çok severdi.

C) Çeşme, ilkbahar aylarında çok güneşli olurdu.

D) Sert rüzgârlar başakları oradan oraya taşırdı.

E) Pembe erguvanlar nisan ayına renk katardı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir sıfatla sağlanmıştır?

A) Dün eve gitmek için ne kadar para aldın?

B) Bana dün gelirken ne getirdin?

C) Ben bu olaylardan sonra dert yükümü kime dökeyim?

D) Ne zaman üniversiteye gideceksin?

E) Niçin gelmediğini biliyor musun?

Sözcük Türleri: Sıfatlar

1. "-den, -dan, -ten, -tan" eki nasıl sorusuna yanıt verirse sıfat olur.

D seçeneğinde "sudan sebepler" "nasıl" sorusuna yanıt verdiği için doğru cevap bu olmalıdır.

CEVAP: D

2. A seçeneğinde soru sözcüğü "ne" ile sağlanmış. E seçeneğinde soru sözcüğü "hangisi" ile soru sözcüğü oluşturulmuş, B ve D seçeneğinde soru sözcüğü "mi" soru edatı ile sağlanmıştır. C seçeneğinde "ne" sözcüğü "hangi" anlamına geldiği için soru anlamı sıfatla sağlanmıştır.

CEVAP: C

3. A seçeneğinde "nasıl" sorusunu sorduğumuzda sessiz ve zeki çocuk cevabını alırız. Niteleme sıfatı görevinde kullanılmıştır. Niteleme sıfatları varlıkların durumunu, biçimini, rengini belirtir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. Sıfat tamlamalarında isim kısmı bazen düşer, ismin görevini sıfat yüklenir. sıfat, ismin görevini yüklendiği için sıfat olmaktan çıkar, adlaşır. Böyle sıfatlara "adlaşmış sıfat" denir.

D şıkkında güzel kızlar anlamında kullanıldığı için adlaşmış sıfat olur.

CEVAP: D

5. "E" seçeneğindeki "uzun boylu yakışıklı bir endamı vardı."İfadesinde kurallı birleşik sıfat yapılmıştır. Kurallı birleşik sıfatlar birden fazla yolla yapıldığını unutmayalım.

CEVAP: E

6. B seçeneğinde "bu" işaret sıfatı "minicik" niteleme sıfatı "kediler" ismini etkilemiştir. İşaret sıfatları, nesneleri ve kavramları işaret etmek amacıyla kullanılan kelimelerdir. Varlıkları işaret yoluyla belirtir. İsimlerden önce gelirler ve isimlere sorulan "hangi" sorusuna cevap verirler. Varlıkları durum, şekil, renk gibi özellikleriyle niteleyen sözcüklere "niteleme sıfatları" denilmektedir.

CEVAP: B

7. A seçeneğinde "ağır ağır"

B seçeneğinde "koşa koşa" zarftır.

C seçeneğinde "malk mülk"

D seçeneğinde "ıvır zıvır" isimdir.

E seçeneğindeki "pırıl pırıl" "simalar" ismini nitelemiştir.

CEVAP: E

8. B seçeneğindeki "bu" sözcüğü, ek fiil alarak yüklem olmuştur.

A, C, E seçenekleri zamirdir.

D şıkkındaki "bu kitap" sözcüğü "hangi" sorusuna yanıt verdiği için işaret sıfatıdır.

Bu tür sorularda zamir sözcüğünü sıfattan ayırmak için virgül kullanılır.

CEVAP: D

9. Yapım eki almış sıfatlara türemiş sıfat denir.

Üçüz bebek, gözlüklü kadın, sessiz nehir ...

C, D, E seçenekleri basit yapılıdır.

"B" seçeneğindeki güzelce ifadesi türemiş ama fillere geldiği için zarftır.

A seçeneğindeki "hızlı" sözcüğü türemiş yapılıdır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. A'da "yandaki", B'de renk renk ışıklar", C'de "her", D'de "o" sözcüğü şeklindedir. Parçada sıra sayı sıfatı bulunmamaktadır.

CEVAP: E

11. D ve E seçeneğinde sıfat tamlaması özne görevindedir.

A ve C seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur.

"B" seçeneğindeki "evcil hayvanlar" sözcüğü niteleme sıfatıdır ve nesne görevinde kullanılmıştır. Bütün sıfatlar sıfat tamlaması olarak geçer.

CEVAP: B

12. Soru sözcüğü kendisinden sonraki sözcükle sıfat tamlaması oluşturur. Soru sözcüğünün cevabı sıfat olur. Kaç, kaçıncı, kaçta kaç, kaçar, nasıl, ne kadar, hangi, ne, neredeki. Kimdeki sözcükleri soru sıfatı olarak kullanılabilir. A seçeneğinde "ne kadar" sözcüğü soru anlamı sıfatla sağlanmıştır. B sözcüğünde "ne" sözcüğü zamir görevindedir. Zamir olduğunu anlamak için "ne" sözcüğüne "ler" takısı getirelim anlamlı olursa zamirdir. "Neler getirdin?" bak anlamlı olduğu için soru zamiri. C seçeneğinde "kime" sözcüğü soru anlamı zamirle sağlanmıştır. D seçeneğinde "soru anlamı "zarf" ile sağlanmıştır. Şunu unutma! "Ne zaman" ve "niçin" sözcükleri her zaman soru zarfıdır. E seçeneğinde soru anlamı "mi edatı" ile sağlanmıştır.

CEVAP: A

☆☆☆

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamirden türemiş bir sıfat vardır?**

   A) Kimsesiz insanlar için Kızılay, iftar çadırı kurdu.

   B) Hangi resmime baksam ben değilim.

   C) Şanlıurfa'da acılı kebap çok ünlüdür.

   D) Yalnız senin gezdiğin dağda çiçek açmaz.

   E) Sen hep bana yalan söylüyorsun.

2. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat görevinde değildir?**

   A) İşleyen demir pas tutmaz.

   B) Çoğu zaman seni kitapçıda görüyorum.

   C) Böyle dostluklar günümüzde kalmadı.

   D) Yolculuk boyunca durmadan ilerledik.

   E) Ulusal kültür her daim ilgi çekmiştir.

3. Bazı pekiştirmelerde araya "-a, -e" seslerinden birinin ya da "-ıl" hecesinin girdiği görülür.

   Aşağıdakilerden hangisinde bu şekilde oluşmuş bir pekiştirme sıfatı vardır?

   A) Bembeyaz örtü şehre görsel şölen sunmuştu.

   B) 60 yıl önce yapılan sapasağlam ev hala ayakta duruyordu.

   C) Eğri büğrü yollardan şehre vardık.

   D) Yemyeşil orman huzur veriyordu.

   E) Tatsız tutsuz börekler kermeste satıldı.

4. "O" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret sıfatı olarak görev yapmaktadır?**

   A) O, bu haftanın en güzel filmiydi.

   B) O haftaya bize geleceğini söyledi.

   C) O kitap bizim için çok önemliydi.

   D) O yeni evine çabuk ısındı.

   E) O, bu yılın en iyi kitabı seçildi.

5. Sıfatlar çekim eki almaz, birkaç istisna hariç.

   Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde sıfat, çekim eki almıştır?

   A) Böyle çocuklar her eve lazım.

   B) Bu merdivenler beni çok yordu.

   C) Şu âlemde görmedim böyle hakikat

   D) Herkes üçer elma yedi.

   E) Güzelim papatyalar şehre renk katmıştı.

6. (I) Hasankeyf'in büyüleyici atmosferini sözcüklerle anlatmak zor. (II) Hasankeyf'te âdeta bir zaman yolculuğuna çıkıyorsunuz. (III) En görkemli çağını Artuklu ve Eyyubi dönemlerinde yaşamış Hasankeyf. (IV) Artuklu Sarayı, Eyyubi camileri, medreseleri ile kendinizi geçmişte başlayan ve hâlâ devam eden masalımsı bir dünyanın içinde buluyorsunuz. (V) Artuklu Köprüsü, Hasankeyf'in görkemli günlerinin sessiz tanığı gibi.

   Numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiille yapılan sıfat tamlaması vardır?

   A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

YARGI YAYINEVİ

7. Annelerin ninnilerinden
Spikerin okuduğu habere kadar,
Yürekte, kitapta ve sokakta yenebilmek yalanı,
Anlamak, sevgilim, o, bir müthiş bahtiyarlık,
Anlamak gideni ve gelmekte olanı.

Yukarıdaki altı çizili sözcüğün türü nedir?

A) Belgisiz sıfat
B) İşaret sıfatı
C) Niteleme sıfatı
D) Soru sıfatı
E) Pekiştirme sıfatı

8. I. Bu sokağa hangi yoldan gidilecekmiş?
II. Bugüne kadar kaç kitap okudunuz?
III. Tatilden size ne getirdi?
IV. Nasıl bir takıma katıldı?
V. Ne gün aslına dönecek?

Numaralanmış cümlelerin hangisinde soru sıfatı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük hem niteleme hem belirtme sıfatı almıştır?**

A) Gökten gelerek gönlüne rüzgâr gibi inmiş.
B) Uzun ince bir yoldayım.
C) Mutlak seveceksin beni, bundan kaçamazsın.
D) Cismin sana yetmez mi? Çabuk kalbini sök, ver!
E) Hülyadaki ses varlığının gayesi sanki.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?**

A) Sen bize en son hangi tarihte geldin?
B) Aradığın başka biri mi vardı?
C) Sen bize seminerde niye güldün?
D) Şimdi senden bize dost olur mu?
E) Bu davranıştan ne diye vazgeçtin?

11. "Açık" **kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat göreviyle kullanılmıştır?**

A) Bugünlerde bana açık konuşmalısın.
B) O bütün görüşlere açıktı.
C) Kapıyı kim açık bırakmış, bilmiyorum.
D) Açık kapıdan içeriye girdi.
E) Onun bu kadar açık olabileceğini düşünmedim.

12. Kardır yağan üstümüze geceden
(I)
Yağmurlu, karanlık bir düşünceden
(II) (III)
Ormanın uğultusuyla birlikte

Ve dörtnala, dümdüz bir mavilikte
(IV) (V)

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat görevinde değildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

1. "B" seçeneğinde yer alan Kimsesiz insanlar için Kızılay iftar çadırı kurdu cümlesinde kimse-siz zamir kökünе "sız, siz" yapım eki getirilmiştir. Nasıl sorusuna cevap verip ismi nitelediği için cevap "A" şıkkı olur. "C" şıkkı çeldiricisi en kuvvetli şıktı. Burada acı-lı sözcüğü yapım eki almış olmasına rağmen kökü zamir olmadığı için cevap olmamıştır. Diğer şıklarda da böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: A

2. "A" ve "E" şıkkında niteleme sıfatı, "B" şıkkında belgisiz sıfat, "C" şıkkında işaret sıfatı görevinde kullanılmıştır. "D" şıkkında ise fiili nitelediği için "zarf" olarak ele alınmalıdır.

CEVAP: D

3. Pekiştirme sıfatı değişik yollarla yapılabilir.

"A" ve" D" şıkkı "m, p, r, s" harflerinden oluşturulmuştur.

"C" ve "E" şıkkı ikileme yoluyla yapılmış.

"B" Şıkkında yer alan "sapasağlam" sözcüğü bu şekille oluşturulmuştur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. İşaret sıfatları isimleri işaret yoluyla belirten sıfatlardır. Adlara sorulan "hangi" sorusuna karşılık verir. "C" seçeneğindeki cümlede "o" sözcüğü "kitap" isminin önüne gelmiş ve "kitap" ismini işaret etmiştir. Dolayısıyla "C" seçeneği işaret sıfatıdır. "A" ve" E" seçeneği işaret zamiri, "B" ve"D" seçeneği kişi zamiri olarak kullanılır.

CEVAP: C

5. "E" seçeneğinde "Güzelim" sözcüğü niteleme sıfatı olduğu halde "-im" iyelik ekini, çekim ekini almıştır. Diğer şıklarda böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: E

6. "Artuklu Sarayı, Eyyubi camileri, medreseleri ile kendinizi geçmişte başlayan ve hâlâ devam eden masalımsı bir dünyanın içinde buluyorsunuz." ifadesinde **sıfat-fiille yapılan sıfat tamlaması vardır.**

CEVAP: D

7. Varlıkların durumlarını, biçimlerini ve renklerini; kısaca nasıl olduklarını ifade eden sıfatlardır. İsimlere sorulan "nasıl" sorusunun cevabıdır: "C" şıkkı "nasıl" sorusuna yanıt vermektedir. Niteleme sıfatıdır.

CEVAP: C

8. İsimlerin yerini, sayısını, durumunu ve zamanının soru yoluyla belirten sıfatlara soru sıfatı denir. Soru sıfatlarına verilen cevap da belirtme ya da niteleme olur. "nasıl, ne, ne kadar, hangi, kaç, kaçıncı, neredeki, kimdeki" gibi sözcükler soru sıfatı olarak kullanılabilir?

III. numarada "ne" sözcüğü "neyi, neler" anlamında kullanıldığı için zamir görevini üstlenmiştir.

CEVAP: C

9. B seçeneğinde uzun ince "niteleme sıfatı", "bir" sözcüğü de belirtme sıfatıdır. Tüm sıfatlar aynı zamanda bir sıfat tamlamasıdır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. A seçeneğinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır. B ve D seçeneğinde soru anlamı "edat" C ve E seçeneğinde soru anlamı "zarf" ile sağlanmıştır.

CEVAP: A

11. "D" seçeneğinde sıfat olarak kullanılmıştır. "Açık kapıdan içeriye girdi." Cümlesinde "nasıl" sorusuna yanıt vererek ismin önünde gelmiştir. Niteleme sıfatı olarak görev yapmaktadır. Tüm sıfatlar aynı zamanda sıfat tamlamasıdır.

CEVAP: D

12. A seçeneğinde "yağan" sözcüğü bir ismi niteleyemediği için sıfat yoktur. Sıfat ya da ön ad; isimlerin ya da diğer sıfatların önüne gelerek onları miktar, sıra, konum, renk, biçim, bıraktığı izlenim gibi çeşitli yönlerden tanımlayan, tarif eden kelime türü olarak tanımlanır.

CEVAP: A

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir tamlayan görevinde kullanılmıştır?**

   A) Hepimizin hayatından bir zaman Kemal Sunal filmleri geçti.

   B) Varılacak yeri değil, yolculuğu sevmeliyiz.

   C) Quındlen, "Siyah ve Mavi" kitabı ile gönüllerde taht kurdu.

   D) Onlara göre biz suçluyuz.

   E) Yaşam kimi zaman ölüm gibidir.

2. Sizin her şeye saplanma gibi bir huyunuz vardı.

   Bu cümlede aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

   A) Belgisiz adıl

   B) Tamlayanı zamir almış kişi zamiri

   C) Edat

   D) Birleşik zamanlı fiile

   E) Ek-eyleme

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir özne görevinde kullanılmıştır?**

   A) Hepsi bir kez daha haykırdı.

   B) O bize kazık atan biriydi.

   C) Her şeyi bana bırakıp gitti.

   D) Bu yazarların hiçbirini göremedim.

   E) Hayvanların bazılarını gezide kaybettik.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi adılı kullanılmamıştır?**

   A) Sana göre aşk laftan ibaret.

   B) Bana göre hayatın anlamı.

   C) Sen bu yolda böyle devam et.

   D) Sen bana bakma ben senin baktığın yönde olurum.

   E) Bazıları dünyayı küçük sanıyor.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgi zamiri vardır?**

   A) Sokaktaki çocuklar komşunun camını kırdılar.

   B) Bu yıl iyi ki Bodrum'a tatile geldik.

   C) Evdeki hesap çarşıya uymadı.

   D) Dersinize illaki o hoca mı girmeli?

   E) Bizimki bu hafta maça gelmeyecekmiş.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde dönüşlülük zamiri vardır?**

   A) Romancılığımız gelişimi içinde Yakup Kadri'nin önemli bir yeri vardır.

   B) Bir çağın toplum gerçekleri üzerindeki etkisini romanlarda görebiliriz.

   C) Şehrin ışıkları birbirinin devamı niteliğindeydi.

   D) Kendi bestelerinden oluşan albümü vardı.

   E) Bugün iki dilde öğretime imkân verilecek.

7. **Aşağıdakilerden hangisinde "ne" sözcüğü farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Ne gün bize geleceksin?
B) Ne gülüyorsun pis pis?
C) Marketten ne aldın?
D) Ne işi yapacaksınız?
E) Sen sürekli bana ne bakıyorsun?

8. Havalimanı salonunda, hayatları mutlu olan genç çiftin durumu iyiye gidiyordu. Aşk ile bakan bakışlarını hiç unutmuyordu.

Yukarıdaki altı çizili sözcükler hangi zamir görevindedir?

A) İlgi zamiri
B) Soru zamiri
C) İyelik zamiri
D) Dönüşlülük zamiri
E) İşaret zamiri

9. **Aşağıdakilerden hangisinde işaret zamiri vardır?**

A) Öteki çocuklar bizden güçlüydü.
B) Bunlar bizim bahçede yetiştirdiğimiz ürünler mi?
C) Bu olaydan sonra ona güvenmem.
D) Bizim için bu araba çok pahalıydı.
E) O çiçeği senin için almıştım.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iyelik eki alarak ismin yerini tutmuş bir zamir kullanılmıştır?**

A) Böyleleri hep insana iftira atar.
B) Böyle çocuk düşman başına.
C) Öyle günler bir daha görmemek üzere şehri terk ettim.
D) İşler bundan sonra böyle olmayacak.
E) Böyle davranırsan beni kaybedersin.

11. **Aşağıdakilerden hangisinde kişi zamiri isim tamlaması biçiminde oluşmuştur?**

A) Kapının kolu sert bastırınca kırıldı.
B) Hangimiz bu vatanı sevmedik ki?
C) Senin sevdanı gözlerindeki ışıkta gördüm.
D) Romanda sık sık eski kavramı geçiyor.
E) Anlattığı tarihsel romanlar ilgi çekiciydi.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir vardır?**

A) Çoğu insan kitap okumayı sevmez.
B) Birkaç kişi her yerde seni arıyormuş.
C) Bazı zamanlar dert insana dert olur.
D) Dedesinden pek çok mal mülk kaldı.
E) Her şey vatan için.

Sözcük Türleri: Zamirler

1. "A" seçeneğinde geçen hepimizin hayatından sözcüğü tamlayan görevinde kullanılmıştır. Hepimiz sözcüğü belgisiz zamir olup tamlayan eki "in" almıştır. Cümle içinde sıkça kullandığımız belgisiz adıllar şunlardır:

Kimi, Kimileri, Kimse, Biri, Birisi, Birileri, Başkası, Başkaları, Bazısı, Birçoğu, Bir takımı, Birkaçı, Birazı, Herkes, Hepsi, Hepimiz, Hiçbiri, Herhangi biri, Her biri, Şey, Falan, Filan, Falanca...

CEVAP: A

2. Biz: Kişi zamiri

Biz- İm: tamlayanı zamir olmuş kişi zamiri

Gibi: edat

Vardı: ek eylem

"D" seçeneğinde yer alan birleşik zamanlı fiil bulunmamaktadır.

CEVAP: D

3. "A" seçeneğinde haykırdı yüklem, haykıran kim?hepsi (özne) "B" şıkkında belgisiz zamir olan "biriydi" sözcüğü yüklem görevindedir. "C, D, E" seçeneklerinde yer alan belgisiz zamirler nesne görevindedir.

CEVAP: A

4. Hangi varlığın yerini tuttuğu tam olarak belli olmayan, sayısı, miktarı ve ölçüsü hakkında net rakam vermeyen; nesneleri belli belirsiz bir şekilde temsil eden zamirler "belgisiz zamirler"dir. "E" şıkkında yer alan "bazıları" ifadesi özne görevinde kullanılmış belgisiz zamirdir. Özne cümlenin temel ögesi olup "kim", "ne" sorularından birine yanıt verir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. İlgi eki olan "-ki" bir adın yerine geçerse ilgi adılı olur. Kelimeye bitişik yazılır.

Tamlayan ekinden (-ın) sonra getirilir. "E" seçeneğinde yer alan bizimki sözcüğü ilgi adılıdır.

"B, D" seçenekleri bağlaç

"A, C" seçenekleri sıfat yapan ki

CEVAP: E

6. Dönüşlülük zamiri "kendi" sözcüğü ile yapılır.

Kişi zamiri kabul edilir.

Özneyi pekiştirme görevinde kullanılabilir.

"D" seçeneğinde dönüşlülük zamiri kullanılmıştır.

CEVAP: D

7.

"Hangi" anlamına gelirse sıfat	Ne gün yurduna geleceksin?
"Niçin" anlamına gelirse zarf	Ne gülüyorsun?
İsmin yerini veya çekim eki almışsa zamir	Pazardan ne aldın?

"C" seçeneğinde ismin yerini tuttuğu için soru zamiridir.

CEVAP: C

8. İyelik zamiri tamlanan eki demektir. "salonunda, durumunda" sözcüğünde iyelik zamiri vardır. İyelik zamirleri ek hâlinde zamirler başlığı altında yer almaktadır.

CEVAP: C

9. İşaret zamirleri varlıkların yerini işaret yoluyla, göstererek tutan zamirlerdir.

"B" seçeneğinde "bunlar" sözcüğü işaret zamiridir. Diğer şıklardaki öteki, bu, o sözcüğü işaret sıfatıdır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. "Böyle, şöyle, öyle" sözcükleri iyelik eki alarak zamir olabilir.

A seçeneğinde böyleleri sözcüğü zamirdir.

B seçeneğinde böyle C seçeneğinde öyle günler sözcüğü işaret sıfatıdır.

D ve E seçeneğindeki böyle sözcüğü zarftır.

CEVAP: A

11. Kişi zamirleri; "ben, sen, o, biz, siz, onlar" dır. "Kendi" dönüşlülükzamiride kişi zamiri kabul edilir. "C" seçeneğinde yer alan Sözcük bu şekilde oluşmuştur. "A" seçeneğindeki kapının kolu bir isim tamlaması ama zamir değildir.

CEVAP: C

12. Belgisiz sözcük iyelik eki alarak bir ismin yerini turmuşsa belgisiz zamir olur.

"E" şıkkında geçen "şey" sözcüğü kesinlikle belgisiz zamir'dir. "Şey" sözcüğü isim olarak geçen kaynaklar kesinlikle yanlıştır. A, B, C ve D seçenekleri belgisiz sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

1. **Aşağıdakilerden hangisinde "ki" yerine bir ad getirilebilir?**

   A) Evdeki hesap çarşıya uymadı.

   B) Sendeki inat keçide yoktu.

   C) Soldaki ev kiraya verildi.

   D) Şiirin teması ile hikâyeninki aynı olabilir.

   E) Oradaki sahil kasabasında yaşıyordu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem tamlayan hem de tamlananı zamirden oluşmuş bir isim tamlaması vardır?**

   A) Çocukların bazıları sınavı kazanamadı.

   B) Yazın buranın havası çok sıcak olur.

   C) Bunların hiçbiri Zigana dağlarında yediğim sütlacın yerini tutmaz.

   D) Tatile gelenlerin çoğu çok güzel eğlendi.

   E) Sana az önce kim telefon etti?

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlülük zamiri vardır?**

   A) Düldül Dağı gün batımında çok güzel oluyordu.

   B) Teneke üzerine yazdığım bir yazıda dil konusunun önemine vurgu yaptım.

   C) Bu işi ben kendim yaptım.

   D) Yalnızlıklar denizinde savrulan bir gemiydim.

   E) Dut mevsiminde her yer huzur kokardı.

4. İşaret bildiren sıfatlar, çekim eki aldıklarında adıla dönüşür.

   Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?

   A) Şu değirmende buğdayları öğüttük.

   B) Bazı ağaçlar EXPO'da sergilenmek üzere özenle korunuyor.

   C) Böyle bir üniversiteye gitmek için çok çalışmalısın.

   D) Bunlar dedemden bana kalan mirastı.

   E) Şu dağların dili olsa konuşsa.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir adılla (zamir) sağlanmıştır?**

   A) Neden beni bunca yıl aramadın?

   B) Sana nasıl bir ev almalıyız?

   C) Sana olan aşkını söyledi mi?

   D) Bunca olaya hangi takım dayanabilir?

   E) Bugüne kadar hangimizden sana bir kötülük geldi?

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir kullanılmıştır?**

   A) İnsan, öğrenmeyi bıraktığı gün yaşlanmaya başlar.

   B) Allah'ım, bana kitap dolu bir evle çiçek dolu bir bahçe nasip et!

   C) Somali'nin zengin tarihi ile beraber coğrafi zenginlikleri de hayli dikkat çekici.

   D) Ön yargı, insanın koruma içgüdüsüyle hareket etmesini sağlayan bakış açısı gibidir.

   E) Eğitimin kökleri acı ama meyvesi tatlıdır.

7. Aşağıdakilerden hangisinde adıla yer verilmemiştir?

A) Sana her yer gül bahçesi.
B) Kendim ettim kendim buldum.
C) Bir şey söylemek isterdim.
D) Kaçı bugün pikniğe geldi.
E) İşte gidiyorum çeşmi siyahım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "o" sözcüğü kişi zamiri olarak kullanılmıştır?

A) Biz o meyveyi sevmiyoruz.
B) Onu toprağa dikmek için yola çıktım.
C) O bu ayın en güzel sinemasıydı.
D) O kalem çok güzel yazıyor.
E) O her daim balık tutmayı severdi.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde zamirler bir arada kullanılmıştır?

A) Bana olan hayranlığını sana anlattı mı?
B) Biz geçen gün Diyadin'de birkaçıyla görüştük.
C) Bunun gibi olaylar, bakış açışını iyi yansıtmıyor.
D) İş güvenliği hakkında eğitim seminere bazılarına verildi.
E) Onlar şehir şehir gezerek yeni yerler keşfetti.

10. Sakın bir söz söyleme... Yüzüme bakma sakın!
Sesini duyan olur, sana göz koyan olur.
Düşmanımdır seni kim bulursa cana yakın,
Anan bile okşarsa benim bağrım kan olur...

Bu dizede aşağıdakilerin hangisinin örneği vardır?

A) Şahıs zamiri
B) Tamlananı işaret zamiri olan isim tamlaması
C) İşaret zamiri
D) Belgisiz zamir
E) İlgi zamiri

YARGI YAYINEVİ

11. Aşağıdakilerden hangisinde "kendi" sözcüğü öznenin anlamını pekiştirmiştir?

A) Deriner Barajındaki projede sen kendin tek çalışacaksın.
B) Bu aralar kendinden bile korkar olmuştu.
C) Kendimi bildim bileli şiir yazıyorum.
D) Bu turnuvada karşı takım kendine çok güveniyor.
E) Kendinden hiç söz etmedi.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı, zamirle sağlanmıştır?

A) Beni arayanın kim olduğunu nasıl öğrendin?
B) Bizi geçen gün niçin geç aradın?
C) Daha önce bizi neden aramış?
D) O da bizimle gelecek mi?
E) Bizi telefonla arayan kimmiş?

Sözcük Türleri: Zamirler

1. Soruda ilgi zamiri olan "-ki" sorulmuştur.

İlgi zamiri "neyinki", "kiminki" sorularından birine yanıt olur.

"D" seçeneğinde "hikâyeninki" sözcüğü ilgi adılıdır. Diğer şıklarda geçen "ki" sıfat yapan "ki"

CEVAP: D

2. C seçeneğinde yer alan" bunların hiçbiri" hem tamlayanı hem tamlananı zamir olmuş biri belirtili isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlaması tamlayan ve tamlanan eklerini almak zorundadır. Meşhur örneğimiz "kapının kolu" unutmayalım.

CEVAP: C

3. C seçeneğinde yer alan kendi dönüşlülük zamiri özneyi pekiştirme görevinde kullanılmıştır. Anlatım bozukluğu yoktur. Dönüşlülük zamiri aynı zamanda kişi zamiri olarak kabul edilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. D seçeneğindeki "bu" işaret zamiri üzerine çekim eki gelerek "bunlar" yapılmıştır. Diğer şıklardaki işaret bildiren sözcükler "hangi" sorusuna cevap veren işaret sıfatıdır.

CEVAP: D

5. A seçeneğinde neden sözcüğü niçin anlamına geldiği için soru zarfı, B seçeneğinde nasıl sözcüğü soru sıfatı, C seçeneğinde soru anlamı mi soru ekiyle, D seçeneğinde soru sıfatı ile sağlanmıştır.

E seçeneğinde "hangimiz" sözcüğü bir adın yerini tuttuğu için soru adılıdır.

CEVAP: E

6. Kişi, dönüşlülük, gösterme, soru ve belirsizlik kavramları vererek varlıkların yerini tutan söz, adıl: B seçeneğinde "bana" sözcüğü yönelme hâl eki almış bir kişi zamiridir.

CEVAP: B

7. A seçeneğinde kişi zamiri, B seçeneğinde kendi dönüşlülük zamiri C seçeneğinde şey sözcüğü belgisiz zamir D seçeneğinde kaçı soru zamiri

"E" seçeneğinde "işte" sözcüğü "işaret zarfı"

CEVAP: E

8. A ve D seçeneği insan dışındaki bir varlığın yerini tuttuğu için işaret zamiri

B ve C seçeneği isme yönelik olduğu için işaret sıfatıdır.

E seçeneği bir insan adının yerini tuttuğu için "kişi zamiridir."

CEVAP: E

9. A seçeneğinde sana ve bana sözcüğü kişi zamiridir.

B seçeneğinde biz kişi zamiri, birkaçı işaret zamiri.

C seçeneğinde bunun İşaret zamiri

D seçeneğinde bazılarına belgisiz zamir

E seçeneğinde onlar kişi zamiri olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Zamirler İsim olmadığı hâlde isim gibi kullanılan veya ismin yerini tutan sözcüklerdir.

A seçeneğinde yer alan şahıs (kişi zamiri) sana, seni ve benim sözcükleridir.

CEVAP: A

11. Cümleyi ögelerine ayırırken önce yüklem bulunur sonra özne ve diğer ögeler.

A seçeneğinde sen kendin sözcüğü öznenin anlamını pekiştirmiştir.

B seçeneğinde nesneyi pekiştirmiş

C seçeneğinde zarf tümleci

D ve E seçeneğinde dolaylı tümleci pekiştirmiştir.

CEVAP: A

12. A, B, C seçeneklerinde soru anlamı "zarfla", D seçeneğinde "edat", E seçeneğinde "zamir" ile sağlanmıştır.

CEVAP: E

3

Sözcük Türleri: Zamirler

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kendi" zamiri pekiştirme göreviyle kullanılmıştır?

A) Kendini ne sandın sen?

B) Böyle konularda kendisinden değerli görüşlerini isterdik.

C) Bana gelen bu problemleri kendisi halletsin.

D) Bütün odayı ben kendim temizledim.

E) Seninle gelmeyi kendisi istedi.

2. Aşağıdaki dizelerden hangisinde zamir <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Benim doğduğum köylerde
Ceviz ağaçları yoktu

B) Zindanda dakika farksızdır aydan
Karıştır çayını zaman erisin

C) Kendi kendine çalan bir davul zurna
Sesini duyunca kendi kendine güreşmeye başlayan

D) Sana gitme demeyeceğim
Ama gitme Lavinia

E) Sanma bu tekerlek kalır tümsekte!
Yarın, elbet bizim, elbet bizimdir!

3. Zamirler, varlıkların yerini tutan sözcüklerdir.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi zamir olarak <u>kullanılamaz</u>?

A) Ne B) Kendi C) Ben D) Nasıl E) Onlar

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgi zamiri kullanılmıştır?

A) Sanki bir gün gelip gideceksin.

B) Sokaktaki çocuklar her gün maç yapmaya buraya geliyordu.

C) Bu işlerden ne var ki sadece o anlardı.

D) Kara deliklerin nasıl oluştuğunu tartıştılar.

E) Sizinki bu gece Çorum'a gidecekmiş.

YARGI YAYINEVİ

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adıl ek eylem alarak yüklem görevini üstlenmiştir?

A) Her şeyi bir anda halletmek isteyenler mutlaka bir tarafı eksik bırakır.

B) Yalnızlığın içinde düşüncelere dalan bir periydi.

C) Türk edebiyatında önemli yazarları büyük bir istekle okudum.

D) Romanın dili şiire göre daha ağırdı.

E) Sendin beni bu duruma düşürmeye çalışan.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "o" sözcüğü farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) O ev diğerlerinden çok daha güzel bir renge sahipti.

B) Dün gördüğüm o elbiseyi hemen satmışlar.

C) Dünkü toplantıda o proje üzerine tartıştılar.

D) Sana aldığım o elbise hangi renkti.

E) O huzurevine gelerek insanları mutlu etmişti.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zamirine yer verilmemiştir?**

A) Manavdan bana ne aldın?
B) Ne gün yurdunun kıymetini anlayacaksın?
C) Gürültünün nereden geldiğini anlamaya çalışıyoruz.
D) Gönlüm hep seni arıyor neredesin sen?
E) Nereye doğru gidiyorsun?

8. Soru zamirleri İsim tamlamalarında tamlayan ve tamlanan görevi ile kullanılabilirler.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım vardır?

A) Ne ağlarsın benim güzel gözlüm?
B) Nerenin eriği meşhurdur?
C) Hangi çılgın bana bu teklifi yaptı?
D) Ne tarafa doğru yolculuk yapacaksınız?
E) Seninki sevda değil de nedir?

9. Belgisiz zamirler isim tamlamasında hem tamlayan hem de tamlanan olabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlananı belgisiz zamir olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?

A) Öğretmenlerin pek çoğu kendini tüketerek başkasına ışık verir.
B) Eserlerinde kurguya sürekli önem veren biriydi.
C) Burada hangi temayı anlatmak istediniz?
D) Bu şehirde birçok aşk yalan oldu.
E) Eleştirmenler, eleştiri yaparken kişinin şahsını hedef göstermez.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gösterme zamirine yer verilmemiştir?**

A) Bu bana nenemden emanet kaldı.
B) Onu ütüleyip dolaba kaldırdı.
C) Ötekini de iyice didik didik ettim.
D) Şunlar neden kanepenin üzerinde duruyor?
E) Böyle aşklar filmlerde olur sanmıştım.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yönelme hâl ekini alan bir sözcük ünlü değişimine uğrayarak kişi zamiri olmuştur?**

A) Bu adama artık bize sıkıntı çıkarıyor.
B) Yürüdüğün yollarda çiçekler açsın.
C) Bu satırları okuyan gözleriniz kazanmanıza vesile olsun.
D) Düzyazıdaki sadelik anlayışı kaybolmaya başlamıştı.
E) Benim sana olan öfkem saman alevi gibidir.

12. Adların yerini tutan sözcüklere zamir denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir kullanılmamıştır?

A) Bütün bunlar sen gittikten sonra yaşandı.
B) Kendi dünyasında yaşadıklarını özümsedi.
C) Hiçbir insan, okumamak istemez.
D) Yaşadıklarıyla örnek bir şairdir o.
E) Seni görmek demek aşk demek.

Sözcük Türleri: Zamirler

1. Kendi dönüşlülük zamiri anlatım bozukluğu özneyi pekiştirme görevinde kullanıldığında anlatım bozukluğu oluşmaz. D seçeneğindeki "Bütün odayı ben kendim temizledim." İfadesini bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: D

2. Zamirler isim olmadığı hâlde isim gibi kullanılan veya ismin yerini tutan sözcüklerdir. Zamirler, isim gibi kullanıldıkları için isimlerin aldıkları ekleri yani durum ekleri, çoğul eki, tamlayan eki, iyelik ekleri, ek fiil gibi ekleri alır. A'da "ben" "kişi zamiri", C'de "kendi" "dönüşlülük zamiri", D'de "sana" "kişi zamiri", E'de "bizim" "kişi zamiri" olarak kullanılmıştır. B seçeneğinde herhangi bir zamir yoktur.

CEVAP: B

3. A seçeneği soru zamiri olarak kullanılabilir.

B seçeneği her zaman dönüşlülük zamiridir.

C seçeneği her zaman kişi zamiridir.

E seçeneği kişi ya da işaret zamiri olarak kullanılabilir.

D seçeneğinde verilen "nasıl" sözcüğü zamir olarak kullanılamaz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Bir isim tamlamasında düşen tamlananın yerini tutan ve tamlayana bitişik olarak yazılan "-ki" ekidir. Aitlik bildirir. İsmin yerine kullanılır. Daima bitişik yazılır. **E seçeneğinde** "sizinki" sözcüğü ilgi eki görevindedir.

CEVAP: E

5. E seçeneğindeki "sen" kişi zamirine ek fiil eki gelerek devrik cümle yapılmıştır "sendin" bir cümlenin yüklemi isimse kesinlikle ek fiil almıştır.

CEVAP: E

6. "o" sözcüğü kişi zamiri, işaret zamiri ya da işaret sıfatı olabilir. "O" sözcüğü "hangi" sorusuna yanıt verirse işaret sıfatı, bir insan adının yerini tutarsa kişi zamiri, insan dışı bir varlığın yerini tutarsa işaret zamiri olur. A, B, C ve D seçeneği işaret sıfatı, E kişi zamiri görevindedir.

CEVAP: E

7. Soru zamirleri isimlerin yerlerini soru yoluyla tutan kelimelerdir. B seçeneğinde "ne" sözcüğü "hangi" anlamına geldiği için soru sıfatı görevindedir. Diğer seçeneklerde soru zamiri görevi vardır.

CEVAP: B

8. İsimlerin yerini soru şeklinde temsil eden, onların soru şeklindeki karşılıkları olan, onları soru hâlinde ifade eden kelimelerdir. Bu bilgiler kapsamında B seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: B

9. Belgisiz zamirler birden fazla ismin yerini tutan ya da hangi ismin yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirlerdir. A seçeneğinde "pek çoğu" ifadesi belgisiz zamir görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Gösterme zamiri işaret zamirinin diğer adıdır. ÖSYM diğer isimleri kullanmayı sever. A seçeneğinde "bu", B seçeneğinde "onu", C seçeneğinde "ötekini", D seçeneğinde "şunlar" sözcükleri gösterme zamiri olarak kullanılmıştır. E seçeneğindeki "böyle aşklar" ifadesi işaret sıfatı görevindedir.

CEVAP: E

11. Yönelme hâl eki **"-a /-e"** ekiyle yapılır. İsmin "-e hâli" de denilir. Türkçede ünlü değişimi iki tanedir "bana", "sana" sözcükleridir. Bu bilgiler ışığında sorulan sorunun cevabı E seçeneğinde yer alan "sana" sözcüğüdür.

CEVAP: E

12. A seçeneğinde "bütün,sen", B seçeneğinde "kendi", D seçeneğinde "o", E seçeneğinde "seni" sözcüğü zamir görevindedir. C seçeneğinde herhangi bir zamir örneğine rastlanmamıştır.

CEVAP: C

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-yön belirteci vardır?**

   A) Şehrin gürültüsünden kurtulmak için doğaya kaçtım.

   B) Usulca içeriye girin, sonra kimseye görünmeden gidin.

   C) Öteye beriye iyice baktım ama aradığım mektubu bulamadım.

   D) Biraz geri gelip arabayı park edeyim derken çocuğa çarptım.

   E) Dilay, aşağı sokağın en iyi satranç oynayan çocuğuydu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yukarı" sözcüğü zarf belirteci olarak kullanılmıştır?**

   A) Mahallenin yukarısında görüldü.

   B) Onun aşağıda neler yaptığını bilmiyoruz?

   C) O da yukarı gelsin, yoksa ben gitmem.

   D) Yukarı katta oturan komşum çok ses yapıyor.

   E) Sen beriye doğru yavaşça gel.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zarf, sıfatı derecelendirmiştir?**

   A) Dünya nüfusunun yaklaşık yüzde ellisi günde bir kahve içiyor.

   B) Dilimizi gerçekten korumalıyız.

   C) Yazar bu eserinde bu soruna dikkat çekiyor.

   D) Şanlıurfa'da en eski yapılardan biri bulunuyor.

   E) "Yaban" yıllardır herkesin severek okuduğu bir kitaptı.

YARGI YAYINEVİ

4. I. Güzelim Hatay çarşıları, rengârenk görünüme sahipti.

   II. Eski arabasını çok iyi bir fiyata sattırtmış.

   III. Kar çisil çisil üzerime yağar.

   IV. Aşağı katta oturmayı planladık.

   V. O çay ağır akar, yorgun mu bilmem.

   Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak verilenlerden hangisi yanlıştır?

   A) I. cümlede, isim tamlamasını niteleyen sıfat kullanılmıştır.

   B) II. cümlenin, yüklemi "t" eki alarak ettirgen çatılı fiil olmuştur.

   C) III. cümlede, yüklemi durum bakımından belirten bir söz vardır.

   D) IV. cümlede, yer-yön zarfı kullanılmıştır.

   E) V. cümlede, altı çizili sözcük türemiştir.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde zaman belirteci ek eylem alarak yüklem olmuştur?**

   A) Tren garına geldiklerinde zaman çok erkendi.

   B) Bu nasıl bir derttir, dermanı yoktur.

   C) Kadıköy'e doğru yola çıktık.

   D) Sen ne zaman bize uğradın.

   E) Neden küçülüyor insan bazen.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isim tamlaması zaman zarfı görevindedir?**

   A) Zamanımın çoğunu evde kitap okuyup bir şeyler karalayarak geçiriyorum.

   B) Çocukken sokağımızdan her hafta geçen pamuk şekerciyi heyecanla beklerdik.

   C) Yağız, akşamın belli bir saatinde mutlaka kitap okumamızı isterdi.

   D) Dünün pişmanlığıyla oyalanmayı bırakıp geleceğe dönmeliyiz yüzümüzü.

   E) Her akşam sofranızda çeşit çeşit yemek olmasa da bol bol muhabbet olmalı.

7. Aşağıdakilerden hangisinde soru anlamı bir belirteçle sağlanmıştır?

A) Bayram tatilinde ne gün bizim köye uğrayacaksınız?

B) Yaşar Kemal, size göre nasıl bir yazardı?

C) Beni bunca yıl sonra düşman gibi mi gördün?

D) Hangi düğün daha güzeldi?

E) Bu yıl ilk defa yapılan elma festivalinde niçin şiir okumadın?

8. "Çok" sözcüğü hangisinde sıfatı etkilemiştir?

A) Sarma yapmayı çok severdi.

B) Bugünlerde çok duyulan ünlü bir sanatçıydı.

C) Doğu Ekspres için bilet bulamayınca çok üzüldü.

D) Bizi en çok etkileyen kitap "körlük" romanıydı.

E) Paris'te yapılan resim yarışmasında çok yetenekli ressamlar ortaya çıktı.

9. Aşağıdakilerden hangisinde "yalnız" sözcüğü zarf olarak kullanılmıştır?

A) Bu işi hemen bitiririm, yalnız yarın gelebilirim.

B) Seninle gelirim yalnız ben bir şey istemiyorum.

C) Sen onu yalnız bırakıp gitmezsin.

D) Bu işi yalnız o yapabilir.

E) Bu gece dağ başı kadar yalnızım.

YARGI YANINEVİ

10. Aşağıdakilerden hangisinde kesinlik zarfı vardır?

A) Marangozluk, ağaç işleme zanaatıdır.

B) Ağacın doğal hâliyle ya da makinelerce işlenmiş hâliyle alınıp, kesme, biçme, zımparalama gibi işlemlerden geçirilerek nesnelerin ortaya çıkartılması işidir.

C) Mutlaka kaybolan meslekler arasına girmesini engellemeliyiz.

D) Marangozlar ağaç işleri fabrikalarında ve atölyelerde görev yaparlar.

E) Çalışma ortamı talaş tozları, cila kokusu ile yüklü ve oldukça gürültülüdür.

11. Şimdi gözlerime ağlamayı öğrettim
Ki bu yaşlar utangaç boynunun kolyesi olsun.

Yukarıda altı çizili sözcüğün görevi nedir?

A) Zaman zarfı

B) Olasılık zarfı

C) Durum zarfı

D) Yer yön zarfı

E) Soru zarfı

12. Aşağıdakilerden hangisinde "daha" sözcüğü diğerlerinden farklı kullanılmıştır?

A) Hoca daha sınıfa girmedi.

B) Otobüs daha bizim okula gelmedi

C) Daha bir başarısını göremedik.

D) Daha gün görmemiş bir çoban çocuğuyum.

E) Bu aralar daha iyi görünüyorsun.

Sözcük Türleri: Zarflar

1. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer-yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer-yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur.

D seçeneğinde geri sözcüğü yer- yön zarfıdır.

Yer- yön belirteci çekim eki alırsa ad, sıfat, eylem ve eylemsiyi belirtirse zarf olur.

Aşağı baktı. (zarf)

Aşağıya baktı. (ad)

CEVAP: D

2. C seçeneğinde yukarı sözcüğü yer-yön zarfıdır. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer-yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer-yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur. A B E seçenekleri "isim" D seçeneğinde yer alan "yukarı kat" ifadesi ise sıfattır. Bu örnekler pek çok yerde karşınıza gelecektir.

CEVAP: C

3. "En" sözcüğü en üstünlük belirtecidir. En sözcüğünün eylemlere, sıfatlara ve belirteçlere getirilmesiyle elde edilen belirteçlerdir. D seçeneğinde "en" sözcüğü sıfatı derecelendirmiştir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. A'da "Hatay çarşıları" belirtisiz isim tamlamasını "güzelim" sıfatı nitelemektedir. "Nasıl" sorusuna "güzelim" cevabını alabiliriz. B'de, "sat-tır" sözcüğü ettirgen bir fiildir. Geçişli bir fiil olan "sat" fiiline "tır" ettirgenlik eki getirilmiştir. Daha sonra buna "-t-" eki getirilerek katmerli ettirgen yapılmıştır. C'de durum zarfı sorulmuş. "Yüklemi durum bakımından tamamlayan bir sözcük kullanılmıştır?" diye sorarsa durum zarfını arayınız. DURUM (HÂL) ZARFLARI • Fiilin bildirdiği işin, oluşun, hareketin nasıl yapıldığını, ne durumda olduğunu belirten zarflardır. • Fiile, fiilimsiye yöneltilen "Nasıl?" sorusuna yanıt olur. E'de "yor-gun" sözcüğü isimden isim yapım eki almış türemiş yapılı bir sözcüktür. D'de "aşağı kat" ifadesi sıfattır. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer - yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer - yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur. Yer - yön belirteci çekim eki alırsa ad sıfat, eylem ve eylemsiyi belirtirse zarf olur. • Aşağı baktı (zarf) • Aşağıya baktı (ad) • Yukarı çıktı (zarf) • Yukarıya çıktı (ad) • Yukarı kat (sıfat)

CEVAP: D

5. A seçeneğinde "erken idi" ifadesi ek fiil alarak zaman belirteci görevinde kullanılmıştır. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hâle getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: A

6. Fiillerde eylemlerin ya da hareketlerin ne zaman yapıldığının belirlenmesinde kullanılan kelime ya da kelime grupları zarf olarak isimlendirilmektedir. Bugün, yarın, akşam, gece, kışın, şimdilik, hala, henüz, bazen, derhal gibi kelimeler cümle içerisinde zaman zarfı olarak kullanılabilmektedir. Zaman zarflarının bulunabilmesi için fiillere ne zaman sorusunun sorulması gerekmektedir. Akşamın belli saati ifadesi isim tamlaması olup "akşam" sözcüğü zaman zarfı görevi üstlenmiştir.

CEVAP: C

7. A) Bayram tatilinde ne gün bizim köye uğrayacaksınız? (Sıfat)

B) Yaşar kemal, size göre nasıl bir yazardı? (sıfat)

C) Beni bunca yıl sonra düşman gibi mi gördün? (edat)

D) Hangi düğün daha güzeldi? (sıfat)

E) Bu yıl ilk defa yapılan elma festivalinde niçin şiir okumadın? (zarf)

CEVAP: E

8. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

E seçeneğinde çok yetenekli sözcüğünde zarf sıfatı etkilemiştir.

CEVAP: E

9. C seçeneğinde zarf görevinde kullanılmıştır. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

A ve B seçeneğinde ama, fakat anlamına geldiği için bağlaç D seçeneğinde sadece anlamına geldiği için edat E seçeneğinde isim olarak görev yapmaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. Fiillerin ve fiilimsilerin yapılışına kesinlik anlamı katan zarflara verilen isimdir. Başlıca kesinlik zarfları arasında şunlar bulunmaktadır: Elbet, şüphesiz, ne olursa olsun, elbette, mutlaka...

C seçeneğinde yer alan "mutlaka" sözcüğü kesinlik zarfıdır.

CEVAP: C

11. A seçeneğinde bulunan zaman zarfı kullanılmıştır. Eylem ya da eylemsilerin zamanını bildiren zarflardır. Fiile, fiilimsiye yöneltilen "ne zaman?" sorusuna yanıt verir.

CEVAP: A

12. "Daha" sözcüğü zaman zarfı da olabilir, miktar zarfı da. "henüz" anlamına geldiğinde zaman zarfıdır. Diğer durumlarda miktar zarfıdır. "E" seçeneğinde "henüz" anlamına gelmediği için miktar zarfıdır.

CEVAP: E

1. Aşağıdakilerden hangisinde gösterme belirteci kullanılmıştır?

A) Kelime, sözcük ya da söz; tek başına anlamlı, birbirine bağlı bir ya da daha fazla biçim birimden oluşan, ses değeri taşıyan dil birimidir.

B) Şiirlerin atmosferi insanın iç dünyasındaki çalkantıları dışa vuruyor.

C) Bu adam bugünlerde çok dolanıyor.

D) İşte geldim buradayım ben bu işte ustayım.

E) Sinema sektörü gün geçtikçe büyüyordu.

2. En güzel deniz
henüz gidilmemiş olandır
En güzel çocuk:
henüz büyümedi.
En güzel günlerimiz
henüz yaşamadıklarımız
Ve sana söylemek istediğim en güzel söz
henüz söylememiş olduğum sözdür...

Bu dizede altı çizili sözcüğün görevi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) İşaret zamiri B) Miktar zarfı

C) Olasılık zarfı D) Türemiş zarf

E) Soru zarfı

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adıldan türemiş bir sözcük belirteç göreviyle kullanılmıştır?

A) Bu makine ben yokken bensiz çalışmıyor.

B) Çocuklar beni karşılarında görünce çok mutlu oldu.

C) Bugünlerde Sivas'ta vaşaklar boy göstermeye başladı.

D) Herkese bugünlerde iyi davranıyordu.

E) Alışveriş için bu aralar çok mutsuzdum.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdakilerin hangisinde cümlenin anlamını "durum" bakımından tamamlayan bir sözcük vardır?

A) Buna benzer örnekler günümüzde yoktu.

B) Her gün yarım saat uyurdu.

C) Bu makine iyi bakılırsa sessiz çalışır.

D) Sanatçı için zaman önemlidir.

E) Konuklarımızı yarın yemeğe götüreceğiz.

5. Kesinlik ve ihtimal zarfları bir arada kullanılırsa anlatım bozukluğuna sebep olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi yukarıdaki açıklamayı örneklendirir?

A) Sanırım yarın sinemaya gideceğiz.

B) Er geç vatan borcumu ödeyeceğim.

C) Bundan aşağı yukarı tam on yıl önce Pokut Yaylasına gittim.

D) Bazen yazdığım tüm satırlar kayboluyor.

E) Sabahtan beri fidan dikiyoruz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı "belirteçle" sağlanmıştır?

A) Bana kırılmak için neden mi arıyorsun?

B) Pastaneden bana ne aldın?

C) Kafkasör Yaylasına hiç gittin mi?

D) Kura sonuçları ne zaman açıklanacakmış?

E) Ne gün bize geldi?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin yönü belirtilmemiştir?

A) Yağmur yağınca hepimiz dışarı çıktık.

B) Evden dışarıya doğru koştuk.

C) Asansör yukarı çıkmıyormuş.

D) Siz beri gelin.

E) Burası çok sıkıştı, bir adım ileri git.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi zaman yönünden tamamlanmamıştır?

A) O her zaman seni çok üzerdi.

B) O olayı söylediğinde hepimizin gözleri doldu.

C) Bu yazılıda dün anlatılan konu yokmuş.

D) Türkçe öğretmenimiz az önce geldi.

E) Sınavı kazandığında hepimiz mutlu olduk.

9. Aşağıdakilerin hangisinde, pekiştirmeli sözcük zarf göreviyle kullanılmıştır?

A) Kopkoyu çay içmeyi çok seviyordu.

B) Mayıs ayında her yer kıpkırmızı kirazlarla süslenirdi.

C) Gezi sırasında gördüğümüz Sal Yaylası yemyeşil görünüyordu.

D) Kupkuru çöllerden aşarak sana geldim.

E) Sis Dağı Yaylası tertemiz kalplerin olduğu bir yerdi.

YARGI YAYINEVİ

10. Özlemek çok garip bir duygu. Önce ölüyorum sanıyorsun ama ölmediğini biliyorsun.

Bu dizede altı çizili sözcüğün görevi nedir?

A) Türemiş zarf B) Olasılık zarf

C) Basit zarf D) İşaret zarfı

E) Soru zarfı

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması belirteç göreviyle kullanılmıştır?

A) Ege sahillerinde söylenen şiirsel şarkıları her zaman özlüyorum.

B) En tatlı sözler gece vakti dile gelen sözlerdir.

C) Susmak başkasına fırsat vermektir.

D) Benim sessizliğimi anlamayan benim sözlerimi de anlamaz.

E) Tembellik insanı çalışmaktan daha fazla yorar.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikileme tür bakımından ötekilerden farklı kullanılmıştır?

A) Ürkek ürkek bakışları beni meftun etti.

B) Tel tel olmuş kakülleri.

C) Bir bir söndü sevgimin anahtarı

D) Sarı sarı yapraklar sonbaharı haber veriyordu.

E) Koşa koşa gelerek sarıldı.

1. Gösterme zarfı (işaret zarfı) "işte" kelimesiyle yapılır. İşaret zarfının başka örneği yoktur. Zarf eylemi, eylemsiyi, sıfatı, zarfı çeşitli yönlerle tamamlayan sözcüklerdir.

CEVAP: D

2. Miktar zarfı Fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların ya da başka zarfların anlamlarını ölçü yönünden tamamlayan, artıran, azaltan zarflardır.

"en, daha, pek, çok, az, biraz..."

CEVAP: B

3. A seçeneğinde yer alan ben kişi zamirine "sız, siz" yapım eki getirilerek belirteç görevinde kullanılmış. "Ben-siz" Kişilerin adları yerine kullanılan sözcükler kişi zamiri olarak adlandırılır. Bu zamirler; "ben, sen, o, biz, siz, onlar" dır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. Durum yönünden derse durum zarfını soruyor demektir. Durum zarfları nasıl sorusuna yanıt olur. C seçeneğinde "sessiz" sözcüğü durum zarfıdır.

CEVAP: C

5. Bir cümlede çelişkili ifadelerin kullanılması tutarsızlık meydana getirir. Böylece anlatılmak İstenen net olarak verilemez. C seçeneğinde "aşağı yukarı "ihtimal ve kesinlik ifadesi olan "tam" sözcüğü kullanılarak anlatım bozukluğu oluşmuştur.

CEVAP: C

6. Soru anlamı belirteçle sağlanmış sorularında yükleme en yakın olan türü bulmalıyız. D seçeneğinde "ne zaman" sözcüğü soru zarfıdır. A ve C şıkkında soru anlamı "edatla", B seçeneğinde soru anlamı "zamirle", E seçeneğinde soru anlamı "sıfatla" sağlanmıştır.

CEVAP: D

7. Yer-yön belirteci çekim eki alırsa ad, sıfat, eylem ve eylemsiyi belirtirse zarf olur.

B seçeneğinde "isim" görevindedir. Fiilin yerini, yönünü belirtmek için kullanılan kelimeler yer-yön zarfıdır. Fiile sorulan "nereye" sorusu yer-yön zarfını verir. "İçeri, dışarı, aşağı, yukarı, ileri geri, öte, beri..." gibi kelimeler yer-yön zarfı olur.

CEVAP: B

8. Yüklemi zaman yönünden tamamlayan sözcük zaman zarfıdır. C seçeneğinde sınavın yapılacağı zaman belirtilmemiştir. "Dün" zaman zarfı eylemsinin anlamını tamamlamıştır.

CEVAP: C

9. C seçeneğinde "yemyeşil" sözcüğü fiili nitelerken diğerleri ismi nitelemiştir. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. Türemiş zarflar yapım ekiyle veya yapım eki gibi kullanılmış bazı çekim ekleriyle yapılmış zarflardır. "Ön-ce" sözcüğü türemiş zarftır.

CEVAP: A

11. "Gece vakti" belirtisiz isim tamlaması biçiminde oluşmuş bir zaman zarfıdır. Eylem ya da eylemsilerin zamanını bildiren zarflardır. Zaman zarfı fiile, fiilimsiye yöneltilen "ne zaman?" sorusuna yanıt verir. Yüklemi zaman bakımından belirten bir sözcük kullanılmıştır? Diye sorarsa zaman zarfını arayınız.

CEVAP: B

12. A, B, C ve E seçenekleri zarf görevinde kullanılırken D seçeneği ismi nitelediği için "sıfat" görevindedir. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamını değiştirerek daha belirgin hale getiren sözcüklere zarf denir.

CEVAP: D

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük edat değildir?**

   A) Bu göz alabildiğine düzlük, sinsi bir bataklık gibidir.

   B) Bu büyükşehirde ona ilk hitap eden adam olduğu için ona yüreğini açmak ihtiyacını duyuyordu.

   C) Balıkçılıkta para vardır ama dalgıçlık kadar da genç işidir.

   D) Birinden yardım istemekten başka çıkar yol yoktu ve ben yardım isteyeceğime ölmeyi yeğlerdim.

   E) Gelmeleri ile gitmeleri bir oldu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi "üzere" sözcüğü "koşul" anlamında kullanılmıştır?**

   A) Düğün masraflarını karşılamak üzere yola çıktık.

   B) Arkadaşlarla alışveriş yapmak üzere Üsküdar'a gittik.

   C) Sınava girmek üzere yola çıktık.

   D) Sinemaya gitmek üzere evden ayrıldım.

   E) Kalemi geri vermek üzere alabilirsin.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç ya da edat kullanılmamıştır?**

   A) Galiba bir vehme kapılıyorum ve galiba bir hastalık beynimi kemiriyor.

   B) Siz ki beni tanırsınız, niçin böyle düşünüyorsunuz?

   C) Bir kızım daha olsaydı adını Meliha koyardım.

   D) Altı ayı aşkın bir zamandan beri hazırlanıyordu bu yolculuk.

   E) Başvurular eylülün beşine dek yapılmalı.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde edat yüklem görevinde kullanılmıştır?**

   A) Denize bakan geniş pencereli evi vardı.

   B) Bugüne kadar aradığım beyaz atlı prens gibiydin.

   C) Allah dağına göre kış verir.

   D) Yazarın roman olarak daha değerli eserleri gün yüzüne çıktı.

   E) Anadolu'da hangi kasabaya ayak atsanız bir tulûat tiyatrolarından birine rastlarsınız.

5. Ne ikram edebilirim ki bol keseden
   Bu bilekler de hesap soracak,
   Göz yumdum çektikleri eziyete.
   Bilsem ki kimsenin parmağı yok
   Bu sürüp giden işkencede;
   Kılım bile kıpırdamadan bir sabah
   Çekerdim darağacına çekerdim kendimi
   Bilsem ki suç bende!

   Bu dizelerde geçen altı çizili sözcüklerin türü nedir?

   A) Edat B) Ünlem C) Bağlaç D) Sıfat E) Zamir

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla ilgeç kullanılmıştır?**

   A) Ülkemizin batısına uçakla ya da kara yoluyla çok rahat ulaşım sağlayabiliriz.

   B) Araştırmacılar, yüzde elektrik akımı yaratan sinir hücrelerinin nasıl olduğunu çözdü.

   C) Salzburg uluslararası sergi alanında ün yaptı.

   D) Ay tutulması, divan şiirinde değişik bakış açılarıyla anlatılmış.

   E) Lüfer balığı Türkiye'de önemli bir yer tutmaktadır.

YARGI YAYINEVİ

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz ünlem değildir?

A) Sen istersen, hayhay arabayı alabilirsin.

B) Ayol şimdi anladım onun niyetini.

C) Of, şu boğaz manzaralı evin rengine bakın.

D) Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste.

E) İmdat boğuluyorum.

☆☆☆

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem ilgeç hem edat bağlaç bir arada kullanılmıştır?

A) Ticari olarak ilk cikleti 1848 yılında John Curtis evindeki sobanın üstünde üretti ve "state of maine pure spruce gum" adı altında pazarladı.

B) Tükenmez kalem ilk kez 1938 yılında Macar heykeltıraş ve gazeteci Lasalo Biro tarafından bulundu.

C) Bir iki adım atıp yanıma dek geliyor ama sonra geri kaçıyor.

D) Açık söyleyeyim, size birkaç gün için sığındım.

E) Hastanın uykuda olduğunu söylemesi sırf vakit kazanmak içindi.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmamıştır?

A) Kaderde senden ayrı düşmek de varmış

B) Yemek bile yemeden evden dışarı çıktı.

C) Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli.

D) Bu konuda beni yalnız o anlıyor.

E) İllaki bir gün buluşacağız.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat kullanılmamıştır?

A) Beni hatırladıkça için ürpermeyle dolar.

B) Sen uykusuzluk nedir bilir misin?

C) Teknik direktör Ali'yi değil Nedret'i seçti.

D) Sabaha dek yolculuk yaptık.

E) Ya devlet başa ya kuzgun leşe.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğru" sözcüğü edat olarak kullanılmıştır?

A) İki nokta arasından bir doğru geçebilir.

B) Dünyada en kazançlı kişi, doğru insanlarla dost olandır.

C) Doğru söylüyorsun Ali, doğru söylüyorsun ama kazın ayağı öyle değil.

D) Doğru yoldan hiç dönmezdi.

E) Börekçi fırının karşısındaki dört köşe taşlar döşeli, iki yanı ağaçlı yoldan çarşıya doğru yürüyordu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bağlaç" iki özneyi bağlamıştır?

A) Hasan ve İrem'e çok güveniyordu.

B) Evde ve sokakta müzik dinlemeyi çok severdi.

C) Arkadaşını ve kuzenini çok seviyordu.

D) Ankara ve Mersin'de mantar bulmak hobi işidir.

E) Aşk ve dert insanı olgunluk makamına eriştirir.

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

1. Edat, tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında ilişki kuran kelime türü, ilgeç olarak adlandırılır. E seçeneğinde "ile" sözcüğü bağlaç diğerleri edat görevindedir.

CEVAP: E

2. Üzere sözcüğü "amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katar.

E seçeneğinde "üzere" sözcüğü koşul ilişkisi kurmuştur.

A, B, C ve D seçeneklerinde amaç-sonuç ilişkisi kurulmuştur.

CEVAP: E

3. A seçeneğinde "ve" bağlacı, B seçeneğin de "ki" bağlacı, C D seçeneğinde "-den bu yana" anlamına gelen "-den beri" edatı, E seçeneğinde "e dek" edatı yer almaktadır. C seçeneğinde "daha" sözcüğü zarftır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. B seçeneğinde gibi edatı yüklem görevinde kullanılmıştır. Edat tek başına anlamı olmayan, birlikte kullanıldığı söze anlam ilgisi kuran sözcüklerdir.

- Edatlar, sonuna geldiği sözle birlikte edat öbeği oluşturur.
- Edat öbekler, cümlede sıfat ya da zarf görevi üstlenirler.

CEVAP: B

5. Şiirde verilen altı çizili sözcükler bağlaç olarak kullanılmıştır. Şunu asla unutma! Fiillere gelen "ki" ayrı yazılır ve ayrı olan "ki" her zaman bağlaçtır. Bağlaçları köprü gibi düşünebilirsiniz. Nasıl köprünün bağlama unsuru varsa bağlaçlar da öyledir.

CEVAP: C

6. A seçeneğinde verine" ülkemizin batısına uçakla ya da kara yoluyla çok rahat ulaşım sağlayabiliriz."

İfadesinde "uçakla" ve "karayla" sözcükleri edat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

7. Bazı ünlemler cümlede isim çekim eki alarak ünlem olma özelliğini yitirir. Bu durumda isimleşir. "Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste." İfadesinde "ah" sözcüğü ünlem değerini kaybederek isimleşmiştir.

CEVAP: D

8. A ve B seçeneğinde sadece "ve" bağlacı D ve E seçeneğinde sadece "için" edatı kullanılmıştır. C seçeneğinde "a dek" edat, "ama" bağlaç görevindedir.

CEVAP: C

9. D seçeneğinde "yalnız" sözcüğü sadece anlamına geldiği için edat. A seçeneğinde "de", B seçeneğinde "bile", C seçeneğinde "ya...ya", E seçeneğinde "illaki" sözcükleri bağlaç görevinde kullanılmıştır. "Fakat" anlamına gelen bütün sözcükler bağlaç kabul edildiğini unutmayalım.

CEVAP: D

10. E seçeneğinde geçen "ya.. ya" bir bağlaçtır. A seçeneğinde "için", B seçeneğinde "mi", C seçeneğinde "değil", D seçeneğinde "a dek" sözcüğü edat olarak kullanılmıştır. Tekrarlı bağlaçlar arasına hiçbir noktalama işareti gelmediğini de unutmayalım.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

11. "Doğru" sözcüğü birçok görevde kullanılabilen bir sözcüktür.

Her zaman edat olarak kullanılmaz; sıfat, zarf ve isim görevlerinde de kullanılır.

"Doğru" sözcüğü kendisinden önceki sözcüğe "-e,a" yaklaşma durum ekiyle bağlanırsa edat, ismi belirtirse sıfat, fiili belirtirse zarf, ek alırsa ya da bir varlığı karşılarsa isim olur.

Bu bağlamda E seçeneğindeki "a doğru" ifadesi edat görevindedir.

A'da "isim", B'de "sıfat", C'de "zarf", D'de "sıfat" görevindedir.

CEVAP: E

12. E seçeneğinde "aşk ve dert insanı olgunluk makamına eriştirir." cümlesinde aşk ve dert özne görevinde kullanılmıştır. Cümlenin temel ögesi olan özne "kim" ve "ne" sorularından birine yanıt olur.

CEVAP: E

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

2

1. I. Evlilik yıl dönümünde eşi için hediyeler almıştı. (özgüleme)

II. Küçük kızın kalbi bir serçe gibi pır pır atıyordu. (benzetme)

III. Bu minval üzere yedi ay kadar geçti, geçmedi. (süre belirten bir söz)

IV. Daha önce belirtildiği üzere. (gibi)

V. Seni unutmak için terk ettim kendimi. (nedeniyle)

Numaralanmış örneklerin hangisinde edatın cümleye kattığı anlam ayraç içinde yanlış verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. O, şiirin bilgiyle çok da bir alışverişi olmadığı kanaatindedir. - - - - bilgiye dayanmayan bir şiir yazmak da işine gelmez.

II. Tahsilini Kadıköy'de tamamlamayı - - - - bu kadar çok istiyorsun, işte sana iyi bir fırsat.

III. Sözün duygusal değil mantıklı olanını tercih ettiğini söylerdi her fırsatta - - - - kalpten gelmeyen bir sözün etkisi suya yazılan yazı gibidir.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki bağlaçlardan hangileri getirilmelidir?

A) ne var ki - hâlbuki - mademki

B) ne yazık ki - illaki - lakin

C) mademki - oysaki - çünkü

D) zira - ne var ki - hâlbuki

E) ama - mademki - ne var ki

3. Ünlemler yapım eki alarak ünlem olmaktan çıkıp cümlede farklı görevlerde kullanılabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapım eki alan ünlem sıfat olarak kullanılmıştır?

A) Ahın vahın zamanı değil, okumak lazım.

B) Şurada oflayan bir adam var; git, bu adresi ona teslim et.

C) Mazlumun ahını almaktan korkuyorum.

D) Aman diyene kılıç kalkmaz.

E) Eyvah, deyip hızla yürümeye başladı.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde "gibi" sözcüğü olasılık anlamında kullanılmıştır?**

A) Cennet gibi bir yerdir vatanımız.

B) Yemeği yediği gibi kaçtı.

C) Birazdan yağmur yağacak gibi.

D) Arabayı babasından aldığı gibi gitti.

E) Onun demir gibi bileği vardı.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde pişmanlık anlamına gelen bir ünlem kullanılmıştır?**

A) Aaa, siz bize mi geldiniz?

B) Ah o kadrini bilmediğim günler!

C) Ey aşk! Bir gün benim de kapıma uğrar mısınız.

D) Eee, bu yaptıkların yetti artık!

E) Hah, şimdi oldu!

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Size gelirim ama yemek yaparsanız.

B) Her kitabın sonuna not düşer ve onu ezberler.

C) Maddi durumu iyiyse dışarı çıkabilir.

D) Sen ders çalış, o ise kitap okusun.

E) Ya beni de götür ya da sen de gitme.

YARGI YAYINEVİ

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" bağlaç olarak kullanılmıştır?

A) Sizdeki yürek daha önce hiç kimsede olmadı.

B) Sizinki yine yaramazlık peşindeydi.

C) Trendeki yolcular büyük bir korkuyla kaçıştı.

D) Bir şeyleri bilmek için illaki okumamız gerekir.

E) Onunki bence daha güzel yapılmış bir pastaydı.

8. Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de güzeldi,
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

Yukarıdaki dizede altı çizili sözcüğün türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bağlaç B) Edat C) Ünlem
D) Zamir E) Zarf

9. Edatlar, ad soylu diğer sözcükler gibi ek-eylem alarak yüklem görevinde kullanılabilir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu duruma örnek bir kullanım vardır?

A) Gökler rüzgâr gibi şehri örtüyordu.

B) Komşular etrafımda dost gibidir.

C) Alsa buz gibi taşlar bizi bu karanlıktan.

D) Vazgeç, dili bir kör bıçak gibi kullanmaktan.

E) Alışılmış kıyılardan geçer her vakit.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat da bağlaç da yoktur?

A) Yolcuklar hep başka yere doğru yapılır.

B) Aşk ve yalan bir arada bulunmaması gerekir.

C) Her çöl fırtınası gibi acımasızdı.

D) Sabırlı olmasından dolayı çok cefa çekmedi ve ağlamadı.

E) Gözlerinden akan her gözyaşına mendil oldu.

YARGI YAYINEVİ

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "için" edatı cümleye "nedensellik" anlamı katmıştır?

A) Seni görmek için Ordu'dan buraya gelmiş.

B) Tiyatronun kurgusu iyi olduğu için eser çok tuttu.

C) Oraya gelmek için yola koyuldum.

D) Trene binmek için hazırlığını yapıyor.

E) Bize varmak için yolunu değiştirmiş.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "göre" edatı ötekilerden farklı bir anlam katmıştır?

A) Markette kendisine göre abur cubur vardı.

B) Söylediğine göre geçen yıl tatile Marmaris'e gitmiş.

C) Size göre aşk laftan ibaret.

D) Bana göre hayatın anlamı.

E) Kafasına göre takılmayı seviyordu.

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

1. Edat, tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında ilişki kuran kelime türü, ilgeç olarak adlandırılır. E seçeneğinde "için" sözcüğü cümleye "amacıyla" anlamı katmıştır.

CEVAP: E

2. Cümle içinde birden çok sözcüğü, kelime grubunu veya cümleleri birbirine bağlayan sözcüklere bağlaç denir. Bu bağlamda boşluklara gelmesi gereken seçenek E olacaktır.

CEVAP: E

3. B seçeneğinde "of" ünlemine "la" yapım eki getirilerek sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. A ve E seçeneğinde "benzetme" ilgisi kurarken, B ve D seçeneğinde "hemen, tam o sırada" anlamını vermiştir. C seçeneğinde "olasılık" anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: C

5. Ünlem ya da nidâ; sevinç, üzüntü, kızgınlık, korku, şaşkınlık gibi duyguları belirten; tabiat seslerini yansıtan veya bir kimseye seslenmek için kullanılan sözcük türüdür. B seçeneğinde "ah" sözcüğü "pişmanlık anlamı vermiştir.

CEVAP: B

6. A seçeneğinde "ama", B seçeneğinde "ve", D seçeneğinde "ise", E seçeneğinde "ya ...ya" sözcükleri bağlaç olarak kullanılmıştır. C seçeneğinde "ise" sözcüğü ek fiil görevinde kullanılmıştır. "İse" sözcüğü karşılaştırma anlamı verirse "bağlaç" görevinde kullanılır.

CEVAP: C

7. A ve C seçeneğinde "sıfat yapan ki", B ve E seçeneğinde "ilgi eki ki" olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde kalıplaşmış olduğu için istisna bitişik yazılan "ki" olarak karşımıza çıkar. (SİMBOHÇAM) dersem hatırlarsınız. Sanki, illaki, mademki, belki, oysaki, hâlbuki, çünkü, meğerki.

CEVAP: D

8. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi katan sözcük türüdür. Dizede "gibi" sözcüğü edat (ilgeç) olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

9. B seçeneğinde" gibi" edatı yüklem görevinde kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum söz konusu değildir. Yüklem cümlenin temel ögelerinden biridir.

CEVAP: B

YARGI

YAYINEVİ

10. A seçeneğinde "e doğru" B seçeneğinde "ve" C seçeneğinde "gibi" D seçeneğinde "ve" görevinde kullanılmıştır. E seçeneğinde edat ya da bağlaç yoktur.

CEVAP: E

11. A, C, D ve E seçeneklerinde "amaç-sonuç", B seçeneğinde "neden-sonuç" ilişkisinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

12. A, C, D ve E seçeneklerinde "uygunluk" anlamı varken B seçeneğinde böyle bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: B

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

3

1. **Aşağıdakilerden hangisinde "başka" sözcüğü edat olarak kullanılmıştır?**

   A) Gökyüzünün başka rengi olduğunu bu yaşa gelince öğrendim.

   B) Başka bir roman okumak insana derin ufuklar sağlar.

   C) Bugün dersi başka bir türlü anlattı.

   D) Senden başka senden başka sevemem hiç kimseyi.

   E) Başkaları gibi sen de öyle konuşma.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir edat eşitlik anlamında kullanılmıştır?**

   A) Seni gördüğü gibi kaçması bir oldu.

   B) Burası cennet kadar mis kokulu bir yer.

   C) Sıcağa rağmen kordon boyunda insanlar geziyordu.

   D) Sen değil miydin bize laf atan?

   E) Bu türküyü senin için besteledim.

3. Hiçbir şeyim yok akıp giden sokaktan başka
   Keşke yalnız bunun için sevseydim seni.

   Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

   A) Edat B) Ulaç C) Kişi zamiri
   D) Bağlaç E) Sıfat

4. **Aşağıdakilerden hangisinde edat, ek-eylem alarak yüklem olmuştur?**

   A) Bizim ilk pozitivist, natüralist yazarımız olan Beşir Fuat intihar eden nadide yazarlarımızdandır.

   B) Ahmet Mithat, ilim ve irfan yuvasında son nefesini vermişti.

   C) Tek başına bir matbaa gibi eser üreten dâhi bir kalemdi.

   D) Görmediğim güzelliklerin penceresi kadardın.

   E) Sözün özünü yine şairler söyler.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat kullanılmıştır?**

   A) Süleyman Paşa'nın en önemli eseri şüphesiz Tarih-i Âlem'dir.

   B) Dilâver Cebeci şiir kitabında önemli noktalara parmak basar.

   C) Cahit Sıtkı'nın şiirlerini hiç okudunuz mu?

   D) Bende hiç tükenmez bir hayat vardı.

   E) Kalbim her dakika hızla çarpardı.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem edat hem de bağlaç kullanılmıştır?**

   A) Onun güzel şiirlerinden birisi de hüznün aşk gibi yanık türkü kokması.

   B) Necip Fazıl "Dövün" şiirinde ölüm hakikatini kısa ve özlü anlatır.

   C) O menhus günün gecesi cebine koyduğu haplar lazım oldu.

   D) Ben kendimi bugün iyi görmüyorum.

   E) Doğmayan hülyaların saçlarını taradım.

YARGI YAYINEVİ

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünlem kullanılmamıştır?**

A) Hâlâ doludur bahçeler en tatlı sesinle
Bir gün, bir uzak hatıra özlersen o yazdan

B) Dönülmez akşamın ufkundayız, vakit çok geç
Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç

C) Gönlümle oturdum da hüzünlendim o yerde
Sen nerdesin, ey sevgili, yaz günleri nerde

D) Şu kopan fırtına Türk ordusudur ya Rabbi
Senin uğrunda ölen ordu budur ya Rabbi

E) Yürü behey Bulgar Dağı
Senden yüce dağ olma mı?

8. N'etmiş, n'eylemiş, n'olmuşum
Cömert ırmaklar gibi gürül gürül
Bahtın karışmış bahtıma çok şükür.
Yunmuş, yıkanmış adam olmuşum.

Bu dizelerde kaç farklı edat kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gibi" edatı cümleye benzetme anlamı katmıştır?**

A) Sel felaketi sırasında kızını kaptığı gibi kaçtı.

B) Fırtına birazdan duracak gibi.

C) Bütün bu yaşanan hadiseler yetmezmiş gibi bir de sen çıktın başımıza.

D) Akdeniz gibi sıcakkanlı biriydi.

E) Geldiği gibi gitmesi bir oldu.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdakilerin hangisinde "ah" ünlemi cümleye "hayıflanma" anlamı katmıştır?**

A) Ah, ben senin isteklerini unutmuşum!

B) Ah, ablan sizi orada bir görse!

C) Ah, bu oyuncaklar bizim çocukluğumuzda olacaktı ki!

D) "Ah bir zengin olsam!" diye şarkı söylüyor.

E) Ah! Omzuma çok sert bir şey çarptı.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat yüklem görevinde kullanılmıştır?**

A) Ağaç yaprağıyla gürler.

B) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

C) Acele ile yapılan iş hata getirir.

D) Dere geçerken at değiştirilmez.

E) Ak akçe kara gün içindir.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edattan türeyen sözcük sıfat göreviyle kullanılmıştır?**

A) Sanatçı, son eserinde göreceli kavramlara ışık tutmuştur.

B) Sabaha kadar ders çalışmayı özledim.

C) Senin gibisi bir tek bizi bulur.

D) Sana karşı böyle davranması hoş değildi.

E) Bize göre hava hoş.

Sözcük Türleri: Edat, Bağlaç, Ünlem

1. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi katan sözcük türüdür.Bu tanım doğrultusunda "başka" sözcüğü "den başka" kalıbında kullanılırsa "edat" olur. D seçeneğinde yer alan "senden başka" ifadesi edat görevindedir.

CEVAP: D

2. "Burası cennet kadar mis kokulu bir yer." yargısında edat cümleye eşitlik anlamı katmıştır. Edatlar bir binanın kolonu gibidir onu cümleden çıkardığımızda cümle çöker.

CEVAP: B

3. A seçeneği "için", B seçeneği "akıp" C seçeneği "seni" E seçeneği "giden sokak" dizelerde

bağlaç geçmemektedir. Bağlaçlar tek başına anlamı olmayan ve cümlede bir görevi olan sözcüklerdir. Özellikleri:

• "de" ve "ki" ayrı yazılırsa her zaman bağlaç olur.

• "Ya da, ve, hatta, üstelik, fakat, mademki, oysaki, çünkü, meğerki, hâlbuki, zira" sözcükleri her zaman bağlaçtır. Başlıca bağlaçlar şunlardır: ve, veya, ya, ya da, yahut, veyahut, ile, yalnız, ancak, ama, fakat, lakin, ne var ki, de, bile, dahi, ki, öyle ki, öyleyse, oysa, oysaki, ise, madem, mademki, meğer, meğerki, meğerse, yeter ki, hâlbuki, çünkü, hatta, yoksa, ne... ne, ya... ya, hem... hem, bir... bir, gerek... gerek, ister... ister, olsun... olsun...

CEVAP: D

4. A, B, C, ve E seçeneğinde değil, D seçeneğindeki "kadardın" sözcüğü ek eylem olarak yüklem olmuştur. Bu soru tipleri zor görünmesine rağmen aslında en kolay sorulardır. Bir soru ne kadar karışık görünürse o kadar kolaydır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi katan sözcük türleridir. Bu bilgi ışığında C seçeneğinde yer alan "mi" edat cümleye soru anlamı katmıştır.

CEVAP: C

6. A seçeneğinde "de" bağlaç, "gibi" edat görevinde kullanılmıştır. Bir cümlede "de" ayrı yazılmışsa kesinlikle bağlaç olduğunu unutmayalım. Diğer seçeneklerde böyle durum söz konusu değildir.

CEVAP: A

7. Sözcük türlerinde bir başlık olan **ünlemler**, cümle için hitap (seslenme) ya da duygu anlamı taşıyan sözlerdir. Bir diğer tanımla sevinç, acıma, kızma, şaşkınlık, korkma vb. çeşitli duyguları ve seslenme anlamı verecek **sözcükleri** ifade eden sözlere ünlem denilmektedir.

CEVAP: A

8. Bedri Rahmi Eyüboğlu'na ait bu şiirde "gibi" sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır çeşidi olan "gibi" Benzetme edatlarındandır.Yalın hâldeki kelimelerle birlikte kullanılır. Bir edat Benzetme, eşitlik anlamları katar.

CEVAP: A

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gibi" edatı cümleye benzetme anlamı katmıştır ifadesinin doğru cevabı D seçeneğinde verilen "Akdeniz gibi sıcakkanlı biriydi." ifadesi olmalıdır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. Geçmişte gerçekleşen ya da gerçekleşmeyen bir olay sonrasında kişinin kendi kendine duyduğu üzüntüye "**hayıflanma**" denir. C seçeneğinde böyle bir kullanım söz konusudur.

CEVAP: C

11. Yüklem cümlenin temel ögelerinden olup lokomotif görevindedir. E seçeneğindeki "için" edatı yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

12. Edattan türeyen sözcük sıfat göreviyle kullanılmıştır? Karşınıza bu konuyla ilgili çıkabilecek en zor soruydu. Bunu yaptıysan korkma. A seçeneğindeki "e göre" edatına yapım eki gelerek türemiş yapılı olmuştur. Bu türemiş yapılı edat "nasıl" sorusuna da yanıt vererek sıfat oluşturmuştur.

CEVAP: A

1. I. Evin burasına büyük bir dolap yaptırmayı düşünüyorlarmış.
II. Hepimizin imkânsız hayalleri var bu hayatta.
III. Sesinin gürlüğü bile dikkatleri çekmeye yetmiyordu.
IV. Okula varmamıza şunun şurasında sadece beş dakika kaldı.
V. Öğrencilerin birkaçı o gün hastalandıkları için okula gelemedi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde tamlayanı ve tamlananı adıl olan bir isim tamlaması vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim hem sıfat tamlaması vardır?**

A) Portreler, kişileri karakteristik özellikleriyle tanıtan yazılardır.
B) Hakiki insanlar, kendilerini kendilerine saklayabilen insanlardır.
C) İnsanlık, yeryüzünde yaşayanların bütününden ibarettir.
D) Zekâ bence iyi düşünme, iyi anlama ve iyi muhakeme gücüdür.
E) İnsana hürmeti görmek isteyen kişiler, Mevlânâ'nın şiirlerini okusun.

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi basit zamanlı bir eylem <u>değildir</u>?**

A) Günler bir nehir edasıyla akıp gidiyordu.
B) Ordu'ya daha dün geldik.
C) Sipariş ettiğim kitap bugün gelmiş.
D) Yeni arabayı yakınca göreceksin.
E) Hemen sıraya oturun.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulaç <u>yoktur</u>?**

A) Nehirler ve denizlere bakarak sonsuzluğa uçuyorduk.
B) Küçükken kâğıtlara basılmış desenler ile oyun oynardık.
C) Kovboy şarkısı dinleyip oyun oynadık.
D) Katmerli gülüşü insana iç huzur verirken bizi de eğlendiriyordu.
E) Yürüye yürüye yollar aşınmaz.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlamayı oluşturan sözcüklerin tamamı zamir görevindedir?**

A) Bu semtin kedileri insanlardan kaçmıyor.
B) O kişi beni de birkaç kez aradı.
C) Onlardan bazılarını tanıyorum?
D) Bu şehir o eski İstanbul mudur?
E) Bu bisikletlerden hangisi senin?

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat yapan "ki" kullanılmıştır?**

A) Kapağı kaldırmış ki bir ne göre?
B) Acaba bizim diyara gelmez mi ki?
C) Siz ki beni tanıdığınız gün mutlu olansınız.
D) Bizimki her gün sahilde yürüyüş yapardı.
E) Sizdeki ürünler hiç kimsede yok.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yapım eki alarak hece düşmesine uğramamıştır?

A) Yolumun üzerinde her sabah tesadüf ettiğim bir dilenci var.

B) Rengi gün geçtikçe büsbütün sararıyordu.

C) Bütçe Kanunu tasarlamak üzere oturuma başladılar.

D) Yanlış ve mantıksız hareket ederek hata yaptık.

E) Şimdiki aklım olsaydı bu dükkânın yerine kahve yeri açardım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik yapılı bir zarf kullanılmıştır?

A) Ünlü sinemacının bu filmini iki ay önce de izlemiştim.

B) Bu konuya biraz çalışsan anlayacağına adım gibi eminim.

C) Sessiz sessiz oturan bu adamın kim olduğunu öğrenmeliyim.

D) Turist olduğu belli olan adam heyecanla anlatmaya daldı.

E) Sokak lambalarının ışığı altında bir ruh gibi dolaşıyordum.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?

A) Bu dağ evine ne zaman geleceksiniz?

B) Geometri dersinden mi kaldın?

C) Buraya gelmeyeceğini nasıl bilmiyorsun?

D) Hangi mevsim seni bana getirecek?

E) Geceden fecre kadar siz mi beklediniz?

YARGI YAYINEVİ

10. Sen üzülme anam benim dertlerim çoktur
Çektiğim çilenin hesabı yoktur
Yiğitlik yolunda üstüme yoktur
Eşkıya dünyaya hükümdar olmaz

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İyelik eki almış kişi zamiri

B) Yapım eki almış sözcük

C) Çekim eki almış sözcük

D) Belirtili isim tamlaması

E) İşaret zamiri

11. Aşağıdakilerin hangisinde belgisiz sıfat kullanılmamıştır?

A) Her insan kendi kaderini yazar.

B) Bu yazarın birkaç kitabı henüz elime geçmedi.

C) Bazıları hayata aşk ile bağlanmıştır.

D) Biraz ceviz yemek insan sağlığına çok faydalıdır.

E) Birtakım şairler şiirlerini ağdalı yazıyor.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isim birden fazla sıfat tarafından nitelenmiştir?

A) Uzun ve eğlenceli bir günden sonra yola çıkmayı başardık.

B) Bugünlere gelmek kolay olmadı.

C) Bizim için ilginç anı oldu.

D) Yüksek dağlar sizleri korkutmasın.

E) Üç saattir yürüyoruz, sonunda köye vardık.

Sözcük Türleri Karma

1. Zamir veya adıl, cümlede varlıkların adları yerine kullanılabilen ve adların yerine getirdiği bütün fonksiyonları yerine getirebilen isim soylu kelime. Ben, sen, o, biz, siz, onlar; kendim, kendin, kendi, kendimiz, kendiniz, kendileri; bu, şu, o; kim, ne ve biri gibi kelimeler, sıklıkla zamir olarak kullanılır. D seçeneğindeki "şunun şurasında" ifadesi böyle oluşmuştur.

CEVAP: D

2. Hem isim hem sıfat tamlaması E seçeneği ile sağlanmıştır. "hürmet görmek isteyen kişiler" sıfat tamlaması, "Mevlânâ'nın şiirleri" belirtili isim tamlamasıdır.

CEVAP: E

3. Basit zamanlı eylem sadece bir kip eki alan eylemdir. Birden fazla eylem alan kiplere birleşik zamanlı eylem denir. "A" seçeneğinde "şimdiki zamanın hikâyesi" kullanılmıştır. Dolayısıyla "birleşik zamanlı" eylem olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. Zarf- fiil (bağ-fiil /ulaç), fiillere getirilerek yapılır. İsim kökü olan sözcüklerde kesinlikle fiilimsi aranmaz. -p (-ıp, -ip, -up, -üp), -arak (-erek), -a (-e), -ınca (-ince, -unca, -ünce), -madan -- (meden), -maksızın (-meksizin), -dıkça (-dikçe, -dukça, -dükçe, -tıkça, -tikçe, tukça, -tükçe), --alı (-eli) -ken, -dığında (-diğinde, -duğunda, -düğünde, -tığında, -tiğinde, -tuğunda, -tüğünde)... Cümlede zarf olarak kullanılır.

A seçeneğinde "bakarak"

C seçeneğinde "dinleyip"

D seçeneğinde "verirken"

E seçeneğinde "yürüye yürüye" sözcükleri "ulaç" görevindedir.

B seçeneğinde yer alan "küçükken" sözcüğünün kökü isim olduğu için fiilimsi aranmaz.

CEVAP: B

5. Kişi, dönüşlülük, gösterme, soru ve belirsizlik kavramları vererek varlıkların yerini tutan söz, adıl.

C seçeneğindeki "onlardan bazılarını" ifadesi cevaptır.

CEVAP: C

6. Türkçede üç tane "ki" vardır. Bağlaç olan "ki", ilgi eki "ki", sıfat yapan "ki"

A seçeneğinde bağlaç olan "ki"

B seçeneğinde bağlaç olan "ki"

C seçeneğinde bağlaç olan "ki"

D seçeneğinde ilgi eki "ki"

E seçeneğinde sıfat yapan "ki" kullanılmıştır.

Şunu unutma bir cümlede "ki" ayrı yazılmışsa her zaman "bağlaç" görevindedir.

CEVAP: E

7. *Ünlü düşmesi üç şekilde yapılır. Çekim eki alarak,* yapım eki alarak (türetilirken), birleşik yoldan. Öncelikle içinizden bunların hepsinde ünlü d*üşmesi var diye düşüneniz vardır.* Bize türetilirken ünlü düşmesi sorduğu için sadece onu bulmamız gerekir.

A seçeneğinde "dilenici" - dilenci

B seçeneğinde "sarı"-sarardı

C seçeneğinde "tasarı"- tasarı

D seçeneğinde "yanıl" - yanlış

"E" seçeneğinde "akıl" çekim eki alarak ünlü düşmesidir.

CEVAP: E

8. Birleşik zarflar birden fazla kelimenin bir araya gelip kaynaşarak oluşturdukları zarflardır: "bugün, biraz, böyle, şöyle, birdenbire, niçin, ilk önce, nasıl..."

CEVAP: B

9. A seçeneğinde "zarf",

B seçeneğinde "edat",

C seçeneğinde "zarf",

E seçeneğinde "edat" ile sağlanmıştır.

D seçeneğinde "sıfat" ile sağlanmıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. A seçeneğinde "benim" sözcüğü iyelik eki almış kişi zamiri,

B seçeneğinde "çektiğim, yiğitlik" yapım eki,

C seçeneğinde birden fazla sözcükte

D seçeneği "çilenin hesabı" belirtili isim tamlaması olarak kullanılmıştır.

E seçeneğinde yer alan "işaret zamiri" kullanılmamıştır.

CEVAP: E

11. Belgisiz sıfatlar isimleri belli belirsiz belirten sıfatlardır.

A seçeneğinde "her"

B seçeneğinde "birkaç"

D seçeneğinde "biraz"

E seçeneğinde "birtakım" sözcükleri belgisiz sıfat görevindedir.

C seçeneğinde "bazıları" sözcüğü belgisiz zamir görevindedir.

CEVAP: C

12. A seçeneğinde yer alan "uzun ve eğlenceli bir günden" ifadesinde hem niteleme sıfatı hem de belgisiz sıfat mevcuttur. Bir cümlede sıfat varsa kesinlikle sıfat tamlaması vardır.

CEVAP: A

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ler, -lar" eki eklendiği sözcüğe "çoğul" anlamı kazandırmıştır?**

   A) Ortam çok sıcak, güneşlerde gezmemeliyiz.

   B) Bu sınavda çalışkanlar değil, planlı ve disiplinli olanlar başarılı olur.

   C) Şimdi o paralara değil ev, araba bile alamayız.

   D) Konya, Selçuklulara başkentlik yapmış bir şehirdir.

   E) Dayımların bahçesinde piknik yaptık.

2. Ağlayabildikçe yükselir hayat. Zaman zaman ağlamak güçlenmektir. Çünkü ayırt etmek ve güzele sevinmek hepsinin kimyasında vardı.

   Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

   A) Tamlayanı zamir olan sözcük

   B) Belirtili isim tamlaması

   C) İşaret sıfatı

   D) Bağlaç

   E) Yeterli birleşik eylem

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ilgi zamiri (adıl) kullanılmıştır?**

   A) Dergideki yazıları büyük bir merakla okudum.

   B) Buralara iyi ki gelerek tatil yapmışız.

   C) Yarına kadar çarşıdaki işlerimiz biter.

   D) Bizimki bu yıl turnuvada üçüncü oldu.

   E) Mademki bana güvenmeyeceksin o hâlde niçin bana geldin?

4. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde bir ad hem niteleme hem belirtme sıfatı almıştır?**

   A) Bu da benim köyümdü.

   B) Şu ıssız ovada susuz kaldım.

   C) Bu kitabı biz okumadık.

   D) Şu dünyadan sıkıldım..

   E) Yarına kadar ararım.

5. Bir gece,
   Gecede bir uyku..
   Uykunun içinde ben..
   Uyuyorum,
   Uykudayım,
   Yanımda sen.
   Uykumun içinde bir rüya,
   Rüyamda bir gece,
   Gecede ben..
   Bir yere gidiyorum,
   Delice..
   Aklımda sen.

   Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

   A) Tamlayanı ile tamlananı arasına sıfat girmiş isim tamlaması

   B) Kişi zamiri

   C) Belgisiz sıfat

   D) Ünsüz yumuşaması

   E) Soyut isim

6. Yarayla alay eder, yaralanmamış olan.

   Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi vardır?

   A) Edat

   B) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması

   C) Dönüşlülük zamiri

   D) Soru zamiri

   E) Bağlaç

YARGI YAYINEVİ

7. Ben sana bir elma versem, sen bana bir elma versen, bende bir elma, sende bir elma olur. Ben sana bir bilgi versem, sen bana bir bilgi versen, bende iki bilgi, sende iki bilgi olur

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişi zamiri
B) Tamlayanı ortak isim tamlaması
C) Sayı sıfatı
D) Sıfat tamlaması
E) Hâl (durum) eki almış sözcük

8. Sınava kadar çalışmalıyım. Bazen kendimi istediğim gibi sınava veremiyorum. Hukuk fakültesine isteyerek gitmeme rağmen bu ders çalışma isteği bende kalmadı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Edat
B) Üstünlük zarfı
C) Dönüşlülük zamiri
D) Kişi zamiri
E) Belirtisiz isim tamlaması

9. **Aşağıdakilerin hangisinde zamir ek eylem alarak yüklem olmuştur?**

A) Senin önerilerine her zaman değer verdim.
B) Farklı zaman dilimlerinde tanıştığımız için çok mutlu oldum.
C) Sendin yelkenle bize doğru aşk getiren.
D) Eleştirmen başarılı olmak için tarafsız olmalıdır.
E) Kendine özgü bir anlatım tarzı vardı.

YARGI YAYINEVİ

☆☆☆

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ler -lar" ekinin işlevi diğerlerinden farklıdır?**

A) Cemal Süreya'nın "Kısa Türkiye Tarihi" isimli bu şirinde şair, sözcükleri bir şelalenin akışını canlandıracak şekilde kullanmıştır.
B) Gemileri rıhtıma bağlamaya yarayan kalın halata palamar, gemi kıvrımlarına ıskarmoz denir.
C) Türk şiir dilinde, sapmaya en çok başvuran şairler, İkinci Yeni şairleridir.
D) Yahya Kemâl'in "Kendi Gök Kubbemiz" adlı şiirlerinde ise daha çok ses bilimsel, sözcüksel, dil bilgisel ve anlamsal sapma türleri görülür.
E) Bize mutlaka haber verirler yürek denizinin iç denize doğru geldiklerini.

11. Bana sor güzelim, üzme kendini,
Ben şairim,
Elbette bilirim
Bu yağmurun ne zaman dineceğini;

Yukarıda altı çizili sözcükte görülen sözcük türleri hangisidir?

A) Kişi zamiri -sıfat-sıfat
B) Dönüşlülük zamiri- zarf- zamir
C) Zarf-sıfat-edat
D) Dönüşlülük zamiri- zarf-sıfat
E) Dönüşlülük zamiri-zarf- zarf

Sözcük Türleri Karma

1. B seçeneğinde verilen "Bu sınavda çalışkanlar..." ifadesi cümleye "çoğul" anlamı kazandırmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: B

2. A seçeneği "hepsinin",
B seçeneği "hepsinin kimyası",
D seçeneği "ve",
E seçeneği "ağlayabildikçe" ifadeleri doğru verilmiştir. Parçada C seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: C

3. A ve C seçeneğinde "sıfat yapan ki", B ve E seçeneğinde "bağlaç" görevinde kullanılmıştır.
D seçeneğinde verilen "bizimki" sözcüğü ilgi zamiridir ve ilgi zamiri her zaman bitişik yazılır kendisinden önceki sözcükte "im,in" eki bulunur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. B seçeneğinde "şu ıssız ova" sözcüğü hem belirtme hem niteleme sıfatı almıştır. Şu sözcüğü işaret sıfatı görevindedir.

CEVAP: B

5. B seçeneği "ben",
C seçeneği "bir gece",
D seçeneği "gece, gidiyorum",
E seçeneği "rüya"
Şiirde A seçeneğine yer verilmemiştir.

CEVAP: A

6. "Yarayla alay eder, yaralanmamış olan." ifadesinde "yarayla" sözcüğünde "ile" edat görevinde kullanılmıştır. Bir cümlede "ile" yerine "ve" bağlacı gelirse "bağlaç", gelmezse "edat" olur.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde "sen,bana...",

C ve D seçeneğinde "bir elma",

E seçeneğinde "Sana yönelme hâl eki..."

B seçeneğinde verilen tamlayanı ortak isim tamlaması bulunmamaktadır.

CEVAP: B

8. A seçeneği "kadar,gibi",

C seçeneği "kendi",

D seçeneği "bende,kendi",

E seçeneği "Hukuk fakültesi"

Parçada B seçeneğinde verilen ifade kullanılmamıştır. Üstünlük zarfı "en" sözcüğüyle yapılmaktadır.

CEVAP: B

9. Zamir, kişi, dönüşlülük, gösterme, soru ve belirsizlik kavramları vererek varlıkların yerini tutan söz, adıl olarak tanımlanır. Ek fiil ise Ad, sıfat, zamir vb. ad soyundan kelimelerin yüklem görevinde kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil olarak tanımlanır. C seçeneğinde verilen "sendin" yüklemi bu şekilde oluşmuştur. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. A, B, C ve D seçeneklerinde "-ler,lar" eki, isimlere getirilmiş ve çoğul olarak kullanılmıştır. Ancak E seçeneğindeki "ver-ir-ler" sözcüğünde bir fiile getirilerek şahıs eki görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

11. "kendi" sözcüğü her zaman dönüşlülük zamiridir. Dönüşlülük zamiri aynı zamanda kişi zamiri olur. Şiirde "elbette" sözcüğü zarf görevinde, "bu yağmur" sözcüğü işaret sıfatı şeklindedir. İşaret sıfatı "hangi" sorusuna yanıt verir. Tüm bu bilgiler ışığında doğru seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

1. **Aşağıdakilerin hangisinde** "kılış, durum ve oluş" **eylemleri sırayla verilmiştir?**

   A) Uzamak- sararmak-yazmak
   B) Bilmek – uyumak- sararmak
   C) Kalkmak- kesmek - doymak
   D) Ölmek- solmak- görmek
   E) Uyumak- yaşlanmak- kazmak

2. "Yapamazmışız "**sözcüğü için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

   A) Ek fiil almıştır.
   B) 1. Çoğul kişi çekimlidir.
   C) İstek kipinin rivayeti şeklinde çekimlenmiştir.
   D) Birleşik zamanlı bir eylemdir.
   E) Kurallı birleşik eylemdir.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem yoktur?**

   A) O dönemlerde bizim köyde radyo yoktu.
   B) Şirince çok güzeldi.
   C) Yaşananların sorumlusu sendin.
   D) Sevenler mutlu olmadı.
   E) Aradığım hiçbir şey yoktu.

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulaç kullanılmamıştır?**

   A) Uzundere ilçesine her yaz koşarak giderdi.
   B) Ölüdeniz'e gelince mutlaka toprak yoldan yürümelisiniz.
   C) ABD'nin Arizona Eyaletindeki Kanyonlar insanı gel diye içine çekiyordu.
   D) Kösyayla Kamp alanı tüm heyecanı ile sizi karşılayıp yeni bir huzura götürecek.
   E) Saros Körfezi, Güneyde Gelibolu Yarımadası, Kuzeyde Trakya kıyıları arasında yer alan renk cümbüşleriyle örülmüş bir doğa harikasıdır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük fiilimsi değildir?**

   A) Düzce'de en güzel kamp noktalarından olan Şimşirlik misafirlerini bekliyor.
   B) Manavgat Şelalesi'nde ayaklarınızı suya katarak fotoğraf çekebilirsiniz.
   C) Biz küçükken Titreyen Göle giderek o titremenin nasıl olduğunu gözlemlemiştik.
   D) Cacabey Medresesi Anadolu Selçuklu Devletinin ilk Rasathane olma özelliğini günümüzde hala sürdüren nadide yapılardandır.
   E) Çifte Minareli Medreselerdeki "Çifte Minare" devleti temsil ederek devletin gücünü gösterir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı eylemle yapılmış birleşik eylem yoktur?**

   A) Bu yapılan olaylara göz yummamalısınız.
   B) Bize yapılan bu hatayı fark etmemiştim.
   C) Bu hayatta tek isteği mutlu olmaktı.
   D) Bayram sabahı köy meydanında herkes namaz kıldı.
   E) Kazanın önceden olacağını hissetmiştim.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem zaman kaymasına uğramamıştır?**

A) Haftaya Gelibolu Yarımadasına geliyorum.

B) Bu yıl istediğim fakülteye girmek için çok çalışmalıyım.

C) Gönderdiğin mektubu yarın alır.

D) Hepinize kolay gelsin.

E) Haftaya kültür turu için yola çıkarım.

8. Sen yoksun diye bahçemde açmıyor çiçekler?

Yukarıdaki altı çizili sözcükle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Zarf fiil kullanılmıştır.

B) Fiilimsi kullanılmamıştır.

C) Fiilden isim yapım eki almıştır.

D) Sözcük türü zarf

E) Türemiş yapılıdır.

9. **Aşağıdakilerden hangisinde farklı türde fiilimsiler bir arada kullanılmıştır?**

A) Büyüğün sözü sözlerin en büyüğüdür.

B) Benim sessizliğimi anlamayan muhtemelen benim sözlerimi de anlamaz.

C) Şair bütün iç dünyasını şiirlere döktü.

D) Yalnızlığı soluduğu bir gün, koşarak kendisine doğru gelen birini gördü.

E) Asım Bezirci, sanatın derinliklerini eserlerine nakış gibi örmüştür.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem istek kipiyle çekimlenmiştir?**

A) Sana kapalı çarşıdan aldığım baharattan vereyim.

B) Ben de geleceğe dair izler taşımak istiyorum.

C) Kaman ilçesinde yediğimiz köfteyi hiç unutmayacağım.

D) Aşkın vakti gelmedi mi ne yapsak boş?

E) Bir gönül çelen çalıyor yüreğimde.

11. Aşka gölge kovan sevdayı ara

İnce çıtırtılarla ruha dokunan sevda ile

Hayalin bahçesinde kimsesiz bir hatıra

Bir göçmen kuşu gibi uçarak kaybolacak

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Emir II. tekil kişi olarak çekimlenmiş fiil vardır.

B) Zarf-fiil ekiyle türemiş sözcük, fiili nitelemiştir.

C) Yansıma sözcükten -tı ekiyle türemiş isim vardır.

D) Sıfat-fiil ekiyle türemiş sözcük, ismi nitelemiştir.

E) Oldurgan çatılı eylem vardır.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir işin sürekli olarak yapıldığı anlamı vardır?**

A) Şu marketten bir içecek alıver.

B) Sokakta yürürken az kalsın düşeyazdım.

C) Bu konuyu ben anlatamam.

D) Bu efsane eskiden beri dilden dile anlatıla gelmiş.

E) Sana bir bakış attım, kalbini yaktım.

Fiil - Fiilimsi - Ek Fiil

1. Kılış (iş) fiili Nesne alabilir.

Fiilin başına "onu" sözcüğü gelebilir.

Durum fiili Nesne alamaz.

fiilin başına "onu" sözcüğü gelmez.

Oluş fiili Nesne almaz.

öznenin iradesi dışında gerçekleşir.

B seçeneği bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: B

2. İstek kipi Fiilin bildirdiği eylemin yapılması istenir.

Fiil kök ya da gövdesine gelen "-e, -a" eki ile yapılır.

C seçeneğinde böyle bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: C

3. Ek fiilin iki temel görevi vardır.

Ekeylem ad soylu sözcüklere gelerek onları yüklem yapar

Ekeylem, basit çekimli eylemlere gelerek onları bileşik çekimli yapar.

D seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Ulaç (zarf- fiil, bağ fiil) fiilimsiler kesinlikle fiile gelir.

A seçeneğinde "koşarak", B seçeneğinde" gelince", C seçeneğinde "diye", D seçeneğinde "karşılayıp "sözcüğü, fiilimsi olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. Fiilimsiler fiilden türerler C seçeneğinde yer alan "küçük-ken" sözcüğü isim kökü dür. Dolayısıyla fiilimsi aranmaz. Buna paralel "boyunca" örneğini çok sık sorarlar bu sözcükte de fiilimsi yoktur.

CEVAP: C

6. Yardımcı eylemle yapılmış birleşik eylem"etmek, eylemek, kılmak, olmak, yapmak, vermek... "yardımcı fiilleriyle oluşan birleşik fillerdir.

Bu fillerde ses düşmesi ya da ses türemesi gibi ses olayları olursa kelimeler bitişik yazılır.

Bu fillerde herhangi bir ses olayı olmazsa ayrı yazılır.

Zannetmek, hissetmek, reddetmek, sırrolmak, hapsolmak, kahrolmak... (ses olayı olduğu için bitişik.)

Terk etmek, fark etmek, mutlu olmak, arz etmek, karar kılmak, mutlu olmak... (ses olayı olmadığı için ayrı yazılır.)

CEVAP: A

7. Eylemin, çekimlendiği zamanın dışına çıkarak farklı bir kip veya zaman anlamının başka bir hâle gelmesidir.

A) geliyorum. (geleceğim)

B) Bu yıl istediğim fakülteye girmek için çok çalışmalıyım.

C) alır. (alacak)

D) gelsin. (gele)

E) çıkarım. (çıkacağım)

CEVAP: B

8. B seçeneğinde bulunan "fiilimsi kullanılmamıştır" ifadesi yanlıştır. Bir cümlede "diye" sözcüğü varsa şunlar kesinlikle vardır: "DİYE"

- ZARF FİİL (BAĞ-FİİL, ULAÇ)
- YAN CÜMLECİK
- YAPIM EKİ
- TÜREMİŞ
- FİİLDEN İSİM YAPIM EKİ.
- SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK ZARF
- GİRİŞİK BİRLEŞİK CÜMLE

CEVAP: B

9. D seçeneğinde "soluduğu" sıfat fiil, "koşarak" zarf fiil olarak kullanılmıştır. Bir cümlede fiilimsi varsa kesinlikle türemiştir. Ve fiilden isim yapım ekini almıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. İstek kipi fiilin bildirdiği eylemin yapılması istenir.

Fiil kök ya da gövdesine gelen "-e, -a" eki ile yapılır.

A seçeneğinde vereyim ifadesi istek kipidir.

CEVAP: A

11. A seçeneği "sevdayı ara", B seçeneği "uçarak kaybolacak", C seçeneği "ince çıtırtılarla", D seçeneği "kovan sevdayı" E seçeneğinde verilen oldurgan çatılı fiil bulunmamaktadır. Oldurgan çatı geçişsiz durumdaki fiillere "-r, -t, -tır" ekleri getirilerek geçişsiz fiillerin, nesne alır durumda bulunmasına denir. Ayrıca TDK'ye göre "sevda" sözcüğünün kökü "sev" değil, "sevda" şeklindedir. "Ara" sözcüğü emir kipi olmuş fiildir.

CEVAP: E

12. Soruda bize sürerlik eylem sorulmuştur. (fiil+a+kalmak/durmak/gelmek) ekleri ile yapılır. D seçeneğinde anlatıla gelmiş ifadesi sürerlik eylemdir.

CEVAP: D

1. **Aşağıdakilerden hangisinde** "tasarlama" **kipiyle çekimlenmiş bir fiil kullanılmıştır?**

   A) Seni sevdiğimi bir gün anlayacaksın.
   B) Bir gizli düş gibi seni hayallerime sakladım.
   C) Arı bal yapacağı peteği bilir.
   D) Bu işler bittikten sonra ben eve gideyim.
   E) Hayat her şeye rağmen yaşamaya değer bir olgudur.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir eylem yüklem görevinde kullanılmıştır?**

   A) Derenin şırıl şırıl sesi insana huzur veriyordu.
   B) Bu mevsimde kuşlar hep huzurla ötüşüyordu.
   C) Oda arkadaşım horlamaya başlayalı uykum gelmez oldu.
   D) Kuş cıvıltıları arasında kendini dinliyordu.
   E) Arabayla iki yüz yirmi hız yapınca birden tekerlek patladı.

3. İsim fiil ekini alan bazı sözcükler anlamını kaybedip kalıcı isim olabilir.

   Aşağıdakilerden hangisinde isim fiil kullanılmamıştır?

   A) Gökyüzü rengârenk uçurtmalarla doluydu.
   B) Kimse bana çalışmaktan bahsetmesin.
   C) Olmak ya da olmamak işte bütün mesele bu.
   D) Onun gidişi hepimizi derinden etkilemişti.
   E) Bakışları Nil Nehrinin mavisi gibiydi.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat fiil kullanılmamıştır?**

   A) Dün gece zifiri karanlıkta evi yanmış.
   B) Bursa'da gezilecek yerler listesine bir yer daha ekledik.
   C) Olası durumlar için her şartta önlemler alındı.
   D) Kanayan yara gördü mü dayanamaz.
   E) Koşar adım oradan uzaklaştık.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir fiilimsi yüklem görevinde kullanılmıştır?**

   A) Ramazan ayı paylaşmak demektir.
   B) Tüm bu olaylardan sonra gözü şişmiş.
   C) Seni ilk görüşte tanıdım.
   D) Parayı verdiğim gibi gitti.
   E) Derslerine çalışıp okul birincisi oldu.

6. Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar;
   Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.
   İçimde tüten bir şey; hava, renk, eda, iklim;
   O benim, zaman, mekan aşıp geçmiş sevgilim.

   Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizedeki altı çizili eylemsi ile aynı türden bir eylemsi kullanılmamıştır?

   A) Beyoğlu tepinirken ağlar Karacaahmet...
   B) El, elin eşeğini türkü çağırarak arar.
   C) Konuşa konuşa mahalleyi turladık.
   D) Gelir gelmez hesap sordu.
   E) Kör olası çöpçüler aşkımızı süpürmüşler.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik eylem vardır?**

A) Yaşamın sorunlarını görmezden gelemeyiz.

B) Dönülmez akşamın ufkundayız.

C) Dün yapılanları duyunca etekleri tutuştu.

D) Televizyonun önünde kahve içmeyi çok severdi.

E) Bizde eleştiri kültürü olmadığına dair bir görüş vardır.

8. **Aşağıdakilerin hangisinde** "kılış, durum ve oluş" **eylemleri sırayla verilmiştir?**

A) Koşmak-sararmak-görmek

B) Sevmek-oturmak-kızarmak

C) Acıkmak-taşımak-ölmek

D) Yaşlanmak-anlatmak-dinlenmek

E) Bağırmak-koşmak-ağarmak

☆☆☆

9. Önemli bir şahsiyet olduğunu (I) bilmeyen yoktu. Şairin evine yaklaşırken (II) yol boyunca (III) Balıkesir Gönen'de karşısına çıkan (IV) zorlukların ne kadar hengâmeli olduğunu bilerek (V) karşısına dikildik.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi haber kipiyle çekimlenmemiştir?**

A) Bugünlerde bana neden kötü davranıyorsun?

B) Çiçeğin toprağını değiştirmeliyiz.

C) Piyano kursuna gidebilmek için para biriktirmiş.

D) Ona şekerli bir kahve hazırladım.

E) Okullar haftaya açılacak.

11. **Aşağıdakilerden hangisinin yüklemi isimden türemiş bir fiildir?**

A) Bize gelen haberlere göre iflas etmişti.

B) Yeni yapılan değişiklerle ALES üç sınava çıktı.

C) Senin kıymetini yıllardır bilemedik.

D) 2022 KPSS sorularını uçak gibi cevaplıyordu.

E) Düz yolda giderken kaza yaptı.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil (bağfiil) yoktur?**

A) Hiçbir yere uğramadan direkt olarak Cunda Adasına gittik.

B) Fethiye'de yamaç paraşütü yaparak gününü geçiriyordu.

C) Dalyan'da skubadiving (dalış) yapanları gördükçe korkusu gitti.

D) Çeşme'de rüzgâr sörfü yapmak küçükken en sevdiğim hobiydi.

E) Behramkale'ye çıkarken manzaranın güzelliği bizi etkiledi.

1. Dilek kipleri veya tasarlama kipleri; Türkçede fiillerin gereklilik, istek, dilek, şart veya emir bildiren hallerinden her biri olarak tanımlanır. Optatif olarak da bilinir. "GİŞE" olarak kodlayabiliriz. Henüz gerçekleşmemiş fiillere gelir ve onları belli bir yönde tasarlarlar. Dilek kipleri çeşitleri dört başlıktan oluşur.
   - Gereklilik kipi"-meli, -malı"
   - **İstek kipi**"-a, -e"
   - **Şart kipi**"-se, -sa"
   - Emir kipi eki yoktur

   A, B, C ve E seçenekleri "Haber kipi" ile çekimlenmiştir. D seçeneğinde "gideyim" sözcüğü istek kipi ile çekimlenmiştir. İstek kipi "Tasarlama" kiplerinden biridir.

   CEVAP: D

2. Yansıma sözcükler tabiat taklidi olarak oluşturulan sözcüklerdir. Yansımalarda ses ve anlam ilgisi kuvvetlidir. Aynı zamanda yansıma sözcükler isim soyludur. Cız, tak, fıs, vak, şak, hav, çın, tü ...'Kuşlar ötüşüyordu.' Cümlesindeki "ötüşmek " sözcüğü yansıma değildir. Çünkü kuşlar "öt " diye bir ses çıkarmazlar. Kuşlar "cikcik "eder. Aynı zamanda ötüşmek kelimesinin yansıma olmamasının bir ayırt edici noktası da kökünün fiil olmasıdır. E seçeneğinde yer alan "Arabayla iki yüz yirmi hız yapınca birden tekerlek patladı." yargısında "patladı" sözcüğü yansıma köktür.

   CEVAP: E

3. FİİLİMSİ (EYLEMSİ)
   FİİLDEN TÜRERLER
   İSİM, SIFAT, ZARF GÖREVİNDE
   KİP VE KİŞİ ÇEKİMLERİ YOK
   -MA, -ME İLE OLUMSUZ YAPILABİLİR
   YAN CÜMLECİK OLUŞTUR
   YAPIM EKİ
   FİİLDEN İSİM YAPIM EKİ
   TÜREMİŞ
   GİRİŞİK BİRLEŞİK CÜMLE

   Fiilimsiler anlam ve görevleri bakımından üçe ayrılır

   İSİM FİİL (AD EYLEM)

   • Fiillere getirilen "-ma, -ış, -mak" ekleri ile yapılır.

   İsim fiil ekini alan bazı sözcükler eylem anlamını kaybedip kalıcı isim olabilir.

   Uçurtma, sarma, dolma,yemek, uçurtma, deneme, danışma, çakmak, kazma, açma, dondurma, ekmek...

   B seçeneğinde "çalışmaktan", C seçeneğinde "olmamak", D seçeneğinde "gidişi", E seçeneğinde "bakışları" sözcüğü isim fiil olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde "uçurtma" sözcüğü kalıcı ad olarak kullanılmıştır.

   CEVAP: A

4. SIFAT FİİL (ORTAÇ)
   - Fiillere getirilen "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleri ile yapılır.

   "gezilecek, olası, kanayan, koşar" sözcükleri ortaç olarak kullanılmıştır. A seçeneğinde verilen "yanmış" sözcüğü Öğrenilen(duyulan, anlatılan, mişli) Geçmiş Zaman eki olarak kullanılmıştır. Öğrenilen geçmiş zaman eki başkasından duyulma anlamı verir.

   CEVAP: A

5. **Fiilimsi yüklem görevinde kullanılmıştır sorularında genellikle isim fiil kullanılır.** Fiillere getirilen "-ma, -ış, -mak" ekleri ile yapılır.

   A seçeneğinde "demektir" yükleminde isim fiil kullanılmıştır.

   CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

6. **"DİYE" sözcüğü bir zarf fiil örneğidir. Bir cümlede zarf fiil varsa şunlar kesinlikle vardır.**

- ZARF FİİL(BAĞ-FİİL,ULAÇ)
- YAN CÜMLECİK
- YAPIM EKİ
- TÜREMİŞ
- FİİLDEN İSİM YAPIM EKİ.
- SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK ZARF
- GİRİŞİK BİRLEŞİK CÜMLE

A seçeneğinde "tepinirken", B seçeneğinde "çağırarak", C seçeneğinde "konuşa konuşa", D seçeneğinde "gelir gelmez" sözcüğü zarf fiil almıştır. E seçeneğinde böyle bir kullanım yoktur. Zarf fiil eklerini şöyle kodlayabiliriz. Kenyalı emadan ince ip arakladıkça Eve varmazcasına gelmeksizin çıktığında

CEVAP: E

7. Bir **eylemin**, eylemsi ya da yardımcı eylemle birleşmesiyle meydana gelebilirler. Çoğu mecaz anlamlıdır. Deyimler **anlamca kaynaşmış birleşik** fiillerdir. C seçeneğinde yer verilen "Dün yapılanları duyunca etekleri tutuştu." ifadesi bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: C

8. **İş (Kılış) Fiilleri**

Öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve öznenin bir nesneyi etkilediği fiillerdir. Bu fiillerde öznenin yaptığı işten etkilenen bir nesne (varlık) vardır.

Bir cümlede özneyi (yani işi yapan kişiyi) bulmak için yükleme "kim, ne?" sorularından birini sorarız.

Durum Fiilleri

Öznenin süreklilik gösteren bir durumunu anlatan fiillerdir. Durum fiillerinde öznenin yaptığı işten etkilenen bir nesne (varlık) yoktur. Bu yüzden durum fiillerinde, fiille sorduğumuz "ne, neyi, kimi?" sorularından birine cevap alamayız.

Oluş Fiilleri

Öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir. Oluş fiillerinde daha çok "zaman içerisinde kendiliğinden olma" söz konusudur.

B seçeneğinde yer verilen "Sevmek-oturmak-kızarmak" sözcükler böyle oluşmuştur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

9. Fiilimsiler fiilden türerler ve isim cümlelerinde fiilimsiler kesinlikle aranmaz. Genellikle bu gibi sorularda şu iki örnek hep karşımıza çıkmaktadır: Küçükken ve boyunca. III seçeneği isim kökünden türediği için fiilimsi yoktur. I ve IV numara sıfat fiil, II ve V numara zarf fiil örneğidir.

CEVAP: C

10. Haber kipleri şunlardır:

Bilinen Geçmiş Zaman (-dı,-di)

Öğrenilen Geçmiş zaman (-mış,-miş)

Şimdiki Zaman (-yor,makta,-mekte)

Gelecek Zaman (-acak,-ecek)

Geniş Zaman (-r,-ar,-er,-maz,-mez)

A seçeneği "şimdiki zaman", C seçeneği "öğrenilen geçmiş zaman", D seçeneği "bilinen geçmiş zaman", E seçeneği "gelecek zaman" biçiminde oluşmuştur. B seçeneğinde yer alan "değiştirmeliyiz" sözcüğü gereklilik kipi olan "meli,malı" ekini almıştır. Gereklilik kipi dilek kiplerindendir.

CEVAP: B

11. "2020 KPSS sorularını uçak gibi cevaplıyordu." yargısında "cevaplıyordu" sözcüğünün kökü "cevap" kökünden "cevap-lı" şeklinde türemiştir.

CEVAP: D

12. **Zarf-fiil**, bağ-**fiil**, ulaç veya gerundium; bir **fiilin** cümlede **zarf** (belirteç) görevinde kullanılan hâli. Türkçedeki üç fiilimsi grubundan biridir. A seçeneğinde "uğramadan", B seçeneğinde yaparak", C seçeneğinde "gördükçe", E seçeneğinde "çıkarken" sözcüğü zarf- fiil olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde yer alan "küçükken" sözcüğü isim kökünden türediği için fiilimsi aranmaz.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

A) Peteğin içindeki balla şimdiye kadar en aşağı üç nesil bilgilendi.

B) Eserlerindeki ruhî kudret en güzel şekilde anlatıldı.

C) Bizimle her konuda konuşabilirisiniz.

D) Bugünlerde tek derdim ona yabancı dil öğretmekti.

E) Yarın tatil olduğunu herkese duyurduk.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem "dönüşlü" bir eylemdir?

A) Masanın üzerindeki vazo kırılmış.

B) Seni ıhlamurlar çiçek açtığı zaman seveceğim.

C) Annesi sabahtan akşama kadar dövündü.

D) Aras, her gece kitap okumadan uyumaz.

E) Dün bize bir akşam vakti uğradı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi başkasına yaptırma anlamı vardır?

A) Bahçesi için özenle seçtiği fidanları başkasına getirtti.

B) Yolculuk boyunca müzik dinledi.

C) Hayatımın en güzel yerinde tayinim çıktı.

D) Nakit ihtiyaçlarım için krediye başvurdum.

E) Dondurma sezonu açıldı.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi "edilgen" çatılı bir eylemdir?

A) Yıllar sonra geldiğimiz bu şehir bize garip geldi.

B) En sevdiğim oyun bölümüne gelmiştik.

C) Yapılan işlere değer veren önemli bir değerdi.

D) Hindistan dünyanın en kalabalık üç ilkesinden biri olarak dikkat çekmektedir.

E) Görevli avcılık yaparken vuruldu.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem işteş çatılı bir eylemdir?

A) Şiirde iç ahengi sağlamak onun uzmanlık alanıdır.

B) Kuşlar hadekalar çizerek sohbet dertleşiyordu.

C) Bakışların Karadeniz gibi görkemliydi.

D) Yeni çıkan diziyi izlettiler.

E) İlkbahar döneminde koyu sohbetler başlamıştı.

6. Aşağıdaki dizelerden hangisinin yüklemi geçişli bir eylem olduğu halde cümlede nesne kullanılmamıştır?

A) Geçen salıdan beri dört gözle bekliyordum.

B) Kavunları bu akşam yedik.

C) Pazardan iki kilo çilek aldım.

D) Ders çalışma sırasında plansızlığı kabullenmiyordu.

E) Mustafa Kemal'i sonsuz bir aşk ile seviyoruz.

7. Aşağıdakilerden hangisi nesne-yüklem ilişkisi batanından diğerlerinden farklıdır?

A) Beni duyduğunu biliyorum.

B) Her pazar sabahı gazete bulmacalarını çözerdi.

C) Topladığı papatyaları huzurevinde dağıttı.

D) Dikkatli bakmayınca fark edemezsiniz.

E) Bugünlerde zaman çok hızlı geçti.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı anlamda bir işteş çatı kullanılmıştır?

A) Peyami Safa yıllarca eşiyle mektuplaştı.

B) Bayram sabahı herkes birbiriyle selamlaştı.

C) Geçen yaşanan olaydan sonra barıştılar.

D) Çocuklar bekçiyi görünce kaçıştılar.

E) Hasretle kucaklaştılar.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem oldurgan bir fiildir?

A) Barınakta bulduğu çocuğu yıllarca büyüttü.

B) Saçlarını yaptırttı.

C) Fethiye Koyları büyüleyici güzelliğini sunmaktaydı.

D) Bu soru hakkında bize ipucu vereceklerdi.

E) İstediğiniz sorular yöneltilebilir.

YARGI YAYINEVİ

☆☆☆

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

A) Bir müddet sükût ettik.

B) Şüphesiz bunca olaydan sonrayı burayı terk etmezsiniz.

C) Nesli Ahîr, Halit Ziya'nın son romanıdır.

D) Tanzimat Döneminden Cumhuriyete kadar olan dönemi içine alıyor.

E) Ebubekir HâzımTepeyran yaşadığı dönemin en iyi yazarı seçildi.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne-yüklem ilişkisi yönüyle ötekilerden farklıdır?

A) Bu akşam iyi bir oyuncu olduğunu fark ettik.

B) Bayrak göndere çekildi.

C) Anamur'un virajlı yollarını aşarsak iki saate Mersine geleceğiz.

D) Derya, iş yerinde müdüre oldu.

E) Olaydan sonra bizi aradı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi ettirgen çatılı bir eylemdir?

A) Yıl sonuna kadar ödevlerini bitirdi.

B) Kapı çaldığı için yemeği ocakta unuttu.

C) Bu olaydan sonra bir daha onu aramadım.

D) Yeni aldığı bisiklet ağır olduğu için ona taşıttırdı.

E) Kuşlar semada halkalar şekliden uçuştu.

Fiilde Çatı

1. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir.

Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. Kardeşimin güzel bir kitabı vardı. (Çatı aranmaz)

Gönül kimi severse güzel odur. (çatı aranmaz) D seçeneğinde yüklem bir fiilimsiden oluşmuştur. Yüklemi fiilimsi olan cümleler isim cümlesi kabul edilir.

CEVAP: D

2. Dönüşlü eylemlerde "-l, -n" eklerinden biri getirilir.

Nesne bulunmaz.

Gerçek ya da gizli özne bulunur.

Özne, yaptığı işten kendi etkilenir.

C seçeneğinde özne yaptığı işten kendi etkilenmiş.

CEVAP: C

3. Soruda ettirgen fiil sorulmuştur. Ettirgen eylemler işi başkasına yaptırır. A seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur. B, C, D ve E seçeneğinde ettirgen eylem kullanılmamıştır. Fiilde çatı sadece fiillere geldiğini unutmayalım.

CEVAP: A

4. Edilgen fiil Eylem başkası tarafından yapılır.

Sözde özne bulunur.

"-l, -n" eklerinden birini alır.

E seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. İşteş fiil, fiil kök ya da gövdesine "-ş" eki getirilir.

Birden fazla kişi tarafından yapılır. Karşılıklı ya da birlikte olma anlamı verir.

B seçeneğinde birlikte anlamını veren işteş çatılı fiil kullanılmıştır. Bu arada" hadeka" kuşların "m" şeklinde uçmasıdır.

CEVAP: B

6. Ne, neyi, kimi İçtim? Yanıt alamıyoruz. Her ne kadar nesne olmasa da zihnimizde nesneleri bulabiliriz. Bu yüzden cümle geçişli bir fiildir.

CEVAP: A

7. Nesne – Yüklem ilişkisi bakımından diye sorarsa geçişli, geçişsiz, oldurgan ve ettirgen olarak incelenmelidir. A, B, C ve D seçeneğinde "geçişli" E seçeneğinde "geçişsiz" eylem kullanılmıştır.

CEVAP: E

8. İşteş fiiller, "-ş" ekini alırlar. Bu ek, geldiği kelimenin ses özelliğine göre "-ş, -ış, -iş, -uş, -üş" şeklinde olabilir. Bu çatı eki, yüklemde belirtilen işin karşılıklı olarak veya birlikte yapıldığını ifade eder, ve en az iki kişi tarafından yapılır. A, B, C ve E seçeneklerinde "karşılıklı" D seçeneğinde "birlikte" olma anlamı vardır.

CEVAP: D

9. Oldurgan fiil geçişsiz bir eyleme "-r, -t, -dır" eklerinden biri getirilerek geçişli duruma getirilmesidir. A seçeneğinde "büyü-t" sözcüğü oldurgan fiildir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir.

Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. C seçeneğinde "roman" isim cümlesi olduğu için çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: C

11. Özne-yüklem ilişkisi bakımından derse etken, edilgen, dönüşlü, işteş incelenmelidir.

A, C, D ve E seçenekleri "etken" B seçeneği "edilgen" çatılıdır.

CEVAP: B

12. Geçişli bir eyleme "-ır, -t, -dır" eklerinden biri getirilerek geçişlilik derecesi arttırılabilen eylemlere "ettirgen eylem" denir. "taşıttırdı" sözcüğü işi başkasına yaptırma anlamı taşıyor.

CEVAP: D

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?**

A) Gaziantep, gastronomi ve kültür turizm turlarının son yıllardaki en gözde yeri olarak biliniyor.

B) Kayseri'nin Yahyalı ilçesi halı ve şelaleleriyle ünlüdür.

C) Gülek Boğazını aşınca karlı dorukları göreceksiniz.

D) Hoşap Kalesi hiç kuşkusuz yöre turizmini artırıyordu.

E) Rize merkeze adım adım yaklaşıyorduk.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi ettirgen çatılı bir eylemdir?**

A) Kütüphanesi için aldığı on sekiz kitabı abisine taşıttı.

B) Girne Limanında denize karşı uçurtma uçurduk.

C) Lefkoşa'da toprak yoldan yürüyerek ana yola ulaştık.

D) Şiirlerin dünyası çok farklı şekilde insana yansır.

E) Hayatın çilekeş yüzü sırtına katlanarak binmişti.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi edilgen çatılı bir eylemdir?**

A) Bu tarla, istenilen kaliteli ürün arazisine getirildi.

B) Bu şehir beni gittikçe bunaltıyordu.

C) Sahilde simit satan çocuk, simitçiiiiiiii! Diye bağırıyordu.

D) Gelirken sen sevdiğim çiçeklerden almış.

E) Akşama doğru aldığımız habere göre bu saatte gelmeyecekmiş.

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi dönüşlü çatılı bir eylemdir?**

A) Çamaşırlar bir çırpıda yıkandı.

B) Evin her köşesi süslendi.

C) Bahçede oyun oynadılar

D) Babası Kore Savaşında bulunmuş.

E) Sabah erkenden işyerine gitti.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı anlamda işteş çatı kullanılmıştır?**

A) Dünkü olaydan sonra fazla uzatmadan barıştılar.

B) Askerde olduğu için aylarca mektuplaştılar.

C) Tokat Kalesinin yamacında bir öğle vakti tanıştılar.

D) İş yerine giderken selamlaştılar.

E) Kuşlar, yeni hayatları için başka diyara uçuştu.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içerisinde belirtilen çatı özelliği yoktur?**

A) Otobüse tıka basa sıkıştılar. (işteş)

B) Atı alan Üsküdar'ı geçti. (dönüşlü)

C) Aranan ürün sonunda bulunmuş. (edilgen)

D) Tren büyük bir hızla arabayı geçti. (geçişli)

E) Evini üç kişiye boyattırdı. (ettirgen)

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi oldurgan çatılı bir eylemdir?**

A) Askerdeki oğluna mektup yazdırttı.
B) Yeni reklam afişleri bastırttı.
C) Mizahi tavrıyla hepimizi güldürdü.
D) Bize doğru yöneldi.
E) Akşama halı saha maçı yapacağız.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği <u>aranmaz</u>?**

A) Avrasya Tünelinden geçerek zaman kazandık.
B) Filmi üçüncü kez izleyerek rekora imza attık.
C) Bugünlerde moralim hiç iyi değildi.
D) Beryan çorbası içmeden oradan dönmeyin.
E) Gülüklü çorbası içenler çok mutlu oldu.

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi geçişli bir eylemdir?**

A) Yapılan şakaya çok güldük.
B) Uzun yıllar sonra boynuma sarıldı.
C) Bu yapılanlardan sonra içine kapandı.
D) Son gelişinde çok sevdiği Adana'yı dolaşmıştı.
E) Deprem sonrası birbirimize kenetlendik.

10. **Aşağıdakilerin hangisinde yalnız geçişsiz eylemler bir arada kullanılmıştır?**

A) Almak-vermek-dövmek
B) Durmak-görmek-etmek
C) Ağlamak-düşürmek-sevmek
D) İşitmek-oturmak-sararmak
E) Pişmek-uyumak-gülmek

11. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem işteş çatılı bir eylemdir?**

A) Gamsız bir hayatın tam ortasındayım.
B) Edirne'de tarihi bir ortamda güreşçiler güreşti.
C) Ölüm hayatımıza bir gün misafir olacaktır.
D) Bütün varlığım bir anda uçmuş.
E) Şimdi gözlerim her yerde seni arar oldu.

12. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde çatı özelliği <u>aranmaz</u>?**

A) Çağrılan yere erinme, çağrılmayan yere görünme.
B) Çanakta balın olsun, yemenden arı gelir.
C) Hamala semeri yük değildir.
D) Haydan gelen huya gider.
E) Adamın iyisi iş başında belli olur.

YARGI YAYINEVİ

Fiilde Çatı

1. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir. Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. B seçeneğinde "ünlü" sözcüğü isim olduğu için bu cümlede çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: B

2. A seçeneğinde "taşıt-" geçişli eylemi "-t" çatı eki alarak geçişlilik derecesi artırılmıştır. Bundan dolayı ettirgen çatılıdır. Ettirgen eylem işi başkasına yaptırma anlamı da verir.

CEVAP: A

3. Edilgen fiil, eylem başkası tarafından yapılır. Sözde özne bulunur. "-l, -n" eklerinden birini alır. A seçeneğinde "getir-" fiili "-l" çatı eki aldığı için cümlede gerçek özne yoktur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. D seçeneğinde "bul-" geçişli fiiline "-n" çatı eki gelince dönüşlü çatı eylem ortaya çıkar. dönüşlü eylem de özne yaptığı işten kendi etkilenir.

CEVAP: D

5. İşteş fiiller, "-ş" ekini alırlar. Bu ek, geldiği kelimenin ses özelliğine göre "-ş, -ış, -iş, -uş, -üş" şeklinde olabilir. Bu çatı eki, yüklemde belirtilen işin karşılıklı olarak veya birlikte yapıldığını ifade eder, ve en az iki kişi tarafından yapılır. A, B, C ve D seçeneklerindeki "-ş" çatı eki cümleye "karşılıklı" yapma anlamını vermiştir. E'de "birlikte" yapma anlamını katmıştır.

CEVAP: E

6. B seçeneğinde "geçti" sözcüğü etken çatılıdır. Dönüşlü eylem "-l, -n" eklerinden birini alır. Bu yüzden burada bu eklerden biri olmadığı için parantez içinde verilen ifade yanlıştır. Diğer seçenekler doğru verilmiştir.

CEVAP: B

7. "Gül-" fiili nesne alamayan bir fiildir. "Onu gülmek" şeklinde bir ifadenin anlamsız olmasından, bu fiilin nesne alamadığını anlayabiliriz. Fakat bu fiil, "-dür" ekini alarak, "güldür-" şekline gelmiştir ve son hâliyle "onu güldürmek" anlamlı olmaktadır. Yani bu fiil nesne alabilen bir fiil hâline gelmiştir. İşte nesne alamayan (geçişsiz) bir fiil, nesne alabilen (geçişli) bir fiile dönüştüğü için bu fiil oldurgan çatılıdır denir.

CEVAP: C

8. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir.

Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. C seçeneğinde "iyi değildi" ifadesi isim olduğundan çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: C

9. Nesnesi olan veya nesne alabilen fiiller geçişlidir. D seçeneğinde yer alan "Son gelişinde çok sevdiği Adana'yı dolaşmıştı." İfadesinde "çok sevdiği Adana'yı" ifadesi geçişlidir.

CEVAP: D

10. Nesnesi olmayan ve nesne alamayan fiiller geçişsizdir. Geçişsiz fiillerin başına "onu" sözcüğü getirilemez. E seçeneği geçişsiz bir çatılı eylemdir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

11. İşteş fiiller, "-ş" ekini alırlar. Bu ek, geldiği kelimenin ses özelliğine göre "-ş, -ış, -iş, -uş, -üş" şeklinde olabilir. Bu çatı eki, yüklemde belirtilen işin karşılıklı olarak veya birlikte yapıldığını ifade eder, ve en az iki kişi tarafından yapılır. B seçeneğindeki "güreş" sözcüğü" işteş" çatılıdır.

CEVAP: B

12. Fiillerin özneye ve nesneye göre aldıkları durumlara ve gösterdikleri özelliklere çatı denir. Yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz. C seçeneği isim cümlesidir.

CEVAP: C

1. Üç ciltlik Osmanlı Tarihi, tarihlerin en güzellerindendir.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

A) Özne - nesne
B) Özne - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - nesne
D) Nesne - dolaylı tümleç - nesne
E) Nesne - özne - yüklem

2. **Aşağıdakilerden hangisinde yer tamlayıcısı vurgulanmıştır?**

A) Bülbül gece yarısı ortaya çıkar.
B) Güneş girmeyen eve doktor girer.
C) İyi adamları her zaman severim.
D) Bugün seni ben aradım.
E) Günlerdir yolunu Amasya'da gözlüyorum.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde cümlenin ögesi olmayan bir ara söze yer verilmiştir?**

A) Yunus Emre, Türk insanının fikir gücü, sevginin bir timsalidir.
B) Ablam, hafızasıyla meşhurdu, gördüğü tüm plakaları aklında tutardı.
C) İzmir'i, Ege'nin incisini, çok özlemiştim.
D) Bâkî, şairleri sultanını, şiirlerle andık.
E) Şeyh Galip, divan şairi, şiirleriyle herkesin hafızasında yer etti.

YARGI YAYINEVİ

4. Doğrudan doğruya sefere iştirak etmese bile Edirne Saray'ında kalmayı tercih eder.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Nesne - dolaylı tümleç - yüklem
B) Özne- zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
C) Zarf tümleci - dolaylı tümleç - özne - yüklem
D) Dolaylı tümleç - nesne - zarf tümleci - yüklem
E) Zarf tümleci - nesne - yüklem

5. **Aşağıdakilerin hangisinde, belgisiz zamir cümlenin öznesi durumundadır?**

A) Bunları kimden aldığımı bilmiyorum.
B) Sakarya'ya gideceğimi kimse bilmiyor.
C) Bize kiminle konuştuğunu anlatmadı.
D) Okulda kimseyi görmeye fırsatım olmadı.
E) Olanları kime anlattığını bilemedik.

6. Zil çalacak... Sizler derslere gireceksiniz bir bir
Zil çalacak, ziller çalacak benimçin,
Duyacağım evlerden, kırlardan, denizlerden;
Tâ içimden birisi gidecek uça ese...
Ama ben, ben artık gidemeyeceğim

Yukarıdaki dizede altı çizili bölüm cümlenin hangi ögesidir?

A) Belirtili nesne
B) Belirtisiz nesne
C) Zarf tümleci
D) Yüklem
E) Özne

7. Ah! Keşke talih bana levhanın bu tarafını görmeyi nasip etmemiş olsaydı.

Yukarıdaki örnekte altı çizili sözcük için hangisi doğrudur?

A) Özne
B) Belirtisiz nesne
C) Edat tümleci
D) Cümle dışı unsur
E) Yüklem

8. Yeni dünya olarak bilinen muşmulayı, Alanya'da birkaç yıl önce görmüştüm.

Bu cümlenin öğelerini bulmak için yüklemine sırasıyla aşağıdaki sorulardan hangileri sorulmalıdır?

A) Kimi-nereye-niçin
B) Neyi-nerede-ne zaman
C) Kim-nerede-neden
D) Ne-nasıl -ne kadar
E) Neyi-nasıl-nerede-ne zaman

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zamir, ekfiil alarak yüklem görevinde kullanılmıştır?**

A) Ben kelimelere bile diz çöktüren biriydim.
B) Bu şehre iyice alıştım.
C) Sinemaya ne zaman gideceksin?
D) Yüksek tepelerden aşıp geldim.
E) Bugünlerde içim buruktu.

YARGI YAYINEVİ

10. Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın

Bu dizelerde altı çizili bölümün ögesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Belirtisiz nesne
B) Yer tamlayıcısı
C) Zarf tümleci
D) Özne
E) Belirtili nesne

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne açıklayıcısı ile birlikte verilmiştir?**

A) Biz, özellikle de ben, dünyayı, en çok da dünyanın merkezi olan Avrupa'yı görmek, tanımak istiyorum.
B) Ödünç, güle güle gider, ağlaya ağlaya döner.
C) Ağaç güneşle serpilir, fakat toprağın derinliklerindeki kökü ile beslenir.
D) Fani ömür biter, bir uzun sonbahar olur.
E) Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el ayak, Boşanır sırtlara vadilere, sağanak sağanak.

12. Yârin dudağından getirilmiş
Bir katre alevdir bu karanfil

Yukarıdaki dizede altı çizili bölüm cümlenin hangi ögesidir?

A) Özne
B) Dolaylı tümleç
C) Yüklem
D) Nesne
E) Cümle dışı unsur

Cümlenin Ögeleri

1. Üç ciltlik Osmanlı Tarihi, tarihlerin en güzellerindendir.

Özne yüklem

Cümleyi ögelerine ayırırken tamlamalar bölünemez bu yüzden virgülden sonraki bölüm yüklem görevinde, virgülden öncesi öznedir.

CEVAP: B

2. Yükleme en yakın öge en çok vurgulanan ögedir. E seçeneğinde" Amasya'da" sözcüğü yer tamlayıcısıdır. Yer tamlayıcısı dolaylı tümleç olarak bilinir. İsmin yönelme hâl eklerinden birini alır.

CEVAP: E

3. Doğru cevap olan B seçeneği yükleme sorulan herhangi bir soruya cevap vermemektedir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. Doğrudan doğruya sefere iştirak etmese bile

zarf tümleci

Edirne Saray'ında kalmayı tercih eder.

nesne yüklem

Cümlenin doğru sıralanışı "zarf tümleci-nesne-yüklem" şeklindedir.

CEVAP: E

5. Özne cümlenin temel ögesi olup "kim" ve" ne" sorusundan birine yanıt arar. A ve D sözcüğünde "nesne", C ve E sözcüğünde "dolaylı tümleç", B sözcüğünde "özne" görevindendir.

CEVAP: B

6. C seçeneğinde geçen zarf tümleci dizenin cevabıdır. Zarf tümleci yüklemin anlamını zaman, durum, yön, miktar, tarz, vasıta, şart, sebep, birliktelik yönlerinden tamamlayan kelimeler ve kelime gruplarıdır.

CEVAP: C

7. D seçeneğinde geçen cümle dışı unsur doğrudur çünkü gizli özne, ünlemler, ara söz, cümleleri bağlayan bağlaçlar cümle dışı unsur olup öge sayısına dâhil edilmez.

CEVAP: D

8. Yeni dünya olarak bilinen muşmalayı
nesne
Alanya'da birkaç yıl önce görmüştüm.
dolaylı t. zarf t. yüklem

B seçeneğinde verilen sorular doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: B

9. A seçeneğindeki "biriydim" sözcüğü belgisiz zamir ek-fiille kurulmuş.

CEVAP: A

10. Bu dizelerde yer alan sana dar gelmeyecek makberi, grup hâlinde cümlenin belirtili nesnesi olur.

kazsın: Yüklem

kimler: Özne

sana dar gelmeyecek makberi: Belirtili nesne

CEVAP: E

11. Bazı cümlelerde özneden önce ya da sonra gelerek onun açıklayıcısı olan bir açıklama bulunabilir: Biz, özellikle de ben ifadesi açıklayıcısı ile birlikte verilmiştir.

CEVAP: A

12. Bu dizeleri, "Bu karanfil yârin dudağından getirilmiş bir katre alevdir." biçiminde kuralı bir cümleye dönüştürmemiz gerekir. Zaman yârin dudağından getirilmiş bir katre alevdir biçimindeki dizenin sıfat tamlaması biçiminde olduğu için yüklem durumunda değerlendirmemiz gerekir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

☆☆☆

1. Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır!

Bu cümlenin öznesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ey Türk istikbalinin evladı!
B) İşe, bu ahval ve şerait
C) Vazifen
D) Türk istiklâl ve cumhuriyeti
E) Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni

2. Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken.
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.

Bu dizede aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Özne
B) Yüklem
C) Belirtisiz nesne
D) Dolaylı tümleç
E) Zarf tümleci

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir fiilimsi özne görevinde kullanılmıştır?**

A) Sevgiyi tanımayanlar, ayrılığın acısını bilmezler.
B) Size gelip bir şey soracağım.
C) Kamyon karanlık bir vadiden bize doğru geliyordu.
D) Banliyölerde duran trenlere el sallamak üzere yola çıktık.
E) Anadolu Hisarı'nda bir gün geçirerek huzur buldu.

YARGI YAYINEVİ

4. Her doğan günün bir dert olduğunu
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Bu dizede altı çizili öge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özne
B) Belirtisiz nesne
C) Zarf tümleci
D) Dolaylı tümleç
E) Belirtili nesne

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi, sıfat tamlamasından oluşmuştur?**

A) Kırmızı kiremitli, beyaz badanalı evleri vardır.
B) Dergilerden öğrenilenlerle kendine bir dünya kurmak, onun içinde yaşayabilmek demektir.
C) Ablamın verdiği parayla köşe başındaki marketten dondurma aldım.
D) Rüzgâr yüzünden kiraz ağaçlarının dalları kırıldığı için meyve olmadı.
E) İnsana yeni bir alışkanlık kazandırmak, çok güçtür.

6. Artık demir almak günü gelmişse zamandan, Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan

Bu dizede altı çizili öge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özne
B) Dolaylı tümleç
C) Zarf tümleci
D) Örtülü özne
E) Nesne

7. Bana düşmez can vermek, yumuşak bir kucakta

Bu cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne- belirtili nesne-yüklem
B) Belirtili nesne-yüklem-özne
C) Yer tamlayıcısı-yüklem-özne
D) Zarf tümleci-özne-yüklem
E) Yer tamlayıcısı-yüklem-nesne

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümleci kullanılmamıştır?**

A) Soğuk bir kış gecesi boyoz almaya gittik.
B) Fotoğraf çekmeyi çok seviyorum.
C) Kavgada karşılık vermeyince susup oturdu.
D) Havaya bakarsam hava alırım.
E) Sapanca'da kadın ve çocuklar elma satıyorlar.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilime nesne görevinde kullanılmıştır?**

A) Eften püften sebeplerle kapımıza gelmeyin.
B) Doğru dürüst anlamadan yargılamayınız.
C) Yavaş yavaş koşarsan nefesin kesilmez.
D) Miyase, bizim iş yerinde yol yordam öğrendi.
E) Ev mev alacak parası yoktu.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem adıldan oluşmuştur?**

A) Derenin kenarında oyun oynamak çok güzeldi.
B) Yarınlara ulaşmak için bugünden çalışmalıyız.
C) Babama yeni bir kitap hediye ettim.
D) Sana bu aralar ulaşmak çok zordu.
E) Beş yıl önce hepimiz buradaydık.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem edattan oluşmuştur?**

A) Belki bir daha hiç görüşmeyeceğiz.
B) Bütün bu yaptıklarım senin içindi.
C) Aynı hastalığa yakalanmış iki kişiden biri kurtuldu.
D) Kendine saygısı olmayan kimseler başkasına saygı duymaz.
E) Sapanca Gölü ve çevresi görsel bir şölen sunuyordu.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde temel ögeler bulunmaktadır?**

A) Dün bize olan bakışları öncekilerden farklıydı.
B) Kendi kendine konuştuğu için herkes tarafından dışlandı.
C) Evi yokmuş.
D) Bazılarını bu mevsimde anlamak gerçekten çok zor.
E) Yeni nesil araçlar satılmak üzere piyasaya sürüldü.

Cümlenin Ögeleri

1. Cümleyi ögelerine ayırırken önce yüklem bulunur sonra diğer ögeler

   Ey Türk istikbalinin evladı! / İşte, /bu ahval ve şerait içinde dahi/ vazifen, /Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır!

   Türk İstiklâl ve Cumhuriyeti'ni kurtarmaktır!: Yüklem

   Vazifen: Özne

   Bu ahval ve şerait içinde dahi: Zarf tümleci

   İşte: Cümle dışı öge

   Ey Türk istikbalinin evladı!: Cümle dışı öge

   CEVAP: C

2. Başka sanat/ bilmeyiz/ karşımızda dururken.

   Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.

   Bilmeyiz: Yüklem

   (biz): Özne

   Başka sanat: Belirtisiz nesne

   Anadolu'muz yazılmamış bir destan gibi karşımızda dururken: Zarf tümleci

   Dolaylı tümelce yer verilmemiştir.

   CEVAP: D

3. A seçeneğinde" sevgiyi tanımayanlar" cümlenin öznesidir sıfat fiil özne görevinde kullanılmıştır. 2020 KPSS'de en büyük soru adayı bir soru tipidir. Sıfat fiilin diğer adı ortaç olduğu unutulmamalıdır.

   CEVAP: A

4. İsim cinsinden kelime grupları belirtili nesne görevinde kullanılabilir. Belirtili nesne "kimi", "neyi" sorularından birine yanıt verir. Altı çizili öge cümlenin belirtili nesnesidir.

   CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. Vardır: yüklem

   Kırmızı kiremitli, beyaz badanalı evleri: özne

   Kırmızı kiremitli, beyaz badanalı evler (i) sıfat tamlaması

   CEVAP: A

6. Zarf tümleci görevinde kullanılmıştır. Zarf tümlecini bulmak için yükleme "nasıl, ne zaman, ne zamandan beri, ne kadar, niçin, neden, nereye, ne ile, ne gibi..." soruları sorulur, alınan yanıt zarf tümleci olur.

   CEVAP: C

7. Bana/ düşmez /can vermek, yumuşak bir kucakta

Düşmez: Yüklem

Bana: Yer tamlayıcısı

Can vermek, yumuşak bir kucakta: Özne

CEVAP: C

8. Sapanca'da kadın ve çocuklar elma satıyorlar.

Satıyorlar: Yüklem

Kadın ve çocuklar: Özne

Elma: Nesne

Sapanca: Dolaylı tümleç

CEVAP: E

9. A seçeneğinde "dolaylı tümleç"

B seçeneğinde "zarf tümleci"

C seçeneğinde "zarf tümleci"

E seçeneğinde" özne" görevinde kullanılmıştır.

D seçeneğinde nesne görevindedir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. E seçeneğindeki işaret zamiri "buradaydık" sözcüğü yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

11. B seçeneğinde olan "için" edatı yüklem görevindedir. Edatlar tek başına anlamı olmayan birlikte kullanıldığı cümleye anlam ilgisi kuran sözcük türleriydi. "İçin" sözcüğü her zaman edat görevindedir.

CEVAP: B

12. Temel ögeler sadece özne ve yüklemden oluşur. Cümle ögelerine ayrılırken önce yüklem sonra özne bulunur. Bu bilgiler ışığında "yokmuş" yüklem, yok olan "ne" sorusunu sorduğumuzda "evi" cevabını alırız. Bunun neticesinde özne ve yüklem olduğunu görebiliriz. Cümle ögelerine ayrılırken "kimin" ve "neyin" soruları sorulmaz.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi basit cümle değildir?

A) Aşure çok lezzetliydi.

B) Benim mi Allahım bu çizgili yüz?

C) Bugünlerde her yer çiçek kokusuyla kaplandı.

D) Şairlerin ilham kaynağı aşktır.

E) Şâirleri haykırmayan bir millet, sevenleri toprak olmuş öksüz bir çocuk gibidir.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?

A) Mevlüt ve arkadaşları Sabuncubeli Tünelinde yaptığı kaza sonucu öldü.

B) Aradığım kıyafet burada yoktu.

C) Mevlüt ve arkadaşları kaza sonucu ölmedi.

D) Kel yanında kabak anılmaz.

E) Her kuşun eti yenmez.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yapıca ötekilerden farklıdır?

A) Gravürde dikkat edilmesi gereken bir diğer detay ise cephedir.

B) Sedyeyle taşınan bir kişi arka mahallede görülmektedir.

C) Sen gülünce güller açar Gülpembe!

D) Söz söyleyen yoktur sözüm üstüne.

E) Küçük bir sokakta şiirsellik boy gösterdi.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdaki dizelerden hangisi yükleminin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

A) Altında yatarken de bizimdir yerin üstü.

B) Bendim ey sevgili sandalla denizden gelen.

C) Evde iki kilo erik vardı.

D) Otobüs Çorlu'ya vardı.

E) İçinden dışarıya çıkan bir yangındın.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi eksiltili cümle durumundadır?

A) Yeni aldığı arabası çok güzeldi.

B) Reşat Nuri, romanlarında insanı mutluluğa götürür.

C) Eskiye göre yaramazlığı azaldı.

D) Portakal cenneti ilçeye yaklaştık.

E) Dost başa düşman ayağa.

6. Aşağıdakilerden hangisinde yüklemin yerine göre diğerlerinden farklıdır?

A) Artık sana karşı duygularım kalmadı.

B) Gönlüm bir sevdaya düştü.

C) Dün sana bir tepeden baktım aziz İstanbul.

D) Hayatıma yeni bir bakış açısı getirdin.

E) On yedinci hafta sonunda evreyi üstün kapattı.

7. Aşağıdakilerden hangisinde iç içe birleşik cümle kullanılmıştır?

A) Bekle ki gelsin.

B) Şiirlerini hayal dünyasında kurmadan önce çok düşünür.

C) Ülkemizdeki doğa manzarası hiçbir yerde yoktu.

D) Tarihî romanları okumanızı öneririm.

E) Tolstoy, "Sanat heyecan doğurma vasıtasıdır." diyor.

8. Bugünlerde yalnızlık rıhtımında hayatı düşünerek yaşıyorum.

Bu cümlenin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Kurallı- olumsuz-bağlı-ad

B) Devrik-olumlu-sıralı-fiil

C) Kurallı -olumlu-birleşik-fiil

D) Kuralsız-kesik-sıralı-isim

E) Düz-olumlu-bağlı-fiil

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlı cümle vardır?

A) Bugün bize geldi, seni sordu.

B) Bugünlerde çok ses yapıyordu ama bir türlü mutlu olmuyordu.

C) Yörenin en güzel insanıydı.

D) Yanık sesi hepimizi mutlu ederdi.

E) Zaman, hayatımızda önemli bir yer tutar.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi biçimce olumsuz; anlamca olumludur?

A) Oraya gidecek vakit mi var?

B) Seni sevmiyor değilim.

C) Bu adam kötüdür.

D) Dün hastalandı.

E) Aradığım hiçbir şey orada yok.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde soru cümlesi vardır?

A) Bu akşam kahve içmek için nereye gidiyorsun?

B) Çinceyi nasıl öğrendin?

C) Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?

D) Beni sen mi aradın?

E) Hangi kitabı okuyacaksın?

12. Aşağıdakilerden hangisi eylem cümlesidir?

A) Pazarda aradığın ürünler vardı.

B) Amacım oraya ulaşmaktır.

C) Konuşma yeteneği yoktu.

D) Sınıfımızın başkanı Yusuf'tu.

E) Ekinler günden güne olgunlaşıyordu.

1. Basit cümle tek yüklemi olan ve yüklem hariç fiilimsi bulunmayan cümlelerdir. E seçeneğinde "haykırmayan" sözcüğünde sıfat fiil kullanılmıştır. Bir cümlede yüklem hariç fiilimsi bulunursa birleşik cümle kabul edilir.

CEVAP: E

2. Olumlu cümle yüklemde bildirilen yargının gerçekleştiğini ya da gerçekleşeceğini anlatan cümlelerdir. Yargı değerlendirilirken duygularımızı katmamalıyız. Olumlu cümleler "-ma/-me, -maz/-mez, -sız/-siz, yok/değil" eklerini ya da sözcüklerini asla alamaz. A seçeneğinde eylem gerçekleştiği için olumlu cümledir.

CEVAP: A

3. Yapıca cümleler basit, birleşik, sıralı ve bağlı diye dörde ayrılır. A, B, C ve D seçenekleri, içinde yan cümlecikler içeren birleşik yapılı cümlelerdir. E seçeneğindeki cümle ise tek yargı içeren basit yapılı cümlelerdir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Yüklemin türüne göre cümleler isim cümlesi ve fiil cümlesi olarak ikiye ayrılır.

D seçeneği fiil cümlesi diğer seçenekler isim cümlesidir.

"var" sözcüğü cümlede yok sözcüğünün karşıtı olarak kullanılırsa isim cümlesi; varmak, ulaşmak anlamında kullanılırsa fiil cümlesidir.

- Evde, iki kilo erik vardı. (yok sözcüğünün karşıtı olduğu için isim cümlesi.)
- Otobüs Çorlu'ya vardı. (ulaştı anlamında kullanıldığı için fiil cümlesidir.)

CEVAP: D

5. Eksiltili cümle bazen kesik cümle sorusu olarak karşımıza gelebilir.

Yüklemi söylenmemiş cümlelerdir.

E seçeneğinde dost başa düşman ayağa (bakar) olmalıydı.

CEVAP: E

6. Yüklemin yerine göre cümleler kurallı devrik eksiltili olmak üzere üçe ayrılır.

C seçeneği devrik cümle diğer seçenekler kurallı cümledir.

CEVAP: C

7. İç içe birleşik cümle Bir cümlenin başka bir cümlenin içinde yer almasıyla oluşan cümlelerdir.

Genellikle tırnak içerisinde ya da virgül ile gösterilir.

E seçeneğinde iç içe birleşik cümle konusudur.

CEVAP: E

8. "Bugünlerde yalnızlık rıhtımında hayatı düşünerek yaşıyorum." ifadesinde C seçeneği doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: C

9. Bağlı cümle en az iki yüklem ile bulunur.

Cümleler birbirine bağlaçlarla bağlanır.

B seçeneği bağlı cümledir.

CEVAP: B

10. B seçeneği biçimce olumsuz, anlamca olumludur. Olumsuz cümleler

Yüklemde bildirilen yargının gerçekleşmediği ya da gerçekleşmeyeceği durumları anlatan cümlelerdir. Olumsuz cümleler "-ma/-me, -maz/-mez, -sız/-siz, yok/değil" eklerini alabilir.

CEVAP: B

11. Sözde soru cümlesi yanıt beklemeyen sorulardır. Sitem, rica, onay, şaşkınlık gibi anlamlar katar. C seçeneğinde verilen örnekte böyle bir durum söz konusudur. Diğer seçeneklerde sözde soru cümlesi kullanılmamıştır.

CEVAP: C

12. Fiil cümlesi "-mek, -mak" mastar ekini alırlar. A, B, C ve D seçenekleri isim cümlesidir. Burada B seçeneği kafanızı karıştırmış olabilir. Eğer bir cümlenin yükleminde fiilimsi varsa o cümle isim cümlesi kabul edilir. B seçeneğinde yüklemde isim fiil eki kullanıldığı için isim cümlesi kabul edilir. Bize fiil cümlesini sorduğu için doğru seçenek E olacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi birleşik bir cümle yoktur?**

A) Yazları çardakta uyumak ona büyük huzur verirdi.

B) Yeni yapılan barajda birçok insan görev aldı.

C) Şiirlerini içten gelerek yazdığı belliydi.

D) Küçükken bu tür oyunları çok severdi.

E) Bazı konulara katılmamak elde değildi.

2. Benim her derdime ortak sen oldun
Ağlarsam ağladın gülersem güldün
Sazım bu sesleri turnadan m'aldın
Pençe vurup sarı teli sızlatma.

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Olumsuz cümle

B) Kurallı fiil cümlesi

C) Birleşik cümle

D) Olumlu cümle

E) Bağlı cümle

3. **Aşağıdakilerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?**

A) Yeni binaların daha enerji etkin olmasını sağlama çabası, pasif tasarım yöntemlerinin gelişmesine yol açmıştır.

B) Sanat tarihi içinde Gotik, Fransa'da Paris çevresinde etkili olmuştur.

C) Bir merhamettir yanan, daracık odaların isli lambalarında, ışlı lambalarında.

D) Laugier, strüktürel kullanımı savunarak mimarlığın bilimine yeni katkılar bırakır.

E) Ağlayın, aşinasız, sessiz can verenlere otel odalarında, otel odalarında.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi yüklemin türüne göre ötekilerden farklıdır?**

A) Ben bu şehirde her zaman yalnızım.

B) Üzüntülerini bana anlatmak istiyordu.

C) Uzun bir yolculuktan sonra Ayvalık'taydım.

D) Onun kadar başarılı biri yoktu.

E) Bizim en yakın arkadaşımızdır.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi anlamca olumludur?**

A) Yapılan inşaat sırasında kolonların altında kalarak sakatlandı.

B) Bu yaptığınız vişneli pasta güzel değildi.

C) Benimle hiçbir şekilde oyun olmaz.

D) Şehir bugün kesinti nedeniyle susuz.

E) Bu bahçede bir tek erik ağacı yoktu.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi devrik bir fiil cümlesidir?**

A) Pek zordu fırtınalı havada denize girmek.

B) Her ışığın altında gizlidir sana olan bakışlarım.

C) Hâlâ bekliyorum seni yalnızlar ahilinde.

D) Dün bize uğrayarak seni sordu.

E) Gökten gelen bir karar var.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi birleşik cümledir?**

A) Yıllarca çektiği çileyi size anlatamam.

B) Çiftçi, bu yıl ürünleri için su kanalı yaptırdı.

C) Yarın akşam için hazırlık yaptı.

D) Yazar kelime bulutları ile uğraşır.

E) Sabahları yollar kalabalık oluyor.

8. Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

Bu cümlenin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Eylem-kurallı-bağlı-olumlu

B) Ad-devrik-sıralı-olumsuz

C) Eylem-kurallı-birleşik-olumsuz

D) Ad-kurallı-birleşik-olumlu

E) Eylem-devrik-bağlı-olumsuz

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısına göre sıralı cümledir?**

A) Yaz aylarında dondurma yemeyi çok severdik.

B) Bu macera romanı daha öncekilere hiç benzemiyor.

C) Tuttu, fırlattı kalbimi.

D) Sensiz geçen gecelerim vardı.

E) Eskiye oranla bu yıl çok öğrenci bizleri ziyaret etti.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdakilerden hangisi basit bir cümle değildir?**

A) Bugünlerde o yok diye herkes bize küsmüştü.

B) Her sabah simit alırdı.

C) Gün boyu sizi aradım.

D) Elimdeki taşı denize fırlattım.

E) Yalnızlık rıhtımında kimse yoktu.

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?**

A) Aradığım hiçbir kitap bu mağazada yok.

B) O bize göre bir yemek değildi.

C) Olacakları bir türlü anlamazdı.

D) Kitabın son satırlarını nihayet bitirdi.

E) Ateşle oyun olmaz.

12. (I) Bu yaz yine yollarda şarkılarla dinleniyoruz. (II) Kış aylarının yorgunluğunu atıyoruz. (III) Üniversite arkadaşlarımızın yanımızda olması, belki de en büyük şansımızdı. (IV) Kümbet Sahilinde yine eğlenceye devam edeceğiz. (V) Buradan sonra hedefimiz olan Şile Sahiline yarın ulaşacağımızı ümit ediyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yüklemin türüne göre farklıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cümle Türleri

1. İçinde yüklem hariç en az bir fiilimsi bulunan sözcüklere birleşik cümle denir. A seçeneğinde "uyumak" sözcüğü "isim fiil" B seçeneğinde "yapılan" sözcüğü "sıfat fiil" C seçeneğinde "gelerek" sözcüğü "zarf fiil", E seçeneğinde "katılmamak" sözcüğünde "isim fiil" örneklenmiştir. D seçeneğinde fiilimsi bulunmamaktadır. Burada "ken" ekini fiilimsi olarak almama sebebimiz fiilimsiler "fiile" gelir, burada isme geldiği için fiilimsi aranmaz.

CEVAP: D

2. Bağlı cümlede en az iki yüklem bulunur. Cümleler birbirine bağlaçlarla bağlanır. Dizede bağlı cümle bulunmamaktadır. Diğer seçenekler dizede yer almaktadır.

CEVAP: E

3. Cümlede, eylemin nesne alabilip alamamasına ya da öznenin, eylemde bildirilen işle ilgili olarak gösterdiği özelliğe eylem çatısı denir. Yüklemi isim soylu olan cümlelerde çatı özelliği aranmaz. Çatı konusu tamamen fiil soylu sözcüklerle alakalı bir konudur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Türkçede cümleler yüklemin türüne göre ikiye ayrılır: 1. fiil cümlesi, 2. isim cümlesi A, C, D ve E seçeneklerinde isim cümlesi, B cümlesinde fiil cümlesi olarak verilmiştir.

CEVAP: B

5. Olumsuz Cümle: Fiil cümlesinde işin, oluşun yapılmadığını, yapılmayacağını veya olmadığını; isim cümlesinde ise sözü edilen kavramın bulunmadığını, var olmadığını, bahsedilen şekilde olmadığını bildiren cümlelerdir. Bu tür cümlelerde kişisel duyguların önemi yoktur. Fiil cümleleri, olumsuzluk ekiyle (-ma/-me) ve "ne ne" bağlacıyla; isim cümleleri de "yok", "değil" kelimeleriyle, "ne.... ne" bağlacıyla ve "-siz" olumsuzluk ekiyle kurulur. A seçeneğinde eylem gerçekleştiği için olumlu cümledir.

CEVAP: A

6. Türkçede bir cümlenin kurallı olabilmesinin tek şartı "yüklemin sonda olması"dır. Yüklemin sonda olmaması durumunda ise o cümle kesinlikle devrik olarak kabul edilir. C seçeneğinde devrik fiil cümlesidir.

CEVAP: C

7. İçinde yüklem hariç en az bir fiilimsi bulunan sözcüklere birleşik cümle denir. A seçeneğinde "çektiği" sözcüğü "sıfat fiil" ekini almıştır.

CEVAP: A

8. Eylem-kurallı-birleşik-olumsuz şeklinde sıralanmalıdır. Diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğru değildir.

CEVAP: C

9. Sıralı cümleler en az iki yüklemden oluşur, birbirine virgül ya da noktalı virgülle bağlanır. C seçeneğinde böyle bir durum söz konusudur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. Basit cümle tek yüklemi olan ve yüklem hariç fiilimsi bulunmayan cümlelerdir. A seçeneğinde yer alan "diye" sözcüğü bir zarf- fiil örneğidir.

CEVAP: A

11. Olumlu cümlelerde eylemin gerçekleşmiş olması gerekir ve olumsuzluk eklerini almaz.

D seçeneğinde kitabın son satırlarını nihayet bitirdi cümlesi olumludur.

CEVAP: D

12. Öncüldeki numaralanmış dizeleri dikkatle okuduğumuzda I, II, IV ve V numaralı cümlelerin yüklemleri iş, hareket bildirdiğinden fiildir, bu bakımdan fiil cümlesidir. Ancak III numaralı cümlelerin yüklemi "şansımızdı" isim olduğundan, bu cümle isim cümlesidir.

CEVAP: C

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumludur?**

   A) Yeni aldığım araba dün gece çalındı.
   B) Mürekkebi iyi değilmiş.
   C) Aradığım kâğıt burada yoktu.
   D) Bu ıssız ada çok sessizmiş.
   E) Bana kimse izin vermez.

2. **Aşağıdakilerden hangisi yapısı yönüyle birleşik bir cümle değildir?**

   A) İnziva yerim bazen limanda bir şileptir, bazen bir ada bazen koşarak bana doğru gelen deniz kokusu.
   B) Sen bana bir ata yadigârısın.
   C) Toplumları, milletleri, kuruluşları etkileyen hareketlerden doğan, olayları zaman ve yer göstererek anlatan bir tarzı vardı.
   D) Mor kadifeden şamdanlıkları koşarken bizi karşılardı.
   E) Baharda çiçek açan bir papatya gibiydi.

3. "Hava biraz bozukçaydı, dışarıda serin bir yağmur çiseliyordu."

   Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

   A) Bağımlı *sıralı cümle*
   B) Bağımsız sıralı cümle
   C) Bağlı cümle
   D) Girişik birleşik cümle
   E) Ki'li birleşik cümle

4. **Aşağıdakilerden hangisi yüklemine göre ötekilerden farklıdır?**

   A) Havada bir tek bulut yok.
   B) Denizcilerde büyük bir coşkunluk, bir tören havası vardı.
   C) Rahatsız etmek istemem hem de işim var.
   D) Elimizden alınan şeyler bütün varımız ve bütün varlığımızdır.
   E) Otobüs sonunda memlekete vardı.

5. (I) Hikâyenin anlatım biçimi karma olarak bir biçim çizgisinde ikili anlatımdan etkilenerek oluşmaktadır. (II) Tarihler verilerek oluşturulan kısımların birinde "ben anlatıcı" kullanılırken diğerinde "hâkim bakış açısı" kullanılmıştır. (III) Bu da hikâyeye bir oyun havası vermiştir. (IV) Öykü, roman gibi vaka anlatımları esasında bir kurmacadan ibaret değil midir; sinema, tiyatro metinleri bu oyunlardan çıkmakta değil midir? (V) Hayatın kendisi bir oyundur bana göre.

   Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

   A) I. cümle, kurallı birleşik cümledir.
   B) II. cümle, birleşik bir fiil cümlesidir.
   C) III. cümle, basit yapılı ve olumlu bir cümledir.
   D) IV. cümle, biçimce olumlu, anlamca olumsuzdur.
   E) V. cümle, devrik, basit bir isim cümlesidir.

6. Biz yeni bir medeniyetin merhalesini yaşayan insanlarız.

   Bu cümlenin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

   A) Eylem- kurallı - olumsuz - basit
   B) İsim - kurallı-olumlu - basit
   C) Fiil - devrik- olumlu - birleşik
   D) İsim - kurallı-soru - sıralı
   E) İsim - kurallı - olumlu - birleşik

YARGI YAYINEVİ

7. Her sabah, limanda demirli duran gemiye bakıyorlardı.

Bu cümlenin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Eylem-kurallı-olumsuz-birleşik
B) İsim-devrik-olumlu-basit
C) Fiil-devrik-olumlu-birleşik
D) Eylem-kurallı-olumlu-birleşik
E) İsim-kurallı-olumlu-basit

8. **Aşağıdakilerin hangisi iç içe birleşik bir cümledir?**

A) Söylediği lakırdıların hiçbirini duymadım.
B) En güzel meyveyi biz yetiştirdik.
C) Sistemde oldukça yüksek puan aldılar.
D) Kiraz, "Dut yetişmese, beni yiyenin boynunu sapıma döndürürüm." demiş.
E) Kitap okumak ufkumuzu açar.

9. **Aşağıdakilerden hangisi yapısına göre birleşik, söz dizimine göre devrik bir isim cümlesidir?**

A) Masalların büyülü aynasında kendini bulmak için derin bir araştırma yapmıştı.
B) Roman kahramanlarını yazarken çok titiz davranmıştı.
C) Bizim amacımız oraya ulaşmaktı sanatsal imge için.
D) Okurumuz hakkında yapılan yorumlar çok olumluydu.
E) Kimi insanlar hiç durmadan çalışıyor.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümlecik temel cümlenin nesnesi görevindedir?**

A) Tatile giderken bu yolu takip etmeyi unutmayınız.
B) Severek ayrılalım.
C) Senin bu işi başarabileceğine inancım kalmadı.
D) Seninle tanışmak için bize geldi.
E) Sonbahar gelince buralar yapraklarla dolardı.

11. Bilmeden yapılan hata yanlışlıktır; bilerek yapılan hata ise ihanettir.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez?</u>

A) Sıralı cümle
B) Zarf fiil
C) Bağlı cümle
D) Girişik birleşik cümle
E) Olumlu cümle

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-eylemle kurulmuş bir yan cümlecik, temel cümleciğin nesnesi görevindedir?**

A) Bilindik sokaklar bizi korku dolu anlardan arındırdı.
B) Gülen adam, her zaman bizi böyle karşılardı.
C) Başarıyı görüntüleyen muhabiri, takdir ettiler.
D) Olaylara bakış açısı çok değişmişti.
E) Dün yapılan yanlışlar bizi derinden etkiledi.

Cümle Türleri

1. OLUMLU CÜMLE

Yüklemde bildirilen yargının gerçekleştiğini ya da gerçekleşeceğini anlatan cümlelerdir.

Yargı değerlendirilirken duygularımızı katmamalıyız.

Olumlu cümleler "-ma/-me,-maz/-mez,-sız/-siz,yok/değil" eklerini ya da sözcüklerini asla alamaz.

Yeni aldığım araba dün gece çalındı.İfadesi anlamca olumludur.

CEVAP: A

2. Yapısına göre cümleler 4'e ayrılır.

Basit cümle

Birleşik cümle

Sıralı cümle

Bağlı cümle

Bize birleşik cümleyi sorduğu için yüklem hariç fiilimsi olan sözcüğü aramalıyız. Fiilimsilerin fiilden türediğini hiçbir zaman unutmayalım.

A'da "koşarak"

C'de "etkileyen"

D'de "koşarken"

E'de "açan" sözcüğü fiilimsi olarak kullanıldıkları için birleşiktir.

B seçeneğinde herhangi bir fiilimsi kullanılmamıştır.

CEVAP: B

3. Bağımsız sıralı cümleyi oluşturan cümleler anlamca birbirine bağlıdır, ancak aralarında öge ortaklığı söz konusu değildir, yoktur. Bu bilgi ışığında doğru seçenek B olmalıdır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. Yüklemine göre cümleler isim ve fiil cümlesi olmak üzere ikiye ayrılır. A, B, C ve D seçenekleri isim cümlesi olarak kullanılmışken E seçeneği fiil cümlesi görevindedir. "Var" sözcüğü "yok" sözcüğünün karşıtı olursa isim cümlesi kabul edilir. E seçeneğinde "yok" karşılığını vermediği için fiil cümlesi görevinde kullanıldı.

CEVAP: E

5. D seçeneğindeki ifade yanlış verilmiştir. Biçimce olumsuz anlamca olumlu olmalıydı. Örnek vermek gerekirse Bu mağazada yok yok (her şey var.)

CEVAP: D

6. "Biz yeni bir medeniyetin merhalesini yaşayaninsanlarız." yargısında "insanlarız" sözcüğü isim, yüklem sonda olduğu için "kurallı", eylem gerçekleştiği için "olumlu", "yaşayan" sözcüğü fiilimsi aldığı için "birleşik" tarzda oluşmuştur.

CEVAP: E

7. "Her sabah, limanda demirli duran gemiye bakıyorlardı." ifadesinde "bakıyorlardı" sözcüğünün kökü "bak" fiili, yüklem sonda olduğu için "kurallı", olumsuzluk eki almadığı için "olumlu", "duran" sıfat fiil eki "an" aldığı için birleşik cümledir. Bu bilgiler kapsamında doğru seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

8. Bir temel cümleyle, onun içinde kullanılan bir yardımcı cümleden oluşan cümlelere denir.

İçe içe birleşik cümlelerde yardımcı cümle de bağımsız bir cümledir. Bu cümleler tırnak içerisinde ifade edilebildiği gibi sonuna virgül konularak da yazılabilir. D seçeneğinde verilen Kiraz, "Dut yetişmese, beni yiyenin boynunu sapıma döndürürüm." demiş yargısı bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: D

9. Çok güzel bir soruyla karşınızdayım. Bir cümlenin yükleminde fiilimsi varsa isim cümlesi kabul edilir. "ulaşmaktı" sözcüğü yüklemi sonda olmadığı için "devrik", "isim fiil" eki "mak" aldığı için isim cümlesi olarak belirlememiz gerekir. Bir cümlede yüklem hariç fiilimsi varsa kesinlikle "birleşik" cümle kabul edilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. Bir cümlede yan cümleciği bulabilmek için önce cümleyi öğelerine ayırmamız gerekir. Yüklem dışındaki öğelerin hangisinde fiilimsi varsa, o öğeye "yan cümlecik" denir. "bu yolu takip etmeyi" ifadesinde "etmeyi" sözcüğü fiilimsi alıp nesne görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

11. "Bilmeden yapılan hata yanlışlıktır; bilerek yapılanhata ise ihanettir." ifadesinde iki yüklem birbirine noktalı virgül ile kullanıldığı için sıralı cümle, "bilerek" sözcüğü "zarf fiil ve girişik birleşik cümle", olumsuzluk eki almadığı için "olumlu" cümle görevindedir. Bağlı cümle, bağlaçlar ile birbirine bağlanmış birden fazla cümleden oluşan cümle grubudur. Bağlı cümlede cümleler birbirine ama, ancak, fakat, lakin, ne var ki, ne yazık ki, yalnız, çünkü, oysa, oysaki, mademki, ve, veya, ne ... ne ...,hem ... hem ..., gibi bağlaçlarla bağlanır. Parçada bağlı cümle geçmemektedir.

CEVAP: C

12. "Başarıyı görüntüleyen muhabiri, takdir ettiler." yargısında "görüntüleyen" sözcüğü sıfat fiil eki almıştır. Bu yan cümlecik "kimi","neyi" sorusuna yanıt verdiği için nesne görevindedir.

CEVAP: C

1. Japonya'da 19. yüzyılda, kutsal olarak görülen dağlar kadınlara yasakmış. O dönemde madenciler dağ tanrıçalarının, yanlarına başka kadınların gelmesini istemediklerine, aksi hâlde kıskanıp tünellerin çökmesine neden olacaklarına inanırlarmış. İşin ilginci, bu yasağın 1948 tarihli Çalışma Yasası'nda da yerini koruması. Bu yasak, Japon hükümetinin aldığı bir kararla, iş yaşamında fırsat eşitliği ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle geçtiğimiz yıllarda kaldırıldı. Artık Japon kadınlarının maden ve tünellerde çalışmasına izin veriliyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ulama
D) Ünsüz değişimi
E) Ünlü daralması

2. Bir daha dünyaya gelsem
Yine seni severdim
Beni üzesin diye
Beni deli divane edesin diye
Biliyorum
Sen de bir daha dünyaya gelsen
Yine beni sevmezdin
Kahrımdan öleyim diye

Bu dizede aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

A) Ünlü türemesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz türemesi
D) Ünlü değişimi
E) Ünlü daralması

3. **Aşağıdakilerden hangisinde ünsüz düşmesi vardır?**

A) Her birey kendi yetenekleri doğrultusunda değerlendirilmelidir.
B) Eserleriyle ışık tutan bir sanatçıydı.
C) İzmir'de yıllar sonra adaşına rastladı.
D) Evrensel başarı için çok çalışmalıyız.
E) Gerçekleri dile getirmelisiniz.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük türetilirken ünlü düşmesine uğramamıştır?**

A) Törende sıra halinde ilerlediler.
B) Bizim fikrimizi almadan hareket edemezsiniz.
C) Sanayide arabanın yanlış yerini düzeltmişler.
D) Üniversite öğrencileri fidan bağışı yaptı.
E) Bugünlerde yalnız ona güveniyorum.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi birden fazla ses olayı almıştır?**

A) Doğa gezisinde kaybolan çocuklardan üç gündür haber alınamıyor.
B) Plan, aklın tesadüflere karşı zaferidir.
C) Karanlığa inat gülümseyiniz.
D) Doğruluk tünelin ucundaki aydınlığa giden ilk ışıktır.
E) Her gece bir sabaha uyanır.

6. Elimi beş yerinden dağladı beş parmağın,
Bağrımda da yanmadık bir yer bırakmadan git.
Bir yarın göçtüğünü, çöktüğünü bir dağın
Görmemek istiyorsan ardına bakmadan git!

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi
B) Ünlü daralması
C) Ünlü türemesi
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünsüz yumuşaması

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde ünlü düşmesi vardır?

A) Üç kişi yıllardır onun yolunu gözlüyor.
B) Bizim mahalleye çabucak gelebilir misiniz?
C) Bu yıl Galatasaray takımı çifte şampiyonluk yaşadı.
D) Daracık yollardan geçitleri geçtik.
E) Sanatçı geleceğe yön verendir.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz türemesi yoktur?

A) Alanya kış aylarında sessiz bir nehir gibi huzur doludur.
B) Kendisine çarpan adamı affetmek üzere mahkemeye gitti.
C) Sınır hattına doğru yola çıktı.
D) Söyleme sırrını söyler sırrını.
E) Gece vakti duygularını daha bir yoğun hissediyordu.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi yoktur?

A) EXPO'da yeni bitki türleri sergilendi.
B) 2015'te yazdığı şiiri bugün gün yüzüne çıkardı.
C) Aradığım aşk sen de yoktu.
D) Suskun bakışlı biriydi.
E) Yeni yapılan beşgen köprü üzerinde kaza olmuş.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama yapılmamıştır?

A) Okyanusun ortasında pusulasız gemi gibiydim.
B) İncir ağacının altında dertleştiler.
C) Gelin, ağlaşalım.
D) Eğitim için bütün servetini sattı.
E) Uygarlığın en son geldiği noktaydı.

11. Göz kaptırdığım renkten, kulak verdiğim sesten, affet senden habersiz aldığım her nefesten.

Bu dizede aşağıdaki ses olaylarından hangilerinin örneği vardır?

A) Ünlü türemesi- Ünsüz türemesi
B) Göçüşme- Ulama
C) Ünsüz yumuşaması- Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü düşmesi- Ünlü daralması
E) Kaynaştırma – Ünlü değişimi

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ünsüz değişimi vardır?

A) Bu romanda İstanbul'a farklı bir bakış açısı getirilmiş.
B) Sen bana bakma ben senin baktığın yönde olurum.
C) Her zaman şık giyinen biriydi.
D) Yetenekleri doğrultusunda hareket etmeyi severdi.
E) Eleştirmen tarafsız olmalıdır.

Ses Bilgisi

1. A) Yasakmış (yasak imiş), gerekçesiyle (ile)i kararla (ile)

B) Gerekçesiyle (gerekçe), başka, geçtiğimiz

C) Neden olacaklarına, fırsat eşitliği

D) İlginci, eşitliği, olduğu, geçtiğimiz

Parçada ünlü daralması bulunmamaktadır.

CEVAP: E

2. Ses bilgisi sorularında öncelikle kelimenin kökü incelenir. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Ünlü daralması iki şekilde oluşur. "e. a" ünlüleriyle biten bir fiile -yor eki getirildiğinde, fiilin son hecesindeki ünlü, "ı, i, u, veya ü" ünlülerinden birine dönüşür ya da" demek, yemek ve ne" sözcükleri y kaynaştırma harfinin etkisiyle daralmaya uğrayabilir. "Diye" sözcüğü ünlü daralmasıdır.

CEVAP: E

3. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" bizi doğru seçeneğe götürecektir.. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. C seçeneğini incelediğimizde "adaş" sözcüğünde ünsüz düşmesi olduğunu görürüz. Çünkü "addaş" sözcüğünden "adaş" olmuş.

CEVAP: C

4. Ses bilgisi soruları dikkat isteyen bir konudur. Kelimenin kökünü bulursak sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Türetilirken ünlü düşmesi yapım eki alarak ünlü düşmesi demektir. B seçeneğinde "fikrimize" sözcüğü "fikir" çekim eki alarak ünlü düşmesi meydana getirmiştir. Diğer sözcüklerde türetilirken ünlü düşmesi vardır.

İlerledikçe: İleri

Yanlış: yanıl-

Öğrencileri: Öğrenici

Yalnız: Yalın

CEVAP: B

5. A seçeneğinde yer alan "kaybolan" sözcüğü hem ünlü düşmesi hem ünsüz yumuşaması almış bir sözcüktür. "kayıp" sözcüğünden "kaybolan" olmuştur. Ünlü düşmesinin diğer adı hece düşmesi ünsüz yumuşamasının diğer ismi ünsüz değişimidir.

CEVAP: A

6. A "bağrımda", B "istiyorsun", D ve E "göçtüğün" şeklinde oluşmuştur. C seçeneği bulunmamaktadır.

Parçada ünlü türemesi bulunmamaktadır. Tek heceli kimi sözcükleri küçültme eki (-cik) geldiğinde orta hecede ünlü türemesi olur.

- Az-ı-cık
- Bir-i-cik
- Dar-a-cık
- Genc-e-cik
- Gül-ü-cük

Pekiştirme yapılan sözcüklerde

Pekiştirme yapılırken bazı sözcüklerde ünlü türemesi olur.

- Sap-a-sağlam
- Ser-e-serpe
- Gep-e-genç
- Çır-ıl-çıplak
- Sır-ıl-sıklam
- Güp-e-gündüz
- Yap-a-yalnız

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

7. Bazı birleşik isimler isim tamlaması biçiminde oluştuğunda sonundaki iyelik eki düşer. "Galatasaray-ı" iken "Galatasaray" olmuştur. Kabul ediyorum zor soru.

CEVAP: C

8. A seçeneğinde yer alan "sessiz" sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.

"ses" köküne "-siz" yapım eki getirilmiştir.

B seçeneğinde "affetmek"

C seçeneğinde "hattı"

D seçeneğinde "sırrı"

E seçeneğinde "hissetmek" sözcükleri ünsüz türemesidir.

CEVAP: A

9. E seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur. Seçenekte geçen "beşgen" sözcüğü ünsüz benzeşmesine aykırılık meydana getirmiştir. A seçeneğinde "bitki" B seçeneğinde "2015'te" C seçeneğinde "yoktu" D seçeneğinde "suskun" sözcüğü ünsüz benzeşmesidir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. Ünsüzle biten sözcükten sonra ünlüyle başlayan bir sözcük gelirse iki sözcük birbirine bağlanarak okunur. Buna ulama denir. Ulamada araya herhangi bir noktalama işareti gelmez.

CEVAP: C

11. Kelimenin kökünü bulursak hangi ses olayı olduğunu rahatça bulabiliriz. "kaptırdığım, verdiğim, aldığım" sözcüğünde ünsüz yumuşaması, "renkten, sesten, nefesten" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: C

12. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. "baktığın" sözcüğünde ünsüz yumuşaması vardır.

CEVAP: B

1. Türkçe sözcüklerde iki ünlü yan yana gelmez, iki ünlü sesin yan yana gelmesini gerektiren durumlarda araya kaynaştırma harfleri (y, ş, s, n) girer.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinde kaynaştırma harfi yoktur?

A) İlk keçiyi kestikten sonra bayramlaşmaya gittik.
B) Çobanın üzerinde uyuyan yılan adamı korkutmuştu.
C) Arabanın suyu azalınca motor hararet yaptı.
D) Beşer sıra şeklinde dizilerek yemeği bekledik.
E) Ötedeki çınarın altındaki yerde yedişer kişi oturuyordu.

2. Dünyada sadece Ankara'nın Gölbaşı ilçesinde yetişen ve Dünya Koruma Birliği kriterlerine göre nesli tükenme tehlikesi altında bulunan yanardöner çiçeğinin korunması için yeni önlemler gittikçe sapasağlam şekilde alınmaya başlandı.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi
B) Ünlü daralması
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünlü türemesi

3. **Aşağıdaki kelimelerden hangisi aldığı ek sebebiyle büyük ünlü uyumuna uymamaktadır?**

A) Giderken B) Geceleyin C) Sarımtırak
D) Zeynepgil E) Yeşilimtırak

4. Türkçede "b" harfi, kendinden önce gelen "n" harfini "m"ye dönüştürür. Buna "n-m değişimi" denir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde bu kural örneklenmemiştir?

A) Abant Gölü'nün etrafındaki sümbüller, kokusu ile insanı büyülüyordu.
B) İç Anadolu'da eskiden buğdaylar köy ambarında biriktirilirdi.
C) Tembel bir öğrenci olmasaydın bugün çok farklı yerde olurdun.
D) Sevdiğini karşısında görünce yanakları pembe pembe olmuştu.
E) Safranbolu evleri âdeta insanı büyülüyordu.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz sertleşmesi yoktur?**

A) Bir kış günü Taksim'de simitçide içtiğim kahvenin tadını bir türlü unutamadım.
B) Sana bir sır vereyim mi, artık çay davetlerinden bıktım.
C) Gittiğinden beri bizi neden aramadığını bilen var mı?
D) Suyun soğukluğu bu mevsime göre bir hayli fazlaydı.
E) Meksika'daki ikiz mağaralar oldukça ilgi çekiciydi.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükte diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?**

A) Beş mil ötedeki kıyıya iki saatte vararak yeni bir rekor kırmıştık.
B) Art arda yaptığı hatalardan dolayı artık bu şirkette çalışamaz.
C) Türkçe sınavındaki uzun paragraf soruları öğrencileri yormuştu.
D) Günlerdir etkin bir şekilde etrafı temizliyordu.
E) Sana olan tüm sevgimi geride bıraktım.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte hem ünsüz yumuşaması hem ünlü türemesi vardır?

A) Çiçek hastalığı gencecik yaşta Aşık Veysel'i esir etmişti.

B) Daracık yollardan geçerken sarp uçurumlar tehlike saçıyordu.

C) Dün biricik oğlunu askere göndererek sevinç gözyaşlarına engel olamadı.

D) Azıcık aşım kaygısız başım.

E) Minicik boyuyla kendisinden büyük kimselere meydan okuyordu.

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinde ünlü daralması vardır?

A) Her gün Beşiktaş'tan Üsküdar'a işe gidiyordu.

B) Onun bana yıllardır yalan söylediğini biliyordum.

C) Yeni açılan mağazada iki saattir sıra bekliyoruz.

D) Aldığım hediyeyi yarın size getiriyoruz.

E) Hatırların arasında zaman su gibi akıp gitti.

9. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde "-cı, -ci, -cu, -cü" eki getirildiğinde ünsüz benzeşmesi oluşmaz?

A) Gözlük B) Manav C) Çöp

D) Sanat E) Market

YARGI YAYINEVİ

☆☆☆

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

A) Fenerbahçe, mahalle kültürünün günümüzde yaşandığı sayılı yerler arasındadır.

B) Beşiktaş'ın tarihi ilk çağlara uzanır. O zamanlardaki adı "Taş Beşik" anlamına gelen "KunePetr" olarak bilinir.

C) Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesi kesinlikle Türkiye'de görülmesi gereken yerlerin başında gelir.

D) Yörükler diyarı Antalya'nın İncekum Plajı mavi bayraklı sahili ile göz dolduruyor.

E) Topkapı Sarayı, İstanbul Sarayburnu'nda, Osmanlı İmparatorluğu'nun 600 yıllık tarihine ışık tutuyor.

11. Elinde tuttuğu, içi süprüntü dolu faraşı temizledi.

Yukarıdaki altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünsüz değişimi B) Ünlü artması

C) Ünlü türemesi D) Göçüşme

E) Ünlü düşmesi

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz düşmesi vardır?

A) Kaza sonrası arabanın ön tarafı yamulmuştu.

B) Uçurumun kenarında sessiz bir şekilde bekliyordum.

C) Şiddet içeren filmler izlemek bana iyi gelmiyordu.

D) Söylediğim her söze alınıyordu.

E) Haberlere göz attığımda kendimi gördüm.

Ses Bilgisi

1. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Türkçede iki ünlü yan yana gelmez. Geldiğinde araya bir ünsüz harf gelir. Y, Ş, S, N ekleri kaynaştırma harfidir.

D seçeneğinde "beşer" sözcüğünün kökü "beş" kök şeklinde olduğu için herhangi bir ünsüz harf araya girmemiştir.

CEVAP: D

2. "Nesli" sözcüğünden A'ya (nesil)," gittikçe" sözcüğünden C'ye," birliği, çiçeğinin" sözcüklerinden D'ye, "sapasağlam "sözcüğünden E'ye ulaşırız. Parçada ünlü daralması bulunmamaktadır.

CEVAP: B

3. Türkçede ekler genellikle büyük ünlü uyumuna uymaktadır, ancak yedi ek bazı durumlarda büyük ünlü uyumuna aykırı hale gelebilmektedir.

EK	UYDUĞU DURUM	UYMADIĞI DURUM
-YOR	kalıyor	seviyor
-İKEN	giderken	susarken
-Kİ	bizdeki	sabahki
-LEYİN	geceleyin	akşamleyin
-DAŞ	arkadaş	meslektaş
-GİL	Enesgil	amcamgil
-IMTIRAK	sarımtırak	yeşilimtırak

CEVAP: E

4. Birleşik sözcük ve özel isimlerde "n-m" değişimi olmaz.

İstanbul, Zeytinburnu, Safranbolu, binbaşı...

A seçeneğinde" sümbül",

B seçeneğinde "ambar",

C seçeneğinde "tembel",

D seçeneğinde "pembe" "n-"m değişimi olarak kullanılmıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. Türkçede sert ünsüzle (p, ç, t, k, f, s, ş, h) biten bir kelime "c-d-g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek aldığında ekin başındaki c-ç'ye, d-t'ye, g-k'ye dönüşerek sertleşir. A seçeneğinde "simitçi", B seçeneğinde "bıktım", C seçeneğinde "gittiğinden", E seçeneğinde "oldukça" sözcüğü ünsüz benzeşmesi olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: D

6. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. A, C, D, E seçeneklerinde "ünsüz benzeşmesi", B seçeneğinde "ünsüz yumuşaması" vardır.

CEVAP: B

7. B, C, D, E seçeneğinde sadece "ünlü türemesi "vardır. A seçeneğinde "genç" ten "gencecik" olarak" hem ünsüz yumuşaması hem ünlü türemesi "meydana getirmiştir.

CEVAP: A

8. Ses bilgisi sınavların vazgeçilmez konusudur. "e", "a" ünlüleriyle biten bir fiile -yor eki getirildiğinde, fiilin son hecesindeki ünlü, ı, i, u, veya ü ünlülerinden birine dönüşür: Verilen cümlelere bakıldığında, C seçeneğinde yer alan "bekliyordu" sözcüğünde "bekle" ünlü daralması bulunmaktadır.

CEVAP: C

9. A, C, D ve E seçeneklerinde sözcükler "p, ç, t, k" sert ünsüzleri ile bittiği için sözcüğün başına "ç" ünsüzü getirilebilir. B seçeneğinde sözcüğün sonunda "v" sesi benzeşmeye uğramamıştır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Ses bilgisi sorularında öncelikle "kelimenin kökü" dikkate alınır. Kelimenin kökünü bulduktan sonra artık sorunun cevabı ortaya çıkacaktır. Bazı birleşik isimler isim tamlaması biçiminde oluştuğunda sonundaki iyelik eki düşer

- Paşabahçe = (s) i
- Galatasaray = (ı)
- Fenerbahçe = (s) i
- Beşiktaş = (ı)
- Kadıköy = (ü)
- Ceylanpınar = (ı)
- Topkapı = (s) ı
- Hücumbot (u)

D seçeneğinde "Antalya" sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: D

11. İki heceli ve ikinci hecesinde "ı, i, u, ü" dar ünlüleri bulunan bazı sözcükler ünlü harfle başlayan bir ek aldıklarında sözcüğün ikinci hecesindeki "ı, i, u, ü" dar ünlü harf düşer. Bu duruma ünlü düşmesi adı verilir. "süpür-üntü" sözcüğünden "süprüntü" olarak ünlü düşmesi meydana gelmiştir.

CEVAP: E

12. "K" ünsüzüyle biten kelimelere gelen" -ıl, -il, -l "yapım eki geldiğinde k ünsüzü düşer. A seçeneğinde "yamulmuş "sözcüğünün kökü "yamuk" ve "k" ünsüzü düşmüştür.

CEVAP: A

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?**

   A) Bugünlerde azıcık yemek iyi geliyordu.

   B) Gecenin bu saatinde canım çorba çekti.

   C) Hayata bakış açım değişti.

   D) Günlerdir temizlik yapmayınca her yer çöp olmuştu.

   E) Başarmak için inanmak gerekir.

2. Aşk korkuya peçedir, korku da aşka perde,

   Allah'tan nasıl korkmaz, insan Onu sever de...

   Bu dizede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Ünlü değişimi

   B) Ünsüz benzeşmesi

   C) Ünlü düşmesi

   D) Ünlü daralması

   E) Ünlü türemesi

3. Ahmet bir gün evinin önünde bembeyaz bir at bulur ve sahiplenir. Atın sahibi Mahmut Han, atının Ahmet'te olduğunu öğrenir.

   Bu cümlede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Ünsüz değişimi

   B) Ünsüz benzeşmesi

   C) Ünlü düşmesi

   D) Ünlü daralması

   E) Ünlü artması

4. Sonu sert ünsüzle biten tek heceli sözcüklerde genellikle ünsüz değişimi olmaz.

   Aşağıdaki sözcüklerin hangisi bu kurala aykırı bir örnektir?

   A) İp B) Çat C) Süt D) Çöp E) Yurt

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Göçüşme" ye örnek bir kullanım vardır?**

   A) Mutluluklar peşinde koşan biriydi.

   B) Dünya'nın en iyi toprakları Türkiye'dedir.

   C) Sabahları spor yapmak için Beyşehir Gölüne giderdi.

   D) Abur cubur yemek sağlığımıza zararlıdır.

   E) Edebiyat karanlık gecelerin aydınlığıdır.

6. Pat diye bir ses duyunca onun hakkında endişelendik.

   Bu cümlede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Kaynaştırma- Ünsüz değişimi

   B) N-B çatışması- Ünsüz benzeşmesi

   C) Ünlü değişimi - ünlü türemesi

   D) Ünsüz düşmesi-ünsüz türemesi

   E) Ünlü daralması- ünsüz türemesi

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "n-m değişimi" kuralına aykırı bir kullanım vardır?

A) Küçükken saklambaç oynamayı çok sevdiğinden ara sıra yine oynardı.

B) Bugün giydiği pembe gömlek çok yakışmıştı.

C) Bugünlerde sümbül bahçesi gibi kokuyordu.

D) Safranbolu evleri bugünlerde çok rağbet görüyordu.

E) İki cambaz gösteri sırasında büyük alkış aldı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralmasına örnek vardır?

A) Bana şiir yazdığını biliyorum.

B) Bana neden bu yalanlar ile geliyorsun.

C) Haftaya Erzurum'a gideceğim.

D) Bugünlerde iyi ürünler yetiştiriyoruz.

E) Bugünlerde onu çok özlüyorum.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi vardır?

A) Azıcık aşım kaygısız başım.

B) Sapsarı yaprakların arasından huzura yürüyorduk.

C) Yaşar Kemal'in eserleri bir başyapıttır.

D) Muş köftesi, yörenin meşhur yemeklerindendir.

E) İncir reçeli yemek için şehre geldi.

10. Bekliyorum

Öyle bir havada gel ki,

vazgeçmek mümkün olmasın!

Bu dizede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünlü değişimi

B) Ünsüz benzeşmesi

C) Ünlü düşmesi

D) Ünlü daralması

E) Ünlü türemesi

YARGI YAYINEVİ

11. Nerde böyle hüzünlenmek o zaman;

İçip içip ağlamak,

Uzaklara dalıp şarkı söylemek;

Bu dizede altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünsüz düşmesi

B) Ünsüz değişimi

C) Ünlü aşınması

D) Ünlü daralması

E) Ünlü türemesi

12. Seviyorum seni

ekmeği tuza banıp yer gibi

Geceleyin ateşler içinde uyanarak

ağzımı dayayıp musluğa su içer gibi

Yukarıdaki dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

A) Ünsüz yumuşaması- ünlü düşmesi

B) Ünlü daralması- ünsüz değişimi

C) Ünlü daralması- ünlü düşmesi

D) Kaynaştırma- ünlü türemesi

E) Ünsüz değişimi- ünsüz benzeşmesi

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türetilirken ünlü düşmesine uğramış bir sözcük kullanılmıştır?

A) Bu aralar aklından geçen düşünceler kitap üzerine olmalıydı.

B) Kahvaltıda çay içmek onun tarzıdır.

C) Çocuklarla oyun oynamayı çok severdi.

D) Oğlunu görmek için bize geldi.

E) Hayata bakış açım çok değişmişti.

1. Türkçede sert ünsüzlerden "p – ç – t – k" biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde, bu sözcüğün sonundaki ünsüz yumuşayarak "b – c – d – g"ye dönüşür. Bu kurala ünsüz değişimi ya da ünsüz yumuşaması denir. B seçeneğinde "gece" sözcüğü "geç" fiilinden türediği için ünsüz yumuşaması vardır.

CEVAP: B

2. İki heceli ve ikinci hecesinde "ı, i, u, ü" dar ünlüleri bulunan bazı sözcükler ünlü harfle başlayan bir ek aldıklarında sözcüğün ikinci hecesindeki "ı, i, u, ü" dar ünlü harf düşer. Bu duruma ünlü düşmesi adı verilir. "nasıl" sözcüğü "ne+asıl" sözcüğünden "nasıl" sözcüğü şeklinde oluşmuştur.

CEVAP: C

3. Ünsüz Yumuşaması Türkçede sert ünsüzlerden "p – ç – t – k" biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde, bu sözcüğün sonundaki ünsüz yumuşayarak "b – c – d – g"ye dönüşür. Bu kurala ünsüz değişimi denir. Ses bilgisinde kelimenin kökünü bulmak çok önemlidir. "sahip" kökünden "sahibi" olarak ünsüz değişimi olmuştur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. Tek heceli sözcüklerin çoğu bu kurala uymaz.

Yabancı dillerden dilimize gelmiş sözcükler de bu kuraldan etkilenir.

Çok heceli Türkçe sözcüklerin -(i)t ekiyle türemiş olanları bu kurala aykırıdır.

"t" sesiyle biten yabancı sözcüklerin kimileri bu kurala uymaz.

E seçeneğinde verilen "yurt" sözcüğü bu kuralın dışındadır.

CEVAP: E

5. Sözcük içinde bazı harflerin yer değiştirmesine göçüşme denir.

B'de "toprak" sözcüğü bu şekilde oluşmuştur.

CEVAP: B

6. Tek heceli olan demek ve yemek fiillerinde, söyleyişteki i ünlüsü yazıya da geçirilir: diyen, diyerek, diyecek, diyelim, diye; yiyen, yiyerek, yiyecek, yiyelim, yiye, yiyince, yiyip vb. Ancak deyince, deyip sözlerindeki e yazılışta korunur. Seçenekleri elediğimizde cevabın E olduğunu görürüz.

CEVAP: E

7. Dudak ünsüzlerinden "b", kendinden önceki "n"yi "m"ye dönüştürür. Türkçede bu ses olayına Dudak Ünsüzlerinin Benzeşmesi denir. Özel isimlerde bu kural aranmaz. D seçeneğindeki "Safranbolu" sözcüğü bu şekilde oluşmuştur.

A'da "saklambaç",

B'de "pembe",

C'de "sümbül",

E'de "cambaz" sözcüklerinde N-M değişimi vardır.

CEVAP: D

8. Türkçede a, e ünlüleri ile biten fiillerin şimdiki zaman çekiminde, söyleyişte de yazımda da a ünlüsü ı, u; e ünlüsü i, ü olur: başlıyor (<başla-yor), oynuyor (<oyna-yor), doymuyor (<doyma-yor), izliyor (<izle-yor)...

Her "yor" eki ünlü daralması değildir. Youtube video dersimdeki ünlü daralmasını kesinlikle izleyiniz.

E seçeneğindeki "özle" fiili ünlü daralmasıdır.

CEVAP: E

9. Türkçede tek heceli bazı sözcüklere "-cik" eki getirildiğinde sözcük ile ek arasında bir ünlü türemesi meydana gelir. Bu olaya ünlü türemesiadı verilir. A seçeneğindeki "azıcık" sözcüğünde ünlü türemesi vardır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum yoktur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Türkçede a, e ünlüleri ile biten fiillerin şimdiki zaman çekiminde, söyleyişte de yazımda da a ünlüsü ı, u; e ünlüsü i, ü olur. "bekliyorum" sözcüğünün kökü "bekle" ünlü daralması meydana gelmiştir.

CEVAP: D

11. Türkçede ünlüyle biten bir sözcükle ünlüyle başlayan diğer bir sözcüğün birleşmesi esnasında iki ünlü yan yana gelemeyeceği için bu sözcüklerde görülen ünlü düşmesine ünlü aşınması denir. "bu öyle" sözcüğü "böyle" sözcüğüyle oluştuğu için ünlü aşınması vardır.

CEVAP: C

12. "Gece" sözcüğü "geç" fiilinden türeyerek ünsüz yumuşaması olmuştur. "ağzımı" sözcüğünün kökü "ağız" ünlü düşmesi meydana gelmiştir.

CEVAP: A

13. Türetilirken ünlü düşmesi tam bir sınav sorusu aday tipidir. Bu gibi sorularda yapım eki alarak ünlü düşmesi aranmalıdır. A, B, D seçeneklerinde çekim alarak ünlü düşmesi vardır. C seçeneğinde "oynamayı" sözcüğü ünlü düşmesidir.

CEVAP: C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü düşmesi vardır?

A) Yenilik algısı her zaman insanı farklı kılar.

B) Derenin sağ tarafında duran ev sizin mi?

C) Ay ışığında mehtaba karşı yürümek bana huzur verdi.

D) Bu çalışma temposunda zihnim çok yorulmuştu.

E) Bütün bu yapılanları unutmadım.

2. (I) Tarihsel olgular adım adım bir alanın öncelikli konularından birisi ve başlangıç problemidir. (II) Çünkü herhangi bir düşüncenin veya konunun tarihsel gelişim sürecini takip etme amacını taşıyan her ilmî alan zorunlu olarak doğrudan veya dolaylı bir şekilde başlangıç sorunuyla hesaplaşmak durumundadır. (III) Bu yüzden "Felsefe Tarihi" alanı içerisinde felsefenin ilk olarak nerde başladığı dünden bugüne tartışılan bir konu olduğu fark edilmektedir. (IV) Fransız felsefe tarihçisi Emile Bréhier "İlk ve Ortaçağ Felsefe Tarihi" adlı eserinde bir felsefe tarihçisinin çözmesi gereken üç temel meselenin olduğunu dile getirir. (V) Felsefenin problemini çözmede merkezî bir konuma sahip olan felsefe tasavvurunu irdelerken, felsefenin kültürle ilişkisini de ciddiye almak mecburiyetindeyiz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşamasına uğramış sözcük yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü değişimi vardır?

A) Varlığımı yalnız onun sevgisine verdim.

B) Bu evliliğin yürümeyeceği en baştan beri bilinen bir gerçekti.

C) Bana yazılmamış bir aşk şiiri yazar mısın?

D) Oyunun on beş gün sürmesi herkesi mutlu etti.

E) Hayatta hiçbir şeyde ölçüyü aşmamalıyız.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

A) Romancı zamanın akışı içinde yaşamın değişkenliğini yakalamış.

B) Dünya nüfusunun birçoğu deniz kıyılarında yaşıyor.

C) Denemelerindeki anlamsal yoğunluk okuru yoruyordu.

D) Şirket hisselerindeki pay herkese eşit dağıtılmadı.

E) Lâpseki, tarihî ile göz dolduran bir ilçedir.

YARGI YAYINEVİ

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte hem ünsüz yumuşaması hem ünlü daralması vardır?

A) Sigara içtiği için yavaş yavaş ölüyordu.

B) Tatil için gittiği Urla da, kahvesini yavaş yavaş yudumluyordu.

C) Üniversiteden gelen bir alışkanlık sebebiyle sabahları çok geç kalkıyordu.

D) Bu şehirde aylı gecelere doyum olmuyordu.

E) Her sabah aynı yerde otobüse binmek için durağa gidiyoruz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte ses olayı yoktur?

A) Benzi limon sarısı gibi sararmaya başlamıştı.

B) Yiyecek ekmekleri olmadığı için bizden yardım istediler.

C) Mimarların baraj yapımında en çok kullandıkları şekil üçgendi.

D) İki cambaz bir ipte oynamaz.

E) İkişer sıra şeklinde otobüse bindiler.

7. Bulunduğunuz çevrede kuşlar uçuş yüksekliğini azalttıysa şiddetli soğuk ve fırtına geliyor demektir. Bundan dolayı dikkatli olmalıyız.

Bu parçada hangi ses olayına yer verilmemiştir?

A) Hece düşmesi
B) Ünsüz değişimi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz türemesi

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?**

A) 2013'te tayini Durağan ilçesine çıkmıştı.
B) Bu piknik yerinde adım atacak yer kalmamıştı.
C) Bardağından tek bir yudum bile almadan kalkarak gitti.
D) Çoğalarak büyüyen yalnızlıklarımız vardı.
E) Kalemin ucu bittiği için söylenilen birçok notu yazamadım.

9. **Aşağıdaki atasözlerin hangisinde ulamaya örnek yoktur?**

A) Sükut ikrardan gelir.
B) Korkunun ecele faydası yoktur.
C) Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış.
D) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
E) Koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derler.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz düşmesine örnek vardır?**

A) Deneme sınavlarında aldığım puan gerçek sınav için bir ölçüttü.
B) Bulutlar yükselip, göğe çıkınca yağmur nihayet yağacak demektir.
C) Tartışma esnasında yüksek sesle konuşmamız haklı olduğumuzu göstermez.
D) Olumlu davranış özellikleri kazanmak için mutlaka kitap okumalıyız.
E) Öğretmenlik mesleği, hayatım boyunca aradığım bir daldı.

11. Korkunun ecele faydası yoktur?

Bu atasözünde altı çizili cümlede görülen ses olayının aynısı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Şafak zamanı yola çıkarak yolu yarıladık.
B) Piyano çalmak en büyük arzusu.
C) Yayınevinin en önemli unsurlarından biri editör olmasıdır.
D) Cümbüş çalmaya çok küçük bir yaşta başlamıştı.
E) Sanatın imbiğinden geçirmeden roman çıkarmazdı.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ünsüz düşmesine" **uğramış birden çok sözcük kullanılmıştır?**

A) Büyücek bir binanın köşesinde salep içmiştik.
B) Minicik elleriyle sevgi tohumu ekmişti.
C) Ufacık dedikoduları abartmayı severdi.
D) Küçücük bir hikâyeden sıcacık bir anlatım çıkarmayı başarmıştı.
E) Yükselmek için çok okumalıyız.

Ses Bilgisi

1. İki heceli ve ikinci hecesinde "ı, i, u, ü" dar ünlüleri bulunan bazı sözcükler ünlü harfle başlayan bir ek aldıklarında sözcüğün ikinci hecesindeki "ı, i, u, ü" dar ünlü harf düşer. Bu duruma ünlü düşmesi adı verilir. D seçeneğinde "zihnim" sözcüğünün kökü "zihin" çekim eki alarak ünlü düşmesi meydana getirmiştir. Diğer şıklarda herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: D

2. Ünsüz yumuşaması veya ünsüz değişimi, süreksiz sert ünsüzlerle biten sözcüklerin, ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında, sözcüklerin sonundaki ç, k, p, t ünsüzlerinin yumuşayarak -sırasıylac, g/ğ, b ve d'ye dönüşmesidir. I. "adım - at-ım", II. süreci - "süreç", III. "fark edilme - fark et- ..." IV. "olduğu - olduk" sözcüklerinde ünsüz yumuşaması vardır. Ancak V. cümlede ünsüz yumuşaması yoktur.

CEVAP: E

3. Türkçede sadece "sen, ben" şahıs adıllarına ismin yönelme hali eki "-a, -e" getirildiğinde ünlü değişimi olur.

Sana

Bana

Bu iki sözcük hariç ünlü değişimi yoktur.

C seçeneğinde "bana" sözcüğü ünlü değişimi oluşturmuştur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Türkçede sonu sert ünsüzlerden (f,s,t,k,ç,ş,h,p) biriyle biten bir sözcüğe "c,d,g" yumuşak ünsüzlerinden biriyle başlayan bir ek getirildiğinde, bu eklerin başındaki "c" sesi "ç" sesine, "d" sesi "t" sesine, "g" sesi ise "k" sesine dönüşür. Bu olaya ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) adı verilir.

A seçeneğindeki "değişkenliği" ifadesinde ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: A

5. "yudumluyordu" sözcüğünde hem ünlü daralması hem ünsüz değişimi örneği vardır. Sözcüğün kökü "yut" fiilinden gelmektedir.

CEVAP: B

6. A seçeneğinde "benzi" ünlü düşmesi "beniz",

B'de "yiyecek" ünlü daralması,

D'de "cambaz" dudak ünsüzlerin benzeşmesi,

E'de "ikişer" kaynaştırma,

C seçeneğindeki "baraj" sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: C

7. A seçeneği "çevrede" ünlü düşmesi

B ve D'de "yüksekliğini"

C'de "demektir" sözcüklerinde verilen ses olayları vardır.

Parçada ünsüz türemesi yoktur.

CEVAP: E

8. B, C, D ve E seçeneklerinde ünsüz yumuşaması varken A seçeneğinde ünsüz benzeşmesi vardır.

Türkçede sonu sert ünsüzlerden (f,s,t,k,ç,ş,h,p) biriyle biten bir sözcüğe "c,d,g" yumuşak ünsüzlerinden biriyle başlayan bir ek getirildiğinde, bu eklerin başındaki "c" sesi "ç" sesine, "d" sesi "t" sesine, "g" sesi ise "k" sesine dönüşür. Bu olaya ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) adı verilir.

CEVAP: A

9. Ünsüzle biten kelimelerden sonra ünlü ile başlayan kelimeler gelirse, önceki kelimenin son ünsüzü, sonraki kelimenin ilk ünlüsüne bağlanarak okunabilir. Bu durum konuşma dilinde kendiliğinden olurken şiir dilinde özellikle bazen vezin gereği yapılır. Buna ulama denir.Ulama yapılacak kelimeler arasında hiçbir noktalama işareti olmamalıdır. E seçeneğinde ulamaya yer verilmemiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. Türkçede sonu "k" ünsüzü ile biten bir sözcüğe "-cik, -cek, -l" ekleri getirildiğinde sözcüğün sonundaki "k" ünsüzü düşer. Bu olaya ünsüz düşmesi adı verilir. B seçeneğinde "yükselip" sözcüğünün kökü "yüksek" olmalıdır.

CEVAP: B

11. Parçadaki altı çizili sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.

D seçeneğinde yer alan "yaşta" sözcüğü ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: D

12. Türkçede sonu "k" ünsüzü ile biten bir sözcüğe "-cik, -cek, -l" ekleri getirildiğinde sözcüğün sonundaki "k" ünsüzü düşer. Bu olaya ünsüz düşmesi adı verilir. "küçücük" sözcüğünün kökü "küçük" olmalıdır.

CEVAP: D

☆☆☆

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde düzeltme işareti yanlış kullanılmıştır?**

A) Hangi semtin eczanesi bu kadar değerli insanı sînesinde toplayabilmiştir.

B) İstanbul bu yüzden kâh gazsız kâh elektriksiz ve kâh kömürsüz kalabilir.

C) Senin genç, temiz ve fedakâr ruhunu bu felaketten esirgemek isterim.

D) Hakkâri, Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerinden biri.

E) Hâlbuki ev sahibi tamirattan kaçınıyor.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı doğru yazılmıştır?**

A) ropdoşambır - silahşor - bağ bozumu

B) doküman - alaşağı etmek - yeşil soğan

C) takdiriilahi - kurdele - günbatımı

D) pardösü - şenpanze - maydanoz

E) enstrüman - palyaço - alçak gönüllü

3. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Diyetisyen yeşil salata yemesi gerektiğini önerdi.

B) Bütün yapılanları oldubittiye getirmeni istemiyorum.

C) Bana yaptığın tüm iyilikler için sağol.

D) Buraları terk etmek için çok uğraştım.

E) Mademki yaz geldi, tatile gidebiliriz.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Yabancılara Türk'çe dersi için plan yapıldı.

B) Sivas Kalesi fotoğrafçılar için müthiş bir yerdir.

C) Betül Hanım çok zarif bir insandı.

D) 25 Temmuz Perşembe günü Ankara'da olacağım.

E) Bu sene tiyatro izleyicisi artış gösterdi.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?**

A) Türk edebiyatının en önemli yazarlarıdır.

B) Bir gün, bu çocuk, insan değil, çalıkuşu diye bağırmıştı.

C) Akşam yemeğinde zeytinyağlı dolma vardı.

D) Kuru üzüm yemek sağlığa çok faydalıdır.

E) Her şey senin istediğin gibi olacak.

6. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) kuru fasulye

B) yeşilfasulye

C) çokbilmiş

D) her yer

E) boğa yılanı

7. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Gezdiğimiz yerlerdeki nesnelerin üzerine, onların hakettiği heyecanı duymamızı sağlayacak sırlar iliştirilmemişti.

B) Bütün bu güzellikler, onları göreceğim için kendimi ayrıcalıklı addetmeme rağmen bende kayıtsızlık uyandırıyordu.

C) Uzun bir yolculuktan sonra tartışan Nedim arkadaşını darbetti.

D) Bir deftere birçok manzumelerimi dercetmiştim.

E) Merak bazen uzun mesafeleri birleştiren büyük halkaların oluşturduğu, insanı cezbeden bir zincir gibidir.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) Kurban Bayramı'nda kasaplar çok dikkatli olmalıdır.

B) Bu konularda Batı, elinden gelen yardımı yapıyor.

C) Cumhuriyet Dönemi'nde bazı sanatçılar aruz ölçüsü kullanmaya devam etti.

D) Her sabah kahvesini limon caddesindeki dükkânda içerdi.

E) Kurtuluş Savaşı'yla ilgili eserler önemli bir yere sahip.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) ODTÜ'nün geleneksel bahar şenliği çok kalabalıktı.

B) AŞTİ'ye yolcular yirmi dakika önce gelirdi.

C) TBMM'de yasa onaylandı.

D) AB'ne üye olmak için yeni başvuru yapan ülkeler var.

E) TDK'den yeni açıklamalar yapıldı.

10. Yazınsal eserlerin sinemaya uyarlanmasında romanın başrolde (I) olduğu birçok (II) kişi tarafından öykünün sinemaya uyarlanabilirliği konusunda nadiren hemfikir (III) olunur. Hâlbuki (IV) büyülü beyaz perdenin, roman dışındaki türlere de kapılarını açık tuttuğunu gözardı (V) etmemek gerekir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

YARGI YAYINEVİ

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) İllaki bu akşam bize geleceksin.

B) İyi ki doğdun.

C) Bu aralar çok sinirli çünki sevgilisinde ayrıldı.

D) Bize sokaktaki köşeden pilav üstü nohut alır mısın?

E) Evdeki hesap çarşıya uymadı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Benden utanırlar, odada çokca koca lakırtısı olsa kalkar kaçarlar.

B) Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe okunması gereken bir eserdir.

C) Kaplumbağa Terbiyecisi, Osman Hamdi Bey'in 1906 ve 1907 yıllarında iki farklı versiyonunu çizdiği tablosudur.

D) Kahvaltıda yeşilbiber ve gün içinde kırmızıbiber tüketerek günlük vitamin ihtiyacımızın üstüne çıkabiliyoruz.

E) Yemeklerin içinde, salatalarda, kahvaltılarda ve tek başına tüketebileceğiniz sivri biber, lezzetli ve yararlı bir sebze çeşididir.

13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Sakin, mütevazı ve kalabalıktan kaçan ruhunu incitmemek için onu, birkaç kişi ile sırtımda ebedî makamına ben götürdüm.

B) Etrafına karşı çok saygıdeğer bir kişilik sergiliyordu.

C) İllaki bize de yardım edecek biri bulunur.

D) Batı Roma İmparatorluğu'nun çöküşünden (476) 1453'e veya 1492'ye kadar süren çağ Orta çağ olarak adlandırılır.

E) Tirebolu'ya gelince canı hep kuru fasulye çekerdi.

Yazım Kuralları

1. 1. "Düzeltme işareti kaldırılmadı mı?" diye soruyorsanız peşin peşin söylüyorum hiçbir zaman kaldırılmadı. Nitekim son yıllarda ÖSYM yapmış olduğu sınavlarda sormaya başladı. Bu bağlamda yanlış olan seçenek A olacaktır. Doğrusu "sine" şeklindedir.

Düzeltme işaretinin kullanılacağı yerler aşağıda gösterilmiştir:

1. Yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur: adem (yokluk), âdem (insan); adet (sayı), âdet (gelenek, alışkanlık); alem (bayrak), âlem (dünya, evren); aşık (eklem kemiği), âşık (vurgun, tutkun); hal (sebze, meyve vb. satılan yer), hâl (durum, vaziyet); hala (babanın kız kardeşi), hâlâ (henüz); rahim (esirgeme), rahîm (koruyan, acıyan); şura (şu yer), şûra (danışma kurulu) vb. UYARI: Katil (<katl = öldürme) ve kadir(<kadr = değer) kelimeleriyle karışma olasılığı olduğu hâlde katil (ka:til = öldüren) ve kadir (ka:dir = güçlü) kelimelerinin düzeltme işareti konmadan yazılması yaygınlaşmıştır.

2. Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince g, k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlüleri üzerine konur: dergâh, gâvur, karargâh, tezgâh, yadigâr, Nigâr; dükkân, hikâye, kâfir, kâğıt, Hakkâri, Kâzım; gülgûn, merzengûş; mahkûm, mezkûr, sükûn, sükût vb. Kişi ve yer adlarında ince l ünsüzünden sonra gelen a ve u ünlüleri de düzeltme işareti ile yazılır: Halûk, Lâle, Nalân; Balâ, Elâzığ, İslâhiye, Lâdik, Lâpseki, Selânik vb.

3. Nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için kullanılır: (Türk) askeri ve askerî (okul), (İslam) dini ve dinî (bilgiler), (fizik) ilmi ve ilmî (tartışmalar), (Atatürk'ün) resmi ve resmî (kuruluşlar) vb. Nispet eki alan kelimelere Türkçe ekler getirildiğinde düzeltme işareti olduğu gibi kalır: millîleştirmek, millîlik, resmîleştirmek, resmîlik vb.

CEVAP: A

2. A'da "ropdöşambır", B'de "yeşilsoğan", C'de "gün batımı", D'de "şempanze", şeklindedir.

E seçeneğindeki tüm sözcüklerin yazımı doğrudur.

CEVAP: E

3. C seçeneğindeki "sağol" sözcüğü "sağ ol" olmalıydı. Buna paralel "hoşça kal" sözcüğü de ayrı yazılır.

CEVAP: C

4. Özel isimlere getirilen yapım ekleri ve yapım eklerinden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. A seçeneğinde yer alan "Türkçe" sözcüğü kesme işareti ile ayrılmaz. Bu konu ile ilgili ayrıntılı notlar için video ders notları kitabımı alabilirsiniz.

CEVAP: A

5. B seçeneğindeki "çalıkuşu" sözcüğü "çalı kuşu" şeklinde ayrı yazılır. Kaynak TDK :)

CEVAP: B

6. E seçeneğinde yer alan "boğa yılanı" sözcüğü "boa yılanı" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

7. Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik yazılır: emretmek, menolunmak, cemetmek, kaybolmak; darbetmek, dercetmek, hamdetmek; affetmek, hissetmek, reddetmek vb.

"Dercetmek", almak toplamak anlamına gelir.

A seçeneğindeki "hak ettiği" sözcüğü şeklinde ayrı yazılmalıydı. Ayrıca siz her şeyin en güzelini hak ediyorsunuz.

CEVAP: A

8. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar. D seçeneğindeki "Limon Caddesi" büyük harfle başlamalıdır.

CEVAP: D

9. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara gelen ekler, son harfin okunuşuna göre yapılır.

D seçeneği "AB'ye" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: D

10. Burada sanırım en çok "hemfikir" sözcüğünün bitişik yazılmasına şaşırdınız. E seçeneğinde verilen "göz ardı" sözcüğü ayrı yazılmalıydı.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

11. C seçeneğinde yer alan "çünki" ifadesi yerine "çünkü" sözcüğü getirilmelidir.

CEVAP: C

12. B, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Ancak A seçeneğindeki "çokca" yanlış yazılmıştır. Oldukça fazla, aşırı miktarda, fazlaca anlamına gelen sözcüğün doğru yazımı "çokça" olacaktır. Ek bilgi olarak "pul biber" sözcüğü ayrı "karabiber" sözcüğü bitişik yazılır.

CEVAP: A

13. D seçeneğinde verilen "Orta çağ" sözcüğü "Orta Çağ" şeklinde yazılmalıdır. Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar: Kurtuluş Savaşı, Cilalı Taş Devri, İlk Çağ. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır. Şunu unutma c seçeneğinde verilen "illaki" sözcüğü bitişik yazılan istisna bağlaçlardandır. E seçeneğindeki "kuru" ile başlayan sözcükler ayrı yazılır. Kuru fasulye, kuru yemiş, kuru üzüm, kuru incir, kuru soğan vb. yazım kuralları ile ilgili çok değişik örnekler için ders video notlarım kitabıma bakabilirsiniz.

CEVAP: D

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Beş gün içinde taburcu olmak için hazırlanın dediler.

B) Sınav sonuçlarını ne zaman açıklanacağını düşündükce reflüm artıyordu.

C) Hayatımın hesabını, bilançosunu yapıyordum.

D) Dedikodu Sokakta beş yılım geçmişti.

E) Heybemizdeki yiyecekler gitgide azalıyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Yüzümü adeta cama yapıştırarak özlediğim yağmurun görüntüsünü izledim.

B) Bu yer altı odasında çocukluğum geçti.

C) Cennet ve Cehennem Mağaraları astım hastaları için iyi geliyordu.

D) Her zaman bizim yanımızda olan biriydi.

E) Burası stratejik bir öneme sahipti.

☆☆☆

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Yüz yirmi yedi milyon iki yüz yetmiş beş lira borcum kaldı.

B) Kuş avlamak için yüzlerce avcı burda kamp kurdu.

C) Kireç ocağında işlenerek kireç taşı elde edilir.

D) Japon balığı soğuk sularda yaşadığı için ısınmaya ihtiyacı yoktur.

E) Marmara Üniversitesini birincilikle bitirdim.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Lale Devri Patrona Halil İsyanı ile sona erdi.

B) Ramazanda Telli Baba dopdolu olurdu.

C) Gülhane Parkı'ndaki geleneksel kahvaltımız çok güzel geçmişti.

D) Bize yol gösterecek olan kılavuz rehberimiz saatler öncesinden hazırdı.

E) Ne varki bunları şimdiye kadar hiç kimseye anlatmadığım için pişmanlıklar içindeydim.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.

B) Antep fıstığı sağlık açısından çok değerlidir.

C) Kutup Yıldızı kervanlara yol gösteren bir takımyıldızıdır.

D) THY'nin yapmış olduğu seferler çok kaliteli oluyordu.

E) Üniversite yıllarında madur olmamak için disiplinli bir şekilde ders çalışma alışkanlığı kazanmalıyız.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Konuksever tavrı herkesçe takdir edildi.

B) Evine geldiğimizde kapıda hoş geldin yazısı vardı.

C) Gazetelerdeki bulmaca eki onun için mühim bir yere sahipti.

D) Dün akşam zambaklar çiçek açtı.

E) Dersleri dinlemek yerine etüdlerde oyun oynamayı alışkanlık şekline getirmişti.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Bilge Kağan anıtı Bilge Kağan'ın ölümünden bir yıl sonra, kendi oğlu olan Tengri kağan tarafından diktirilmiştir.

B) 20'nci asrın en önemli bilim insanıydı.

C) Orta oyununda yıllarca rol aldıktan sonra bu ödüle layık görüldü.

D) Hukukun üstünlüğü her zaman galip gelirdi.

E) Kurul toplantısını pazar günü yapmalıyız.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Güpegündüz herkesin gözü önünde hırsızlık yaptılar.

B) Her şeyi yerli yerinde yapan titiz biriydi.

C) Batı Avrupa'dan gelen soğuk hava dalgası ülkemizde hissedildi.

D) Anadolu'nun Batısı yoğun bir kuş göçüne şahit oldu.

E) Birazdan bir ay doğar içimizin derinliklerinde.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Bu sene Meclis, tatile geç başladı.

B) 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı büyük bir coşkuyla kutlandı.

C) Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü birincilikle bitirdi.

D) Dün sabah Zeyneb'i Pendik ilçesinde okula giderken gördüm.

E) İyi mi iyi bir adamdır.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Tarih üzerine yüksek lisans yapmak için sınava girdi.

B) Bir arazi yüzeyinin tabii veya suni ayrıntılarının meydana getirdiği şekle topografya denir.

C) Fotoğraf çekmek için bu yıl Manyas Gölü tercih edildi.

D) Çocuklara küçük yaşlarda gangster filmler izletmeyiniz.

E) Telgrafla sıhhatiniz sormak için yola çıktım.

11. I. Güzel olan şeyler ekseriya beni bulurdu.

II. Garnetür yemek için beş km yolculuk yaptı.

III. Bütün bu yaptığın davranışlardan sonra sana helalühoş olsun.

IV. Olaylar karşısında insiyatif alma özelliği onu lider yapıyordu.

V. Gaziantep'te hoş görü ile bizi karşılayan İsmail Bey, çok nazik biriydi.

Yukarıdaki cümlelerin hangi ikisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) II ve III B) I ve II C) I ve III

D) II ve V E) IV ve V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

A) Bugünlerde kolektif futbol oynamak olmuştu.

B) Kontrbas keman öğretmeni çocuklara tarzını anlattı.

C) Aç kalınca bir kenara mahçup şekilde uzanıverdi.

D) Bankamızda portföyü en yüksek üç kişiden biriydi.

E) Şövalye ruhlu duruşu hepimizi etkiledi.

1. B seçeneğinde verilen "düşündükce" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmadığı için yazım yanlışı olmuştur. "düşündükçe" şeklinde düzeltilmelidir.

CEVAP: B

2. Birçok kişinin bu nasıl soru dediğini duyar gibiyim. Arkadaşlar burada düzeltme işaretinin (^) kullanılmamasından kaynaklı bir yazım yanlışı vardır. Sözcüğün doğru yazımı "âdeta" olmalıdır. Hocam düzeltme işareti yani şapka kaldırılmadı mı diye sorarsanız kesinlikle kaldırılmadı.

CEVAP: A

3. Seçenekler incelendiğinde B seçeneğinde "burda" değil "burada" olmalı.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

4. Aralarında aykırılık bulunan cümleleri bağlamaya yarayan bir söz, ama, fakat, lakin, gelgelelim anlamına gelen "ne var ki" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: E

5. Seçenekler incelendiğinde E seçeneğinde verilen "madur" sözcüğü "mağdur" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

6. E seçeneğinde verilen "etüd" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "etüt" olmalıydı.

CEVAP: E

7. A seçeneğinde verilen "Bilge Kağan anıtı" büyük harfle yazılmalıdır. "Bilge Kağan Anıtı"

CEVAP: A

8. Yer-yön bildiren (doğu, batı, güney, kuzey, orta...) sözcükler, tek başına ya da özel isimden sonra kullanıldıklarında küçük harfle, özel isimden önce kullanıldıklarında büyük harfle başlar. D seçeneğinde "Batı" sözcüğü küçük harfle yazılmalıdır.

CEVAP: D

9. D seçeneğinde "Zeyneb'i" ifadesinde yanlışlık yapılmıştır. Bu yazım yanlışına ünsüz yumuşamasına aykırılıkta denir. Özel adlara gelen eklerde yumuşama yapılamaz. "Zeynep'i" şeklinde kullanılmalıdır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. Coğrafya, fotoğraf, topoğraf sözcüklerindeki "g" ünsüzü, "ğ" ye dönüşür.

B seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "topoğraf" olmalıdır.

CEVAP: B

11. C seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır. B seçeneğinin doğru yazımı "garnitür, D seçeneğinin doğru yazımı "inisiyatif", E seçeneğinin doğru yazımı "hoşgörü" olacaktır.

CEVAP: C

12. C seçeneğinde "mahçup" sözcüğünün doğru yazımı "mahcup" şeklindedir.

Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcüklerin yazımı doğrudur.

CEVAP: C

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

   A) Tavuğun çorbasını, söğüşünü, suyuna pilavını satıyor.

   B) Kalp krizi geçiren hastaya bay pas ameliyatı yapıldı.

   C) Aidat ücretleri bu yıl yükseldi.

   D) Antrenmanlarda gösterdiği gayret sayesinde takıma seçildi.

   E) Laubalilik ve konsantrasyon yetersizliği hep bunda.

2. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

   A) Dün aradığım ilaçlar eczacı tarafından temin edildi.

   B) Eskaza hastalandı mı hiç kimse gelip hatırını sormaz.

   C) Meşakkatlerim günbegün artıyordu.

   D) Eğitimini Amerika'da lisansüstü yaparak geçiriyordu.

   E) Futbolcular rövanş *için yarın ülkemize gelecek.*

3. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

   A) Güneş ışıkları papatya'ya direk olarak gelirse solar.

   B) Avrupa Birliği'ne üye ülkeler haftaya toplanacaktır.

   C) Gülkurusu bir elbise ile konferansa katıldı.

   D) Yarın kuzeybatı taraflarına yağmur yağacak.

   E) Hava yolu şirketleri bayram için indirim yaptı.

4. Derneğimizin (I) Mersin'de 14 Nisan Salı (II) Günü (III) saat 13.30'da (IV) yapılacak olan toplantısına herkesi (V) aile-siyle birlikte aramızda görmekten onur duyarız.

   Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

   A) I B) II C) III D) IV E) V

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

   A) oldum olası B) pek az

   C) yer çekimi D) bilinçaltı

   E) kaptanı derya

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Bulgur fiyatları üzerine korkunç bir spekülasyona girişmişlerdi.

   B) Ramazan Bayramı için köye doğru yola çıktık.

   C) Osman Hamdi Bey'in Leylak Toplayan Kız Tablosu çok beğenildi.

   D) Sabahları poğaça yemeyi çok severdi.

   E) Şövalye ruhlu bir yapısı vardı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

A) Onun kadar konuksever birini daha önce hiç tanımadım.

B) Bu rüzgar insanı alıp başka diyara götürür.

C) Şıpsevdi bir kişiliği olması can sıkıcıydı.

D) Köşedeki büfeden sizlere sandviç getirebilirim.

E) Havadaki elektrik yükünü toprağa aktarmayı amaçlayan araca paratoner denir.

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) eşkâl B) deklarasyon

C) donkişotluk D) bukelamun

E) enjektör

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Meğerki sen de beni sevmeyi bırakmışsın.

B) Duvardaki saat çok kaliteli duruyordu.

C) Kıyı sahillerinde her yer şezlonk ile dolmuştu.

D) Tezahürat yapan taraftarlar maça renk katmıştı.

E) Rençper gün boyu aralıksız çalıştı.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Yazar eşkıya tipini romanında tasvir etmiş.

B) Su düzeyinin alçalması, kabarması olayına medcezir denir.

C) İstanbul'a check-up yaptırmak için geldi.

D) Birkaç konuyu tartışmak üzere salona geçtik.

E) Etüt salonu dolmuştu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) TBMM'ye dilekçe sunmak üzere yola koyuldu.

B) Sadece T. C. vatandaşları sınava girebilecek.

C) 5'inci sırada turnuvayı bitirdi.

D) Karanfil Caddesi'ne taşındığı için çok mutluydu.

E) Her türlü işbirliğine hazır olduğunu söyledi.

12. I. Galata köprüsü nice intihar olaylarına tanıklık yapmıştır.

II. Alman'lar disiplinli çalışmasıyla tanınır.

III. Sizin oradaki zangır Mehmet hala yaşıyor mu?

IV. Bu kapıyı açmak için İngiliz anahtarı getirmeliyiz.

V. Gel gelelim bu konularda anlaşamıyorduk

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Yazım Kuralları

1. Yazım kuralları sorusunda dikkat çok önemlidir. B seçeneğinde "baypas" bitişik yazılmalıdır. Diğer sözcüklerin yazımında herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır.

CEVAP: B

2. B seçeneğinde "eskaza" sözcüğünün doğru yazımı "ezkaza" şeklinde olmalıdır. Yazım kurallarında birincil kaynağımız her zaman TDK olmalıdır.

CEVAP: B

3. A seçeneğinde"Güneş ışıkları papatya'ya direk olarak gelirse solar."ifadesinde "direk" sözcüğü yerine doğrudan doğruya anlamına gelen "direkt" sözcüğü getirilmelidir. "direk" ağaçtan veya demirden yapılan uzun ve kalın destek anlamına gelir.

CEVAP: A

4. Metinde verilen altı çizili sözcüklerden tarihten sonra gelen "gün" isimleri küçük harfle yazılır. Buradaki sözcüğün doğru yazımı 14 Nisan Salı günü olmalıdır.

CEVAP: C

5. E seçeneğinde yer alan altı çizili sözcüğün doğru yazımı "kaptanıderya" şeklinde bitişik olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı mevcut değildir.

CEVAP: E

6. "C seçeneğinde verilen "tablo" sözcüğü küçük harfle yazılmalıdır. Tüm tablo isimleri yazılırken tablo sözcüğünün küçük olduğunu unutmayalım.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

7. Arkadaşlar düzeltme işareti kalktı gibi şehir efsanelerine kesinlikle inanmayınız. Düzeltme işareti bir yazım yanlışı sebebidir. B seçeneğinde "rüzgar" sözcüğünün doğru yazımı "rüzgâr" olmalıdır.

CEVAP: B

8. D seçeneğinde "bukelamun" sözcüğünün doğru yazımı "bukalemun" şeklinde olmalıdır. Doğru yapana bravo! Hocam, bu soruların zorluğu ne diyen var mı içinden.

CEVAP: D

9. C seçeneğinde "şezlonk" sözcüğünün doğru yazımı "şezlong" şeklinde olacaktır. Yazım kuralarında eleyici olabilecek örneklerden birisiyle karşı karşıya geldiniz.

CEVAP: C

10. B seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "metcezir" şeklinde olacaktır. Hocam dizi ya da başka yerde "medcezir" diye gördük der gibisiniz. TDK'ye göre doğru yazımı" metcezir"

CEVAP: B

11. E seçeneğinde yer alan "işbirliği" sözcüğü "iş birliği" şeklinde ayrı yazılmalıdır. İş adamı, iş vermek, iş hanı, iş adamı, iş hacmi gibi sözcüklerin ayrı yazıldığını unutmayalım.

CEVAP: E

12. I. seçenekte "Galata Köprüsü" büyük harfle, II. seçenekte "Almanlar" sözcüğüne gelen çoğul ekinin kesme işareti ile ayrılması, III. seçenekte lakap olan "Zangır" sözcüğü, V. seçenekte "gelgelelim" sözcüğü yanlış yazılmıştır. D seçeneğinde verilen "İngiliz anahtarı" doğru yazılmıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

1. **Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) dinazor B) cop C) doktrin
   D) eşek E) kasetçalar

2. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Orhan Pamuk çok entelektüel bir yazardı.
   B) Yazar eserine ön söz ekledi.
   C) Vatansever bir gençti.
   D) Hayatta hiçbir konuda ona güvenmiyorum.
   E) Dilekçelerin yanısıra mektupları da gün yüzüne çıktı.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Bu konuyu enikonu tartıştık.
   B) Bu dönemde erozyon olayları artıyor.
   C) Boş zamanlarında suspus olurdu.
   D) Boy pos bir yana çalışkanlığı ile ön plandaydı.
   E) Makine dairesinden ses geliyordu.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Her gün düzenli olarak tıraş olurdu.
   B) Çocuklar için laboratuvar ortamı kuruldu.
   C) Kaptanlar uluslar arası okyanuslarda gezmenin zorluğundan bahsetti.
   D) Bu akşam karnabahar yemeği yedik.
   E) Her perşembe onunla kahve içerdik.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Sorulara yanlış cevaplar verince üzüldü.
   B) Yalnızlıklar rıhtımında hayallere daldım.
   C) Üniversite 2'inci sınıfta yatay geçiş yaptım.
   D) On beş yıl önce görüşmüştük.
   E) Bana yapılanları çok geç fark ettim.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Egenin Doğusu her geçen gün soğuyordu.
   B) Mektep Sokak, misafirlerine huzur veriyordu.
   C) Dün evrakını getirmek üzere yola çıktı.
   D) İstanbullu bir ailenin tek çocuğuydu.
   E) İki yüz seksen yedi merdiven çıktıktan sonra kaleye vardık.

7. **Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) barış sever
B) kuru yemiş
C) keçiboynuzu
D) kuşburnu
E) narçiçeği

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Çiğ köfte yemek için size geldik.
B) Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.
C) Bugünlerde espritüel bir kişiliğe sahipti.
D) Akupunktur tedavisine başlandı.
E) Hipadroma giderek eğlendiler.

9. **Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) maden suyu
B) karayolu
C) meteor taşı
D) dolma biber
E) alt yazı

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Bu ada güneş az alıyordu.
B) Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta.
C) Hâlâ dağları karlı Erzincan'da mısın?
D) 6'şar sıra şeklinde durağa geldiler.
E) Türk Dili dergisine abone oldu.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde rakamdan sonra gelen ekin yazımı yanlıştır?**

A) Okulun 2'nci sınıfında başka diyara gitti.
B) Şairin 35'inci baskısı ortaya çıktı.
C) Gül Mahallesi 34'üncü sokakta oturuyor.
D) Bu sene kuruluşunun 3'üncü yılını kutluyor.
E) 5'nci sırada yarışı tamamladı.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Nasıl oldu da beni bir türlü hatırlamayı düşünmedi.
B) Bize karşı her zaman çok konukseverdi.
C) Panelde konuşmacı öne sürdüğü düşünceyi bir türlü kanıtlıyamadı.
D) Art arda yapılan maçlar futbolcuları yormuştu.
E) Dokuzar kişilik iki takım arasında beyzbol oynandı.

Yazım Kuralları

1. B, C, D ve E seçeneğinde kullanılan sözcüklerin yazımında herhangi bir yazım yanlışı yoktur. A seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "dinozor" olomalıdır. Fransızca bir sözcük olan sözcük isim.

CEVAP: A

2. A, B, C ve D seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. E seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "yanı sıra" şeklinde ayrı yazılmalıdır. Sıra ile başlayan sözcükler ayrı yazılır bir tane hariç "sıradağ"

Peşi sıra, yanı sıra, ardı sıra sözcükleri ayrı yazılır.

"sever" sözcüğü her zaman bitişik yazılır.

CEVAP: E

3. A, B, C ve E seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. D seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "boy bos" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. A, B, D, ve E seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. C seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "uluslararası" şeklinde bitişik olmalıdır.

CEVAP: C

5. Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır. C seçeneğinden sözcüğün doğru yazımı "2'nci" biçiminde olmalıdır. Bu gibi sorularda sözcüğü rakamdan kurtarıp yazınız. "ikinci" sonra sözcüğün kökünü bulup kalan kısmı kesme işareti ile ayırabiliriz.

CEVAP: C

6. Bu soruda A seçeneğinde geçen "Egenin Doğusu" yanlış yazılmıştır. Bu sözcüğün doğru yazımı "Egenin doğusu" şeklindedir. Yazım kurallarında çok iyi bildiğiniz bir şey bile yanlış çıkabilir. Yön adları yani doğu, batı, güney ve kuzey kelimeleri normalde küçük harfle yazılır. Tek başına kullanıldıklarında cins isim sayıldıkları için küçük harfle yazılırlar. Ama bir özel ismin parçası haline gelirlerse o zaman ilk harfleri büyük yazılır.

CEVAP: A

7. Sever sözcüğü her zaman bitişik yazılır. A seçeneğinde verilen sözcüğün doğru yazımı "barışsever" biçiminde olmalıdır.

CEVAP: A

8. Fransızca bir sözcük olan "hipodrom" at yarışları yapılan alan, koşu alanı anlamına gelir. Sözcüğün doğru yazımı bu şekilde olmalıydı. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Bu arada herhangi demişken "her" sözcüğünün bitişik yazıldığı durumlar:

herkes
herhâlde
herhangi
hercai
hercümerc
hergele

CEVAP: E

9. Yol ve ulaşımla ilgili birleşik kelimeler ayrı yazılır.: Arnavut kaldırımı; çevre yolu, deniz yolu, hava yolu, kara yolu, keçi yolu; köprü yol vb. B seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "kara yolu" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

10. Üleştirme sayı sıfatları kesinlikle rakamla gösterilmez. Bu bağlamda A seçeneğinde sözcüğün doğru yazımı "altışar" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

11. Altı çizili sözcüklerden "5'nci" sözcüğü yanlış yazılmış. Doğrusu, "5'inci" olmalıdır.

CEVAP: E

12. Seçenekler incelendiğinde C seçeneğinde bir yazım yanlışı olduğu görülür. C seçeneğindeki yüklemdeki sözcüğün doğru yazımı "kanıtlayamadı" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "bir takım" **sözcü bitişik yazılmalıdır?**

   A) Bir takım kişiler gece yarısı yolumu kesti.

   B) Bir takım koltuk için fabrikaya gittim.

   C) Düğün için bir takım elbise aldı.

   D) Kültür turunda bir takım romana çok para ödedim.

   E) Bir takım nevresim için kavga çıkardı.

2. "Bu aralara akılım bir türlü bu konuya ilgisini çekemiyor." **cümlesindeki yazım yanlışının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

   A) Bu konularda zihnim yanılmaz.

   B) Zaman içinde gelişme gösteren yeni bir türdü.

   C) Gönülüm dara düştü amansız bir şekilde.

   D) Müzik eleştirmenliği için kulağımızın iyi olması gerekir.

   E) Doğanın güzelliği herkesi etkilemişti.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde gün, ay ve yıl adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

   A) Haftaya perşembe pikniğe gideceğiz.

   B) 16 Eylül 2019'da evleneceğiz.

   C) Geleneksel doğa yürüyüşümüzü 15 Ağustos 2018 Çarşamba Günü yapmıştık.

   D) Festival 17 Ekim Salı günü yapılacaktı.

   E) Şiir dinletisi pazar günü yapılacaktı.

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yardımcı eylemlerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Bunca olaydan sonra onu hiç kimse hazzetmiyor.

   B) Bu olaydan sonra evi terketti.

   C) En sonunda yapılan yanlışı halletti.

   D) Kazanın sebebini çok sonra fark etti.

   E) Yeni yerler keşfediyorum.

5. **Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?**

   A) köpek balığı B) ayrık otu

   C) konukevi D) baş kahraman

   E) uçan daire

6. **Aşağıdaki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?**

   A) hafta sonu B) Kervan Yıldızı

   C) başhekim D) mehterbaşı

   E) meteortaşı

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Bilge Kağan Anıtı'nı gezmek için Moğolistan'a gittik.

B) Afyon Kaymağını çok özledim.

C) Van kedisi çok ender bulunan bir türdür.

D) Haftaya Anneler Günü'nü kutlamak için memlekete gideceğim.

E) Atatürk tablosunu büyük bir özenle korudu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Batı Alanya Gazetesi bu yıl en çok okunan haberlere yer verdi.

B) Resmî Gazete okumadan inanmazdı.

C) Bodrum ilçesi yaz sezonunu açtı.

D) Türkiye'nin güneybatısı yağışlı geçecek.

E) Divan edebiyatı ile ilgili seminer yapıldı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Biliyorsun ki gözler kalbin aynasıdır.

B) Antik Yunan Tanrıları dönemini yansıtıyordu.

C) Başarısı ile göğsümüz kabardı.

D) Merve de sınavı kazandı.

E) Komşumuzun köpeği Limon, evden kaçtı.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Mola sırasında sıcacık ezogelin çorbası iyi gelmişti.

B) Tereyağı kullanarak omlet yaptım.

C) Şoför yolda telefonla konuşunca kaza yaptık.

D) Arkadaşlarını gambazlamak gibi huyu vardı.

E) Dertlerimiz gitgide artıyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Merdiven korkuluğu anlamına gelen sözcük tırabzandır.

B) Oruç Baba Türbesi her yıl en çok ziyaret edilen yerlerdendir.

C) Yaban Ve Yeşil Gece okunması gereken önemli romanlardır.

D) İngiliz yazar T.C. vatandaşı oldu.

E) Bu konuyu bilahare görüşürüz.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Biz her zaman yan yana oturmayı tercih ederiz.

B) Bir akşamüstü hep beraber toplandık.

C) Mutfaktaki dolaptan biberleri çıkardı.

D) Şu an bu durumdaki herkesi anlamak isterdim.

E) Buğdaylarımız o dönemler bu köyde övütülürdü.

1. "bir takım" sözcüğü belgisiz sıfat olursa bitişik, olmazsa ayrı yazılır. B, C, D ve E seçeneğinde ayrı yazılması doğrudur. A seçeneğinde belgisiz sıfat görevinde olduğu için bitişik yazılmalıdır.

CEVAP: A

2. Parçada ünlü düşmesi kuralına uymamaktan kaynaklı yazım yanlışı vardır. "akılım" sözcüğünün doğru yazımı "aklım" olmalıydı. Bu türden bir yazım yanlışı C seçeneğinde yer almaktadır "Gönlümün" sözcüğünün doğru yazımı "gönlüm" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: C

3. "Geleneksel doğa yürüyüşümüzü 15 Ağustos2018 Çarşamba Günü yapmıştık." yargısında "Günü" sözcüğü "günü" şeklinde yazılmalıydı.

CEVAP: C

4. Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır: alt etmek, arz etmek, azat etmek, dans etmek, el etmek, göç etmek, ilan etmek, kabul etmek, kul etmek, kul olmak, not etmek, oyun etmek, söz etmek, terk etmek, var olmak, yok etmek, yok olmak vb.Bu bağlamda B seçeneğinde yer alan "terketti" sözcüğünde herhangi bir ses olayı olmadığı için ayrı yazılmalıydı.

CEVAP: B

5. / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır: bakar kör, çalar saat, çıkar yol, döner sermaye, güler yüz, koşar adım, yazar kasa, yeter sayı; çıkmaz sokak, geçmez akçe, görünmez kaza, ölmez çiçek, tükenmez kalem; akan yıldız, doyuran buhar, uçan daire vb.

   D seçeneğinde yer alan "baş kahraman" sözcüğü bitişik yazılmalıydı.

CEVAP: D

6. Sözcüklerin yazımı incelendiğinde E seçeneğinde verilen "meteortaşı" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Gök taşı anlamına gelen sözcüğün yazımı "meteor taşı" şeklindedir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

7. Altı çizili sözcüklerden "Afyon Kaymağını" sözcüğü yanlış yazılmış. Sözcüğün doğru yazımı "Afyon kaymağı" olmalıdır. Bu gibi örnekler için videolarımı izlemenizi öneririm.

CEVAP: B

8. Üç gazete hariç bütün gazete isimleri küçük yazılır. Büyük yazılanlar:

   Resmî Gazete

   Millî Gazete

   Ticari Sicil Gazetesi

   Bu bağlamda A seçeneğinin doğru yazımı "Batı Alanya gazetesi" şeklinde olmalıdır.

   Burada ilçe ve edebiyat sözcüğünün küçük yazılması önemlidir sık sık karşınıza çıkar herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: A

9. Antik Yunan Tanrıları derken sözcüğün doğru yazımı "Antik Yunan tanrıları" şeklinde olmalıdır. Diğerlerinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: B

10. D seçeneğinde verilen "gambaz" sözcüğü yanlış yazılmıştır. İspiyonculuk anlamına gelen Arapça bir sözcüktür. Sözcüğün doğru yazımı "gammaz" olmalıdır.

CEVAP: D

11. Yaban romanını öneririm Yakup Kadrinin müthiş bir eseridir.

    Yeşil Gece ise Reşat Nuri'nin en iyi üç romanından biridir.

    Bu iki eseri birbirine bağlayan "Ve" bağlacı küçük yazılmalıdır.

CEVAP: C

12. Bu testin bana göre en zor sorusuydu. Doğru yapanlar İnstagram hesabımdan bana ulaşabilir mi? Mikailsan_turkce

    E seçeneğindeki "övütülürdü" sözcüğünde yazım yanlışı vardır. Sözcüğün doğru yazımı "öğütülürdü" olmalıdır.

CEVAP: E

1. **Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) korona B) dezenfektan C) izolasyon
D) müşahade E) ıslak mendil

2. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) dipnot B) kirpik C) perspektif
D) monolok E) sağduyu

3. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Türk Dil Kurumu
B) Van Gölü
C) Hindistan Cevizi
D) Kurşunlu Şelalesi
E) Bayburt Kalesi

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) kiriko
B) birdenbire
C) Atatürk Mahallesi
D) Bakanlar Kurulunun
E) sarımsak

5. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) avro B) broşür
C) çiy (şebnem) D) egzoz
E) hikaye

☆☆☆

6. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Kuvayımilliye B) okaliptüs
C) laubali D) İlk Çağ
E) her şey

7. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) sanatsever B) kıraathane

C) insilün D) züccaciye

E) Türk Dili dergisi

8. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) kılavuz B) kravat C) kulüp

D) stratejik E) Hıristiyan

9. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) motosiklet B) menemen C) zatürre

D) pardösü E) müsvette

10. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) kontör B) akupunktur

C) art arda D) cansiparane

E) priket

11. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) arkeolog B) biraz

C) meyve D) ben merkezcilik

E) aşk olsun

12. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) veraset ilanı B) herhangi

C) birçok D) pek çok

E) kızılca kıyamet

YARGI YAYINEVİ

1. Korona "Güneş tacı" anlamına gelir. D seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "müşahede" olmalıdır. Görme, gözlem anlamına gelir.

CEVAP: D

2. Fransızca bir sözcük olan "monolok" kelimesinin doğru yazımı "monolog" olmalıdır. Bu tür bazı örnekler şöyledir: arkeolog, demagog, diyalog, jeolog, katalog, monolog, psikolog, Türkolog, ürolog...

CEVAP: D

3. Videolardan hatırlarsanız genel olarak bir şeyi taşıyabilirsek küçük harfle taşıyamazsak büyük harfle yazılırdı. A, B, D ve E seçeneklerindeki sözcükleri taşıyamadığımız için büyük harfle yazılmalıdır. C seçeneğinde yer alan "Hindistan Cevizi" taşınabildiği için küçük harfle yazılmalıydı. Sözcüğün doğru yazımı "Hindistan cevizi" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

4. İtalyanca bir sözcük olan "kiriko" sözcüğünün doğru yazımı "kriko" şeklinde olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yer almamaktadır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

5. Düzeltme işareti bir ayzım yanlışı sebebidir ve hiçbir zaman kaldırılmadı.

Düzeltme işaretinin kullanılacağı yerler aşağıda gösterilmiştir:

1. Yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur: *adem* (yokluk), *âdem* (insan); *adet* (sayı), *âdet* (gelenek, alışkanlık);*alem* (bayrak), *âlem* (dünya, evren); *aşık* (eklem kemiği), *âşık* (vurgun, tutkun); *hal* (sebze, meyve vb. satılan yer), *hâl* (durum, vaziyet); *hala* (babanın kız kardeşi), *hâlâ* (henüz); *rahim* (esirgeme),*rahîm* (koruyan, acıyan); *şura* (şu yer), *şûra* (danışma kurulu) vb.

   UYARI: *Katil* (*<katl* = öldürme) ve *kadir* (*<kadr* = değer) kelimeleriyle karışma olasılığı olduğu hâlde *katil* (*ka:til* = öldüren) ve *kadir* (*ka:dir* = güçlü) kelimelerinin düzeltme işareti konmadan yazılması yaygınlaşmıştır.

2. Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince *g, k* ünsüzlerinden sonra gelen *a* ve *u* ünlüleri üzerine konur: *dergâh, gâvur, karargâh, tezgâh, yadigâr, Nigâr; dükkân, hikâye, kâfir, kâğıt, Hakkâri, Kâzım; gülgûn, merzengûş; mahkûm, mezkûr, sükûn, sükût* vb. Kişi ve yer adlarında ince *l* ünsüzünden sonra gelen *a* ve *u* ünlüleri de düzeltme işareti ile yazılır: *Halûk, Lâle, Nalân; Balâ, Elâzığ, İslâhiye, Lâdik, Lâpseki, Selânik* vb.

3. Nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için kullanılır: *(Türk) askeri* ve *askerî (okul), (İslam) dini* ve *dinî (bilgiler), (fizik) ilmi* ve *ilmî (tartışmalar), (Atatürk'ün) resmi* ve *resmî (kuruluşlar)* vb.

   Nispet eki alan kelimelere Türkçe ekler getirildiğinde düzeltme işareti olduğu gibi kalır:*millîleştirmek, millîlik, resmîleştirmek, resmîlik* vb.

E seçeneğinde yer alan "hikaye" sözcüğünün doğru yazımı "hikâye" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

6. B seçeneğinde yer alan "okaliptüs" sözcüğün yazımı yanlıştır. Sözcüğün doğru yazımı "okaliptus" biçiminde olmalıydı. Kabul ediyorum zor bir soruydu. Bu arada okaliptus asıl yurdu Avustralya olan sıtma ağacıdır.

CEVAP: B

7. C seçeneğinde yer alan "insilün" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı "insülin" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

8. Araya "ı" harfi gelen örnekler şunlardır:

kılavuz

tıraş

tırabzan (merdiven korkuluğu anlamında)

E seçeneğinde yer alan "Hıristiyan" sözcüğünde "ı" harfi fazladır. "Hristiyan" şeklinde düzeltebiliriz.

CEVAP: E

9. E seçeneğinde "müsvette" sözcüğün yazımı yanlıştır. Sözcüğün doğru yazımı "müsvedde" olmalıdır.

CEVAP: E

10. E seçeneğinde yer alan "priket" sözcüğünün doğru yazımı "briket" olmalıdır. Diğer seçeneklerde yer alan sözcüklerin hiçbirinde herhangi bir yazım yanlışı yer almamaktadır.

CEVAP: E

11. D seçeneğinde yer alan "ben merkezcilik" sözcüğün yazımı "benmerkezcilik" şeklinde bitişik olmalıydı. Yazım kuralları ile ilgili youtube hoca webde kanalındaki uygulama videomu izlemenizi öneririm.

CEVAP: D

12. Bu soru bana göre bu testin en zor sorusuydu. A seçeneğinde yer alan "veraset ilanı" sözcüğünün doğru yazımı "veraset ilamı" şeklinde olmalıydı. Sözcük

Bir kimsenin, bir miras bırakanın mirasçısı olduğunu gösteren ve mahkemeden alınan resmî belge anlamına gelmektedir.

CEVAP: A

1. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) selektör B) rötuş C) ünvan
D) video E) postane

2. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) enstitü B) karbüratör C) fasülye
D) blöf E) banknot

3. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) pardösü B) ötanazi C) pabuç
D) hoparlör E) yövmiye

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) habire B) el ele C) herhangi
D) az çok E) terk etmek

5. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) espri B) pek az C) doğal gaz
D) bir şey E) parakende

6. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) karmakarışık B) folklor
C) doküman D) hiçkimse
E) hiçbir

7. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) patates B) kapşon C) karnabahar
D) katbekat E) kayısı

8. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) böbrek üstü bezi
B) tüp geçit
C) kakolu kek
D) İngiliz sicimi
E) öd ağacı

9. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) sandviç B) sarraf C) sac böreği
D) uluslararası E) senatoryum

10. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) tetanos B) tevkif C) tirbuşon
D) cüzzam E) dışardan

11. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) ekşi B) faliyet C) rastlantı
D) profesyonel E) randıman

12. **Amerikan armudu olarak bilinen sözcüğün doğru yazımı hangisidir?**

A) avokado B) avakado C) avokodo
D) avokota E) avakata

YARGI YAYINEVİ

1. C seçeneğinde "unvan" sözcüğün doğru yazımı "unvan" şeklinde olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Yazım kuralları ile ilgili bir ek bilgi vermek gerekirse Batı kökenli kelimeler özgün biçimleri ile yazılırlar:

Bilim, sanat ve uzmanlık dallarında kullanılan bazı terimler: *andante* (müzik), *cuprum*(kimya), *deseptyl* (eczacılık), *quercus, terminus technicus* (teknik terim) vb.

Latin yazı sistemini kullanan dillerden alınma deyim ve sözler: *Veni, vidi, vici* (Geldim, gördüm, yendim.); *conditio sine quanon* (Olmazsa olmaz.); *eppur si muove* (Dünya her şeye rağmen dönüyor.); *to be or not to be* (olmak veya olmamak); *l'artpourl'art* (Sanat sanat içindir.); *l'Etatc'estmoi* (Devlet benim.); *traduttoretraditore* (Çevirmen hain dir.); *personanongrata*(istenmeyen kişi) vb.

Mesele falan değildi öyle,

To be or not to be kendisi için;

Bir akşam uyudu;

Uyanmayıverdi. (Orhan Veli Kanık)

CEVAP: C

2. C seçeneğinde "fasülye" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı "fasulye" biçimde olmalıdır. Bu arada kuru fasulye ve taze fasulye ayrı yazılırken yeşilfasulye bitişik yazılır.:)

CEVAP: C

3. A, B, C ve D seçeneğinde hiçbir yazım yanlışı yoktur. E seçeneğinin doğru yazımı "yevmiye" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Durmadan, ara vermeden, arka arkaya, sürekli olarak anlamına gelen "habire" sözcüğün doğru yazımı "ha bire" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: A

5. "parakende" sözcüğü "perakende" şeklinde yazılmalıdır. Bu gibi örnekler için kesinlikle video ders notları kitabıma bakınız. -a / -e, -acak / -ecek, -ayım / -eyim, -alım / -elim, -an / -en vb. eklerden önce gelen ünlü veya ekin geniş ünlüsü söyleyişe bakılmaksızın a / e ile yazılır: başlaya, gelmeye; başlayacağım, gelmeyeceksin; başlayayım, geleyim; başlayalım, gelmeyelim; başlayan, gelmeyen vb.

CEVAP: E

6. Çıkmış bir sınav sorusu örneğidir. D seçeneğinde yer alan"hiçkimse" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Doğru yazımı "hiç kimse" olmalıdır. Sıfat veya zarf görevindeki pekiştirmeli sözler bitişik yazılır: apaçık, apak, büsbütün, çepeçevre, çırılçıplak, dümdüz, düpedüz, gömgök, güpegündüz, kapkara, kupkuru, masmavi, mosmor, paramparça, sapasağlam, sapsarı, sırılsıklam, sırsıklam, sipsivri, yemyeşil vb.

CEVAP: D

7. Başlık anlamına gelen "kapüşon" bu şekilde yazılmalıdır. Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler: *çetin ceviz, çöpsüz üzüm; eski kurt, sarı çıyan, sağmal inek; eski toprak, eski tüfek, kara maşa, sapsız balta, çakır pençe, demir yumruk, kuru kemik* vb.

CEVAP: B

8. C seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "kakaolu kek" şeklinde olacaktır. Yiyecek, içecek adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler: bohça böreği, talaş böreği; badem yağı, kuyruk yağı; arpa suyu, maden suyu; tulum peyniri, beyaz peynir; Adana kebabı, tas kebabı; İnegöl köftesi, İzmir köftesi; ezogelin çorbası, yoğurt çorbası; irmik helvası, koz helva; acı badem kurabiyesi; Kemalpaşa tatlısı, yoğurt tatlısı; badem şekeri, kestane şekeri; balık yumurtası, lop yumurta vb. burgu makarna, yüksük makarna; kakaolu kek, üzümlü kek; çiğ köfte, içli köfte; dolma biber, sivri biber; esmer şeker, kesme şeker; süzme yoğurt; yarma şeftali; kuru yemiş vb.

CEVAP: C

9. Bir sağlık kuruluşu olan "senatoryum" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "sanatoryum" olmalıdır. Sanatoryum Özellikle veremli hastaların iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu anlamına gelmektedir.

CEVAP: E

10. E seçeneğinde bir yazım yanlışı meydana gelmiştir. Sözcüğün doğru yazımı "dışarıdan" olmalıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

11. B seçeneğindeki "faliyet" sözcüğün yazımı yanlıştır. Sözcüğün doğru yazımı "faaliyet" olmalıdır. Diğer seçeneklerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: B

12. Amerikan armudu olarak bilinen sözün doğru yazımı sorusunu 2019 KPSS'de Türkiye'de tek tutturan öğretmen olmanın gurunu yaşadım. A seçeneğinde "avokado" sözcüğü doğru yazılmıştır.

CEVAP: A

1 Noktalama İşaretleri

1. Ahmet Hamdi Tanpınar (I) yalnızlığa yelken açan (II) onları konuşturup (III) insanının ruh ikliminde törpüleyen biriydi. Evet (IV) tüm bu romanların içeriğinde şairin tılsımını yakalarız. Ahmet Hamdi (V) gelecek kuşaklara iz bırakmış biri desek sanırım yanlış bilgi vermiş olmayız.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde kesme (') işareti doğru kullanılmıştır?**

A) İstanbul'lu yazar bugün eski İstanbul'u anlattı.

B) Ahmet'ler her zaman bizi sorardı.

C) Bursa'lı olduğu her halinden belliydi.

D) Avrupa Birliği'ne üyelik başvurusu yapıldı.

E) Türk Dil Kurumu'ndan bilgi aldık.

3. Hikâyeye şiirden geçişi () onu duygusal bir çerçeve içine almıştır () Hayat () ne kadar kabarık sahnelerle göz önünde durursa dursun () Yine de gönle seslenir.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

A) (,) (;) (;) (.) B) (,) (;) (,) (...)

C) (,) (;) (...) (...) D) (;) (.) (;) (!)

E) (,) (.) (,) (.)

YARGI YAYINEVİ

4. Yeni aldığı ve çok sevdiği takım formasının bir köşesi futbol oynarken yırtılan çocuk ( ) mağazaya ( ) yeni forma bakmaya gitti. Formanın üzerindeki fiyatı okudu. Bir an üzüldüğünü belli ederek mağazadan uzaklaştı. Durumu gören dükkân sahibi:

— Baktığın model sana çok yakışır ( ) denemek ister misin?

Çocuk başını sallayıp:

— Üzerindeki fiyata göre almam mümkün değil ki ( )

Zaten bir tane alacağım.

Dükkân sahibi:

— Amma yaptın ha ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (!) (!..) B) (,) (;) (;) (...) (?..)

C) (;) (,) (,) (...) (!) D) (,) (;) (,) (!) (?..)

E) (;) (,) (;) (.) (!..)

5. **Aşağıdaki boş bırakılan yay ayraçlardan hangisine noktalı virgül (;) getirilmelidir?**

A) At ölür, meydan kalır () yiğit ölür, şan kalır.

B) Tamam () en kısa sürede görüşelim.

C) Tanzimat Dönemi temsilcilerinden bir kısmını sıralayalım () Namık Kemal, Şinasi, Ahmet Mithat Efendi.

D) Süper bir oyuncu () kendisi!

E) Aman () Etrafı toz bulutları sardı.

6. **Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçla belirtilen yerlerden hangisine iki nokta (:) getirilmelidir?**

A) Beş genç () tatil için plan yapmaya başladı.

B) Hüseyin () her yaz Cevizli köyüne giderdi.

C) Pazardan şunları aldım () elma, armut, çilek...

D) Haydi () daha çok yolumuz var.

E) Aşk () sevdiğin ağlamadan göz yaşını silebilmektir.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti getirilemez?**

A) Senin böyle yeteneklerin var mıydı
B) Neden saçların beyazlamış arkadaş
C) Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer
D) Yeni yıla hazır mısın
E) Akşam oldu mu kuşlar döner

8. En çok ilgi gören deneme türüdür () Bu deneme türünün temel özelliği () herhangi bir konuda konuyu ispat etmek değil () içten geldiği gibi yazmaktır.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

A) (,) (;) (...) B) (.) (;) (,) C) (,) (;) (...)
D) (:) (.) (;) E) (,) (?) (,)

9. Eğer o şiirler, o romanlar, o öyküler, o tiyatro yapıtları olmasaydı, söylemek bile fazla, duygularımız daha az bilinecek, bilgilerimiz daha az olacaktı. Çünkü edebiyat, daha iyi duymamızı, daha iyi düşünmemizi sağlar. Daha doğru, daha insanca yaşamamıza katkı sağlar.

Bu parçada, virgülün işlevleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisine uygun bir örnek <u>yoktur</u>?

A) Özel olarak vurgulanması gereken bir ögeyi belirtme
B) Ara sözleri ayırma
C) Art arda sıralanan eş görevli sözcük kümelerini ayırma
D) Tırnak içinde verilmeyen aktarma cümlelerini belirtme
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma.

10. Romanlarında yeni tarzlar () şiirsel söyleyişler () hikayelerinde farklı bir bakış açısı () savaş () aşk gibi konular yer alır.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

A) (,) (;) (...) (.) B) (;) (;) (,) (.)
C) (,) (!) (;) (...) D) (,) (;) (;) (,)
E) (,) (;) (,) (,)

YARGI YAYINEVİ

11. Köy meydanında asırlık çınar ağacı vardı () Tepeli köyüne varınca size dertlerini anlatır () ona su () gübre ve renkli taşlar götürdüm. Yazın sıcak havalarda gölgesinde serinlemek bana huzur verirdi. Bazen bana dertlerini anlatır () geçmişe ait yaşadığı olayları anlatırdı.

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

A) (.) (;) (...) (?) B) (;) (:) (,) (...)
C) (.) (;) (,) (,) D) (,) (;) (,) (,)
E) (:) (;) (,) (,)

12. Şairin de bir kişiliği vardır; (I) tutum ve davranışları, seçimleri, toplumsal yaşamda karşı durdukları yazdıklarına yansıyacaktır. Şiir salt kurgudan, düşsel olandan ibaret değildir çünkü. Şöyle ya da böyle, az ya da çok, (III) yazdıkları, şairin hayatından, yaşadıklarından izler taşıyacaktır. Böylece, şairin öteki şairlerle ilişkisi de bir anlam kazanacak, yazdıklarına sızabilecektir. Birbirlerine şiir adamalar, (IV) şair arkadaşını üstelik de adıyla konu etmeler alışılagelen şeylerdendir. Bir şairin öteki şairler tarafından ne kadar sevildiğini anlamak için ona adanan şiir sayısını da, (V) dolaylı dolaysız göndermelere de bakılabilir.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Ben "eylül"ü uğurlamaya başladım () tekrar gelir ümidiyle () tekrar uğurlayıp karşılayabilirim ümidiyle () Mevsimler bu kadar beni yalnız bırakmışken Tunç yine gelmişti ()

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

A) (,) (;) (:) (!..) B) (,) (;) (,) (...)
C) (,) (?) (...) (!..) D) (;) (.) (...) (!)
E) (;) (,) (...) (!..)

ÇÖZÜM

1 Noktalama İşaretleri

1. Verilen parça incelendiğinde üç numaralı sözcüğün yerine herhangi bir noktalama işareti gelemez. Çünkü Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz "konuşturup" sözcüğü zarf fiil eki "up" almıştır.

CEVAP: C

2. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: *1 TANE HARİÇ:* "Avrupa Birliği'ne, Avrupa Birliği'nin" Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz:

CEVAP: D

3. E seçeneğinde verilen ifadeler doğrudur. Noktadan sonra cümle her zaman büyük harfle başlar.

CEVAP: E

4. Öncelikle (!..), (?..) bu iki noktalama işaretine şaşırmış olabilirsiniz. (!..) ÖSYM tarihinde ilk defa 2019 TYT sınavında soruldu. Ünlem ve soru işaretinden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterlidir. Ünlem işaretinin altındaki nokta ile kendisinden sonra gelen diğer iki noktayı bir arada kullanarak hem ünlem nidası hem de (cümle bitmemiş hissi vb.) üç nokta yapmış olup bir noktadan tasarruf etmiş oluruz. Doğru cevap A olacaktır.

CEVAP: A

5. Noktalı virgülün bir görevi de ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur. A seçeneğinde böyle durum söz konusudur.

CEVAP: A

6. C seçeneğinde boş bırakılan yere "iki nokta" gelmelidir. Hocam, küçük harfle başlamış yazım kuralı hatası yok mu diye sorar dediğinizi duydum. İki noktadan sonra açıklama ya da verilen örnekler sözcük niteliğindeyse küçük harfle başlar. Eğer bu özel isim olsaydı büyük harfle başlardı.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

7. E seçeneğine soru işareti gelemez çünkü mı / mi ekini alan yan cümle temel cümlenin zarf tümleci olduğunda cümlenin sonuna soru işareti konmaz.

Akşam oldu mu kuşlar döner. (Akşam olunca)

CEVAP: E

8. Verilen cümlede B seçeneğinde verilen noktalama işaretleri gelmelidir.

CEVAP: B

9. Arkadaşlar virgülle ilgili her şeyi bilmenizi öneririm. ÖSYM'nin vazgeçemediği soru tipidir. Parçada Tırnak içinde verilmeyen aktarma cümlelerini belirtme ifadesinden sonra virgül kullanımına örnek yoktur. Şu tür örnekler verseydi D seçeneği olurdu.

Adana'ya yarın gideceğim, dedi.

Aç karnına sigara içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi. (Necati Cumalı)

CEVAP: D

10. Verilen seçenekler incelendiğinde "(,) (;) (,) (,)" noktalama işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: E

11. Verilen seçenekler incelendiğinde "(.) (;) (,) (,)" noktalama işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: C

12. Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan *da / de* bağlacından sonra virgül konmaz.

CEVAP: E

13. Öncelikle (!..) bu nedir böyle soru yanlış diye düşünmeyin. Bu tarz soru ilk defa 2019 TYT sınavında sorulmuştur. Ünlem işaretinin altındaki nokta ile kendisinden sonra gelen diğer iki noktayı bir arada kullanarak hem ünlem nidası hem de cümle bitmemiş hissi vermek için üç nokta yapmış olurlar. Ünlem işaretinin altında nokta olduğu için bir noktadan tasarruf etmek adına iki nokta koymak yeterlidir.

CEVAP: E

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme (') işareti verilen açıklamaya uygun olarak kullanılmamıştır?**

   A) Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur: KYK'nin bu yıl yapılan toplantısında çok güzel çalışmalar planlandı.

   B) Din ve mitoloji ile ilgili özel adlara gelen ekleri ayırır: Allah'ın selametiyle bu kazayı da hafif atlattık.

   C) Özel adlara getirilen çekim eklerini ayırır: Bursa'lılar bu özel anı ölümsüzleştirmek için toplandı.

   D) Şiirde seslerin ölçü dolayısıyla düştüğünü göstermek için kesme işareti kullanılır:

   Bir ok attım karlı dağın ardına,

   Düştü n'ola sevdiğimin yurduna,

   İl yanmazken ben yanarım derdine,

   Engel aramızı açtı n'eyleyim.

   E) Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt vb. adlarından sonra kullanılır: Dolmabahçe Sarayı'nın, Çankaya Köşkü'ne, Sait Halim Paşa Yalısı'ndan, Ankara Kalesi'nden, Horozlu Han'ın.

2. Mutluluğun en önemli sırlarından bazıları bence şunlardır ( ) ömrümüzün sonuna dek okumak ( ) yeteneğimiz elverdiği ölçüde yararlı eserler ortaya koymak ( ) gücümüz yettiğince ailemize ve çevremize faydalı olmak ( )

   Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

   A) (;) (,) (.) (...) B) (:) (,) (,) (...)

   C) (:) (;) (,) (.) D) (:) (;) (,) (...)

   E) (;) (,) (;) (.)

3. Adalar () sanki Marmara Denizi'ne kızmış gibi hırçın ve kırılgan bir mevsimi haber verircesine sert ve öfkeliydi () berrak gök mavisi suları, balıkları, martıları () Bu gök mavi gerdanlık () öfkesi geçtikten sonra cennetten bir köşk gibi sizi sizden alırdı.

   Bu parçada ayraçla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilebilir?

   A) (,) (,) (...) (?) B) (,) (;) (.) (!..)

   C) (,) (,) (...) (;) D) (,) (:) (.) (:)

   E) (,) (:) (...) (;)

4. Balıkçı ( ) çupra ( ) şimdiye dek tuttuklarına hiç benzemeyen bu balığı ( ) sevinçle ( ) özlemle beklemiş ( ) emeğinin karşılığını sonunda alabilmişti ( )

   Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

   A) (-) (,) (-) (,) (;) (.) B) (;) (,) (,) (;) (;) (.)

   C) (,) (-) (-) (;) (,) (.) D) (;) (-) (-) (,) (;) (...)

   E) (,) (-) (-) (,) (;) (.)

5. I. Anlama güç katmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

   II. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur:

   III. Ara söz veya ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

   IV. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

   Aşağıdakilerin hangisinde virgül, numaralanmış görevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

   A Akşam, yine akşam, yine akşam

   Göllerde bu dem bir kamış olsam!

   B) Saniye Hanımefendi, merdivenlerde oğlunun ayak seslerini duyar duymaz, hasretlisini karşılamaya atılan bir genç kadın gibi koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı kendi eliyle açmaya gelmişti.

   C) Zemin bu kadar koyu bir kırmızıya dönüşünce, bir an için de olsa, belirginliğini yitiriverdi sivilceleri.

   D) Aç karnına sigara içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi.

   E) Evet, kırk seneden beri Türkçe merhale merhale Türkleşiyor.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

A) Antalya-İstanbul uçağı, rötarlı kalacakmış.

B) Tuğba Hanım, okulunun ileri gelenidir, ondan dolayı hep ilgi görür.

C) Sen şimdi bize gelecek misin? gelmeyecek misin?

D) Eleştirmenler, RolandBarthes'ın yazılarını edebî tür olarak yorumluyor.

E) Sanat ve Kuram, 20. yüzyıl görsel sanat kuramlarına göre yeniden şekillendi.

7. Hüseyin, (I) bana Kepez'de yeni açılan bir dükkânın yerini gösterirken genç, (II) heyecanlı, (III) dik duran, (IV) bir adamın sırtına taşıdığı yükü göstererek, (V) hayatın ne kadar zor bir gerçeği olduğunu bana gösterdi.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Günümüzde var olamayan şeyleri büyük bir hasretle kim bilir kaç kez anmışızdır () Kimi zaman, sadece geçmişte kalan durumların değerini anlayabiliyormuşuz gibi geliyor bana () Folklorumuzun ayrılmaz öğeleri gün geçtikçe yok olmaya yüz tutuyor () tematik yapılar, şiirlerimiz, bize özgü yemekler () Eskiden bilinen birçok ünlü yiyecek de unutuluyor artık () hem de bir daha hiç yenmemek, tadılmamak üzere. Düşünsenize kaç kişi "Gülüklü çorbayı" biliyor.

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (...) (!) B) (.) (.) (:) (...) (;)

C) (,) (!) (:) (;) (,) D) (?) (.) (;) (...) (;)

E) (.) (...) (?) (:) (,)

YARGI YAYINEVİ

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

A) İlhan Berk salt-sadece- bir şair olmakla kalmamış döneminin en ileri görüşlü şairidir.

B) Ünlü eleştirmenin biri: "Deneme yazıyorsanız belli bir birikiminiz, söyleyecek sözünüz olmalı." diyor.

C) Bilge Karasu (1935-1995) Türk edebiyatında ödül almış bir romancıdır.

D) Yahya Kemal'in dünü, bugünü, yarını hakkında düşüncelere sahip olduğu bir medeniyet anlayışı vardır.

E) "Tabiplerde ilaç yoktur yarama" dediğine bakmayın iyileşmeye gönlü yok şairin.

10. Doksanlı yıllar () seksenlerin bir kopyası gibidir () yeni aktörler yoktur () büyük gazetelerdeki çizgi karakterler yok olmaktadır.

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (:) (...) B) (,) (.) (,) C) (,) (;) (,)

D) (;) (,) (;) E) (,) (.) (;)

11. İlçenin etrafında (I) içinde (II) dışında sel felaketi günlerce sürmüş. Sonra Kızılay şehre girmiş (III) selden kaçabilen kaçmış (IV) Kaçamayanlar (V) Gerisini hiç düşünmek istemiyor.

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine üç nokta (...) konulması uygun olur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan ögeleri belirtmek için virgül konur.

B) Edebî eserlerdeki karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişinin adından sonra iki nokta konur.

C) Ünlemden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yanlıştır.

D) Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna kısa çizgi konur.

E) Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için uzun çizgi konur.

Noktalama İşaretleri

1. C seçeneğinde, kesme işaretinin adlara getirilen ekleri ayırma işlevinden söz edilmiş fakat örnekte görüldüğü üzere yapım eki ile ayrılmıştır. (-lı)

   Özel isimlere getirilen yapım ekleri ve bu ekten sonra gelen diğer ekler ayrılmaz. Buna göre C seçeneğinde verilen açıklama doğru olmasına rağmen örnek yanlış olarak verilmiştir.

   CEVAP: C

2. Parçadaki boşluklara gelmesi gereken noktalama işaretleri sırasıyla "(:) (,) (,) (...)" şeklidendir. Hocam iki noktadan sonra büyük harfle başlamaz mı diye soruyorsunuz? İki noktadan sonra sıralama varsa cümle küçük harfle başlar.

   CEVAP: B

3. Parçadaki boşluklara sırasıyla (,) (:) (...) (;) gelmelidir. Virgülün kullanım alanı çok önemlidir. Özellikle virgülün kullanılmadığı alanları çok iyi bilmemiz gerekir.

   CEVAP: E

4. Parçada boşluklara getirilmesi gereken en uygun seçenek E olmalıdır.

   CEVAP: E

5. Virgülün tüm görevlerini bilmenizi öneririm. E seçeneğindeki örneğin görevi yukarıda verilmemiştir. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hayhay, başüstüne, öyle, haydi, elbette gibi kelimelerden sonra konur: Peki, gideriz. Olur, ben de size katılırım. Hayhay, memnun oluruz. Haydi, geç kalıyoruz.

   CEVAP: E

6. "Sen şimdi bize gelecek misin? gelmeyecek misin?" cümlesinde ilk sorudan sonra cümle tamamlandığı ve yeni bir cümleye başlamadığı için ilk soru işaretinin yerine virgül (,) gelmelidir.

   CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

7. V numaralı virgül, zarf fiil ekinden sonra kullanıldığı için noktalama yanlışlığı yapılmıştır. Zarf fiil eklerinden sonra virgül gelmez ancak arka arkaya iki tane zarf fiil eki kullanılırsa birinciye virgül gelir.

CEVAP: E

8. Parçadaki boşluklara getirilmesi gereken en uygun seçenek B olmalıdır. Hadi bakalım bu yazıyı okuyorsan ekstradan 40 tane paragraf sorusu çöz.

CEVAP: B

9. A seçeneğinde iki kısa çizginin kullanımı yanlıştır. Bu işaret yerine yay ayraç kullanılmalıydı. Çünkü salt sözcüğü sadece sözcüğünün eş anlamlısıdır. Eğer bir cümle içinde sözcüğün eş anlamlısı verilirse yay ayraç kullanılır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Parçadaki boşluklara getirilmesi gereken en uygun seçenek C olmalıdır. Diğer seçeneklerde verilen noktalama işaretlerinin getirilmesi uygun değildir. Noktalama işaretleri sorularında eksikliğiniz varsa ders videolarımız izleyebilirsiniz.

CEVAP: C

11. Cümle tamamlanmadığı için V. numaraya üç nokta gelmelidir. Üç noktadan sonra cümle her zaman büyük harfle başlar. Eksiltili cümlelerin birer üç nokta ifade ettiğini unutmayalım.

CEVAP: E

12. Ünlemden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterlidir.

Gök ekini biçer gibi!.. Başaklar daha dolmadan.

CEVAP: C

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) farklı bir işlevde kullanılmıştır?**

   A) Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım...

   B) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

   C) Hızlı açılan kapıdan içeri girişi, hayır girişi değil atılışı, hâlâ gözümün önündedir.

   D) Olur, yarın akşam maça gidelim.

   E) Nisan derdi gibiyim, üzerimden yükün gitmesini bekliyorum.

2. Sanatın tüm dünyada ilgi çeken bir tür olduğunu söylemeye gerek var mı () Gençlerin () yaşlıların karşılıklı şiir yazmalarını () tüm sanatçılar mutlu olarak izliyordu.

   Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

   A) (?) (;) (,) B) (.) (...) (,) C) (,) (?) (...)
   D) (?) (,) (,) E) (,) (?) (.)

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı <u>yoktur</u>?**

   A) Avrupa Birliği'nin kuralları anlatıldı.

   B) Bakanlar Kurulu'nda gündeme ait konular konuşuldu.

   C) Türk'çe dersi çok zordu.

   D) M. Ö. 5 yy'da yaşadı.

   E) Haftaya Melisa'lar gelecekti.

4. Onun üç kişiliği vardır () yalansız () duygusal () merhametli ()

   Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

   A) (.) (;) (...) (!) B) (:) (,) (,) (.)
   C) (:) (;) (,) (,) D) (:) (,) (,) (...)
   E) (:) (;) (,) (,)

YARGI YAYINEVİ

5. Necip Fazıl () bana göre Cumhuriyet Dönemine damga vurmuştur () Daha önce kimsenin yapmadığı bir şeyi yaptı () Türk şiirine yeni bir bakış açısı getirdi ()

   Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

   A) (,) (;) (:) (.) B) (,) (.) (,) (.) C) (!) (;) (,) (,)
   D) (,) (.) (:) (.) E) (,) (;) (,) (.)

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

   A) Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) konur.

   B) Hitap için kullanılan kelimelerden virgül (,) konur.

   C) Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konur.

   D) Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna iki nokta (:) konur.

   E) Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için soru işareti (?) kullanılır.

7. **Aşağıdakilerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?**

A) Saat 13. 05'te buluşmak üzere ayrıldık.

B) Bu yıl 1. 4 milyon lira para kazandım.

C) "İzmir üzerine dünyada bir şehir daha yoktur!" diyorlar.

D) Yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.

E) Sürekli düşünüp, öyle karar veriyordu.

8. **Aşağıdakilerin hangisinde kısa çizgi (-) işareti kullanılamaz?**

A) Sıfırdan küçük değerler için kullanılır.

B) Arasında, ve, ile, ila,... -den... -e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.

C) Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır.

D) Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır.

E) Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konur.

9. Anlam karışıklığına yol açmamak için adlaşmış sıfatlardan sonra virgül (,) kullanılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım yoktur?

A) Küçük, ağacın arkasına gizlendi.

B) Kol, bacak, gövde; taş, toprak, toz, duman.

C) Hasta, adama baktı.

D) Yaralı, kadına yardım etti.

E) Yeni, kırtasiyeye geldi.

YARGI YANEVİ

10. Size bunlar yeter mi () Bence yetmez () Bence siz şunları eklemelisiniz () Çok kitap okumayı, planlı olmayı ()

Bu parçada () parantezle boş bırakılan yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırayla getirilmelidir?

A) (?) (;) (:) (...) B) (.) (.) (,) (.)

C) (?) (.) (:) (...) D) (?) (,) (:) (.)

E) (?) (;) (,) (...)

11. Size göre Türk edebiyatında en önemli şair kimdir () Bu tür bir soru hakkında ne düşünürsünüz () Bunun cevabını size aktarayım () Nazım Hikmeti söylemek ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (?) (?) (:) (...) B) (?) (.) (,) (...)

C) (?) (.) (:) (.) D) (?) (,) (:) (...)

E) (?) (;) (?) (...)

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanım alanı yanlıştır?**

A) Azra, büyüdüğünde doktor olmak istiyordu.

B) Vali, burada yapılmış olan peynirlerden bir örnek görmek istedi.

C) İhtiyar, adama yaklaşarak bir şeyler söyledi.

D) Dışarı çıkıp, pilav ve ayran aldı.

E) Boztepe'ye çıkıp semaverde çay içmek gibisi mi var, dedi.

Noktalama İşaretleri

1. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren

hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hayhay, başüstüne, öyle, haydi,

elbette gibi kelimelerden sonra konur: A ve D böyle oluşmuştur.

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur: B ve E bu şekilde oluşmuştur.

Cümle içinde ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için konur: C seçeneği böyle oluşmuştur.

CEVAP: C

2. Verilen boşluklara gelmesi gereken en uygun seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

3. Kurum ve kuruluş adlarına gelen ekler kesinlikle kesme işareti ile ayrılmaz 1 tane hariç:

Avrupa Birliği'nin

Avrupa Birliği'ne

A seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

CEVAP: A

4. İki nokta:

Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur:

Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konur:

Bu bilgi ışığında ilk boşluğa iki nokta (:) gelmelidir.

Daha sonra sıralama olduğu için virgül, virgül ve nokta ile tamamlanmalıdır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

5. İlk boşluğa özneyi belirtmek için virgül, ikinci boşluğa cümlenin tamamlandığını göstermek için nokta, üçüncü boşluğa kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna iki nokta, cümle tamamlandığı için nokta gelmelidir.

CEVAP: D

6. Noktalama işaretleri ile ilgili genel bilginizi ölçen bir soru tipi ile karşı karşıyasınız. Bu soruda C seçeneğinde verilen "Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konur." yargısı yanlış verilmiştir çünkü bu tür bağlaçlardan önce veya sonra hiçbir noktalama işareti gelmez.

CEVAP: C

7. Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz:

Cumaları bahçede buluştukça kıza kendisinin adi bir mektep talebesi olmadığını anlatmaya çalışıyordu. (Halide Edip Adıvar)

Şimdiye dek, ben kendimi bildim bileli kimse Değirmenoluk köyünden kaçıp da başka köyde çobanlık, yanaşmalık etmedi. (Yaşar Kemal)

Meydanlığa varmadan bir iki defa İsmail kendisini gördü mü diye kahveye baktı. (Necati Cumalı)

Ancak Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur:

Ancak yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.

E seçeneğinde "düşünüp" zarf fiil ekinden sonra virgül gelemez. D seçeneğinde iki tane zarf fiil olduğu için birinciye virgül gelmesi doğrudur.

CEVAP: E

8. Kısa Çizgi (-)

- Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:
- Soğuktan mı titriyordum, yoksa heyecandan, üzüntüden mi bil-

  mem.
- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır:
- Küçük bir sürü -dört inekle birkaç koyun- köye giren geniş yolun ağzında durmuştu. (Ömer Seyfettin)
- Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır: al-ış, dur-ak, gör-gü-süz-lük vb.
- Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır: al-, dur-, gör-, ver-; başar-, kana-, okut-, taşla-, yazdır- vb.
- İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur: -ak, -den, -ış, -lık; -ımsa-; -la-; -tır- vb.
- Heceleri göstermek için kullanılır: a-raş-tır-ma, bi-le-zik, du-ruş-ma, ku-yum-cu-luk, prog-ram, ya-zar-lık vb.
- Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır: Aydın-İzmir yolu, Türk-Alman ilişkileri, Ural-Altay dil grubu, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 09.30-10.30, Beşiktaş-Fenerbahçe karşılaşması, Manas Destanı'nda soy-dil-din üçgeni, 1914-1918 Birinci Dünya Savaşı, Türkçe-Fransızca Sözlük vb.
- UYARI: Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz: On on beş yıl. Üç beş kişi geldi.
- Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır: 100-20=80
- Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır: -25°C

Tüm bu bilgiler ışığında E seçeneğinde verilen ifade yanlıştır.

CEVAP: E

9. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur bu bağlamda B seçeneği diğerlerinden farklıdır.

CEVAP: B

YAZIM YANLIŞI

10. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna soru işareti gelir bu bakımdan ilk boşluğa (?), cümle tamamlandığı için ikinci boşluğa nokta(.), Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna iki nokta(:),anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta (...) konur. Bu bağlamda doğru seçenek C olmalıdır.

CEVAP: C

11. Soru İşareti (?)

- Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur:

  Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı? (Faruk Nafiz Çamlıbel)

  Atatürk bana sordu:

  Yeni yazıyı tatbik etmek için ne düşündünüz? (Falih Rıfkı Atay)
- Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur:

  Gümrükteki memur başını kaldırdı:

  Adınız?
- Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır: Yunus Emre (1240 ?-1320), (Doğum yeri: ?) vb.

  1496 (?) yılında doğan Fuzuli...

  Ankara'dan Antalya'ya arabayla üç saatte (?) gitmiş.Tüm bu bilgiler ışığında birinci ve ikinci boşluğa soru anlamı taşıdığı için soru işareti (?)Üçüncü boşluğa açıklama yapılacağı için iki nokta (:) Son boşluğa cümle tamamlanmadığı için üç nokta (...) gelmelidir.Doğru seçenek A olmalıdır.

CEVAP: A

12. Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz.

D seçeneğinde "çıkıp" zarf fiilinden sonra virgül gelmez.

CEVAP: D

1. **Aşağıdakilerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Taksim Meydanı bu saatte kalabalık olur.

   B) Manavgat Şelalesi fotoğrafçıların uğrak yeridir.

   C) Salihli İlçesine giderseniz mutlaka Kurşunluya uğrayın.

   D) 12 Mart Cuma günü buluşacağız.

   E) Ödevlerini bitirmek için erkenden eve geldi.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?**

   A) 2020'de sınavda umarım kazananlardan olacaksınız.

   B) Saat 14.15'te buluşmak üzere ayrıldık.

   C) Avrupa Birliği'ne üye ülkeler toplandı.

   D) Adana'lılar gecesinde buluştuk.

   E) ODTÜ'de bahar şenlikleri başladı.

3. Yıllarca hep zengin fabrikatör baba rolünü oynadım. İşin en acıklı kısmı ise bütün gün zengin baba rolünü oynayıp çekim bitiminde eve gitmek için soğukta köşedeki durakta dolmuş beklemem olmuştur!.. Hulusi KENTMEN

   Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

   A) Ünsüz benzeşmesi

   B) Ünsüz türemesi

   C) Ünsüz düşmesi

   D) N-M değişimi

   E) Ünlü değişimi

4. **Aşağıdakilerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

   A) Geleneksel olarak düzenlenen Tıp Bayramı kutlandı.

   B) Birçok konuda bize yardımcı oldu

   C) Bir gurup öğrenci peri bacası görmek için Nevşehir'e gitti.

   D) Morötesi ışınları inceledik.

   E) Siz her şeyi göze almışsınız.

YARGI YAYINEVİ

5. **Aşağıdakilerden hangisinde ünlü düşmesi vardır?**

   A) Menekşeler yanaklarında açtı.

   B) Keşkeler içinde bir rüyaya daldım.

   C) Zaman en gerçek ilaçtır.

   D) Tünele doğru yaklaştıkça korku başladı.

   E) Yüreğimde apansız bir mücadele ayrılığı.

6. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

   A) Bugünlerde herhangi biri sizi ararsa hemen bana haber veriniz.

   B) Koruma altındaki Borabay Gölü, herkesin görmesi gereken bir yerdir.

   C) Havada çark gibi dönerek takla anlamına gelen sözcük parende olarak yazılır.

   D) Peşi sıra şeklinde dizildiler.

   E) Bugünlere gelene dek bir an olsun yanımdan ayrılmadı.

7. Hacettepe üniversitesinde okurken edebiyat öğretmenimiz Cumhuriyet Dönemine ait çok bilinen bir şiiri bize okumuştu ( ) Şiiri okuyup bitirdikten sonra şöyle dedi ( ) ( ) Bu şiiri kim yazmıştır ( ) ( ) önce herkes düşünmeye başladı ( ) sonra bir kişi söz olarak Nazım Hikmet diyerek soruyu bildi.

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (,) (;) (.) (.) (?) (,)
B) (.) (;) (,) (") (?) (")
C) (,) (!) (;) (...) (") (")
D) (.) (;) (;) (?) (") (")
E) (.) (:) (") (?) (") (,)

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır?**

A) Şems'in gözlerine bir şüphe çöreklendi: "Dostum ne'n var? Her şey yolunda mı?"
B) Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu'nun veri tabanının genel ağda hizmete sunulduğu gün olan 12 Temmuz 2010 Pazartesi'nin TDK için önemi büyüktür.
C) Mavi Köşe Bakkaliye'sinden yeni bir ürün aldı.
D) Halikarnas Balıkçısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı (1886-1973)] en güzel eserlerini Bodrum'da yazmıştır.
E) "İzmir üzerine dünyada bir şehir daha yoktur!" diyorlar.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

A) Her zaman bizi güler yüzle uğurlardı.
B) Çırağan Sarayı, düğün yapmak için uygun bir yerdi.
C) Oniki yıldır Hatay'a gitmedi.
D) 23 Nisan Pazar günü kermes düzenledik.
E) 1608 yılında Hans Lippershey tarafından teleskop icat edilmiş.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde belirtilen ses olayı yoktur?**

A) Süper Lig'de konuk ettiği Başakşehir'i 2-1 yenen Galatasaray, sezonun tamamlanmasına 1 hafta kala şampiyonluğunu ilan etti. (ünlü düşmesi)
B) Sahil bandında beşgen çalışmaları başladı. (ünsüz benzeşmesi)
C) Mantar bitki türleri içinde en zehirli olanlardandır. (ünsüz benzeşmesi)
D) Bülbül için fark eder mi hangi gurbet olduğu. (ünsüz yumuşaması)
E) Bir eylemin gerçekleşmesi için yeterli zaman gerekir. (ulama)

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?**

A) Size doğru bakıp, çaktırmadan köşeyi döndü.
B) Türk edebiyatının zirve isimlerinden biri olan Yaşar Kemal'in "İnce Memed"i, herkes okumalıdır.
C) Kars-Bilecek yolculuğunu anlattığı "Seyyah", eserini herkese tanıttı.
D) Hem kel, hem fodul görünümlü biriydi.
E) Denizin 25 m altına dalarak rekor kırdı.

12. Amasra Kalesi'ne gelip burada çay içmeden gitmek olmaz, dedi.

Bu cümlede virgül hangi görevinde kullanılmıştır?

A) Sayıların yazılışında kesirleri ayırma
B) Tırnak içinde olmayan aktarma cümleleri gösterme
C) Özel olarak vurgulanmak istenen ögeyi gösterme
D) Sıralı olan cümleleri birbirinden ayırma
E) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözleri ayırma

Ses - Yazım - Noktalama

1. "Salihli İlçesine giderseniz mutlaka Kurşunluya uğrayın."cümlesinde verilen ilçe ismi küçük yazılmalıdır. "Salihli ilçesi..." şeklinde düzeltebiliriz.

CEVAP: C

2. Yapım ekine gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. D seçeneği yanlıştır.

Yapım ekinden sonra gelen çekim ekleri de kesme işaretiyle kesinlikle ayrılmaz. "Adanalılar" şeklinde düzeltebiliriz.

CEVAP: D

3. Türkçede sert ünsüzle (p, ç, t, k, f, s, ş, h) biten bir kelime "c - d - g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek aldığında ekin başındaki c - ç'ye, d - t'ye, g - k'ye dönüşerek sertleşir. "Soğukta", "durakta", "olmuştur" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır.

CEVAP: A

4. C seçeneğinde verilen peribacası sözcüğü bitişik yazılmalıdır.

CEVAP: C

5. Ünlü düşmesi, Türkçede görülen bir ses olayıdır. Genellikle ikinci hecesinde dar bir ünlü bulunan sözcüklerde görülür ancak istisnaları mevcuttur. E seçeneğinde ünlü düşmesi vardır. "ayrılığı"

CEVAP: E

6. C seçeneğinde verilen altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır. Doğrusu "perende" olmalıydı.

Özellikle ders video notlarımda yer alan yazım kuralları örneklerini inceleyiniz. Havada çark gibi dönerek atılan takla anlamına gelir.

CEVAP: C

7. Verilen parçaya E seçeneğinde verilen (.) (:) (") (?) (") (,) noktalama işaretleri getirilmelidir. Noktalama işaretlerinde nokta, soru işareti, üç nokta ve ünlemden sonra cümlenin büyük harfle başladığını unutmamalıyız.

CEVAP: E

8. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığının; Bakanlar Kurulunun, Danışma Kurulundan, Yürütme Kuruluna; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 112'nci Birleşiminin 2'nci Oturumunda; Mavi Köşe Bakkaliyesinden vb. ek getirildiğinde Avrupa Birliği kesme işareti ile kullanılır: Avrupa Birliği'ne üye ülkeler...

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

9. C seçeneğinde "oniki" sözcüğünün yazımı "on iki" şeklinde olmalıdır.

Sayılar harflerle de yazılabilir

- Beş bin yıldan beri, on beş gün, haftanın yedinci günü, dört ayda bir, yüz bir soru, üç hafta sonra, ikinci sınıf vb.

Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır:

- 19. 30'da, 12. 00'de, 1. 500. 000 lira, 22 kilogram, 15kilometre, 18 metre kumaş, 2. 250. 000 kişi vb.

Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir:

- Saat dokuzu üç geçe, saat beşe çeyrek kala, saat sekizi beş dakika üç saniye geçe, mesela saat onda vb.

Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen bin, milyon, milyar ve trilyon sözleri harfle yazılabilir:

- 2 milyar 566 milyon kişi, 6 bin 299 kalem, 1 trilyon 111 milyar vb.

Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır:

- İki yüz, üç yüz altmış yedi, bin iki yüz elli dört vb.

Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır:

- 550, 25 (beşyüzyüzelliTL, yirmibeşkr.)

Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:

- %65, ‰90 vb.

Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları bitişik yazılır:

- altmışaltı, ellibir, yirmibir, yüzbirvb.

Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır:

- I. Dünya Savaşı; X. yüzyıl; III. Selim, XIV. Louis, vb.

Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur:

- 8. 345, 456. 155, 77. 655. 212, 29. 424. 240. vb.

Sayılarda kesirler virgülle ayrılır: 15, 3 (15 tam, onda 3); 5, 86 (5 tam, yüzde 86) vb.

Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır:

- 11., 76., XX.; 15'inci, 46'ncı, XX'nci vb.

UYARI: Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz:

- 8.'inci değil 8'inci, 2.'nci değil 2'nci vb.

Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir:

- 2'şer değil ikişer, 9'ar değil dokuzar, 100'er değil yüzer vb.

Bir zorunluluk olmadıkça cümle rakamla başlamaz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. A seçeneğinde "Galatasaray" sözcüğünde ünlü düşmesi "Galatasaray-ı "

C seçeneğinde "bitki sözcüğünde ünsüz benzeşmesi

D seçeneğinde "fark eder" sözcüğünde etmek yardımcı fiili ünsüz yumuşaması

E seçeneğinde "bir eylemin" sözcüğünde ulama

B seçeneğinde "beşgen" sözcüğü ünsüz benzeşmesine aykırılıktır.

CEVAP: B

11. Tekrarlı bağlaçların arasına herhangi bir noktalama işareti gelmez D seçeneği yanlıştır.

Burada A seçeneğine nasıl yanlış olmaz diye içinizden geçirmiş olabilirsiniz.

Bir cümlede birden fazla zarf fiil eki almış sözcük varsa birincisine virgül (,) getirilir.

CEVAP: D

12. Tırnak içinde olmayan aktarma cümleleri göstermek için virgül kullanılır.

CEVAP: B

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama dışında, birden fazla ses olayı gerçekleşmiştir?**

   A) Bir şiir sadece sevda uğruna yazılmamalıdır.
   B) Keskin sirke kabına zarar verir.
   C) Dün gece sensiz bu şehir hüzün kapladı.
   D) Kırlangıcın zararını biberciden sor.
   E) Üstüne yıldızlar örten bir tarzı vardı.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

   A) Isparta'da Kaymakkapı Meydan'ında üç yıl oturdum.
   B) Sorgun ilçesi her yıl ziyaretçilerini ağırlıyor.
   C) Karapınar köyü bizim buraya çok uzaktır.
   D) Nurbanu Sokak bu yıl tatlı festivali ile öne çıktı
   E) Balıkesir'in Gemlik Beldesi'nde zeytin festivali büyük coşkuyla başladı.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün (,) kullanımı yanlıştır?**

   A) Sait Faik Büyükada da yaşamış, Hüseyin Rahmi ise Heybeliada
   B) Cumhuriyet Dönemi önemli şairleri Nazım Hikmet, Necip Fazıl, Sezai Karakoç ...
   C) Nanoteknoloji, geleceğin mesleklerindendir.
   D) Geleceğe yön veren insanların umutlarını kırıp, onları yok sayarsanız hata yapmış olursunuz.
   E) İrinli kabarcıklar dökerek yüzde izler bırakan ateşli, ağır ve bulaşıcı bir hastalık.

4. Bana surat asma hayat
   Misafirim sonuçta, kalkar giderim.

   Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

   A) Ünlü değişimi-ünsüz benzeşmesi-ünsüz türemesi
   B) Ünlü kalınlaşması-sertleşme-ünlü düşmesi
   C) Ünlü türemesi-ünsüz değişimi-ünsüz benzeşmesi
   D) Ünlü değişimi-ünsüz benzeşmesi-ünsüz yumuşaması
   E) Ünlü değişimi-ünsüz düşmesi-ünsüz değişimi

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmalara getirilen ekin yazımında yanlışlık yapılmıştır?**

   A) TSK'de yapılan çalıştayda yeni kararlar alındı.
   B) KYK'da yapılan yemekler annemin yemeklerini aratmadı.
   C) TBMM'de yeni askerlik yasası için çalışmaların sonuna gelindi.
   D) İTÜ'de mühendislik okumak için çok gayret gösterdi.
   E) TÜBİTAK'ta yapılan yarışmayı birincilikle bitirdi.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?**

   A) Yazar Ahmed Mithad 1844'te İstanbul'da doğmuş. Mısır Çarşısı'nda çıraklık yapmış.
   B) 2.02'lik boyuyla basketbolda fark yaratan oldu.
   C) Bebek'ten Rumeli Hisarı'na doğru gidince karşınıza çıkacak 18. yy mimarisi Yılanlı Yalı'nın adı mecburiyetten böyle
   D) Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü'ne yapılan başvurusu kabul edildi.
   E) Evi 1964'teki yangında tamamen yanmıştı.

YARGI YAYINEVİ

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

B) Semizotu yemek kalp ve bağışıklık sistemini kuvvetlendirir.

C) Dün akşam elektrik direğine çıkan görevli ceryana kapılarak öldü.

D) Bugün hiç yolculuk yapacak havamda değildim.

E) Tanzimat Dönemi'nde hak, adalet, vatan gibi temalar işlendi.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ulama yapılabilir?

A) Yıllardır sana bakan gözlerimin derinliğini göremedin.

B) Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.

C) Armut, ağaçta yetişen güzel bir meyvedir.

D) Reflü hastaları için kahve önerilmez.

E) Asitli içecekler mideye zarar verir.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik fiilin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Siz öteye gidedurun, biz arkanızdan geliriz.

B) Bunca olaydan sonra beni neden hala terk etmedin?

C) Bana yapılan bu haksızlığı bir üst makama arzederiz.

D) Etkili olan kasırga tüm şehri bir anda mahvetti.

E) Tatile gelip öylece denize girmeden seyir mi edeceğiz?

10. Yanılmıyorsam, saygılarla yalnızdım..

Saygılar duymasaydım, yanılmazdım..

Yaslanacak anılarım olsaydı,

Söyleye söyleye, böyle saklamazdım.

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Ünlü düşmesi-ünlü daralması-ünlü aşınması

B) Ünlü daralması-ünlü düşmesi-ünlü aşınması

C) Ünlü daralması-ünlü değişimi-ünlü düşmesi

D) Kaynaştırma-ünlü türemesi-ünlü aşınması

E) Ünlü daralması-ünlü düşmesi-ünsüz düşmesi

YARGI YAYINEVİ

11. I. Türk Müziği Türklerin Orta Asya'dan beri geliştirdikleri türdür.

II. Servisteki çocuklar 17.45'te evlerine teslim edildi.

III. Kaldı ki sen bu konuda bana yardımcı olmadın.

IV. Kurban Bayramı'nın önemini size anlatmam gerekir.

V. Konya Ovası'nda sulama çalışmaları devam ediyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dudak ünsüzlerinin benzeşmesi vardır?

A) Onbaşı erlere intikalde yapılması gereken kuralları anlattı.

B) İstanbul, yedi tepeli şehir, görülmesi gereken kültür mozaiği bir şehirdi.

C) Yeni açılan mağaza müşteri ile doldu taştı.

D) Bize şehrin dolambaçlı yollarında gezdirerek vakit kaybettirdi.

E) Bugün kendimi çok iyi hissediyorum.

Ses - Yazım - Noktalama

1. Türkçede sert ünsüzle (p, ç, t, k, f, s, ş, h) biten bir kelime "c - d - g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek aldığında ekin başındaki c - ç'ye, d - t'ye, g - k'ye dönüşerek sertleşir buna ünsüz benzeşmesi denir. Ünsüz yumuşaması ise süreksiz sert ünsüzlerle sonlanan (p, ç, t, k) sözcüklere, ünlü harf ile başlayan ek getirildiği zaman sözcüğün sonuna bulunan sert ünsüzü süreksiz yumuşak ünsüze (b, c, d, g, ğ) dönüşür. B seçeneğinde "keskin" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi "kabına" sözcüğünde ünsüz yumuşaması vardır.

CEVAP: B

2. İl, ilçe, köy, kasaba, belde isimleri küçük harfle yazılır. E seçeneğinde "belde" sözcüğü küçük yazılmalıydı.

CEVAP: E

3. Bir cümlede bir tane zarf fiil eki varsa ondan sonra asla virgül gelmez. Ama birden fazla olursa ilkine virgül gelir. D seçeneğinde "kırıp" zarf fiil ekinden sonra virgül gelmesi yanlıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. Dizeler incelendiğinde D seçeneğindeki "ünlü değişimi-ünsüz benzeşmesi-ünsüz yumuşaması" doğru olarak verilmiştir. Ünlü değişiminin iki tane örneği vardır başka yoktur. Olmayacaktır.:)

Bana ve sana örnekleri.

CEVAP: D

5. Kısaltmalara getirilen eklerin son harfi esas alınır "KYK'de" şeklinde olmalıydı. Kısaltmalara getirilen ekler sorusu ÖSYM tarafından çok sevilmektedir.

CEVAP: B

6. Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. D seçeneğinde yapılan kesme işareti yanlış kullanılmıştır. Sadece bir kurum kesme işaretiyle ayrılırdı. Avrupa Birliği'ne

CEVAP: D

7. C seçeneğinde verilen "Dün akşam elektrik direğine çıkan görevli ceryana kapılarak öldü." Cümlesinde "ceryana" sözcüğünün doğru yazımı "cereyana" şeklinde olacaktır.

CEVAP: C

8. Ünsüzle biten bir kelimeden sonra ünlü ile başlayan bir kelime geldiğinde iki kelime birbirine bağlanarak okunur. Bu kurala ulama denir. Ulamada araya noktalama işaretleri gelmez.

CEVAP: B

9. Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiiller eğer bir ses olayına uğramazsa ayrı uğrarsa bitişik yazılır. Bu bilgiler ışığından Arz ederiz sözcüğü ayrı yazılmalıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. "Yanılmıyorsam" sözcüğünde "ünlü daralması, "yalnızdım" sözcüğünde türetilirken ünlü düşmesi, "böyle" sözcüğünde ünlü aşınması vardır.

CEVAP: B

11. "Türk Müziği" sözcüğünde "müzik" sözcüğü küçük yazılmalıdır. Hocam, bu ne Allah aşkına der gibisiniz.

CEVAP: A

12. Dudak ünsüzlerinin benzeşmesi "n-m" kuralı olarak da bilinir. A ve B seçeneklerinde yer alan "onbaşı" ve "İstanbul" sözcükleri aykırılık teşkil eder. D seçeneğinde yer alan "dolambaçlı" sözcüğü dudak ünsüzlerin benzeşmesine örnektir.

CEVAP: D

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ıntı, -untu / -üntü" ekinin kullanıldığı sözcük, kökü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

   A) Bir dairenin "r" yarı çapı ile alanı arasında şöyle bir bağıntı vardır: S = ? x r3.

   B) Tek başına buralarda gezinti yapmanın tarifi başkaydı.

   C) Hüseyin Nihal Atsız'dan yaptığı alıntı eserine berraklık katmıştı.

   D) Telefonun görüntü kalitesi çok güzeldi.

   E) Bozuntuya vermeden yoluna devam etti.

2. "Baksana, gelsene" **sözcüklerinin aldığı ekler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?**

   A) Fiil kökü - istek kipi - kaynaştırma - bağ fiil

   B) Fiil kökü - şart kipi - ikinci tekil şahıs – ünlem

   C) İsim kökü - şart kipi - kaynaştırma - istek kipi

   D) Fiil kökü - şart kipi - koruyucu ünsüz - iyelik eki

   E) İsim kökü - şart kipi - çekim eki - yapım eki

3. Ihlamurlar çiçek açtığı zaman
   Ben güneş gibi gireceğim her dar kapıdan
   Kimseye uğramam ben sana uğramadan
   Kavlime sâdikim, sâdikim sana
   Takvim sorup hudut çizdirme bana
   Ben sana çiçeklerle geleceğim
   -Ihlamurlar çiçek açtığı zaman.

   Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

   A) Kişi zamiri ünlü değişimi şeklindedir.

   B) Hece düşmesi

   C) Belgisiz zamir

   D) Fiilden isim yapım eki

   E) Sıfat görevinde pekiştirilmiş sözcük

YARGI YAYINEVİ

4. Sevda başımda ateş, gurbet içimde düğüm
   Yangından çıkan eşya gibi kırık döküğüm

   Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

   A) Sıfat fiil eki almış bir sözcük

   B) Türemiş fiil

   C) Ünsüz yumuşamasına aykırılık

   D) Edat

   E) Ulaç

5. Neler, neler beklenmez nihayetsiz bir yerden
Güneşi içelim mor şafaklar gecesinden.
Selâm! Sonsuzluklara, hasretli gönüllerden,
Selâm, güneşi, göğü yakanlar bahçesinde!

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Çekim eki
C) Sıfat tamlaması
D) İç içe birleşik cümle
E) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması

6. Yalnızlık bir tarihtir ikimiz
Dururuz odalarda bir giysi gibi
En kalın soluklarla çekiyor ipi
Kim bilir kimlere kalmışlığımız

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Çekim eki alarak ünlü düşmesi
B) Derecelendirme zarfı
C) Yapım eki almış sözcük
D) Belgisiz zamir
E) Birden fazla edat görevinde sözcük

7. Hatırada kalan şeyler değişmez zamanda
Ne vefalı komşumuzdun sen fahriye abla

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Belgisiz zamir
B) Ettirgen çatılı fiil
C) Yer yön zarfı
D) Kurallı birleşik fiil
E) Sıralı cümle

YARGI YAYINEVİ

8. Yürü, hala ne diye oyunda oynaştasın?
Fatihin İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ünlü daralması
B) Edilgen çatılı fiil
C) Bir sözcük üç tane ses olayı almıştır
D) Belirtili isim tamlaması
E) Özel ad

9. Hoyrat yağmurlar altında
Martı çığlıklarına karışıp giden
Çocuksu şarkımızı...

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İsimden isim yapım eki
B) Eksiltili cümle
C) Bütün sözcükler basit
D) Belirtisiz isim tamlaması
E) Fiilden isim yapım eki zarf fiil sözcüğüyle sağlanmıştır.

10. Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Zaman zarfı vardır
B) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
C) İlgi eki
D) Bağlaç
E) Pekiştirilmiş belirteç

11. Dün sabaha karsı kendimle konuştum
Ben hep kendime çıkan bir yokuştum
Yokuşun başında bir düşman vardı
Onu vurmaya gittim kendimle vuruştum

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İsim cümlesi
B) Zaman zarfı
C) Dönüşlülük zamiri
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Oldurgan çatılı fiil

12. Gün ikindi akşam olur,
Gör ki başa neler gelir,
Veysel gider, adı kalır
Dostlar beni hatırlasın

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiil
B) Bağlaç
C) Sıfat yapan ki
D) Bağımlı sıralı cümle
E) Kişi zamiri

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük türetilirken bir ünlü kaybına uğramıştır?**

A) Kadıköy vapurunun güvertesinde, paltoma bürünmüş, gidip ta burna oturmuştum.
B) Alaçatı Sahilinde güneşin alnında çok fazla durunca burnum kızarmıştı.
C) Bir fikrin *münazarasıyla kütüphanesinin önünde sabahladığımız geceler olurdu.*
D) Şehri dolaşırken ayaklarıma kara sular indi.
E) Büyük kentlerin çevreleri gecekondularla sarılmıştır.

14. **Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi yapısına göre farklıdır?**

A) Kafam her an bir konu bulmak için binbir çeşit şeye müracaat ediyor ama bir türlü bulamazsın diye benim enerjimi düşürüyorlar.
B) *Öğretmenleri* ödev vermiş, bir süredir onu yapmaya çalışıyorlar.
C) Bütün gözlerinden manalı ışıklar *çıkıyordu.*
D) Büyük ağaçların altında çardak sohbeti yaptık.
E) Yuvarlak bir masa etrafında uzunca bir toplantı yaptılar.

15. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?**

A) Dalyan sırtında balıkçılar birer birer çekiliyordu.
B) Şimdi çekildiğimi belli etmek istemiyorum.
C) Elimizden alınan her şey bütün servetimizdi.
D) Haliç'in buram buram kokan deniz kokusuna doğru gittik.
E) Amerikan ana karası olarak bilinen yeni dünya çok güzel kokuyordu.

YARGI YAYINEVİ

1. Kelime kök veya gövdesine getirilerek kelimenin yeni bir anlam kazanmasını sağlayan ek yapım eki olarak bilinir. B, C, D ve E seçeneğinde Fiilden İsim Yapım Eki, A seçeneğinde İsimden İsim Yapım Eki şeklinde oluşmuştur.

CEVAP: A

2. Bu iki kelimede harekete geçirme ve istek anlamı vardır. Fakat bu demek değil ki sonundaki "a" ve "e" istek kipi olacak. Doğru çözümleme şöyle olmalı: "bak-" fiil kökü "-sa" şart kipi "-n" ikinci tekil şahıs eki "e", "a" ünlem "Baksan ya, gelsen ya" olarak kullanılırken zamanla baksana, gelsene şekline bürünmüştür.

CEVAP: B

3. A seçeneği "sana"

B seçeneği "çiçekler ile"

C seçeneği "kimseye"

D seçeneği "açtığı"

E seçeneğinde yer alan sıfat görevinde pekiştirilmiş sözcük yer almamaktadır.

CEVAP: E

4. A seçeneği "çıkan"

B seçeneği "çıkan, kırık"

C seçeneği "içimde"

D seçeneği "gibi"

E seçeneğinde yer alan "ulaç" bulunmamaktadır.

CEVAP: E

5. A seçeneği "göğü"

B seçeneği birden çok yerde

C seçeneği "nihayetsiz bir yer"

E seçeneği "onun bahçesinde "

D seçeneği bulunmamaktadır.

CEVAP: D

6. B seçeneği "en"

C seçeneği "yalnızlık ..."

D seçeneği "kim"

E seçeneği "soluklarla, gibi"

A seçeneğinde yer alan çekim eki alarak ünlü düşmesi yoktur. Hocammmmmm "yalnızlık" ünlü düşmesi değil mi?

"Yalnızlık" sözcüğü yapım eki alarak (türetilirken) ünlü düşmesidir.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde yer alan "şey" sözcüğü belgisiz zamirdir.

CEVAP: A

8. A seçeneği "diye"

C seçeneği "fethettiği" ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması

D seçeneği "fatih'in İstanbul'u"

E seçeneği "İstanbul"

B seçeneğindeki edilgen çatılı eylem yoktur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

9. A seçeneği "çocuksu"

B seçeneği "..."

D seçeneği "martı çığlıkları"

E seçeneği "karışıp"

C seçeneğinde yer alan bütün sözcükler basittir sözcüğü yanlıştır.

CEVAP: C

10. Tek başına anlamı olmayan ve cümlede bir görevi olan sözcüklerdir. "bile" sözcüğünde bağlaç vardır. "de" ve "ki" ayrı yazılırsa her zaman bağlaç olur. "ile" sözcüğü "ve" anlamına gelirse bağlaçtır. "Ya da, ve, hatta, üstelik, fakat, mademki, oysaki, çünkü, meğerki, halbuki, zira" sözcükleri her zaman bağlaçtır.

CEVAP: D

11. A seçeneği "vardı"

B seçeneği "dün sabaha karşı"

C seçeneği "kendi"

D seçeneği "konuştum, gittim, vuruştum"

E seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: E

12. A seçeneği "akşam ol-"

B seçeneği "ki"

D seçeneği "Veysel gider, adı kalır"

E seçeneği "beni"

C seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

13. *Ünlü düşmesi üç şekilde yapılır. Çekim eki alarak, yapım eki alarak (türetilirken), birleşik yoldan. Öncelikle içinizden bunların hepsinde ünlü düşmesi var diye düşüneniz vardır.* Bize türetirken ünlü düşmesi sorduğu için sadece onu bulmamız gerekir.

A, B, C, D seçeneklerinde "çekim eki" alarak ünlü düşmesi meydana gelmiştir.

E seçeneğinde "çevre" sözcüğünün kökü "yapım eki alarak "*çev* (i) re olarak yeniden yapılanmıştır.

CEVAP: E

14. B'de "öde-" fiil kökü "-v" fiilden isim,

C'de "ışı-" fiil kökü "k" fiilden isim,

D'de "büyü-" fiil kökü "k" fiilden isim,

E'de "yuvarla-"fiil kökü "k" fiilden isim yapım eki alarak türemişlerdir.

A'da ise "bul-" fiili ile "-ebil-" yeterlik fiilinin olumsuzunun bir araya gelmesiyle oluşmuş kurallı birleşik fiil vardır.

CEVAP: A

15. Fiilde çatı özelliği sadece fiil cümlelerinde aranır. İsim cümlelerinde çatı özelliği kesinlikle aranmaz. C seçeneğinde yer alan Elimizden alınan her şey bütün servetimizdi cümlesi bir isim cümlesidir.

CEVAP: C

1. Yalnızlığın sesinden bir resim yaptım
Karanlık kalabalıklardan süzdüm ışığını.
Akşamüstleriyle boyadım vazgeçen ağzını
Parmaklarını uzattım gece suları gibi ıssız
Salkımsöğütlerden bir beden çizdim usul

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. de tamlayan eki türetilirken ünlü düşmesine uğramıştır.
B) II. nin yüklemi etken bir eylemdir.
C) III. de devrik cümle kullanılmıştır.
D) IV. de yüklem ünsüz benzeşmesi biçiminde oluşmuştur.
E) V. de sıfat kullanılmamıştır.

2. Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane parkında
Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril
Koparıver, gözlerinin, gülüm, yaşını sil
Yapraklarım ellerimdir tam yüz bin elim var.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. de ek fiil devrik cümle biçimindedir.
B) II. de bir edat zarf tümleci görevindedir.
C) III. de tamlayanı düşmüş bir kişi zamiri kullanılmıştır.
D) IV. de tezlik eylem kullanılmıştır.
E) V. de girişik birleşik cümle vardır.

3. (I) Romanlarında en sık kullandığı tematik doku, aşktır. (II) Aşktan sonra en fazla işlediği doku yalnızlıktır. (III) Ölüm, ayrılık, acı gibi konulara da romanında yer vermiştir. (IV) Gezi üzerine yazdığı yazılarda ilgi çekicidir. (V) Gezi yazılarında daha çok kendi yaşamının izleri vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, üstünlük belirteci kullanılmıştır.
B) II. cümlede, birden fazla yan cümlecik kullanılmıştır.
C) III. cümlede, birden fazla yapım eki kullanılmıştır.
D) IV. cümle, temel ögelerden oluşmuştur.
E) V. cümle, kurallı basit bir cümledir.

4. Sesin nerde kaldı, her günkü sesin,
Unutulmuş güzel şarkılar için
Bu kar gecesinde uzaktan, yoldan,
Rüzgâr gibi tâ eski Anadolu'dan
Sesin nerde kaldı? kar içindesin!

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İşaret sıfatı kullanılmıştır.
B) Niteleme sıfatına başvurulmuştur.
C) Edat kullanılmıştır.
D) Zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.
E) Çokluk eki alan sözcük kullanılmıştır.

YARGI YAYINEVİ

5. Art arda kaç zemheri,
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu.
Dışarıda gürül gürül akan bir dünya
Bir ben uyumadım,
Kaç leylim bahar,
Hasretinden prangalar eskittim.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Soru sözcüğü, zamir görevinde kullanılmıştır?
B) Fiilimsiyi niteleyen bir zarf kullanılmıştır.
C) Öznesine göre etken çatılı eylem kullanılmıştır.
D) Belgisiz sıfata yer verilmiştir.
E) Birleşik zamanlı eylem kullanılmıştır.

6. Belirtisiz isim tamlamalarının başına gelen sıfatlar, tamlananın herhangi bir ögesini değil bütününü niteleyecek biçimde kullanılır. Örneğin "eski devlet bakanı" sözünde "eski" sıfatı, "devlet" ya da "bakan" sözcüklerini değil "devlet bakanı" grubunu niteler.

Bu açıklamaya göre,

I. dayanıklı üretim malları,
II. teknolojik fuar reyonu,
III. yeni okul sözlüğü

tamlamalarından hangileri bu kurala uymamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. Türküler bence bizim öz müziğimizdir. Günümüzde bir Bozkırın tezenesi kolay kolay yetişmiyor. onun için türkülere sahip çıkmalıyız.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Bir zamir yapım eki ile tür değiştirmiştir.
B) Belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
C) Kişi zamiri örneklenmiştir.
D) Bağlaç görevinde sözcüğe yer verilmiştir.
E) Tasarlama kipi kullanılmıştır.

YARGI YAYINEVİ

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem yapı bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) Sınıfta üç kişinin okuma bilmediğini iki hafta sonra fark ettim.
B) Beni bu sevda teknesinde yalnız bırakacağını düşünmemiştim.
C) Bütün bir yıl yapılan hazırlıklar neticesinde konser haftaya yapılacak.
D) Araba yarışını birincilikle bitirivermiş.
E) Bu haberi aldıktan sonra bir solukla oraya koşabilirim.

9. "En" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) En iyi adamını bize yardım etsin diye göndermişler.
B) Müsabakada en iyi biz mücadele ettik.
C) En zor sorular bize soruldu.
D) En ummadık zamanda kapımızı çaldılar.
E) En karanlık sokaklarda yürürken irkilirdi.

10. "Sessizliğini duymayan birine sevdanı verme; Göynün incinir, uykuların ziyan olur."

Yukarıdaki cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) "Sessizliğini duymayan birine" sözcüğü dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır.
B) Sıralı cümle örneğidir.
C) Ünsüz türemesi yapım eki görevindedir.
D) Ünlü düşmesi kullanılmıştır.
E) Sıfat fiil kullanılmıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir belirtili nesne görevindedir?

A) Bazıları arkadaşlarını dev aynasında görüyordu.

B) Kendi kendine türkü söylemek en çok sevdiği etkinlikti.

C) Yaşananları sadece ve sadece bana anlattı.

D) Sinemaya onunla gitmiş.

E) Kadıköy sahilinde kimi bekliyorsun?

12. I. Son zamanlarda yaşadığım ayrılık acısı maddi olarak belimi büktü.

II. Gel de böyle odun adamlara laf anlat.

III. Dün akşam keşke size gelmeseydim.

IV. Okumamayı tercih etti.

V. Sen, bu şiiri benden daha iyi okudun.

Bu cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I.'nin yüklemi deyimleşmiş birleşik fiildir.

B) II.'de doğadan insana aktarma vardır.

C) III.'de hayıflanma anlamı vardır.

D) IV.'de olumsuzluk eki "ma, me" isim fiil ekinden önce gelmiştir.

E) V.'de şiiri sözcüğü belirtme hâl ekini almıştır.

YARGI YAYINEVİ

13. Aşağıdakilerden hangisi sıralı cümledir?

A) Dedem zamanında burada çok mantar olurdu.

B) Beş altı mil ötedeki Tarsus Limanına varmak için sabırsızlanıyordum.

C) Bu bitkinin bu kadar güzel kokulu olması boşuna değildi.

D) Kalenin yanındaki yamaca baktı, küçükken diktikleri zeytin ağaçlarını anımsadı.

E) Satranç tahtasının dört köşesine birden tesir etti.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Dostoyevski'nin "Suç Ve Ceza"sını her okuyuşumda farklı bir şeylere dikkat kesilirim.

B) Dünya Tiyatro Günü, Moliere'in "Cimri" adlı oyununun gösterimiyle devam etti.

C) Ankara'nın kuzey ve batısında şiddetli yağış ve dolu, tarım ürünlerine zarar verdi.

D) Film gösteriminin sonunda "Çıkış" levhasını aramaya koyulduk hep beraber.

E) Türk Dili dergisi edebiyatımızın uzun soluklu yayınlarındandır.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Kendi gönlümden olduğu kadar tabiatında bize sunduğu şiirsel bir tarz var.

B) Sen kendini dev aynasında görüyorsun.

C) Bazıları telli çalgıları çalmayı kolay sanıyor.

D) Takım bugünlerde çok başarılıydı.

E) Bunun yerini hiç kimse tutamazdı.

1. I. de "yalnızlığın", II. de gizli özne "ben" etken çatılı, III. de "boyadım" devrik eylem cümlesi, IV. de "uzattım" sözcüğü yüklem görevinde kullanılmış benzeşmedir. V. de bir sözcüğü belgisiz sıfat görevindedir.

CEVAP: E

2. I. de ağacıyım sözcüğü ek fiil, II. de suda balık gibi ifadesi zarf tümleci "gibi" sözcüğü de edat görevinde, III. de "benim" yapraklarım, IV. de "koparıver" tezlik eylem olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde yer alan girişik birleşik cümle yoktur. Girişik birleşik cümle fiilimsi olan sözcüklerde aranır.

CEVAP: E

3. I. cümlede "en" sözcüğü üstünlük belirteci, III. cümlede "ölüm" ve"ayrılık" sözcüğü yapım eki, IV. cümlede temel ögeler "özne ve yüklem" olarak bakmamız gerekir. İlgi çekici "yüklem", gezi üzerine yazdığı yazılarda "özne" görevinde, V cümlede yüklemi sonra olduğu için "kurallı", fiilimsi almadığı için "basit" cümledir. II. cümlede yan cümlecik dediği için fiilimsi aramalıyız parçada sadece bir tane "işlediği" sözcüğünde sıfat fiil vardır.

CEVAP: B

4. "bu" sözcüğü işaret sıfatı, "güzel şarkılar" sözcüğü niteleme sıfatı, "için" sözcüğü edat, "şarkılar" sözcüğü çokluk eki görevinde kullanılmıştır. Zincirleme isim tamlaması en az iki tamlama ile oluştuğu için dizede kullanılmamıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. "Kaç" sözcüğü soru zamiri değil "soru sıfatı" görevindedir. "gürül gürül akan" sözcüğü fiilimsiyi etkileyen zarf, "eskittim" sözcüğü etken çatılı, "bir dünya" sözcüğü belgisiz sıfat, "uyurdu" sözcüğü birleşik zamanlı eylem görevindedir.

CEVAP: A

6. Belirtisiz isim tamlamalarının başına gelen sıfatlar, tamlamanın herhangi bir ögesini değil bütününü niteleyecek biçimde kullanılır. Örneğin **"eski devlet bakanı"** sözünde "eski" sıfatı, "devlet" ya da "bakan" sözcüklerini değil "devlet bakanı" grubunu niteler açıklamasına aykırı seçenek B olacaktır.

CEVAP: B

7. Bence sözcüğü" zamir", bozkırın tezenesi, "belirtili isim tamlaması", ben, biz sözcüğü "kişi zamiri", çıkmalıyız sözcüğü "gereklilik kipi" yani "tasarlama kipine "örnektir. Cümlede bağlaca yer verilmemiştir. Ek bilgi "bağlaç" sözcüğü yapım eki almış türemiş bir sözcüktür.

CEVAP: D

8. Yapı bakımından ötekilerden farklıdır derse "basit, türemiş, birleşik" aramalıyız.

A, B, D, E seçeneklerinde birleşik yapılı, C seçeneği türemiş yapılıdır.

CEVAP: C

9. "En" sözcüğü sıfatı ya da zarfı gösterdiğini bulmalıyız. Yani sıfatın zarfı mı yoksa zarfın zarfı mı olduğunu tespit etmeliyiz. A, C, D, E seçeneklerinde "sıfat", B seçeneğinde "zarf" görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

10. "Sessizliğini duymayan birine" sözcüğü dolaylı tümleç görevinde kullanılmıştır ifadesi doğru şekilde kullanılmıştır. Sıralı cümle iki yüklem birbirine virgülle ya da noktalı virgülle bağlanır. "uykuların" sözcüğünde ünlü düşmesi, "duymayan" sözcüğü sıfat fiil görevindedir. "Sessiz" sözcüğünde ünsüz türemesi yoktur. "Ses" isim köküne "siz" yapım eki gelmiştir.

CEVAP: C

11. A seçeneğinde "bazıları" zamiri "özne" görevinde, B seçeneğinde "kendi kendine" sözcüğü "özne", C seçeneğinde "sana" zamiri yer tamlayıcısı, D seçeneğinde "onunla" zamiri "zarf tümleci" görevindedir. E seçeneğinde "kimi" sözcüğü "belirtili nesne" görevindedir.

CEVAP: E

12. Üçüncü cümlede "pişmanlık" anlamı veren bir cümle kullanılmıştır. Yapılan bir hata veya yanlış sonucunda duyulan üzüntüyü belirten cümlelerdir. Hayıflanma ise Bir kişinin geçmişte yapamadığı bir işten dolayı duyduğu üzüntüyü anlatan cümlelerdir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

13. A, B, C ve E seçeneklerinde tek yüklem olduğu için bu cümleler sıralı cümle değildir.

Sıralı cümle olabilmesi için en az iki yüklem ve bu yüklemler birbirine virgül (,) ya da noktalı virgül (;) ile bağlanmalıdır. D seçeneğinde "baktı" ve "anımsadı" şeklinde iki yüklem vardır ve bu iki yüklem virgül (,) ile ayrılmıştır. Dolayısıyla bu cümle sıralı cümledir.

CEVAP: D

14. Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki küçük harfle yazılır: Mai ve Siyah, Suç ve Ceza, Leyla ile Mecnun, Turfanda mı, Turfa mı?, Diyorlar ki, Dünyaya İkinci Geliş yahut Sır İçinde Esrar, Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe, Ben de Yazdım, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu vb. Özel adın tamamı büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki de büyük harfle yazılır: DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ vb. bundan dolayı A seçeneğinde "ve" sözcüğü küçük harfle başlamalıdır.

CEVAP: A

15. Zamirler İsim olmadığı halde isim gibi kullanılan veya ismin yerini tutan sözcüklerdir.

A seçeneğinde "kendi" dönüşlülük zamiri,

B seçeneğinde "sen" kişi zamiri,

C seçeneğinde "bazıları" belgisiz zamir,

E seçeneğinde "bunun" işaret zamiri olarak kullanılmıştır.

CEVAP: D

1. **Aşağıdakilerin hangisinin yüklemi işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamını taşımaktadır?**

   A) Neredeyse merdivenlerden düşeyazdım.
   B) Karşıdaki sokaktan bana bir tane kahve alıverecek.
   C) Bardak Sokakta, her yaz akşamı toplanırdık.
   D) Edebiyata ve sanata olan bakış açısı değişti.
   E) Çocukların eğitiminde önemli bir yeri vardı.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat kullanılmıştır?**

   A) Yolcular uzun süren seferden sonra yorgunluktan bir kenara uzanıp kaldılar.
   B) Büyük kapılı bina diğerlerinden farklı olarak yeşil renkteydi.
   C) Romanımı yazarken uykusuz geçirdiğim günler çok oldu.
   D) Sinema salonları çoğaldıkça izleyici kitlesi fazlalaştı.
   E) Güven duymak için çok yol katetmelisin.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

   A) Koşa koşa geldiğini her zaman belli ederdi.
   B) O her zaman dolu dolu konuşarak etkilemesini bilirdi.
   C) Lunaparkta çocuklar karne sevinciyle şen şakrak oynadılar.
   D) Eski püskü bir elbise giymekten bıkmıştı.
   E) İncekum Plajına yavaş yavaş yürüyorlardı.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmamıştır?**

   A) Ömrüm bu tarlada çalışmakla geçip gidiyor.
   B) Köprüden geçişi biraz zaman aldı.
   C) Annemin biber dolması çok leziz olurdu.
   D) Kilo aldığı için yürümeye karar verdi.
   E) Bizden ayrıldıktan sonra oraya gidişin hepimizi üzdü.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde söz konusu işin her zaman yapıldığı anlamı vardır?**

   A) Daha önce görmediği birini seminerde davet etti.
   B) Toplantıya geç katılanlara ceza verilebilir.
   C) Mimari yapısı ile bugün çok dikkat çekti.
   D) Yazarın son eseri iki milyon sattı.
   E) Ayşe teyzem makarnayı çok güzel yapıyor.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük ses düşmesine uğramıştır?**

   A) Bana nasıl davrandığını görmediniz mi?
   B) Böyle olduğunu için onu affetmeyeceğim.
   C) Bana karşı tutarsız davranışları sürdüğü sürece ona olan hislerim geçmez.
   D) Bir yaz sonu bize gelmeye karar verdi.
   E) Sonradan görmektense hiç görmemek daha iyiydi.

YARGI YAYINEVİ

7. Yalanı anlamanın yolu burundan geçer. İspanyol bilim ekibinin icat ettiği 'Pinokyo efekti' yöntemine göre yalan söyleyen kişinin burnu ısınıyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
B) Edat görevinde sözcük vardır.
C) Anlamca kaynaşmış birleşik sıfat örneği vardır.
D) Ünsüz değişimi örneği vardır.
E) Birden fazla yan cümle bulunur.

8. "Ey inci, kırıldığına üzülme; parlayacaksın."

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Fiilden isim yapım eki kullanılmıştır.
B) Haber kipi kullanılmıştır.
C) Fiil cümlesidir.
D) Anlamca olumsuzdur.
E) Birleşik cümledir.

9. Örümcekler kendi ağlarına yapışmama sebebi ağları örerken güzergahları üzerindeki iplikleri yapışkan olmayacak şekilde örmesidir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İsimden isim yapım eki kullanılmıştır.
B) Sıfat yapan ki vardır.
C) Dönüşlülük zamiri örneği vardır.
D) Yazım yanlışı yoktur.
E) Çokluk eki kullanılmıştır.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı aranmaz?**

A) Bize dün herkesin gözü önünde inanmadığını söyledi.
B) Seninle bu konularda tartışmak istemiyorum.
C) Sanatçıya verilen değer gün geçtikçe artıyor.
D) Buz hokeyi altışar kişilik iki takım arasında oynanan bir oyundur.
E) Eğitici kitapları zaman buldukça okurum.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bileşik zamanlı bir eylem kullanılmıştır?**

A) Akşam yağmur ve soğuk eşliğinde Bayburt iline gidiyorduk.
B) Nemli topraklarda verimli arazi olur mu?
C) Limanlar ekonomik olarak gelişmiş yerlerde bulunur.
D) Sığla ağacı çoğunlukla Amerika ve Asya'da varlık gösterir.
E) Uzun bir derenin sonu gibi yalnızdım.

12. İşte gidiyorum
Bir şey demeden
Arkamı dönmeden
Şikayet etmeden
Hiçbir şey almadan
Bir şey vermeden

Bu parçada altı çizili sözcüklerde görülen sözcük türleri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zarf-edat B) Zarf- zamir
C) Sıfat-zamir D) Bağlaç-ünlem
E) Sıfat-isim

13. "Yıllardır görmediği arkadaşına sarıldı ve öptü." **cümlesinin anlatım bozukluğu nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nesne eksikliği B) Özne eksikliği
C) Yüklem eksikliği D) Eylemsi eksikliği
E) Ek eylem eksikliği

☆☆☆

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme (') işaretiyle ilgili bir bilgi yanlışı vardır?**

A) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır:
Türkiye'nin, Yunus Emre'yi, Sinekli Bakkal'ı Kocaeli'den

B) Hiçbir Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz:
Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına

C) Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz:
Türkçe, Konyalı, Avrupalı, Ankaralı.

D) Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır:
Karac'oğlan der ki n'olup n'olmalı

E) Kişi adlarından sonra gelen saygı sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur:
Zafer Bey'e, büyük biri saygım vardı.

15. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Zamir
B) Sıfat
C) Edat
D) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
E) Miktar zarfı

YARGI YAYINEVİ

1. Yüklemi, işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamını taşımaktadır sorularında "tezlik birleşik eylemleri" aramalıyız. B seçeneğinde geçen "alıverecek" sözcüğü işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamını taşımaktadır.

CEVAP: B

2. Kurallı birleşik sıfatlar çeşitli yollarla oluşurlar. B seçeneğinde Sıfat tamlaması + "-İ" yapım eki ile oluşturulmuş örnek kullanılmıştır. "büyük kapılı bina"

CEVAP: B

3. A, B, C, E seçeneklerinde ikileme zarf görevinde kullanılmıştır. D seçeneğinde ikileme bir ismi niteliği için sıfat görevindedir.

CEVAP: D

4. İsim –fiil ekleri "ma, -ış, -mak".

A'da çalışmakla

B'de geçişi

D'de yürümeye

E'de gidişi isim-fiil olarak kullanılmıştır.

C seçeneğinde yer alan "dolma" sözcüğü fiilimsi olma özelliğini kaybetmiş kalıcı ad görevindedir.

CEVAP: C

5. E seçeneğinde "her zaman" anlamını verdiği için doğru seçenek olacaktır. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: E

6. A seçeneğinde "nasıl" sözcüğü "ne" ve "asıl" sözcüğünün birleşimi sırasında ses düşmesine uğramıştır. Buna ünlü aşınması da denir. "iplikleri" sözcüğü "isimden isim yapım eki "

CEVAP: A

7. Seçeneklerde geçen ifadelerden C seçeneği doğru değildir. A seçeneği "anlamanın yolu" B seçeneği "göre" D seçeneği "ekip" E seçeneği "ettiği, söyleyen" sözcükleri yan cümle olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

8. D seçeneğinde yer alan anlamca olumsuzdur ifadesi yanlıştır. Olumsuzluk eklerinden hiçbirini almamıştır. Bir cümlede fiilimsi varsa o cümlede kesinlikle "fiilden isim yapım eki", "yan cümlecik" ve "birleşik cümle" bulunur. "kırıldığına" sözcüğünde "sıfat-fiil" bulunmaktadır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

9. D seçeneğinde "güzergah" sözcüğünün doğru yazımı "güzergâh şeklinde olmalıdır." Düzeltme işareti bir yazım yanlışı sebebidir ve hiçbir zaman kalkmamıştır. "iplikleri" sözcüğü "isimden isim yapım eki", "üzerindeki" sözcüğü "sıfat yapan ki ", "kendi" sözcüğü "dönüşlülük zamiri", "örümcekler" sözcüğü "çokluk eki" olarak kullanılmıştır. Diğer çokluk eklerini zaten siz gördünüz.

CEVAP: D

10. İsim cümlelerinde fiilde çatı özelliği kesinlikle aranmaz. D seçeneğinde fiilde çatı özelliği yoktur.

CEVAP: D

11. Birden fazla kipe sahip olan eyleme birleşik zamanlı kip denir. A seçeneğinde "gidiyorduk" sözcüğü, şimdiki zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.

CEVAP: A

12. "İşte" sözcüğü "işaret zarfı ", "şey" sözcüğü "belgisiz zamir" şeklinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

13. Verilen cümleye bakıldığında öptü sözcüğünden önce "onu" nesnesinin getirilmesi gerektiği görülüyor. Yıllardır görmediği arkadaşına sarıldı ve onu öptü şeklinde cümleyi düzeltebiliriz.

CEVAP: A

14. B seçeneğinde verilen Hiçbir Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz ifadesi yanlıştır çünkü bir tane ayrılan vardır:

Avrupa Birliği'ne

Avrupa Birliği'nin

CEVAP: B

15. Dizede miktar zarfına yer verilmemiştir. Miktar zarfları eylemleri, eylemsileri, sıfatları, adlaşmış sıfatları ve belirteçleri miktar yönüyle belirten sözcüklerdir. "ne kadar?" sorusuna yanıt verir.

CEVAP: E

1. Biliyorum sana giden yollar kapalı
Üstelik sen de hiçbir zaman sevmedin beni

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Bağlaç
B) Kişi zamiri ünlü değişimi biçimindedir
C) Ünlü daralması
D) Zaman zarfı
E) Öge dizilişine göre devrik cümle

2. Seviyorum seni
ekmeği tuza banıp yer gibi
Geceleyin ateşler içinde uyanarak

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Küçük ünlü uyumuna aykırı sözcük
B) Sürerlik fiili
C) Ünlü daralması almamıştır
D) Türemiş sözcük
E) Edat

3. Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da
hattâ sevda yüzünden ölmek de ayıp değil,
bütün iş Tahirle Zühre olabilmekte
yani yürekte.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Yeterlik fiile yer verilmiştir
B) Belgisiz sıfat
C) Birden fazla bağlaç
D) Bütün fiilimsi türlerine yer verilmiştir
E) Yardımcı eylem vardır

YARGI YAYINEVİ

4. Vedat Türkali'nin uzun yıllar senaryo yazarlığı yapması romanı için çok yararlı olmuş, birçok sahneyi tasvir etmemize bu sayede yardımcı oldu.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Yüklemi yansıma sözcükten türemiş bir fiil
B) Sıralı cümle
C) Miktar zarfı
D) Yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiil
E) İsimden isim yapım eki almış sözcük

5. Yaşar Kemal, Mustafa'nın köyden kaçışını romanın başında anlatmaya başlar. İlerleyen sayfalarda Mustafa eve döner.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Yönelme hâl eki
B) İsim fiil eki almış sözcük
C) Kaynaştırma harfi
D) Türetilirken ünlü düşmesi
E) Üstünlük belirteci

6. Romandaki olayların hangi yılda geçtiği kesinlikle belli değil.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Sıfat yapan "ki"
B) Anlamına göre olumsuz cümle
C) Bir sözcük birden fazla ses olayı alması
D) Birleşik zamanlı fiil
E) Çekim eki

7. Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim
Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Bağlı cümle
B) İşaret sıfatı
C) Yapıca bağımsız sıralı cümle
D) Tamlayanı düşmüş belirtili isim tamlaması
E) Zarf fiil

8. Aysel git başımdan ben sana göre değilim
Ölümüm birden olacak seziyorum.
Hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim
Aysel git başımdan istemiyorum.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Tezlik birleşik eylem
B) Şimdiki zaman
C) Ünlü daralması
D) Zarf
E) Hâl eki almış sözcük

9. Zeynep beni bekle / gece ağaçlarına
yağmur çiseliyorum / cam tozu su beyazı
yalnızlığını mutlaka değiştireceğim

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Gelecek zaman
B) Ayrılma durum eki almış sözcük
C) Belirtisiz isim tamlaması
D) Kesinlik zarfı
E) Emir kipi

YARGI YAYINEVİ

10. bilmezler yalnız yaşamayanlar,
nasıl korku verir sessizlik.
insana insan nasıl konuşur kendisiyle.
nasıl koşar aynalara,
bir cana hasret.
bilmezler

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Dönüşlülük zamiri
B) Ünsüz türemesi
C) Dönüşlülük zamiri ünlü düşmesinden oluşmuş
D) Çekim eki almış sözcük
E) Devrik cümle

11. benim sana verebileceğim çok bir şey yok aslında,
çay var içersen,
ben var seversen,
yol var gidersen..

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Özneleri ortak sıralı cümle
B) Adlaşmış sıfat
C) Belgisiz zamir
D) Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş isim tamlaması
E) Şimdiki zamanın rivayeti

12. Yalnız yapıtlarının yapısıyla değil, anlatımındaki ustalık, sergilediği dil ve canlı anlatım tekniğiyle de edebiyatımızın büyük yazarlarından biridir o.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) "Yapıtlarının" sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.
B) Fiilden isim yapım eki kullanılmıştır.
C) Ek fiil kullanılmıştır.
D) Ad tamlamasının arasına sıfat girmiştir.
E) "Yalnız" sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır.

1. A seçeneği "de"

B seçeneği "sana"

C seçeneği "hiçbir zaman"

E seçeneği "biliyorum""

Cümlede "ünlü daralması" geçmemektedir.

CEVAP: C

2. A seçeneği "seviyorum"

C seçeneği ünlü daralması almamış

D seçeneği "uyanarak"

E seçeneği "gibi", "için"

B seçeneğinde yer alan "sürerlik fiili" geçmemektedir.

CEVAP: B

3. A seçeneği "olabilmekte"

B seçeneği "bütün"

C seçeneği "da", "de", "hatta"

E seçeneği "olmak"

D seçeneğinde yer alan "bütün fiilimsi türlerine yer verilmiştir" ifadesi yanlıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. B seçeneği: Bir cümlede iki yüklem birbirine virgül ya da noktalı virgülle bağlanırsa sıralı cümledir. Bu cümlede kullanılmıştır.

C seçeneği "çok"

D seçeneği "yardımcı oldu"

E seçeneği "yazarlığı", "yararlı"

A seçeneğinde yer alan "Yüklemi yansıma sözcükten türemiş bir fiildir" ifadesi yanlıştır.

CEVAP: A

5. A seçeneği" anlatmaya"

B seçeneği "kaçışını"

C seçeneği "anlatmaya"

D seçeneği "ilerleyen"

E seçeneğinde yer alan "üstünlük belirteci" ifadesi yanlıştır.

CEVAP: E

6. A seçeneği "romandaki"

B seçeneği "değil"

C seçeneği "geçtiği"

E seçeneği" romandaki", "olayların", "yılda"

Parçada "birleşik zamanlı fiil" geçmemektedir.

CEVAP: D

7. A seçeneği: İki yüklem birbirine bağlaçlarla bağlanırsa "bağlı cümle" olur. Cümlede bağlı cümle "ve" bağlacı ile sağlanmıştır.

B seçeneği "bu aşk"

D seçeneği "giderim" sözcüğünden önce tamlayan eki düşmüştür.

E seçeneği "çekip"

C seçeneğindeki "yapıca bağımsız sıralı cümle" parçada geçmemektedir.

CEVAP: C

8. B ve C seçeneği "seziyorum", "istemiyorum "

D seçeneği "biraz"

E seçeneği "sana"...

A seçeneğindeki "tezlik birleşik eylem" geçmemektedir.

CEVAP: A

9. A seçeneği "geliştireceğim"

C seçeneği "cam tozu..."

D seçeneği" mutlaka"

E seçeneği "bekle"

B seçeneğindeki "ayrılma durum eki almış sözcük" yoktur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. A seçeneği" kendi"

C seçeneği "kendisiyle"

D seçeneği "aynalara..."

E seçeneği "bilmezler

B seçeneğindeki "ünsüz türemesi" yoktur. "Sessiz"

CEVAP: B

11. "şey" sözcüğü belgisiz zamir olarak kullanılmıştır. Belgisiz sözcük iyelik eki alarak bir ismin yerini turmuşsa belgisiz zamir olur.

CEVAP: C

12. A seçeneği "yapıtlarının" sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.

B seçeneği "yapıt"

C seçeneği "biridir"

D seçeneği "edebiyatımızın büyük yazarlarından"

E seçeneğindeki "yalnız" sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır." yanlıştır.

CEVAP: E

1. Açık *çay* içerdi hep.
demli olunca bardağın diğer tarafından beni göremezmiş,
öyle derdi.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Zincirleme isim tamlaması
B) Niteleme sıfatı
C) Tüm sözcükler basit yapılıdır
D) 3 tane yan cümlecik kullanılmıştır.
E) Pekiştirme zarfı

2. "Git" diyorsun da,
olmuyor işte git demekle...
Her şeye rağmen,
gidemiyor insan.
Ben de sana "sev" diyorum mesela,
sevebiliyor musun?

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Kesik cümle
B) İşaret zarfı
C) Yeterli birleşik eylem
D) Birden fazla ilgeç
E) Küçültme sıfatı

3. Her gün aklımdan geçiyorsun,
insan bir selam verir

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Belgisiz sıfat
B) Ünlü daralması yoktur
C) Yüklemin türüne göre fiil cümleleri
D) Ettirgen fiil
E) Her gün sözcüğü zarf tümleci görevinde

YARGI YAYINEVİ

4. Ölümdür yaşanan tek başına,
aşk iki kişiliktir.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Asıl sayı sıfatı
B) Devrik cümle
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
E) Sıfat fiil

5. Sana gitme demeyeceğim.
Gene de sen bilirsin.
Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim,
incinirsin...

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Gelecek zamanın hikâyesi
B) Geniş zamanın rivayeti
C) Bağlaç
D) Yansıma sözcükler
E) Oldurgan çatılı fiil

6. Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mıh gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) İşaret adılı
B) Benzetme edatı
C) Birleşik yapılı sözcükler
D) Ek fiil
E) Tamlayanı düşmüş kişi zamiri

7. "Bence, ne yapılsa da iki insanın hakkı ödenmez. Bunlar: Öğretmen ve annedir. "

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Ek fiil
B) Eylemsi ile oluşturulmuş isim fiil
C) Sayı sıfatı
D) Birden fazla bağlaç
E) Tartışmacı anlatım

8. "Gerçek, ayakkabılarını giyene kadar yalan dünyanın yarısını dolaşır."

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Geçişli fiil
B) Çatı özelliği aranmaz
C) Birden fazla yan cümlecik
D) Belgisiz adıl
E) Ara söz

9. Havada çark gibi dönerek atılana takla anlamına gelen sözcük: Perende'dir.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Birden fazla fiilden isim yapım eki almış sözcük
B) Kurallı cümle
C) Anlatım bozukluğu vardır
D) Ek fiil
E) Ortaç görevinde kullanılmış fiilimsi

10. Düşen tutunacağı dalları seçmez.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Geçişli fiil
B) Etken fiil
C) Tasarlama kipi
D) Yüklemin türüne göre fiil cümlesi
E) Çokluk eki almış sözcük

YARGI YAYINEVİ

11. Sanat, okuyucu evinin huzur köşesinden onu eyleme dönüştürme gücüne sahip olduğunu hep göz ardı ederdi. Bu söylemlerimden, edebiyatı eleştirdiğimi düşünmeyin. Ben edebiyatın bilinçli olanını severim. Ama yazınsallığı öldürmeden...

Bu parçada altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisiyle sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

A) Zamir-zarf-sıfat-isim
B) İsim-zarf-isim-zamir
C) Sıfat-edat-isim-sıfat
D) Zamir-zarf-isim-isim
E) İsim-sıfat-zamir-zarf

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Maçtan önce güvenlikçiler, her olayda gerekli önlem ve tedbirleri alıyor.
B) Gençlerde kimi davranışların ve değer yargılarının yerleşmesi için çaba harcanmalıdır.
C) Yarın sabah sizlere özel armağanım olacaktır.
D) Çağdaşlık insan aklının ve bilimin tarzıdır.
E) Sizin deneyimleriniz bize büyük katkı sağlayacaktır.

1. Niteleme sıfatları, varlıkları niteleyen yani varlıkların nasıl olduklarını gösteren sıfatlardır. Bu tür sıfatlar varlıkların durumlarını, biçimlerini, renklerini gösterirler. İsme sorulan "nasıl" sorusunun cevabı bize niteleme sıfatını verir. "Açık çay" ifadesi niteleme sıfatı örneğidir.

CEVAP: B

2. Kesik cümle yüklemi olmayan cümle demektir, eksiltili cümle olarak bilinir.

A'da (...)

B'de "işte",

C'de "sevebiliyor musunuz?

D'de "demekle, musunuz" ifadeleri kullanılmıştır.

E seçeneğinde yer alan küçültme sıfatı şiirde geçmemektedir.

CEVAP: E

3. A ve E seçeneği "her gün",

B seçeneği "ünlü daralması yoktur"

C seçeneği "geçmek, vermek",

Şiirde ettirgen fiil geçmemektedir.

Geçişli fiillere -r, -tır, -t ekleri getirildiğinde fiil geçişliliğini devam ettiriyorsa bu fiillere Ettirgen fiiller denir.

CEVAP: D

4. A seçeneği "iki kişilik"

B seçeneği "ölümdür"

C seçeneği "kişiliktir"

E seçeneği "yaşanan"

Sözcükleri doğru kullanılmıştır. D seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır.

CEVAP: D

5. Bu cümlede "de" ve "ki" ayrı yazılırsa kesinlikle bağlaçtır. "Gene de" ifadesi bağlaçtır.

CEVAP: C

6. Zamirler varlık isimlerinin yerine geçen sözcüklerdir. Ancak adıllar varlıkları çeşitli niteliklere göre isim olarak karşılarlar. İşte isimleri varlıkların ve kavramların isimlerini onları işaret ederek karşılayan zamir çeşidine de "İşaret Zamiri" denir. Parçada işaret zamirine yer verilmemiştir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

7. Fiilimsiler, fiillerden (eylemlerden) türeyen sözcükler olmalarına karşın fiillerin aldığı fiil "çekim eklerini" yani şahıs ekleri, haber ve dilek kiplerini alamayan, yalnızca fiillere gelen olumsuzluk eki olan "ma, me, maz, mez" eklerini alabilen sözcüklerdir. İsim fiil Fiillere getirilen "-ma, -ış, -mak" ekleri ile yapılır. Şiirde böyle bir kullanım söz konusu değildir.

CEVAP: B

8. "Nesnesi olan veya nesne alabilen fiiller geçişlidir." diyebiliriz. Cümledeki yükleme "ne, kim, neyi, kimi?" sorularını sorduğumuzda eğer bir cevap alabiliyorsak, o fiil geçişlidir. Zaten bu sorular cümledeki belirtili veya belirtisiz nesneyi buldurmaya yöneliktir. Parçada nesne olduğu için geçişli kabul edilir.

CEVAP: A

9. A'da "geçerek,kalan"

B ve D "perende'dir."

E'de "gelen"

C seçeneğinde yer verilen anlatım bozukluğu vardır ifadesi yanlıştır.

CEVAP: C

10. A'da "tutunacağı dalları",

B'de "Düşen",

D'de "seçmez",

E'de "dalları" sözcüğü

C seçeneğinde yer verilen "tasarlama kipi" yer almamaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

11. Altı çizili sözcükleri incelediğimizde "onu" sözcüğünün "işaret zamiri", "hep" sözcüğünün "zarf" olduğunu, diğer altı çizili sözcüklerin "isim" olduğunu görebiliriz. Bu bilgi ışığında doğru seçenek D olmalıdır.

CEVAP: D

12. A seçeneğinde "önlem" ve "tedbir" sözcükleri eş anlamlı kullanıldıkları için anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.

CEVAP: A

1. Sadece herkesin okuduğu kitapları okursan sadece herkesin düşündüğünü düşünürsün.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Şart cümlesi kullanılmıştır.
B) Edat görevinde sözcükler kullanılmıştır.
C) Belgisiz zamire yer verilmiştir.
D) Çokluk eki yer almıştır.
E) Oldurgan fiile yer verilmiştir.

2. En iyisi size bir sır vereyim, önce kendi aynanıza bakın.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Emir kipine örnek sözcük vardır.
B) İsmin yönelme hâl ekini almış kişi zamiri kullanılmıştır.
C) Sıralı cümle şeklinde kurulmuştur.
D) İyelik eki almıştır.
E) Bağlaç kullanılmıştır.

3. İyilik eden mükâfat beklediği an tefecidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) İsimden isim yapım eki kullanılmıştır.
B) Ek fiil yüklem görevindedir.
C) Ünsüz değişimine örnek vardır.
D) Bağlaç
E) Sıfat fiil

4. Taumatawhakatangihangakoauauotamateaturipukakapikimaungahoronukupokaiwhenua-kitanatahu, kısaca Taumata, Yeni Zelanda'nın Hawke's Bay Bölgesinde, 305 metre yüksekliğinde bir dağ. İsim Maoridili'nden gelmektedir. 85 harflik uzunluğu ile "en uzun yer ismi" olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Özel ad
B) Birden fazla isimden isim yapım eki almış sözcük
C) İşaret zamiri
D) İsim fiil yüklem görevinde
E) Yardımcı eylem zarf fiil eki

YARGI YAYINEVİ

5. Mavi, bir renkten daha fazlası bence ...
Sonu olmayan bir gökyüzü,
Umut dolu bir deniz...

Aşağıdakilerden hangisi bu dizeler için yanlış bilgidir?

A) Göçüşme
B) Miktar zarfı
C) Eksiltili cümle
D) Belgisiz sıfat
E) Ünsüz benzeşmesi

6. **Aşağıdaki cümleleri hangisinde yüklem isim tamlamasından oluşmuştur?**

A) Benim sadık yârim kara topraktır.
B) Seninle denize bakan evler gibiydim.
C) Onu yıkan ayrılık acısıydı.
D) Yolcuyum bir kuru yaprak misali.
E) Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır.

7. Mona Roza'ya yazdığı veda mektubunu şöyle bitiriyor Sezai Karakoç: "Beni çıkardığında anlamın bozulmuyorsa bundan böyle ayrı yazılalım."

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Devrik cümle
B) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
C) Etken çatılı fiil
D) Ünlü aşınması
E) Fiilden fiil yapım eki

8. Sülüklerin 32 tane beyni vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Ettirgen çatılı fiil
B) Tamlayan ile tamlanan arasına sözcük girmiş belirtili isim tamlaması
C) Çoğul eki almış sözcük
D) Ek fiil
E) İsim cümlesi

9. Geri zekâlının kısaltılmış şekli olan "gerzek" sözcüğünü Türkçeye Ayşen Gruda kazandırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Kaynaştırma harfi
B) Anlamca olumlu bir cümle
C) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
D) Zarf fiil eki almış sözcük
E) Sıfat fiil eki almış sözcük

10. "Yaşamak, yaralanmaktır,
"Yaralanmak da güzel."

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Ek fiili düşmüş isim cümlesi
B) İsim fiil yüklem görevindedir
C) Bağlaç
D) Edat
E) İsimden fiil yapım eki

YARGI YAYINEVİ

11. Sabretmeye alıştıysan inan bana, çok şey yapmışsın.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Belgisiz zamir
B) Küçültme sıfatı
C) Kişi zamiri
D) Ünlü değişimi
E) Şart eki

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde belirtilenler yoktur?**

A) Senin başarılı olacağını daha önce söylemiştim. (zarf)
B) Bir yıl boyunca yaptığı dergi röportajları çok ses getirdi. (bir sıfat-fiil grubu belirtisiz isim tamlamasını nitelemiştir)
C) Sana olan davranışlarını geliştirmek görevidir. (bildirme eki kullanılmıştır)
D) Bunların hepsi bana arkadaşımdan hediyedir. (tamlayan ve tamlananı zamir olan belirtili isim tamlaması)
E) Teknolojiyle beraber her şey değişti, yenilendi. (bağımsız sıralı cümle)

1. A sözcüğünde "okursan",

B'de "sadece",

C'de "herkesin"

D'de "kitapları"

Geçişsiz fiillere –r, -tır, -t ekleri getirildiğinde geçişli oluyorsa bu fiillere Oldurgan fiiller denir. Fiillere -r, -tır, -t ekleri getirilerek yapılır. Parçada böyle bir kullanım yoktur.

CEVAP: E

2. A'da "bakın",

B'de "size",

C'de iki yüklem birbirine virgülle bağlandığı için sıralı cümle

D'de "vereyim"

E seçeneğinde yer alan "bağlaç" parçada geçmemektedir.

CEVAP: E

3. A'da "iyilik",

B'de "tefecidir, eden",

C'de "beklediği",

E'de "eden"

D seçeneğinde verilen "bağlaç" bulunmamaktadır.

CEVAP: D

4. A'da "Yeni Zelanda"

B'de "yüksekliğinde, harflik"

D'de "gelmektedir"

E'de "olarak"

C seçeneği bulunmamaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

5. B seçeneği "daha"

C seçeneği "..."

D seçeneği "bir deniz..."

E seçeneği "renkten"

A seçeneğinde yer alan "göçüşme" yer alamamaktadır.

CEVAP: A

6. A) Benim sadik yârim kara topraktır. (sıfat tamlaması)

B) Seninle denize bakan evler gibiydim. (edat)

C) Onu yıkan ayrılık acısıydı. (isim tamlaması)

D) Yolcuyum bir kuru yaprak misali. (isim)

E) Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır. (isim)

CEVAP: C

7. Parçada A, C, D ve E seçenekleri yer almaktadır. Özelikle ünlü aşınması örneği "bu öyle" "böyle" olması zor bulunabilecek bir örnektir. B seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: B

8. "Sülüklerin 32 tane beyni" sözcüğünden B ve C seçeneğine,

"vardı" sözcüğünden D ve E seçeneğine ulaşırız.

Geçişli bir eylemin "-t, -dır, -r" çatı ekleri kullanılarak geçişlilik derecesinin artırılmasına **ettirgen eylem** denir. Bu cümlede buna yer verilmemiştir.

CEVAP: A

9. A seçeneği "Türkçeye"

B seçeneği "olumsuzluk eki almadığı için olumlu"

C seçeneği "sözcüğünü" "onun" tamlayanı düşmüş

E seçeneği "olan"

D seçeneğinde yer alan zarf fiil eki kullanılmamıştır.

CEVAP: D

YARGI YANEVİ

10. A seçeneği "güzel" "dir" eki düşmüş

B seçeneği "yaralanmaktır"

C seçeneği "da"

E seçeneği "yaralanmak"

D seçeneği şiirde geçmemektedir.

CEVAP: D

11. A seçeneği "şey"

C ve D seçeneği "bana"

E seçeneği "alıştıysan"

B seçeneği yer almamaktadır.

CEVAP: B

12. E seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. Bağımlı sıralı cümle olmalıydı. Ögelerinden en az biri ortak olan **sıralı** cümlelerdir. Birbirine yalnız anlam yönünden değil, öğeleri bakımından da **bağlı** olan **sıralı cümle** çeşididir

CEVAP: E

1 Anlatım Bozukluğu

1. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde, gereksiz sözcük kullanılması nedeniyle bir anlatım bozukluğu meydana gelmiştir?**

   A) Bugünlere gelmek için sabır tünelinden geçti.
   B) Haksız yere uğradığı iftiraya kurban gitti.
   C) Şiirin gizleri her yerde boy gösteriyordu.
   D) Yaz aylarında buralar cıvıl cıvıl olurdu.
   E) Zor işleri hep ben yapardım.

2. "Köylüler un öğütmek üzere değirmende toplandı."

   Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Deyim yanlışı
   B) Gereksiz sözcük
   C) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
   D) Anlam belirsizliği
   E) Tamlama yanlışlığı

3. **Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

   A) Sanatçı yeni biçimler bulmak için düşünmeye başladı.
   B) Ressam olmak için gözlem gücünüz olmalı.
   C) Sözcük tekrarı eserinde önemli bir yere sahiptir.
   D) Didaktik ve aşk şiirleri hoşuma gidiyor.
   E) Hafızlardan silinmeyen bir eser yazmıştı.

4. "Bundan aşağı yukarı tam on yıl önce Malatya'ya geldik."

   Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna benzer anlatım bozukluğu kullanılmıştır?

   A) Sabahları kalkınca bir bardak su içmeliyiz.
   B) Her insan doğarken ağlar.
   C) Akşam yemeğini erken yemeliyiz.
   D) Öğretmenlik mesleği, en kutsal meslektir.
   E) Kuşkusuz beni aramış olmalısın.

5. **Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

   A) Akşamları ben eve, o ise arkadaşına gidiyor.
   B) Onunla ilk tanışmamızı unutmuyorum.
   C) Ağrısız kulak delinir.
   D) Sınıfın havası tehlikeli bir hal almaya başladı.
   E) Beyaz kar taneleri trafiğe zor anlar yaşattı.

6. "Tsunami yine müthiş etkileyiciydi."

   Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Mantık hatası
   B) Gereksiz sözcük
   C) Yüklem eksikliği
   D) Çatı uyuşmazlığı
   E) Tamlama yanlışlığı

YARGI YAYINEVİ

7. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Ateş olsa cürmü kadar yakar.

B) Estetik bakış açısı vardı.

C) Sürekli araştıran biriydi.

D) Her gecenin bir sabahı vardır.

E) Yazarın bu eseri eleştirildi.

8. Aşağıdakilerden hangisinde nesne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır?

A) Umut etmek işkenceyi uzatır.

B) Annem bana ne sarıldı ne de öptü.

C) Tiyatroya giriş ve çıkış saatleri değiştirildi.

D) Düşüncelerinde ısrarlı ama acımasız değil.

E) Arkadaşımın sinirleri oldukça bozulmuş ve çok üzgündü.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Biliş, genelde bilişsel bilimlerin; özelde psikolojinin, felsefenin, antropolojinin, dil bilimin, bilgisayar bilimlerinin, sinir bilimin ele aldığı bir konudur.

B) Sınav başvurusunu son ana bırakan öğrenciler yoğun bir izdihama neden oldu.

C) Psikolojinin felsefeden ayrılıp ayrı bir bilim dalı olması, Wilhelm Wundt'un 1879 yılında Almanya Leipzig'de ilk psikoloji laboratuvarını kurmasıyla gerçekleşmiştir.

D) XVII. yüzyıl filozoflarından René Descartes, modern felsefenin kurucusu olarak nitelendirilmektedir.

E) Dün akşam yapılan bu toplantıya sen de katıldın mı?

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Kemerli taş köprüde piknik yaptılar.

B) Kuşlar, hadekalar çizerek sohbet ediyorlar.

C) Herkesin gözü önünde kadının çantasını çaldılar.

D) Çeşit çeşit peynirler sergilendi.

E) İznik bu bakımdan tarih kokuyor.

11. Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Yöresel türküleri söylediler.

B) İrem Hanım kurulumuzun üye ve başkanıdır.

C) Balçıkta yürümek bizi zorlamıştı.

D) Olay yerine birçok sivil ve resmi araç geldi.

E) Divan şiirinde kış önemli bir unsurdur.

12. Aşağıdakilerden hangisinde duruluk ilkesine aykırılık vardır?

A) Şiir yolculuğuna erken yaşta başlamıştı.

B) Karsambaç adı verilen Osmanlı mutfağına ait yemek günümüzde unutulmaya yüz tutmuştur.

C) İletişim teknolojisi son yıllarda hızla gelişiyor.

D) KPSS sınavı bu yıl birçok insanı zorladı.

E) Aylarca havada kalan kuş türleri vardır.

1. B seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımı vardır. İftira zaten haksız yere atılır. Gereksiz sözcük kullanımı aynı zamanda duruluk ilkesine aykırılıktır.

CEVAP: B

2. C seçeneğinde yer alan Köylüler un öğütmek üzere değirmende toplandı cümlesinde yanlış anlamda sözcük kullanımı vardır. "un" öğütülmez "buğday" öğütülür.

CEVAP: C

3. D seçeneğinde tamlama yanlışlığı vardır. Cümlenin doğru şekli "didaktik şiirler ve aşk şiirleri" şeklinde olmalıydı.

CEVAP: D

4. Anlamca çelişen sözcükler bir arada kullanılmıştır. Kesinlik bildiren bir ifadeyle olasılık bildiren bir ifadenin aynı cümlede yer alması anlatımı bozar. E seçeneğinde hem kesinlik hem olasılık aynı anda kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. D seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. A seçeneğinde yüklem eksikliğinden kaynaklı "Ben eve gidiyorum, o ise arkadaşına gidiyor.", B seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımı çünkü tanışma ilk olur "tanışmamızı unutmuyorum.", C seçeneğinde sözcüğün yanlış yerde kullanımı "kulak ağrısız delinir.", E seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımı kar zaten beyaz olur "kar taneleri."

CEVAP: D

6. Mantık hatası vardır. "Tsunami yine müthiş etkileyiciydi." (felaketin etkilemesi olmaz)

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

7. A seçeneğinde deyim yanlışlığından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

"(Ateş olsa cirmi kadar yer yakar." şeklinde düzeltilmelidir.

CEVAP: A

8. B seçeneğinde nesne eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır. "Annem beni ne aradı ne de beni öptü." Şeklinde düzeltebiliriz.

A seçeneğinde bir anlatım bozukluğu yoktur. C seçeneğinde "dolaylı tümleç eksikliği" D seçeneğinde "yüklem eksikliği", E seçeneğinde "özne eksikliği" vardır.

CEVAP: B

9. Anlama dayalı bozukluklardan olan "gereksiz sözcük kullanımı", "duruluk" ilkesine aykırı bir durumdur. Bir sözcük ya da ek cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamında bir daralma ya da bozulma olmuyorsa o sözcük ya da ek gerekli, olmuyorsa gereksiz sözcük kullanımıdır. B seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. "Yoğun" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. Çünkü "izdiham" zaten, yorgunluğu da içinde barındıran bir kavramdır.

CEVAP: B

10. C seçeneğinde yanlış anlamda sözcük kullanımı vardır. Şehrin orta yerinde turistin çantasını çaldılar. (çalmak gizli yapılır almak olmalıydı) B seçeneği çeldirici bir şıktı İnsan dışı bir varlık, kişileştirme yolu ile çoğul özne yapılmışsa yüklem tekil ya da çoğul olabilir.

CEVAP: C

11. B seçeneğinde tamlanan eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

İrem Hanım kurulumuzun üyesi ve başkanıdır şeklinde düzeltmemiz gerekir.

CEVAP: B

12. Duruluk ilkesine aykırılık gereksiz sözcük kullanımında olur. D seçeneğinde "KPSS" zaten bir sınav olduğu için "sınavı" sözcüğü gereksizdir.

CEVAP: D

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

   A) Pürenli Yaylası görülmesi gereken bir yerdir.

   B) Her sabah portakal suyu sıkar.

   C) Erzurum bu mevsimde çok güzel olur.

   D) Sürükleyici romanları okumayı gelenek haline getirmişti.

   E) Büyülü bir sonbahar sabahına uyanmıştık.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

   A) Çocukken mahalle arasında top oynadığım günleri özledim.

   B) Anlattıklarıyla yaşamın akışını değiştirdi.

   C) Şiirsel nitelikli ürünler ortaya koydu.

   D) Öne sürülen düşünceler özgündü.

   E) YDS'ye girdim ve başarılı oldum.

3. Cumhuriyet, 1923 tarihinde ilan edildi.

   Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Tamlama yanlışlığı

   B) Fiilimsi yanlışlığı

   C) Çatı uyuşmazlığı

   D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

   E) Nesne eksikliği

YARGI YAYINEVİ

4. Hiç şüphesiz yeni çıkan ürünlerden yemiş olmalı.

   Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Tümleç eksikliği

   B) Ek yığılması

   C) Yüklem eksikliği

   D) Çelişen sözlerin bir arada kullanımı

   E) Gereksiz sözcük kullanımı

5. Dünyaca ünlü bir beyin cerrahı mütehassisinden yardım istedik.

   Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Ek fazlalılığı

   B) Özne- yüklem uyuşmazlığı

   C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

   D) Eylemsi yanlışlığı

   E) Mantık hatası

6. Ağrısız kulak delinir.

   Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Yanlış yerde sözcük kullanımı

   B) Gereksiz sözcük kullanımı

   C) Zarf tümleci eksikliği

   D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

   E) Deyim ve atasözü yanlışlığı

7. Saatler olsun.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deyim yanlışlığı
B) Noktalama eksikliği
C) Özne eksikliği
D) Tamlayan eksikliği
E) Ek yığılması

8. Şehri kapsayan toz bulutları şehri karanlığa bürüdü.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişiklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "şehri" sözcüğü yerine "şehiri" sözcüğü getirilmeli
B) "kapsayan" sözcüğü yerine "kaplayan" sözcüğü getirilmeli
C) "toz" sözcüğü cümleden çıkarılmalı
D) "karanlığa" sözcüğünden sonra "doğru" sözcüğü getirilmeli
E) "şehri" sözcüğünden sonra "virgül" konulmalı

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?**

A) Şiirinde tarihten yararlandı.
B) İnsan her zaman güzeli aramıştır.
C) Bilim Kurgu, yazarı en çok zorlayan türdü.
D) Yaşanılan olaylar gittikçe artıyordu.
E) Yazınsal yaratılara önem verirdi.

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Ney, perdeli bir nefes sazıdır.
B) Bir akşamüstü, Kadıköy İskelesinde buluştuk.
C) Kış sabahlarının kokusunu özledim.
D) Her mevsimin ayrı bir güzelliği vardı.
E) Sınıftaki masalara yazı yazmak, batırmak kesinlikle yasaktır.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Yemek çok lezzetli, ama tuzu eksikti.
B) Adını mıh gibi aklımda tutuyorum.
C) Eleştiride nesnel davranmak gerekiyor.
D) Küçük ağacın arkasına gizlendi.
E) Tırnakları bir hayli uzamış

12. Çocuğunuza sürekli olarak hediye almak yerine, oynayın.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) "çocuğunuza" yerine "çocuğunuzla" sözü getirilerek
B) "olarak" sözcüğü atılarak
C) "yerine"den sonra "onunla" sözcüğü getirilerek
D) "almak" yerine "satın almak" sözü getirilerek
E) "oynayın" yerine "oyun oynayın" sözü getirilerek

Anlatım Bozukluğu

1. A, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Fakat B seçeneğindeki"... portakal suyu sıkar." ifadesinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Portakalın zaten "suyu" sıkılır. O hâlde cümlenin doğru biçimi şöyle olmalıdır: Her sabah portakal sıkar.

CEVAP: B

2. Seçeneklere bakıldığında A, B, C ve D seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu olmadığı gözlenmektedir. Fakat E seçeneğinde dolaylı tümleç eksikliğinden kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır. Bu bakımdan cümlenin doğru biçimi şu şekilde olmalıdır: YDS'ye girdim ve YDS'de başarılı oldum.

CEVAP: E

3. Cümlede D seçeneğinde verilen yanlış anlamda kullanılan anlatım bozukluğuna yer verilmiştir. Diğer seçeneklerde verilen anlatım bozukluğu unsurları yer almamaktadır. Cümlenin doğru ifadesi şu şekilde olmalıdır: Cumhuriyet, 1923 yılında ilan edildi.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. A, B, C ve E seçeneklerinde bir anlatım bozukluğu yoktur. Ancak D seçeneğinde verilen anlamca çelişen sözlere yer verilmiştir. Bir cümlede hem kesinlik hem tahmin varsa orada anlatım bozukluğu vardır.

CEVAP: D

5. "Dünyaca ünlü bir beyin cerrahı mütehassisinden yardım istedik." İfadesinde yanlış anlamda kullanılan anlatım bozukluğu vardır. "mütehassis" duygulanmış manasına gelir. Doğru ifade şu şekilde olmalıdır. "Dünyaca ünlü bir beyin cerrahı mütehassıslığından yardım istedik."ifadesi olmalıdır. Mütehassıslık uzmanlık anlamına gelir.

CEVAP: C

6. Yanlış yerde sözcük kullanımından kaynaklı bir anlatım bozukluğu mevcuttur. Cümleyi şu şekilde düzeltebiliriz: Kulak ağrısız delinir. Diğer seçeneklerde belirtilen anlatım bozukluğu unsurlarına yer verilmemiştir.

CEVAP: A

7. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen anlatım bozukluklarına yer verilmemiştir. A seçeneğinde yer verilen deyim yanlışlığından kaynaklı anlatım bozukluğu doğru seçenektir. Deyimin TDK'ye göre doğru biçimi şu şekildedir: "Sıhhatler olsun"

CEVAP: A

8. Öncüldeki cümlede yanlış anlamda kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğuna yer verilmiştir. Bu bozukluk A, C, D ve E seçeneklerinden biriyle değil, B seçeneğindeki değişikliğin yapılmasıyla giderilir. Buna göre cümlenin doğru biçimi şu şekilde olmalıdır: Şehri kaplayan toz bulutları şehri karanlığa bürüdü.

CEVAP: B

9. D seçeneğinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Artmak zaten gittikçe olur. Diğer seçeneklerde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Bu gibi sorularda bol soru örneği çözünüz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. A, B, C ve D seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. E seçeneğinde nesne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Batırmak sözcüğünden önce "masaları" sözcüğü gelmelidir.

CEVAP: E

11. C seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Anlatım bozukluklarında buradaki sorulardan hariç çıkmış sınav sorularını çözerseniz konu bitecektir.

CEVAP: C

12. Öncüldeki cümlede tümleç eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğuna yer verilmiştir. Bu bozukluk A, B, D ve E seçeneklerinden biriyle değil, C seçeneğindeki değişikliğin yapılmasıyla giderilir.

CEVAP: C

1. **Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

   A) Turnuvaya birçok yerli ve yabancı takımlar katıldı.

   B) Buraya hiç gelmez, Ağrı'da yaşar.

   C) Matematiği sevmiyor, anlamıyordu.

   D) Seninle ilk tanışmamızda beyaz bir mendilin vardı.

   E) Çocuğun bir sütninesi vardı.

2. Bütün köylü bu kasabayı terk etti, geri dönmedi.

   Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

   A) Gereksiz sözcük kullanımı

   B) Çatı uyuşmazlığı

   C) Nesne eksikliği

   D) Çelişen sözlere yer verilmesi

   E) Özne eksikliği

3. Mondros Ateşkes Anlaşması bizim için yenilgidir.

   Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

   A) Fiilimsi eksikliği

   B) Tümleç eksikliği

   C) Deyim yanlışlığı

   D) Gereksiz sözcük kullanımı

   E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

4. 1250'ye karşı 456 oyla seçimi kazandı.

   Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

   A) Özne eksikliği

   B) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

   C) Gereksiz sözcük kullanımı

   D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

   E) Çatı uyuşmazlığı

YARGI YAYINEVİ

5. Bütün imkân ve olanaklarımızı kullanarak bu dereyi geçtik.

   Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

   A) Özne eksikliği

   B) Anlamca çelişen sözlerin kullanımı

   C) Gereksiz sözcük kullanımı

   D) Nesne eksikliği

   E) Mantıksal tutarsızlık

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

   A) Sinemadan çıktıktan sonra kahve içmeye gittik.

   B) Yolculuk heyecanından dolayı uyuyamadım.

   C) Her insanın farklı bir ruh dünyası vardır.

   D) Sahada oyuncular varlar.

   E) Hiç çekinmeden beni aradı.

7. **Aşağıdakilerden hangisinde diğerlerinden farklı bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) İrem'in eşinin ataması yapıldı. İzmir'e gitti.
B) Masanın ayağı kırıldı, oturulamaz şekle geldi.
C) Yavaş yavaş düz yoldan ilerledi.
D) 1 Mart 2019 yılında beni hatırlayın.
E) Henüz vapura yetişemediği için gergindi.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Mozart'ın sadece 17 yaşındayken yazdığı, nadiren sahnelenen, unutulmuş Thamos eseri çok beğenilmişti.
B) Yahya Kemal Sessiz Gemi şiiri ile büyük bir iz bırakmıştır.
C) Almanya'ya gidip bir daha geri dönemedim.
D) Romanda anlatılmak istenen tema beni çok etkiledi.
E) Her akşam mehtaba karşı şiir yazardı.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bize aldığın bilgisayarın ücreti çok yüksekti.
B) Topum düşünen bireyleri her zaman önemser.
C) Üniversite hayatı boyunca para sıkıntısı çekmedi.
D) Sevda yolunda ağlayan çok olur.
E) Olanlardan sonra şehri terk etti.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağı yukarı tam 15 yıl önce köy meydanında kahvaltı yaptık.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Mantıksal tutarsızlık
B) Anlamca çelişen sözcüklerin kullanılması
C) Ek yığılması
D) Nesne eksikliği
E) Noktalama eksikliği

11. Piyano konserinde beş ya da daha çok sanatçılar gösteri yapacak.

Yukarıdaki cümledeki aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Özne eksikliği
B) Zarf tümleci eksikliği
C) Gereksiz sözcük kullanımı
D) Sıfat tamlaması yanlışlığı
E) Fiilimsi yanlışlığı

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük atılırsa anlatımda daralma olur?**

A) Sanatçı, tarzıyla <u>hepimizi</u> güldürmeyi başarmıştı.
B) Babam bugün <u>belki</u> sana uğrayabilir.
C) Çocuk elindeki oyuncağı ikinci kattan <u>aşağıya</u> attı.
D) Gelecek hafta ablamla <u>beraber</u> tatile gideceğiz.
E) Ofisten <u>dışarı</u> çıktı, parka doğru yürüdü.

Anlatım Bozukluğu

1. Bir anlatım bozukluğu sorusu çözerken özellikle dikkat etmemiz gereken nokta:

   Anlama mı dayalı

   Yapısal kaynaklı anlatım bozukluğu mu buna dikkat etmeliyiz.

   E seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur.

   CEVAP: E

2. E seçeneğindeki özne eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu ifadesi doğru seçenektir. Virgülden sonra "köylüler" öznesi gelmelidir.

   CEVAP: E

3. Bu cümlede geçen "anlaşma" sözcüğü yanlış anlamda kullanılmıştır. "anlaşma" sözcüğü yerine "antlaşma" gelmelidir.

   CEVAP: E

4. Parçaya dikkat edersek sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Sözcüğün doğru yazımı 456 oya karşı 1250 olması gerekmektedir.

   CEVAP: B

5. Gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

   Parçada "imkân" ve "olanak" sözcüklerinden bir tanesi atılmalıdır.

   CEVAP: C

6. D seçeneğinde yer alan cümlenin yüklemindeki çokluk ekinin fazla kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

   CEVAP: D

7. A ve B seçeneğinde "özne eksikliği

   C ve E seçeneği "yanlış yerde sözcük kullanımı"

   D seçeneğinde ise yanlış anlamda sözcük kullanımı vardır. "yılında" yerine "tarihinde" olmalıydı.

   CEVAP: D

8. C seçeneğinde dolaylı tümleç kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

   "Almanya'ya gidip Almanya'dan..." diye devam etmelidir.

   CEVAP: C

9. A seçeneğinde yanlış anlamda kullanılmış bir anlatım bozukluğu vardır. Ücreti değil "fiyatı" olmalıdır.

   CEVAP: A

10. **Anlamca Çelişen Sözlerin** Kullanılması Bir cümlede hem "olasılık" hem "kesinlik" bildiren ifadelerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olur.

    A seçeneğinde "aşağı yukarı" ifadesi "olasılık", "tam" ifadesi "kesinlik" bildirmektedir.

    CEVAP: B

11. **Tamlama** Yanlışları **Sıfat** ve **isim** tamlamalarının ortak kullanılması yani tamlayanların aynı tamlanana bağlanması **anlatım bozukluğuna** sebep olur. Parçada sıfat tamlamasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

    CEVAP: D

12. Altı çizili sözcükler incelendiğinde "hepimizi" belgisiz zamirini kaldırırsak anlatım bozukluğu meydana gelir. Çünkü "herkesi" ifadesi de gelebilir.

    CEVAP: A

1.-4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Damla ve Filiz beş gün süreyle bir öğretmenevinde konaklamışlardır. Öğretmenevi kahvaltıda zeytin, karpuz, menemen, poğaça ve simit seçeneklerini sunmuştur. Kişilerin yiyecek tercihlerine ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- İki kişi de tüm yiyecek çeşitlerinden seçmişlerdir.
- Kişiler, bir günde sadece bir çeşit yiyecek seçebilmişlerdir.
- Damla'nın ikinci gün seçtiği yiyeceği, Filiz dördüncü gün tercih etmiştir.
- Damla sırasıyla art arda zeytin, menemen ve poğaça tercih etmiştir.
- Filiz de sırasıyla art arda zeytin, menemen ve poğaça tercih etmiştir.
- Damla, simidi menemenden daha önceki bir günde tercih etmiştir.

1. **Buna göre Filiz beşinci gün**

I. poğaça,

II. simit,

III. karpuz

yiyeceklerinden hangilerini seçmiş olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdaki yiyecek çeşitlerinden hangileri farklı kişiler tarafından aynı gün tercih edilmiş olamaz?**

A) zeytin ve simit

B) karpuz ve menemen

C) Zeytin ve menemen

D) karpuz ve poğaça

E) Poğaça ve simit

3. **İlk üç günde aşağıdaki yiyecek türlerinden hangisi hem Damla hem de Filiz tarafından tercih edilmiştir?**

A) Zeytin B) Menemen C) Karpuz

D) Poğaça E) Simit

4. **Filiz'in karpuzu simitten daha önceki bir günde tercih ettiği biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) Damla, birinci gün simit tercih etmiştir.

B) Filiz, ikinci gün menemen tercih etmiştir.

C) Damla, üçüncü gün menemen tercih etmiştir.

D) Filiz, dördüncü gün zeytin tercih etmiştir.

E) Filiz, beşinci gün poğaça tercih etmiştir.

YARGI YAYINEVİ

5.-8. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Yeni açılan bir alışveriş merkezinin zemin katın üstünde market, giyim, elektronik ürünler, yemek ve sinema bölümleri 1'den 5'e kadar numaralandırılmış katlardadır. Bu bölümlerle ilgili şunlar bilinmektedir.

- Her katta sadece bir bölüm bulunmaktadır.
- Market bölümü 3. Kattadır.
- Giyim bölümü, elektronik ürünlerin bir üst katındadır.
- Yemek bölümü, sinema bölümünün üstündeki katlardan birindedir.

5. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Giyim bölümü 2. kattadır.
B) Yemek bölümü 5. kattadır
C) Yemek bölümü 4. kattadır.
D) Market bölümü, sinema bölümünün üstündeki katlardan birindedir.
E) Elektronik eşya bölümü, market bölümünün bir üst katındadır.

6. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Giyim bölümü 2. kattadır.
B) Sinema bölümü 1. kattadır.
C) Elektronik eşya bölümü 4. kattadır.
D) Sinema bölümü, giyim bölümün bir üst katındadır.
E) Elektronik eşya bölümü yemek bölümünün üstündeki katlardan birindedir.

YARGI YAYINEVİ

7. 5. Katta bulunma olasılığı olan bölümler hangisidir?

A) Sinema-giyim
B) Elektronik eşya-yemek
C) Yemek-giyim
D) Yemek-sinema
E) Giyim-elektronik eşya

8. Sinema bölümünün bulunma olasılığı olan katlar aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2. ve 5. B) 1. ve 3. C) 2. ve 4.
D) 1. ve 2. E) 1. ve 4.

Dikkat! Her soruyu birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir büfede A, B, C, D ve E markalı yiyecekler aşağıdan yukarıya doğru 1, 2, 3, 4, 5 olarak numaralandırılan beş rafa yerleştirilmiştir. Bununla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

Her rafta yalnızca bir markaya ait yiyecekler bulunmaktadır.

D markalı yiyecekler 2. raftadır.

B markalı yiyecekler, C markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın bir üst rafındadır.

A markalı yiyecekler, E markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birindedir.

9. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) B markalı yiyecekler, 3. raftadır.

B) D markalı yiyecekler, 4. raftadır.

C) E markalı yiyecekler, 1. raftadır.

D) A markalı yiyecekler, D markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın bir alt rafındadır.

E) B markalı yiyecekler, A markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın bir alt rafındadır.

10. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) A markalı yiyecekler, 4. raftadır.

B) B markalı yiyecekler, 5. raftadır.

C) C markalı yiyecekler, 3. raftadır.

D) B markalı yiyecekler, A markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birindedir.

E) D markalı yiyecekler, A markalı yiyeceklerin bulunduğu rafın altında yer alan raflardan birindedir.

YARGI YAYINEVİ

11. I. A markalı yiyecekler

II. C markalı yiyecekler

III. D markalı yiyecekler

Yukarıdakilerden hangilerinin 3. rafta bulunma olasılığı vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

12.-15. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Ali, Buket, Can, Defne, Esra, ve Figen Kızılay'daki yer altı metrosunda yer alan dükkânlardan alışveriş yapmışlardır. Ayakkabı, cep telefonu ve saat alan bu kişilerle ilgili şunlar bilinmektedir:

3 kişi ayakkabı, 2 kişi saat ve 1 kişi cep telefonu almıştır.

Buket, ayakkabı almıştır.

Can ve Defne aynı tür ürün almıştır.

Esra ve Figen farklı tür ürün almıştır.

12. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Buket saat almıştır.

B) Esra, cep telefonu almıştır.

C) Defne ve Figen farklı tür ürün almışlardır.

D) Ali ve Esra aynı tür ürün almışlardır.

E) Can, cep telefonu almıştır.

13. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Defne, saat almıştır.

B) Ali, cep telefonu almıştır.

C) Can, ayakkabı almıştır.

D) Figen, cep telefonu almıştır.

E) Esra, saat almıştır.

YARGI YAYINEVİ

14. Defne'nin ayakkabı aldığı bilinirse aşağıdakilerden hangisi kesinlikle saat almış olur?

A) Can B) Buket C) Esra

D) Figen E) Ali

15. I. Can

II. Ali

III. Figen

Yukarıdakilerden hangileri cep telefonu almış olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

1-4. Soruların Çözümü

Sözel mantık sorularında her soru kendi içinde bağımsız değerlendirilmelidir. İlk üç soruda bu şekle göre yorum yapmalıyız. Damlanın ikinci gün seçtiği yiyeceği Filiz dördüncü gün seçmiştir ifadesine çok dikkat etmemiz gerekir.

	1	2	3	4	5
Damla	Simit	Karpuz	Zeytin	Menemen	Poğaça
Filiz	Zeytin	Menemen	Poğaça	Karpuz	Simit

Son sorudaki bilgiye göre artık bütün öncüller yerleştirilebilir.

	1	2	3	4	5
Damla	Simit	Karpuz	Zeytin	Menemen	Poğaça
Filiz	Zeytin	Menemen	Poğaça	Karpuz	Simit

1. *CEVAP: D*

2. *CEVAP: C*

3. *CEVAP: A*

4. *CEVAP: A*

YARGI YAYINEVİ

5-8. Soruların Çözümü

Bu gibi sorularda öncelikle kesin olarak verilen öncülleri tabloya yerleştirelim.

5 kat dediği 5 katlı tablomuzu oluşturalım.

Market bölümünün 3. katta olduğunu görüyoruz.

Market	Market

- Giyim bölümü, elektronik ürünlerin bir üst katındadır. İfadesini şimdi tablomuza yerleştirelim.

	Giyim
	Elektronik eşya
Market	Market
Giyim	
Elektronik eşya	

- Yemek bölümü, sinema bölümünün üstündeki katlardan birindedir.

Son öncülü de tabloya yerleştirince sonuca ulaşmış olacağız.

Yemek	Giyim
Sinema	Elektronik eşya
Market	Market
Giyim	Yemek
Elektronik eşya	Sinema

5. *CEVAP: C*

6. *CEVAP: D*

7. *CEVAP: C*

8. *CEVAP: E*

9-11. Soruların Çözümü

Öncüllerde ilk önce kesin verileri tabloya yerleştirelim.

D	D

"B markalı içecekler, C markalı içeceklerin bulunduğu rafın bir üst rafındadır." Bu ifadelerde hemen lego yöntemini oluştuyoruz. "BC"

	B
B	C
C	
D	D

Son öncülde A markalı içecekler, E markalı içecekleri bulunduğu rafın üstünde yer alan raflardan birindedir ifadesinden sonra" AE" legosunu oluşturuyoruz.

A	B
B	C
C	A
D	D
E	E

9.

CEVAP: C

10.

CEVAP: A

11.

CEVAP: C

12-15. Soruların Çözümü

Ayakkabı	saat	Cep telefonu
3	2	1

Ali	Buket	Can	Defne	Esra	Figen
S	A	A	A	S	C
S	A	A	A	C	S
A	A	S	S	A	C
A	A	S	S	C	A

Can ve Defne aynı olduğuna göre bu ikisi cep telefonu alamaz çünkü cep telefonu alan 1 kişi vardı.

Esra ve Figen farklı

Ali ismi geçmeyen tek kişidir.

12. Yaptığımız tabloya göre seçenekler incelendiğinde her defasında Defne Figen'in farklı tür ürün aldıkları görülür. Buna göre doğru seçenek C olacaktır. Diğer seçenekler kesinlik ifadesi taşımaz.

CEVAP: C

13. Tabloya bakıldığında Ali'nin hiçbir şekilde cep telefonu aldığı ifadesi yanlıştır. Bu neden doğru seçenek B olmalıdır. Diğer seçenekler soruda verilen ifadeye uzaktır.

CEVAP: B

14. Defne 1 ve 2. satırdaki durumlarda ayakkabı almıştır. Buna göre her iki durumda da, Ali saat almıştır.

CEVAP: E

15. Tüm tablo incelendiğinde cep telefonu Figen almış olabilir. Bu bakımdan doğru seçenek A, B, D ve E seçeneklerinden birisi değil C seçeneği olacaktır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

99 STRATEJİK YAZIMI DOĞRU OLAN SÖZCÜK (TDK SON GÜNCELLEME İÇERİR)

1. gammaz
2. metcezir
3. boylu boslu
4. ana yol
5. orman evi
6. günaşırı
7. gangster
8. sitoplazma
9. prezantabl
10. potpuri
11. şecere (soyağacı)
12. yıldız rüzgârı
13. takımada
14. takribî (yaklaşık)
15. karıncaincitmez
16. gök küresi
17. dik âlâsı
18. hiç kimse
19. mutabakat sağlamak
20. gök taşı
21. sıra dışı
22. inisiyatif
23. itibarıyla
24. pek çok
25. birçok
26. spontane
27. hâlihazır
28. aerobik
29. yılan balığı
30. doküman
31. on para
32. yokoğluyok
33. buzağı
34. antibakteriyel
35. cıvata
36. dekorasyon
37. egzoz
38. enstitü
39. floresan lamba
40. halüsinasyon
41. alerji
42. Ramazan Bayramı
43. entelektüel
44. hoparlör
45. klasisizm
46. kapitülasyon
47. konjonktür
48. materyal
49. orijinal
50. parşömen
51. prospektüs
52. sömestir
53. stajyer
54. süveter
55. renk renk
56. topoğrafya
57. vejetaryen (etyemez)
58. hemşehri
59. antiparazit
60. muvaffakiyet
61. Trabzon hurması
62. çiçek aşısı
63. gepgenç
64. dağ alası
65. peribacası
66. eksantrik
67. yan yana
68. sımsıkı
69. mahkûkât
70. şövalye
71. spekülasyon
72. öz yaşam öyküsü
73. literatür
74. var ol!
75. boş ver!
76. oldubitti
77. ulu orta
78. iskonto
79. gün batımı
80. diyafon
81. dinozor
82. silahşor
83. küsur
84. kılavuz
85. silüet
86. iş birliği
87. dil bilgisi
88. sacayağı
89. ovuşturmak
90. pardösü
91. dörtnala
92. metot
93. laubali
94. demagog
95. palas pandıras
96. vahdetivücut
97. eloğlu
98. şempanze
99. milletlerarası

YARGI YAYINEVİ

YARGI YAYINEVİ